OBECNÁ KRONIKA

Kronika obce Horné Přsany napísaná od roku 1945. Záznamy z predošlých rokoch sú zapísané od roku 1928 v „Kronike obce", ktorá sa nachádza v archíve Miestneho národného výboru.

Slov. nár. povstanie 29. aug. 1944.

Dňa 29. augusta po prvých správach rozhlasu z Banskej Bystrice Ján Dobrola a Ján Snopko šli sa presvedčiť do mesta, čo sa deje. Po návrate domov verejne sa vyhlásilo aj v našej obci Slovenské národné povstanie. V obci nastal rušnejší život. Na túto chvíľu občania už dávno čakali. Striasť sa nenávidených Nemcov. Ján Snopko a Ján Dobrola doniesli z železničnej stanice z Kráľovej 3 pušky a 1 pištoľu na strieľanie obce, prípadne pre boj. Náboje sa zakúpili z peňazí bývalej organizácie HSĽS. V obci bola zriadená stála stráž dvojíc. Podľa mobilizačnej vyhlášky do zbrane nastúpilo 27 vojakov-záložníkov, keď v tom čase vojenskú službu už konalo 9 mladých ľudí z našej obce. Dňa 6. sept. dobrovoľne sa prihlásil 1 mládenec, Maťo Dvorský. Teda naša obec zapojila do povstania 37 občanov, čo vojakov.

V obci sa hneď pracovalo. Dňa 3. septembra 1944 bol zriadený Miestny národný výbor.

Zvolení boli: predseda: Ján Dobrola, cestár,
podpredseda I.: Ján Snopko, obec. odvedúci,
" II.: Juraj Dobrola, povozník.
Členovia: Maťo Čravec, murár,
Ondrej Riečan, pobolnička,

Ján Ričan, robotník,
Ján Dobrota, drevár,
Ján Snopko, roľník,
Pavol Halaj, stolár,
Ondrej Chobák, robotník,
Juraj Snopko, stolár,
Ján Dobrota, lesár.

MNV previedol zbierku v prospech povstania dňa 24. septembra. Zozbieralo sa 1.020 Kčs v hotovosti, 276·5 kg slnkovín, 578 kg zemiakov, 30 kg cibule, 11·5 kg maku, 8 kg ovsa. Toto množstvo i s hotovosťou bolo odovzdané v Banskej Bystrici.

Občania doma zapojili sa tiež pracou do povstania. Denne priemerne 15 chlapov pracovalo na opevňovacích prácach pri Kremničke, pri Rakytovciach, na Močiaroch a v miestnej obci na Kopaniciach v Tyščine. Ťarmani pracovali ako povozníci pri objektoch a pri rozvážaní stravy pre partizánov a vojsko v kremnických horách.

Silu povstania bolo vidieť i z veľkého ruchu v hukotu lietadiel na letisku Tri duby. Z našej obce je pekný rozhľad na údolie Hrona, a tak naši občania mali čo obdivovať.

Koncom októbra dalo sa očakávať, že dôjde k bojom aj v okolí našej obce. No nedošlo. Cez obec prešlo viac skupín československých vojakov, ktorí ustupovali od Kremnice, od Šelnice, i od Badína. Miestni občania chovali sa k nim pohostinne.

Smútok, strach i bolesť zavládla, zaplašila radosť, no nádej nezničila, keď z Bystrice, z Radvane i z Kremničky prichádzali evakuované rodiny, aby sa uchránili pred zverstvami Nemcov. Sem sa uchýlilo asi 25 rodín. Ubytovaní boli v škole a po väčších domácnostiach. I o tieto rodiny sa občania postarali a vľúdne ich prijali.

Dňa 27. okt. večer o 18. hod. večer došla do obce prvá nemecká hliadka v sile 12 mužov, ozbrojených ľahkými guľometmi a automatmi. Doniesli so sebou pocit strachu a nelásky. Táto hliadka ešte v ten večer odišla z obce smerom na Radvaň.

Dňa 28. októbra 1944 o 8. hod. ráno došli do obce 4 nákladné autá a asi 180 mužov. Ubytovali sa v obci. Občania im museli variť slepky a kačice. Chovali sa drzo. Ľudia sa ich báli. Robili prehliadky po domoch. Našli niekoľkých ukrytých čsl. vojakov, asi 30 pušiek a 1 ľahký guľomet.

I pri týchto prehliadkach sa predsa podarilo ukryť ešte niekoľko pušiek. Vojenské šaty a batohy, čo v domoch nechali čsl. vojaci, ktorým sa podarilo ešte preobliecť sa do civilu a včas ujsť, museli byť tiež odovzdané. Bolo odovzdaných asi 30 batohov. Čo lepšie veci si Nemci povyberali, zbytok zostal v družstve.

Nemci zajatých vojakov hľadom trýznili, zavreli ich na čas v miestnostiach družstva, potom do blízkeho vojenského skladu. Pršiančianky aj sem nosili jesť vyhladovelým čsl. vojakom. Pri tomto styku podarilo sa ešte 10 odvážnejším chlapom ujsť, keď im občania poskytli civilný oblek a ukryli ich.

Na druhý deň obec opustili. Cez noc však vyrabovali byť učiteľa. Byt násilne otvorili ako partizánsky za prítomnosti starostu obce. Korisť odvážali autami. Na tieto výčiny bezmocne sa mohli len dívať i dve rodiny ubytované v škole. Po odchode týchto Nemcov do obce prichádzali len hliadky.

Cez obec pozdejšie prechádzalo ešte hodne čsl. vojakov-utečencov. Týmto občania pomáhali stravou i oblekmi a takto im pomohli vrátiť sa k svojim.

Miestni občania, čo boli narukovaní väčšinou sa šťastne vrátili domov. Do zajatia sa dostali a boli odvlečení do Nemecka siedmi. Sú to: Ján Dvorský, Matej Dvorský, Juraj Snopko, Maúk, Matej Snopko, Maúk, Ján Snopko, Kanonier, Pavol Klobušník, učiteľ, Anton Antoliak. Jeden menom Juraj Riečan, Kozák po zajatí bol ako partizán zákerne od chrbta davkou z automatu Nemcami zastrelený pri obci Dolhoňa, okres Svidník.

Občania na vlastné oči sa presvedčili, ako Nemci podľa bratislavského rozhlasu gavaliersky oslobodzovali slovenský národ. Nenavisť vzkypela ešte viac a odteraz ešte horlivejšie sledovali československú osloboditeľskú myšlienku.

V obci nastalo ticho, smutno a zavládla neistota. Všetci občania boli jednotní, nik neudával a preto nebolo ani žiadneho vyšetrovania voči účastníkom povstania a členom miestneho národného výboru.

Od povstania do oslobodenia ČA prežila obec Horné Pršany snád najosudovejšiu, najskľúčenejšiu, ale i najslávnejšiu kapitolu svojich dejín, kedy sa tu konala naozaj ťažká, odvážna i doležita osloboditeľská práca. Len svornej jednotnej práci občanov možno ďakovať, že Pršany nestihol osud mno- Partizáni u nás.

hých vypálených zapadlých partizánskych obcí.

V blízkych horách vznikla spočiatku pomerne malá skupina partizanov, ktorá nemalou mierou zásluhou hornopršianskych občanov pozdejšie sa rozrástla na početnú skupinu. Táto skupina vzhľadom k jej terénnemu umiesteniu, strážiac horské prechody z Kremnice do Banskej Bystrice konala veľmi dôležitú úlohu. Osud obce záležal na osude partizánov a osud partizánov na osude obce.

Počiatok utvorenia tejto partizánskej skupiny je z prvých novembrových dní r. 1944, kedy bola zistená skupina asi 10 vojakov na Vysočine. Bola to časť z bleskovej čaty por. Žufu, predtým sa zdržujúcej v Malachove a v Ortútach. Túto skupinu viedol desiatnik Papák z Námestova. Dvaja vojaci-partizáni došli do obce a vyjednali si dodávanie stravy, kedže boli úplne bez prostriedkov. Šaty a obuv im dodal obchodvedúci potravného družstva Ján Snopko zo zásob, ktoré tam nechali Nemci po odzbrojení vojakov 28. x. 1944.

K tejto skupine prichádzali po horách roztratení vojaci a partizáni, medzi inými i npor. Valentín Giergovský, ktorý sa stal velitelom a des. Papák komisárom. Prostredníctvom niektorých občanov

táto skupina sa rozrástla na 186 členov. Tajne sa roznie-sol chýr, že na Pršanoch sú partizáni a preto okolití podzemní pracovníci dirigovali sem partizanov, najmä z radov utečencov z maďarskej a nemeckej armády, bývalých ruských zajatcov a rôznych iných ľudí. Boli tu zastúpené všetky národy Europy i Američania-letci. Nemci, ktorí sa uchádzali dostať sa do hôr, nemohlo sa im veriť a tak neboli vpustení alebo uvedení do tajných skrýš partizánov.

Veľmi ťažká úloha pripadla obci v zásobovaní partizanskej skupiny. Naša malá a chudobná obec vedela sa statocne deliť so všetkým. Je síce pravda, že partizánom dochádzal proviant aj z inakade, ale boli časy, že sa nedalo nijako dopraviť nič a v hore bolo hladného a uzimeného chlapstva veľa, nuž siahalo sa len do obecných zásob, už či to boli zemiaky, masť, mlieko a pod.

Potraviny dodávané z B. Bystrice bolo treba opatrne dopraviť do hôr. Z Bystrice potraviny dodával veľkoobchod J. Kollára, chlieb sa pickol u Hornov a Budu v Radvani. Všetko šlo na falošné účty pre Potravné družstvo v Hor. Pršanoch. Dopravovatelia-furmani neraz strachom trpli, keď sa cestou stretli s nemeckými hliadkami.

Z obce večerami a nocou sami partizáni odnášali potraviny do lôr. Inokedy, v čase obozretnosti, nosievali príšianski občania, muži i ženy na chrbte, alebo na kračkách (saniach). Pre Jána Sobolu a jeho manželku takáto cesta mohla byť osudnou. Keď boli v lore, Nemci práve urobili prepad a vtedy Eva, jeho manželku aj postrelili do nohy. Ináč ženy konali neoceniteľné služby, zvlášť vtedy, keď sa muži museli ukrývať, aby ich Nemci nepobrali na zákopové práce. Ženy neraz chodili „prať" do lôr, alebo po vodu - tak sa vyhovárali, keď ich náhodou stretla nemecká hliadka. Ony však nosili stravu mužom a partizánom do lôr.

Príšianski občania podľa rozkazu npor. Giergovského konali nočné i denné cestné stráže na ceste od Bystrice a Badína. Strážnica bola v prázdnej miestnosti družstva.

Nemci urobili aj niekoľko prepadov na obec a na bunkery partizánov. Tak dňa 9. 1. 1945 došiel pokolovosný oddiel gardistov, ktorí robili domové prehliadky a chytili 1 partizána, ale údajne ho pustili a 11 židovských občanov. Nemecké hliadky urobili údajne na základe udania z obce domové prehliadky u Jána Svojku, Mlynára

a Ondreja Ričana z Doliny. No nič sa ani tu nezistilo.

Na partizánov v hore bol urobený prepad z troch strán: od Badína, od Pršian a od Orlul v počte asi 80 mužov-Nemcov. I tento prepad bol včasnými protiopatreniami našich partizánov pre Nemcov nevydarený.

Posledný prepad urobili Nemci na partizanov v čase, keď si kladali ustupujúci Nemci cestu z Badína cez Tri kríže do Kremnice. Vtedy sa vyvinul ťažký, horský a nerovný boj, ktorý sa však skončil víťazstvom našich partizánov. V tomto boji hrdinsky zahynul aj udatný partizán z Kremnice Kyjka. O 3 dni nato prišlo asi 150 Nemcov, ale i títo odniesli si len porážku, keďže nadišli na veľmi dobre maskovaný podminovaný chodník. O zbalaček Nemcov nasvedčovali len dohady, podľa rozstrieľaného a krvou postriekaného okolia. Po tomto výpadku Nemci spustili ohromujúcu paľbu naslepo. Pršany si mysleli, že je už koniec celej partizánskej jednotky.

Vianoce 1944 neboli najkľudnejšie. Pršančania však mali možnosť preukázať dobrosrdečnosť a aj ju preukázali. Urobili zbierku potravín, šatstva a cigariet, aby mohli sprijemniť Vianoce partizánom. Ženy napiekli koláčov, z Družstva sa dalo dačo vypáliť. Za títo dary dostalo sa občanom od partizánov

Roky 1945-46.

úprimného poďakovania.

V obci našlo úkryt hodne občanov prenasledovaných Nemcami. Týchto jednotlivé rodiny tak pečlivo ukrývali, že ani sused nevedel, koho jeho sused ukrýva. Takto tu bolo ukrytých asi 30 ľudí. Domacnosti, v ktorých našli pohostinstvo či už partizani, či evakuovaní, alebo prenasledovaní občania z iných obcí sú: Ondrej Riečan z Doliny, Dobrota od Hazov, Dobrota u Marínskych, Matej i Martin Oravec, Ján Snopko Mlynár, Juraj Dobrota Kečkár, Ján Dobrota Búdnik, Ján Dobrota Debnár, Ján Riečan Kozák, Pavel Halaj, Mária Gajdošíkova, Ján Dobrota, cestar, Ján Čiliak Matej Klačan, Matej Dobrota Turčan, Chrobáková zo Starej školy.

Fronta-boje v obci

Blíži sa 21. marca 1945, deň posledného pobytu Nemcov v našej obci. V noci z 20. na 21. marca mali brať chlapov, ale títo to včas vycítili a ukryli sa. Medzitým ženy Nemcov opojili a zábavou odvratili ich dôslednosť vo vyhľadávaní chlapov. Ráno už dopadali do obce prvé granáty a míny. Nemci museli napochybre opustiť obec. Ostali tu len Maďari, ktorí však sa i voči obyvateľstvu i v boji robili byť fanatickejšími obráncami fašizmu ako samotní Nemci. Nepomohli prosby a nahovárania občanov, aby prestali strielať, aby sa vzdali, že sa za nich

zastanú. No títo nepopustili zo svojej bojovnosti a tak obec Pršany bola dosť dlho v paľbe a utrpela i veľa škody. Posledný večer ešte títo Maďari urobili rabovačku a odvlekli niekoľko kusov dobytka. Občanom hrozili stále vypálením. Nestačili však to už urobiť, lebo prvé hliadky Červenej armády a rumunskej armády už boli v obci. Behom jedného dňa bola celá obec oslobodená. Bojovalo sa o každý dom. Z civilného obyvateľstva však nikto sa nestal obeťou týchto hrôz. Partizáni tesne pred príchodom fronty premiestili sa do sielnických hôr, kde sa prebojovali cez frontu do Zvolena. Odtiaľ odišli do Popradu.

Oslobodenie

Teda naša obec bola úplne oslobodená 23. marca 1945. Bol to deň radostného vzdychu a znovunadobudnutia vedomia slobody a voľnosti, deň zvítania sa s osloboditeľskou ČA a rumunskou. Muži sa vracajú z hôr, pomáhajú nosiť strelivo a zbrane do nových postavení.

V obci sa usídlila rumunská posádka, ktorá tu bola asi do polovice mája.

Už 10. apríla reorganizuje sa Miestny národný výbor a organizovane sa začíná rodiť nový život v oslobodenej vlasti. Za predsedu bol zvolený Pavol Klobušník, tunajší učiteľ, za podpredsedu Jan Dobrota

Cestár, tajomník Ján Snopko Mlynár. Ostatní členovia sú bývalí členovia prvého revolučného narodného výboru, mimo Jána Dobrotu z budy.

Práce v obci je hodne. Najviac starostí zaberá zásobovanie a zisťovanie vojnových škód.

Vojnové škody

Z budov najviac je poškodená škola. Budova samotná bola zasiahnutá dvoma granátmi, čím čelná časť bola úplne vyrútená a v učebni nábytok školský črepinami zničený. Druhý zasah bol v stene od ulice vedľa okna, hore vľavo. Granát prenikol až do bytu učiteľa. Strecha bola črepinami tiež poškodená. Školská drevaréň dvoma zásahmi mín bola úplne zničená.

Značne bola tiež poškodená budova Potravného družstva. Budovy v okolí školy každá jedna dostala aspoň jeden priamy zásah. Z obytných domov vo vnútri obce priame zásahy mín, poťažne granátov dostali: dom Jána Riečana-Baníka, dom Juraja Dobrotu Hazo u Balcov, dom Pavla Halaja, dom Mateja Dobrotu Sesták pred Závozom. Ostatné domy boli všetky poškodené viac menej črepinami mín, alebo veľmi blízkym výbuchom granáta pri dome. Za bojov zhorela stodola Juraja Dobrotu Kečkára. Celková škoda

vojnou spôsobená v obci Horné Pršany priznania a odhadov činí Kčs . V týchto škodách sú zahrnuté všetky škody na budovách, na stavebnom materiáli, na dobytku, krmive, včelstve, ktoré bolo takmer úplne zničené, na potravinách, na šatstve a na ovocných stromoch.

Počas bojov o obec z občanov neprišiel nikto o život. Poranená na ľavom pleci bola Zuzana Antoliaková, rod. Riečanová.

Oprava vojnou poškodených budov postupuje veľmi pomaly pre nedostatok stavebného materiálu. Zvlášť pociťuje sa veľký nedostatok skla na zasklenie okien. Prvý prídel skla 20 m² dostáva sa na Vianoce 1945. Dáva sa tam, kde je najpotrebnejšie.

Zásobovanie potravnými článkami a textilom si vyžaduje hodne času a schôdzok členov národného výboru, aby bolo prevádzané čo najspravodlivejšie. Je absolútny nedostatok mäsa. Cena mäsa na čiernom trhu potybuje sa medzi 100-180 Kčs za kg. Niet múky. Za múkou sa chodí pešo, vozmo, alebo na bicykli za Krupinu a za Levice. V týchto krajoch dostať výmenou za šatstvo, i staršie a za dosky. Zásobovanie.

Inač cena (čierna) je za 1 kg 25-40 Kčs.

Šatstvo sa prideľuje v obci. Rozdeľuje ho Miestny národný výbor. Obuv je na lístky. Tu sa berie do úvahy, ako sa jednotlivci zapájajú do práce. Prednosť majú tí, čo dochádzajú denne do práce do B. Bystrice, robotníci pri vodovode a drevorubači.

K zdolaniu nedostatkov v šatstve i v potravinách článkoch prispela aj pomocná akcia UNRRA, z darov ktorej i v našej obci bolo niečo nadelené.

Malá nákupná možnosť spôsobuje hromadenie peňazí u jednotlivcov. Vláda prikročila ku kolkovaniu bankoviek, ktoré je prípravou pre ďalšie opatrenia - viazanie vkladov a výmenu peňazí, čo sa prevádza v októbri 1945. Na osobu sa ponecháva v obehu 500 Kčs, ostatok sa berie ako vklad. Tento krok vlády značne prispel k upevneniu československej meny a v nemalej miere i k spomaleniu v tejto dobe sa rozrastajúceho špekulárstva - predávaniu na čierno vysoko nad úradné ceny.

Opilstvo veľmi poklesło, lebo niet liehovín. Čierne ceny 800 - 1.000 Kčs za 1 l lihu. Pálenka 400 - 500 Kčs. Inač občas sa prideľuje občanom podľa počtu obyvateľstva.

Fajčivo je veľmi vzácne. I tu sa zavádza-

jú tabačinky - odberné lístky na tabakové výrobky pre každého dospelého muža.

Najhoršie je to s osvetľovaním. Niel petroleja, ani sviečok. Chodí sa spávať, keď sa zmrkne. Tieto pomery nútili pršianskych občanov uvažovať o výhodách elektrického osvetlenia. Teraz miestny učiteľ a zároveň predsída MNV, Pavol Klobušník nachádza najvhodnejší čas k uskutočneniu elektrizacie obce. Využil situáciu. Práve sa vymieňali peniaze. Rozhodol sa napísať listˇ Riaditelstvu mestských elektrární v Banskej Bystrici, či by bolo ochotné realizovať elektrizaciu obce Horné Pršany. Došla kladná odpoveď a príslub, že sa vyhotovia nové plány a rozpočet, nakoľko s rozpočtom z roku 1936 sa nemohlo počítať v terajších časoch a pôvodné plány sa stratili. Elektrizácia

Dňa 18. novembra 1945 zvolal predseda MNV všetkých občanov na mimoriadnu poradu, na ktorej predostrel svoj úmysel i plán na uskutočnenie elektrizácie obce po stránke finančnej i po stránke prevedenia prác. Tu predostrel už aj nové plány, vyhotovené Mestskými elektrarňami v B. Bystrici aj rozpočet vo výške 269.858·70 Kčs. Prv než sa rozvinula debata, vyžiadal si poverenie na kona-

nie prípravných prác v zastupovaní za obec. Oboznámil občanov s finančným stavom obce, že je bez prostriedkov, doslalo sa mu prísľubu, že občania sami poskytnú pôžičku obci na prevedenie týchto prác. Občania prisľúbili aj prácu, kopanie jám pre slĺpy, pozväčanie slĺpov a podobne.

Po tejto porade každý dobrovoľne upísal pôžičku v peniazoch i počet pracovných dní. Každý podpísal prehlásenie tohto znenia:

My všetci podpísaní občania obce Horné Pršany týmto prehlasujeme, že chceme previesť a uskutočniť elektrizáciu našej obce a to podľa možnosti ihneď a čo v najkratšom čase.

Dávame svoju prácu, svoje úspory a dobrú vôľu, aby sme elektrizáciu previedli. Upisujeme, súhlasíme s uskutočnením elektrizácie, ale prosíme predstavených obce i vyšší úrady, aby sa vyznačili našu pôžičku valiť a zaistiť vykonaním podpory od štátu a od okresného národného výboru.

Teda upisujeme:

Vlastnoručným podpisom a prevzatím poručníctva uskutočniť elektrizáciu obce všetci občania, aj tí najchudobnejší. Upísalo sa 35.000.- Kčs v rozych peniazoch, potrebný počet povozníckych prac a 96 pra-

covýjde dní.

Bola snaha elektrizáciu previesť ešte do Vianoc r. 1945. No povojnové pomery nedovolili nám radovať sa úspechom našej snažnej práce. Nedostatok potrebného materiálu a prístrojov nútil ešte čakať. Ale rozhodnutie padlo, prípravy sa začali, žiadosti o podpory a povolenie elektrizačných prác sa napísali, rozposlali na kompetentné miesta a streľavali sa s porozumením a úspechom.

Definitívne, jasne vec rozriešilo Poverenictvo dopravy a verejných prác, verejná správa technická rozhodnutím o priznaní podpory prípisom zo dňa 18. júla 1946, číslo 39.470-II/2-1946, keď udelilo z preskúmaného rozpočtového nákladu Kčs 421.787·90 vo výške ca 38%, t. j. sumu 160.279·40 Kčs. Tento stavebný príspevok bol udelený za podmienok, keď na elektrizácii prispejú:

a) Miestny národný výbor ca 15%, t. j. 63.268·20 Kčs
b) Okresný národný výbor ca 20%, t. j. 84.351·60 Kčs
c) Elektráreň ca 27% t. j. 113.882·70 Kčs

Okres a elektráreň príspevok i skoršie pokryli. Obec už mala svoju časť zaistenú pôžičkou a naturálnymi prácami, čo MNV na svojom zasadnutí schválil a pojal tento náklad do rozpočtu obce.

Z iniciatívy obce zakúpili sa stĺpy, občania vykopali jamy, povozníci stĺpy porozvážali, elekráreň dodala odborníkov a už v jeseni r. 1946 stavajú sa stĺpy a naťahuje sa sieť od Malachova. Do Vianoc r. 1946 bola dokončená i rozvodná sieť v obci. Dňa 23. januára 1947 boli všetky práce ukončené a dňa 1. februára 1947 bolo slávnostné odovzdanie elektrickej siete a zapojenie za účasti riaditeľa Mestskej elektrárne Šandora, zástupcov ONV, prednostu MNV v Radvani Gejzu Tichého, zástupcov obce, robotníctva a iných hostí. Po slávnosti bola podávana slávnostná večera.

Ťažko je písomne vystihnúť radosť občanov z uskutočnenej práce. Nejedni otáčali vypínačom niekoľkokrát, zabávali sa, aby mohli uveriť, že v ich malých chalúpkach už svieti elektrické svetlo. V radostnom nadšení spomínali osoby, ktoré sa najviac zaslúžili o uskutočnenie tejto výhody. Podľa reči a chvál občanov dalo by sa vycítiť a priznať najväčšie zásluhy o toto dielo predsedovi MNV a učiteľovi Pavlovi Klobušníkovi, ktorý skutočne elektrizáciu vzkriesil, nejednu noc a voľnú chvíľu venoval písaniu žiadostí a plánovaniu, ako zaistiť úhradu nákladov, keď už obec i tak bola finančne f vyčerpaná stavbou vodovodu.

Jeho idealizmus a zápalistá práca našla porozumenie u miestnych občanov, ochota ktorých musela presvedčiť i kompetentné úrady a tak toto dielo sa muselo s úspechom vydariť. Popri ochotných a obetavých občanoch patrí tiež priznať zásluhu o uskutočnenie elektrizácie a jej skoré prevedenie Jánovi Snopkovi Mlynár, prednostovi úradu MNV v Radvani Gejzovi Tichému, Janovi Dobrotovi cestár, N. Šandorovi, riad. Mestských elektrární v B. Bystrici a ing. Kmeťovi z povereníctva techniky v Bratislave.

Všetkým tým, čo sa zasluželi o toto dielo nech je odmenou vďačné slovo a radosť z práce, ktorou sa povzniesla naša obec a stala krajšou a prítulnejšou, ako aj vedomie, že spôsobili radosť občanom, ktorí tieto výhody budú užívať a kiež by ich užívali trvale a v pokoji a v stálej láske k svojmu národu s vedomím vďaky štátu, ktorý im umožnil túto prácu previesť.

Vysťahovalectvo.

V roku 1945 počet obyvateľov sa zmenšuje vysťahovaním 7 rodín v počte 30 osôb. Vysťahovali sa dobrovoľne v rámci vnutornej kolonizácie obcí Nemcami opustených. Naši sa vysťahovali do Janovej Lehoty, okres Kremnica. Vysťahovali sa tieto rodiny:

1. Juraj Dobrota, Hazo ako 7 členná rodina.

2. Juraj Dobrota Hazo mł. ako 3 členná rodina.
3. Juraj Dobrota z Maríńskej ako 2 členná rodina.
4. Ondrej Dobrota Hazo ako 6 členná rodina.
5. Ján Čiliak ako 4 členná rodina.
6. Jozef Manajka ako 4 členná rodina.
7. Imrich Rašlik ako 4 členná rodina.

Dôvody k vysťahovaniu sú ťažké životné podmienky v obci, najmä malá rozloha ekolára obce a s tým súvisiace majetkové pomery jednotlivých rodín.

Vodovod

Vodovod je jednou z najdôležitejších životných otázok obce, na čom záleží jej ďalší rozvoj a vzrast. Je veľmi starou záležitosťou preto, lebo obec je bez pitnej vody a liž úžitkovej vôbec. Už v roku 1907 bola stavba vodovodu aktuálna, čo sa možno dočítať v zápisnici mimoriadneho výboru zo dňa 19. júna 1907. Ďalu badať však, že otázku privodu vody do obce nenastolili občania, ale nadriadené úrady - okresný hlavný stržný, čís. 3913/1907 - chceli riešiť nedostatok vody v obci stavbou vodovodu. Občania, ako zo zápisnice vidieť, obávali sa ~~tejto~~ stavby, že jej náklad by ani finančne ani inak hmotne neuniesli. Radšej sa rozhodli kopať veľkú studňu a robiť pokusné

vrtby. Podľa ďalšej zápisnice z roku 1908 možno konštantovať, že niekto túto vec veľmi sa snažil uskutočniť, ale v samotnej obci sa marilo toto úsilie a dobrá snaha. Okresný hlavný stúžny prípisom čís. 2486 žiada nové uznesenie obecného výboru, aby sa predostrela žiadosť na uh. kráľ. ministerstvo o štátnu podporu, keďže obec ničím, alebo len veľmi malý príspevok môže prispieť. Obecné zastupitelstvo trvalo na stavbe studne pri škole a inej v obci, že vraj studne môžu dodať viac vody obci ako vodovod a finančne by to bolo lacnejšie. A len ak by sa štátna studňa, ktorú mal postaviť štát, neuskutočnila, obec vraj s radosťou použije príležitosť čieľom vymoženia štátnej podpory, láskavého zakročenia na uplatnenie nároku pri vyššej vrchnosti. (Výťah zo zápisníc obec. zastupitelstva)

Kopanie studne pri štátnej škole sa neuskutočnilo, lebo podľa nájdených vyhlášok a vypravání občanov v. r. 1915 vodovod sa mal stavať. Plány boli porobené na zachytení prameňov na Studienkach. Vec mala byť na tvári miesta prejednaná dňa 23. marca 1915 o 10 hod., pre zlé počasie však bola odročená na 2. júna 1915 o 9. hod., kedy sa už aj nariadilo chytanie prameňa, ba práce sa aj započali, ale vojna nedovolila ich

dokončiť. Aj finančne sa zaistovala táto stavba. Tento preddavok zložený na tento cieľ u župy mohol byť použitý až v roku 1943, kedy bolo treba už riadne financovať stavbu vodovodu v práci.

Po vojne vodovodné práce zase zaspali. Až okolo roku 1928 v pokrokovejších hlavách prebúdza sa snaha obec zveladiť zdravou pilnou vodou a tým i zlepšiť životné podmienky. Robia sa znovu plány. Po bakteorologickom rozbore voda však nevyhovuje, prameň sa neosvedčil pre malú výdatnosť. (Studienky)

V roku 1935 určuje sa iný prameň „v Dolinách". Výdatnosť 2 dl a kvalita vody veľmi dobrá. Plány sa prepracúvajú. Nedostatok vody v obci r. 1936 vynútil si urýchlenie stavby. V r. 1937 bol schválený projekt Krajinským úradom v Bratislave čís. 216113-34/1937 z 19. VII. 1937, Ministerstvo zemedelstva č. j. 43343-III-B/1937 z 25. VI. 1937. No stavba sa nezačala. Iste narazila na pomalé rozhodovanie či už obci, alebo inde, hoci vtedajší náklad činil 280.000-Kčs a to aj do vojenského skladu. Prišiel prevratový rok 1938, práce zase zadriemali.

V roku 1940 znova vec ožíva. Dňa

15. februára Juraj Dobrota Kečkár na schôdzi obecného zastupiteľstva pripomína nedostatok vody a potrebu zriadenia stavby vodovodu. (zápis čís. 4/1940). V lete sa znovu ozýva hlas Ondreja Dobrotu Bálovie (záp. č. 7/1940 z 23.VII.) o potrebe vybudovania vodovodu. Situáciu v nedostatku vody pozoruje aj učiteľ Pavel Klobušník po svojom príchode na H. Ršany. Vidí núdzu a oddôvodnenú naliehavosť stavby vodovodu, zapojuje sa do práce a pomáha hľadať spisy o vodovode. Notársky úrad súc nabádaný opravdivou zainteresovanosťou občanov o túto vec ochotnejšie ide za vecou. Spisy sa našli na Župnom úrade v Banskej Bystrici, vodohosp. oddelení v Bratislave. Takto sme mohli sledovať postup i riešenie veci. A už v januári 1941 prípisom uvedeného úradu čís. 500/10.964/94. obec bola vyzvaná, aby predložila pravoplatné uznesenie obecného zastupiteľstva, že splnomocňuje orgány vodohospodárskej služby vykonať zadávacie prokračovanie v mene stavebníka. Splnomocnenie bolo dané.

Plány boli znovu prepracované z dôvodu, že Ministerstvo národnej obrany odmietlo prípojku vodovodu do vojenského skladu. Tak sa stalo r. 1942, keď Župný úrad v B. Bystrici,

vodohospod. odd. v Bratislave pod č. 5/1511/1942 z 3.III. 1942 postúpil projekt k schváleniu Min. hospodárstva, ktoré schválilo projekt pod č. VII.-1864/3/1942 z 20.II. 1942. Náklad mal činiť 480.000 Kčs. Dielo mal byť hradený podľa zák. č. 20/1941 Sl. z. Hradným správcom stavby bol menovaný ing. Neupauer. Obec konaním prípravných prác stavby vodovodu poverila s. Jána Snopka Mlynára a p. učiteľa Pavla Klobušníka.

Zabezpečuje sa úhrada nákladu. Ministerstvo vnútra z pomocného fondu poskytuje 100.000 Kčs. (10. III. 1942, čís. 327-1976/2-1942). Župa poskytuje 15% úhrady, štát 50% nákladu. Obec peniaze nemá. Odhlasuje sa pôžička 50.000 Kčs u Živ. úver. ústavu v Banskej Bystrici, ktorá suma vyzdvihne sa len v čase potreby. Obec však v zmysle 20. zákona je povinná postarať sa o veriteľa, ktorý by čiastku 50% štátu požičal. Tým cieľom boli vyslaní do Bratislavy Pavol Klobušník a Ján Snopko. Veriteľa našli Kvetoslava sociálnu poisťovňu v Bratislave.

Vypisuje sa súbeh na stavbu vodovodu v časopise „Slovák", Slovenský podjímateľ a v Úradných novinách z 22. IX. 1942. Na stavbu podali ponuky 3 stavebné firmy. V súbehu obstála firma Ing. Vasil Karavaev, staviteľ a podnikateľstvo stavieb

Banská Bystrica, nakoľko podala najnižšiu ponuku Kčs 466 087.–.

Teda prípravné práce trvali hodne dlho. Teraz nasledujú práce stavebné, ktoré narazili hneď zpočiatku na vojnové ťažkosti a nedostatky. Musí sa písať žiadosť na povolenie kontingentu na dovoz rúr z Vítkovíc. Stálo to veľa písania, práce i návštev osobných v Bratislave ako aj vyjednávaniei s dodávateľskými firmami, kým nám prídel rúr bol prisľúbený. Osobne chodil súriť a vyjednávať dodávky Pavol Klobušník, alebo spolu s Ing. V. Karavaevom a s J. Snopkom Mlynár. V Bratislave nemalou mierou prispela aj osobná známosť p. učiteľa s niektorými osobnosťami na vtedajších miestach, najmä jeho bratranec Ján Líško. Takto i za tak ťažkých čias podarilo sa nám oddôvodniť a postaviť do svetla veľmi nutnej stavby a ako takú začleniť medzi 3 stavby, ktoré v roku 1943 mohli sa prevádzať s povolením a uvoľnením rúr a železného materiálu nemeckou vojenskou misiou na Slovensku. O vydanie povolenia na dovoz rúr z Vítkovíc (Poľsko) od nemeckej vojenskej misie patrí zásluha výhradne len Ing. J. Neupauerovi, úradnému správcovi stavby nášho vodovodu. Medzitým čo odišla žiadosť

o prídel rúr dňa 9. marca 1943 odovzdalo sa staveniště podnikatelškej firme. Toto teda bol skutočne prvý deň práce na výstavbe nášho vodovodu. Prítomní boli: Ing. J. Neupauer, úradný správca stavby, za obec: Ondrej Riečan, vládny komisár, Gejza Tichý, notár a Pavol Klobušník. Za podnikatelšku firmu Ing. Karavaev. Určené bolo na tvári miesta, ktoré pramene a ako budú zachytené, kde budú postavené jímky, kadiaľ pôjde potrubie, kde bude stáť vodojem o obsahu 30 m³, i pozmenila sa trasa od vodojemu do obce, účelnejšie aby celá obec bola zásobená vodou. Firma mala dokončiť stavbu ešte r. 1943. No vojnovými pomermi odovodnené prekážky ako aj slabý záujem firmy, aspoň takto posudzovali priebeh prác občania, nesplnili plán a radostné očakávanie občanov, že budú mať už na Vianoce vodu.

Zima prerušila práce, ktoré skutočne pre nedodávanie rúr sa len tak vlekli, veď aj nemalo sa čo robiť.

Na jar r. 1944 prišla zásielka rúr. Firma dosť iniciatívne chce previesť práce. Zase u občanov ochabla ochota, vraj firma zle platila. Pomalým postupom prác obec utrpela značné škody, lebo s počtom dní rástol tiež i náklad a blížila sa

tiež i fronta, čo sa občania mohli dovtípiť, že táto preruší vodovodné práce na dlhší čas. Jednoho času obecný poradný výbor musel nariadiť aj pracovnú povinnosť, kde každý práceschopný muž si musel odrobiť 60 hodín.

Keďže 2. augusta 1943 p. učiteľ Pavol Klobušník musel narukovať, namiesto neho ako úradný dozor za obec bol menovaný Ján Snopko Mlynár a Ondrej Riečan Cmarko. V medziach svojich schopností obaja konali túto funkciu veľmi snažive.

Koncom októbra bolo dočasne potlačené Slovenské národné povstanie. Ing. V Karavaeva zaistili a uväznili ako Rusa nemeckí vojaci. A tak sa stalo, že vodovodné práce, ktoré už cez povstanie slábli, teraz úplne prestali.

Fronta sa blížila. Nemci boli v každej obci i u nás. Nebol čas na pokojnú prácu. Každý rozmýšľal na sebazáchranu pred podliackym odvlečením Nemcami. V posledných dňoch marcových r. 1945 fronta sa skazonosne prevalila aj cez našu obec. Strach pominul, ale nastali nové starosti. Bolo treba opravovať obydlia poškodené vojnou. I pri týchto starostiach nedostatok vody nútil premýšľať, ako dokončiť stavbu vodovodu. Dňa 5. apríla 1945 po veľkej kalvárii útrap vojnových

osudov vracia sa učiteľ P. Klobušník. Tento preberá znova starosť o vodovod na seba. Ako predseda MNV má aj určitú právomoc, čoho pri tejto práci aj plne využíva. Písomne nadviaže spojenie a uvedie do behu stavbu vodovodu. Úrady vítajú túto iniciatívu a je ochota na všetkých stranách. I finančné zaistenie stavby, ako aj schválenie zvýšenia nákladu akosi snadnejšie prichádza.

V septembri 1945 dostávame povolenie pokračovať v práci. Prácu konáme takmer na vlastnú päsť, vo vlastnej réžii, kedže fma Karavaev nechcela pokračovať v práci za jednotkové ceny. Takto do vianoviných sviatkov 1945 položilo sa potrubie a postavili sa dva stojany od Pavla Dobrotu až ku škole v dĺžke asi 300 m. Provizórne dovriedla sa aj voda. V sobotu poobede o 16. hod. pred Vianocami 1945 pozdravila nás prvá voda - vytúžená voda. Na znak radosti a prejav vďaky robotníctvu bola prichystaná slávnostná večera. Dožili sme sa prvej zimy, kedy sa už voda nemusela topiť zo snehu, alebo voziť z ďalekých Studienok.

Zimný odpočinok zase dal čas na premyslenie ďalších plánov a pripraviť dokončenie prác.

Na jar 1946 obnovujú sa práce, aby tohoto roku už skuločne padol posledný úder kladiva i posledná skúška tlaku sa previedla. Ale nestalo sa tak. Pre určitú neochotu samotných občanov práce takmer spia. Firma sa odvoláva, že nemôže zohnať robotníkov a občania - poniektorí zase akosi nepremyslene pri vyzvaní do práce odpovedajú, nech sa vraj firma stará o robotníkov. Firma toho využíva, lebo s počtom dní rastie i náklad, kedže ešte pri tom všetkom mzdy i ceny stavebného materiálu len stúpajú. Dosť sa pokúšal učiteľ P. Klobušník presvedčiť občanov, no ťažko to šlo. Vážnosť a dobrú snahu pochopili len niektorí. Tito vidiac neochotu druhých zase šomrali. Pri tom sa dostalo p. učiteľovi ako odmeny i niekoľko sprostých poznámok, ako keby tento vodovod bol len pre neho. Tieto okolnosti jeho citovosť nalolko urazili a rozrušili, že už nebol v stave zmeniť rozhodnutie odísť z Pršian vôbec. A tak sa stalo, že dňa 11. októbra 1946 odsťahoval sa na nové pôsobište do Plešivca, i keď mnoho dôvodov ho nútilo zotrvať, predsa pevné rozhodnutie nezmenil.

Jeho odchodom práca znova zaspala. Spala však a snila svoj posledný sen, sen o odhodení lopát a slávnostnom ukončení prác. Stalo sa to 28. mája 1947.

V dejinách pršianskeho vodovodu nech sú pamätné tieto dni:

19. jún 1907 – prvá zmienka o vodovode

9. marec 1943 – odovzdanie staveništa

28. máj 1947 – ukončenie prác. Teda plných 40 rokov trvala stavba táto. Zaiste dokonale mohla uzrieť v dušiach občanov, pre ktorých sa robila. Len či bude aj práca materiálna tak dobrá? No dúfajme, že bude dlho, dlho slúžiť nám i budúcim k zdraviu i k všeužitočnej potrebe.

Doteraz sme si veru ešte dostatočne neopísali pomery v našej obci bez vody a ako sa vôbec voda vyrábala, dovážala alebo aj kradla u nás.

V obci boli 4 verejné studne, z toho 2 hlboké cisterny a 2 pramene viac-menej prehlbené. Hlavná studňa bola za Hazov. Z tejto zásobovala sa vodou väčšia časť obce. Je umiestená za domom Ondrejku v jarku. Je pomerne dosť výdatná – v dobe dažďov plná, cez suché leto, alebo zimu voda sa úplne vyčerpala. Tu bývali neraz aj zvady pre vodu, zvlášť vtedy, keď sa muselo čakať aj hodiny, kým sa nazbieralo za vedro. V takýchto časoch sa schádzalo po skalách dnu do studne. No nebolo to ani príjemné, ani hygienické.

Druhá takáto studňa bola za Hanzov.

Tu bral vodu len ten kút. Táto sa tiež dosť skoro stratila, len čo trochu dlhšie bolo sucho.

Väčší pramen je Horná studňa, ktorej odtoková voda znovu sa vsiakne do zeme a za Talianov znovu vyviera. Na Hornej studni býva najdlhšie voda. Súkromná studňa bola na Úzkych na Balovie ostredku. Pomerne najlepšia a v najlepšej čistote udržiavaná studňa. Z tejto sa zásobila predná časť obce až po Debnárov.

V lete sa chytala dažďová voda zo striech. V zime sa topil sneh. Inač v lete sa voda nosila na chrbte, na voze z Badínskeho jarku, zo Závozov, z Priedolia, alebo spoza Rochoti. V zime na saniach z Priedolia, alebo na krnačkách zo Studienok. Veľa vody bolo treba nosiť tam, kde bolo viac statku. No toto sú teraz už len spomienky.

Rôzne myšlienky preletia hlavou Pršančana pri štedrej studni chrliacej vodu do vedra pri spomienkach na nedávne ťažkosti so zaobstarávaním vody.

Uznajte ľudia, ten vodovod a tá elektrina predsa je len výhoda!

Dňa 5. novembra 1956 začal písať kroniku Ondrej Dobrík, učiteľ, ktorý nastúpil na tunajšiu školu. Zmena kronikára.

Rok 1947.

Rok 1947 je dôležitým medzníkom vo výstavbe obce Horné Pršany. Tohoto roku dňa 23. januára bola ukončená elektrizácia a 28. mája úplné dohotovenie stavby vodovodu. (Podrobnosti a elektrizácii a stavbe vodovodu nájde čitateľ v predošlých partiách)

Kultúrny život sa rozrastá nacvičovaním divadiel „Dedinský kculán a Bludár". MOR pod vedením osvet. referenta O. Dobríka usporadúva v zimných mesiacoch osvetové a ľudovýchovné prednášky, rázu kultúrno-politického, ovocinársko včelárskeho, poľnohospodárskeho a z oboru peňažníctva.

Kultúrna činnosť koncom roku v divadelníctve upadá, lebo DOK odchádzajú na vojnu snaživí iniciátori a herci. Hoci p. učiteľ Dobrík zvoláva mládež, predsa niet prospešného výsledku. No činy učiteľa boli i tak zaslúžene pekné s mládežou školskou, ktorá za vedenia svojho učiteľa ukázala a povzniesla občianstvo peknými divadelnými výstupmi, čím utrpela hanbu mládež.

Tohoto roku bolo v obci 7 prednášok a jedno divadelné predstavenie „Bludár" na ktorom približne bolo 140 občanov.

Viaceri ľudia už majú poopravované domy od vojnových škôd, upravené záhrady a svoje dvory.

Rok 1948.

Nastávajúci rok 1948 je významným medzníkom v medzinárodnom i štátnom meradle. Nový pomer človeka k človeku a človeka k práci vytláčajú zbytky kapitalistov a reakcionárov z vedenia štátneho aparátu - z ministerských kresiel. Pokrokovosť a pracovitosť ľudu smerujúca k socializmu vo februárovýchdňoch zbavila sa parazitov, ktorí chceli zvnútra rozkladávať jednotu národa a ťažiť na úkor pracujúceho ľudu. Ľud zvolil tých, ktorí šli proti jeho záujmom, ktorí chceli zapredať také hodnoty, ako sú klenoty Slovenského národného poslania.

Z iniciatívy odborových organizácií a odbojových zložiek utvorený bol v našej obci Akčný výbor, ktorého úlohou bolo zjednotiť v jednu silu masy pracujúcich aby tak mohli čeliť zbytkom reakcie, ktorá ešte zostala. U nás takýchto ľudí nebolo. Pokrok teda plne zvíťazil nad reakciou.

V dôsledku víťazstva pokrokových síl nad porazenou reakciou Ústredný akčný výbor vyhlásil na území Slovenska, Národnú smenu víťazstva, ktorá bola dňa 11. apríla 1948. Aby akcia mala hladký priebeh bolo vyzvané občianstvo aby sa zapojilo do tejto akcie. Zároveň sa zbieralo staré železo, papier a handry.

A ľudia našej obce naozaj pekne pochopil význam „víťazstva" a vedome sa zapojil do práce, čoho dokladom sú nasledovné výsledky:

1.) vyrovnaná, skalami vyložená, pieskom vysypaná a upravená bola obrátka pre autá a povozy pred Debnárov na ploche 120 m².

2.) v horskej časti nášho chotára vysadené bolo 10.000 sadenic - stromkov.

3.) čiastočne boli upravené obecné cesty a cintorín. Práca, ktorá sa vykonala činí podľa úradného odhadu 10.000 Kčs.

Voľby do NZ.

31. mája 1948 boli v obci voľby do Národného zhromaždenia. Všetky strany sa zlúčili v jednu a utvorili „Jednotnú kandidátku národného frontu". Kto nesúhlasil s uvedenou kandidátkou, mal možnosť voliť bielym lístkom (krížovým). Hoci z našej obci všetci občania nevolili otvorene, predsa sa ukázala politická vyspelosť našich občanov, ako vidieť z uvedeného prehľadu výsledkov volieb:

volilo spolu 188 voličov,

za jednotnú kandidátku hlasovalo 160 voličov,

bielych lístkov bolo 24,

neplatných 2.

Teda náš ľud ukázal pokrokovosť nielen

v budovatelskej práci, ale i jednotu a pokrokovosť vo volbách.

Po víťaznom februári začínajú i naši občania na výzvu strany a vlády uľahčovať prácu na svojich poliach. K tomuto účelu bolo propagované Jánom Svopkom Mlynáň založenie „Rolníckeho strojového družstva", kde by sa zakúpili spoločne stroje, ktoré by užívali všetci členovia družstva a tak si uľahčili prácu na svojich poliach. Rolnícke strojové družstvo.

Dňa 14. marca 1948 zišlo sa ustanovujúce valné zhromaždenie, kde sa zišlo 52 členov, ktorí podpísali prihlášku do družstva. V ten deň boli upisované i podiely a to 52 členov upísalo 84 podielov v sume 9.240 Kčs. Neskoršie sa prihlásilo ešte 4 občania, takže počet členov družstva bol 56.

Bola zložená a odklasovaná správa družstva v tomto zložení:

Predseda družstva: Ján Svopko ml. č 10,
podpredseda : Ondrej Riečan č. 38,
účtovník : Ján Svopko č. 55,
hospodár : Jr. Dobrota č. 3,
pokladník : O. Ivanič č. 76.

Dozorný výbor bol zvolený v zložení:
predseda doz. výboru: Pavel Halaj

podpredseda : J. Vozár č. 67
členovia : O. Dobrota, č. 34
O. Ričan, č. 39
M. Michalko, č. 44
O. Dvorský, č. 16

Správa strojového družstva bola volená na 3 roky, dozorný výbor na 1 rok.

Ústredné družstvo v Bratislave podporilo naše strojové družstvo účastkou 48.049- Kčs prípisom zo dňa 29.7.1948.

Z týchto peňazí, ako i z podielov kúpili sa stroje a to: kompletná mláťačka, 2 sejačky, rezačka siečky, cirkulár, pumpa na močovku, postrekovač a ličné brány.

Stroje, ktoré bolo tohto roku objednané po dodaní v neskoršom čase bolo treba i niekde uložiť. K tomuto účelu mala sa postaviť strojáreň na pozbraní ciest pri Ondrovi z Búdy. Stavba sa mala začať roku 1949.

Tohto roku vypracoval M. Ravec plány, ktoré boli zaslané Okresnému národnému výboru na schválenie. Schválené však nebolo a preto sa rozhodla správa družstva postaviť strojáreň tak, ako to bude nám vyhovovať.

Rok 1949.

Rok 1949 začal sa v znamení dokončovania prác na vodovode, kedy bolo ešte treba urobiť posledné práce, jak zemné, tak i ostatné práce s potrubím, previesť tlakové skúšky vody a potrubia a odovzdať vodovod verejnosti.

Kolaudácia vodovodu.

Kolaudácia vodovodu bola prevedená dňa 7. júla 1949 za prítomnosti zástupcov vodohospodárskeho oddelenia v Banskej Bystrici, úradného správcu stavby Ing Jozefa Neufauera, zástupcov fy Ing Vasil Karavaev, štátneho stavebného dozoru a zástupcov Miestneho národného výboru. Týmto bol vodovod odovzdaný i formálne do prevádzky.

Stavba strojovne.

Roľnícke strojové družstvo pre objednané stroje potrebovalo i miestnosti na uskladnenie. Preto sa prikročilo k stavbe strojovne. Tálo sa mala postaviť brigádnicky, len materiál nenachádzajúci sa v mieste mal sa kúpiť.

Tak dňa 21. júna 1949 začala sa stavba strojovne na mieste medzi cestami pri Ondrovi z Búdy, naproti Štrbáňov, na druhej strane. Práce organizačné viedol Ján Snopko Mlynár. Povozníci vozili kameň, štrk, piesok, kopali sa základy, betónoval sa celý spodok, na ktorý sa postavila vlastná strojáren z dreva. Dolu boli urobené dve miestnosti. Dosky získali sa tak, že z vlastnej hory sa vyrúbali stromy- gulátina, ktorá sa na

píle dala povzal, takže tento materiál sa získal pomerne ľahko.

Patronát

Pri tejto práci pomáhal patronálny závod nad našim Roľníckym strojovým družstvom Chemodroga, Banská Bystrica, ktorý si vzal za úkol pomáhať nášmu strojovému družstvu v jeho začiatkoch, jak prácou manuálnou, tak radou, ako i strojmi. Túto úlohu patróna vykonával uvedený závod dobre. Robotníci z Chemodrogy odpracovali veľa hodín na stavbe strojárne ako brigádnici, ponechli autami na dovoz pôzneho materiálu. Táto práca a pomoc prišla našim občanom veľmi vhod a sú za ňu patronálnemu závodu povďační.

Závod Chemodroga, Banská Bystrica pri dávnostnom prevzatí patronátu darovalo družstvu veľké rádio za 11.200 Kčs na pamiatku.

V stavbe sa pokračovalo i v nasledujúce roky 1950, 1951, až roku 1952 bola dokončená.

V júni 1949 prišla objednaná mlátačka, ktorá bola hneď aj v nasledujúcej mlatbe vyskúšaná a dobre sa osvedčila.

Kultúrna činnosť.

Kultúrna činnosť v našej obci sa prevádzala pod firmou Miestna osvetová rada, kde osvetovým

referentom bol Daniel Šišiak, učiteľ na tunajšej škole.

V tomto roku zakúpila si mládež gramofón, pri ktorom strávievala večery. Boli poriadané besedy s mládežou, v škole.

Osvetová práca:

Kultúrno-osvetová práca sa zameriava hlavne na činnosť kultúrnych podujatí, prednášok a na prácu s knihou. Tohoto roku sa akosi po prvýkrát mládež začína uvedomovať. Pochopiteľne, veď VÍŤAZNÝ FEBRUÁR aj mládeži doniesol niečo nové - niečo čo predtým nemala.

Chybou je však, že sa mládež nemá kde schádzať. Jediné miesto je v škole, alebo v pohostinstve Jednoty. Tu bývajú niekedy rozličné schôdzky, alebo kultúrne podujatia.

V novembri 1949 Jednota zakúpila rozličné hry o ktoré sa javí dobrý záujem.

Rozličné iné podujatia sa prevádzajú v škole. Vo väčšine prípadov vystupujú na rozličných oslavách deti z ľudovej školy. O prednášky a verejné hovory sa pomerne javí väčší záujem, ako voľakedy. Na verejných hovoroch býva účasť 60-70 občanov. I na tomto úseku je treba vyvinúť väčšie úsilie.

NEOPÍSANÉ UDALOSTI

Rok 1950.

Pri opísaní rozličných udalostí od roku 1945 som postupoval na základe dokumentačného materiálu, prostredníctvom rozličných najdených spisov a hlavne na základe informácií od občanov, ako aj informácií na ONV v Banskej Bystrici.

Musím i v tejto kronike poznamenať, že je potrebné v budúcnosti pravidelne zapisovať udalosti do kroniky a nie nechávať strany prázdne, ako je tomu aj v tejto kronike.

Boli vynechané roky od 1950 - 1954, ďalej od roku 1957 - 1961. Viem, že všetko neopíšem, ale budem sa snažiť opísať aspoň toľko pre koľko mi nechali miesta.

V stručnosti opíšem povojnové udalosti a potom sa zameriam hlavne na roky 1950 - 1954.

Počas vojnových udalostí v tunajšej obci okrem viacerých iných (rokov) budov bola najviac poškodená školská budova Národnej školy v Horných Pršanoch. Stalo sa tak v marci 1945., keď na niekoľko dní stál front v tunajšej obci a jej blízkom okolí. Cez vojnu sa hodne zničil inventár školy, hlavne učebné pomôcky, školské zariadenie a iné potreby pre školu. Školský nábytok bol črepinami zničený.

Budova školy bola zasiahnutá dvoma granátmi, čím čelná časť bola úplne vyrútená a v učebni školský nábytok črepinami zničený. Druhý zásah bol v stene od ulice vedľa okna hore vľavo, projektil prenikol až do bytu učiteľa. Strecha bola tiež miestami zničená, ako vidno na tomto obrázku.



Školská dreváreň bola tiež zničená. Od črepín boli zničené i niektoré ovocné stromky. Celkove ich bolo zničených 8. Niektoré boli došarpané črepinami a museli sa vyťať. Odkvapové rúry a oplotenie boli tiež zničené.

Po skončení vojny v roku 1945 bola prevedená oprava školskej budovy aspoň natoľko, aby sa v škole mohlo vyučovať. Boli zamurované dve veľké diery spôsobené delostreleckými granátmi do školskej budovy, z nich jedna do školskej učebne a druhá do izby v učiteľskom byte. Boli zasklené povybíjané obloky a prevedená aspoň tá najpotrebnejšia oprava školskej strechy.

V prvom roku po skončení vojny bola postavená nákladom 14.000.-Kčs nová školská dreváreň, namiesto predošlej, ktorá bola cez vojnu plnými zásahmi úplne zničená. O niekoľko rokov pozdejšie bolo zadovážené aj nové školské zariadenie do učebne.

V roku 1950 bola prevedená generálna oprava celej školskej budovy. Celá školská budova bola zvonku znovu ovakovaná. Vakovka bola opravená aj vo vnútri budovy a všetky miestnosti v nej boli vymalované. Generálnu opravu previedol Matej Oravec, murársky majster v Horných Pršanoch. Bola opravená aj strecha na školskej budove. V pláne a v rozpočte generálnej opravy boli zahrnuté aj nové odkvapové rúry namiesto predošlých, ktoré boli vojnou zničené. Pre veľký nedostatok plechu však tieto nemohli byť urobené, lebo na túto opravu nebol pridelený žiadny plech. Tak nemohli byť celkom zahladené všetky stopy po vojne. Odkvapové rúry veľmi chýbajú, lebo voda čliape po múroch.

Generálna oprava školskej budovy si vyžiadala celkový náklad vyše 56.000.- Kčs. V roku 1952 a 1953 boli znovu zafarbené všetky dvere a obloky na celej školskej budove.

Po učiteľovi Ondrejovi Dobríkovi nastúpil učiteľské Zmena učiteľov:
miesto v Horných Pršanoch Daniel Šišiak rodák z Ľubietovej, ktorý tu pôsobil jeden rok. Súdruh Daniel Šišiak sa dobre staral o kroniku. Za jeho málo trvané pôsobenie najdeme v kronike hodne záznamov.

Po ňom nastúpil učiteľské miesto do Horných Pršian Štefan Fekete, ktorý pôsobil na tunajšej NŠ až do 1. októbra 1950. Potom nastúpil vojenskú základnú službu.

Namiesto neho nastúpila na školu Etela Markovú z Dolnej Tureckej, ktorá tu pôsobila len za 4 mesiace do 31. januára 1951, keďy bola preložená za učiteľku na Národnú školu v Hrachoti.

Dňa 1. februára 1951 nastúpil na Národnú školu v Horných Pršanoch Július Michalík - rodák z Banskej Bystrice, ktorý tu pôsobil za 4 roky a 7 mesiacov t. j. až do 31. augusta 1955, keďy bol preložený na Národnú školu v Harmanci - Papierni. Tu i učí.

Po ňom prišiel k Národnej škole v Kordíkoch učiteľ Štefan Fekete, ktorý tu už predtým učil do odchodu na vojenčinu. Škola bola jednotriedkou. Začalo sa učiť na nej podľa rozšíreného vyučovania o 6. hodinu týždenne.

Zničená v marci 1945.

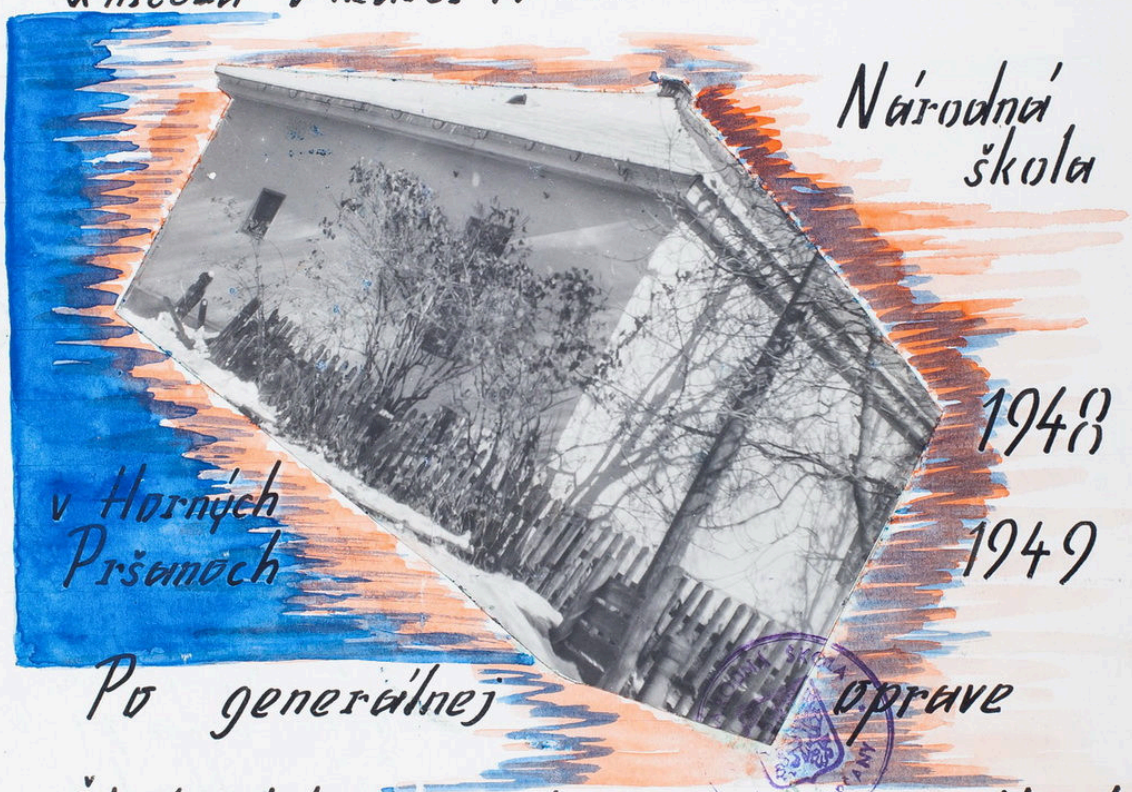

Národná škola v Horných Pršanoch

1948

1949

Po generálnej oprave

Škola fotená v roku 1948 v zime. Iba takto chceme potvrdiť jej opravu aj tu v tejto kronike. Na škole bolo viacero fotografií, ale tieto sa dali do školskej kroniky. Ľudová škola dostáva názov: Národná škola a potom: Základná deväťročná škola 1. až 5. postupný ročník v skratke ZDŠ.

Číslo účtu pod účtu/	Názov účtu	č. 60/50
	Osobné výdavky:	
302	Platy zam.pragmatikálnych v regulovanom pomere služobnom.	
307	Platy zam.na smluvu	
304	Náhrady za mimoriadne služobné výkonyzamestnacov na plat.	
3081	Výkonnostné odmeny na plat a ped. odmeny.	
3082	Ostatné odmenyzam.na plat-náb.ev.a.v.	
3094	Stále honoráre	
311	Mzdy zamestnancov	4.200
317	Náhrady za mim. služ.výkonyzam.na mzdu.	
3181	Výkonnostné odmeny zam.na mzdu	
3182	Ostatné odmeny zam.na mzdu	
321	Nemoc.poist.zam.uve.v § 7.zák.č.99/48	
322	Poistenie ostat.zam.	500 -
3242	Úrazové poistenie zam.	
325	Príspevok na zariadenei určené pre blaho zam.	
328	Výpomoce zamestnancom	
3291	Príplatky na spol-strav.zam.	
	Vecné výdavky.	
3331	Spotreba kanc.potrieb	300
3332	Spotreba pevných palív	7.300 -
3333	Spotreba tekutých palív	
3334	Spotreba udržovacíchlátok	200 -
3338	Spotreba vyučov potrib	200
3340	Spotreba neiint.odev.suč.	
3348	Spotreba ostat.pres.látok	300 -
341	Spotreba [illegible]	500
343	Spotreba vody	
354	Udržovanie hnutelností	
356	Udržovanie hnutelností	300
359	Nájomné a pod.náklady	
3613	Náhrady cest.výd. zam.	
3614	Náhrady stah.výdavkov zam.	
3615	Odlučné zam.	
362	Poštovné a pod. náklady	
363	Dopravné	
3641	Nákup publikácii	200
3642	Tlač publikácii	
365	Honoráre poradné a pod.náklady	
36 7	Vyhlásky a propagácie	
368	Reprezentačné náklady	
3692	Ostatné vecné náklady	
374	Nákl.funkč.činnosti zam.rád	
381	Poistenie povinného ručenia	
382	Ostatné poistenie	
391	Dana,dávkya poplatky	
	Spolu	14.000

Výkaz rozpočtu na r. 1950 vyhotovil riad NŠ, Š. Fekete.

Rozpočet školy na rok 1950.

Rozpočet na rok 1950 činil pre NŠ 14.000.- Kčs

Taký bol len rozpočet v starej mene peňazí.

Rozpočet z roka na rok sa zvyšuje. To môžeme dokumentovať tým, že v roku 1962 bol rozpočet vyše 8.000.- Kčs

I takouto cestou ďakujeme funkcionárom MNV, ktorí sa starali a starajú o to, aby škola mala všetko zabezpečené.

NÁRODNÁ ŠKOLA ... PRŠANY

48

PREVÁDZACÍ PLÁN

Štátna ľudová škola Horné Pršany.

Vec: Prevádzací plán školstva ...ršany 18.IX.19 9.
na rok 1950.
Číslo: 61/50

...kolskému inspektorátu
B.Bystrica.

tavka dňu:	28.VI.1948.	: 1.X..1949	: IX.1950
1. Počet obyvateľov	275	: 281	: 295
2. Počet tried	1	: 1	: 1
3. Počet obyvatelov na triedu	275	: 281	: 295
4. Počet žiactva	32	: 33	41
5. Počet žiactva na triedu	32	: 33	ä 41
6. Koľko detí sa v škole umiestni	42	: 42	: 42
7. Je na škole školská kuchyňa	nie	: nie	: nie
8. Počet učiteľov	1.	: 1.	: 1.
9. Počet žiakov na 1. učiteľa	32	: 33	: 42
10. Počet pom.síl manuel.prac.	1.	: 1.	: 1.
11. Počet žiactva, ktoré sa v postupe opozdilo	2.	: -	: -
12. Počet žiactva v douč.skup.	-	: -	: -
13. Počet žiakov v záujmovýchkr.	-	: -	-
14. Počet žiakov v domove mládeže	-	: -	-
15. Počet žiactva v dru .mládeže	-	: -	-
16. Počet žiakov stravujúcich sa v školskej kuchyni	-	: -	: -
17. Počet žiakov dochádzajúcich a/ zo vzdialenosti 1-3 km	1-	1.	1. : -
18. Osobný náklad v Kčs		60.742.-	70.000.-
19. Vecný náklad v Kčs		11.620.-	14.000.-
20. Počet všetkých detí vo vek. skupine 3-6r.	-	: -	: -
21. Počet detí zapísaných	-	: -	: -
22. Ďalší zapísaných		: -	: -
23. Počet detí zam.matieka bez mat. starost.	-	: -	: -
24. Čije na škole celodenná starostlivosť	nie	: nie	: nie

Výkaz vyhotovil riad. školy J. Š. Fekete.

NÁRODNÁ ŠKOLA ... PRŠANY

Ako vidíme, že škola podľa organizácie bola vždy jednotriedkou s kolísajúcim stavom žiactva od 30-41 žiakov na škole. Učitelia učili a učia ešte aj teraz vyšší počet žiakov, čo je na jednotriedku veľa a bolo by potrebné zriadiť dvojtriedku.

DOKUMENTÁCIA

MNV Horné Pršany

Investor.....

Dokumentácia.

Úprava cesty na Lazy

pre akciu.....

pojatù do 5M akcie na rok 1953.

Úprava cesty na Lazy

1.Názov akcie.....

50,000 150,000

plánovaný skutočný náklad..... ideál. náklad.....

150,000 Investičná banka

Hodnota diela..... Spôsob financovania.....

II.štvrťrok 1953

2.Plán postupu prác.....

II.štvrťrok III.štvrťrok

a/zahájenie prác..... b/ dokončenie prác.....

1500 bm v šírke 4 m

3.Plánované práce v technických jednotkách.....

6000 hod. 2000 hod.

a/počet norných jednotiek..... objem práce platenej.....

4000 hod.

c/ objem práce neplatenej.....

2000 4000

4/ Plán náboru pracov.síl: hod. plat..... hod. neplat.....

5/ plán materialnotechnického zariadenia: investor získa stavebniny:

0.8 T

a/ kùpou. železo.....cement..... tehly..... drevo.....

krytina..... kameň..... štrk..... inýmaterial.....

b/ miestné zdroje... železo..... cement..... tehly.....

1500 m3 50 m3

drevo..... krytina..... kameň..... štrk..... iný.....

10 povozníkov

6/ Plán dopravy..... Pre uvedenù akciu investor

10 15,000

potrebuje..... a/ vozidla platené..... počet sa myslý ùhrada

50.000 5 15,000

v Kčs..... b/ vozidlá neplatené počet..... v Kčs.....

16.júna 1953.

V ~~Banskej Bystrici~~ Hor. Pršanoch.....

Tech.ref. Jan Snopko pečiatka pečiatka predseda

Miestny národný výber v H. Pršanoch okr. B. Bystrica

MNV.

K značke. XI-1185-1953

Ján Snopko, pred. MNV.

Tak ako všetko, tak aj miestne komunikácie patria do plánu MNV. Hore vidíme dokumentáciu pre akciu: „Úprava cesty na Lazy." V tejto akcii tiež pomohli viacerí občania tunajšej obce. Neupravených ciest pred vojnou, ba i po nej bolo v našej obci viacej. Záleží na nás, ako sa budeme ďalej o ne starať.

50.

ÚRADNÉ POTVRDENIE

72/45

Číslo dokladu (27) 23-
Zaúčtované v réžii

Skutočný doklad z archívu školy

Úradné potvrdenie.

Školský inšpektorát v Banskej Bystrici vyplatil riaditeľstvu Štátnej ľudovej školy v Horných Pršanoch Kčs 1.500.- t.j. JEDENTISÍCPAŤSTO korún na hradenie vecných potrieb v roku 1945.

V Banskej Bystrici dňa 3. nov. 1945.

Prijal: Vyplatil:

riaditeľ školy škol. insp.

ŠTÁTNA ĽUDOVÁ ŠKOLA HORNÉ PRŠANY

ŠKOLSKÝ INŠPEKTORÁT V BANSKEJ BYSTRICI

Finančnú pomoc
prevzal Pavel Klobušník, riaditeľ školy 15. 10. 1945.

Povojnové roky boli naozaj ťažké. Biedne to bolo i so školou, ktorá mala všetko zničené. Školský inšpektorát vyplatil vtedy riaditeľstvu Štátnej ľudovej školy v Horných Pršanoch 1.500.- Kčs na vecné potreby, aby škole nejako pomohol. Také boli povojnové roky.

Dnes výdavky sú skoro päť krát väčšie, ba dokonca i viacej, keď vezmeme vtedajšiu a terajšiu menu peňazí. Doklad je z archívu.

Výkaz zápisného a príspevkov od rodičov žiakov.

Čís. radové	Meno žiaka c. 19/42	Zaplatené dovedna Ks	h	Z toho pripadá na zápisné Ks	h	dávku za úr. výkon Ks	h	príspevok na školský film Ks	h	dary ~~poistné~~ Ks	h	dary Ks	h
1	Dobrota Julius	21	–	[illegible]	–	5	–	5	–	1	–		
2	Dobrota Matej	21	–	10	–	5	–	5	–	1	–		
3	Dobrotová Elena	21	–	10	–	5	–	5	–	1	–		
4	Dobrotová Emília	21	–	10	–	5	–	5	–	1	–		
5	Ivaničová Mária	21	–	10	–	5	–	5	–	1	–		
6	Klačan Ján	21	–	10	–	5	–	5	–	1	–		
7	Michálko Michal	21	–	10	–	5	–	5	–	1	–		
8	Snopko Ján	21	–	10	–	5	–	5	–	1	–		
9	Snopko Pavel	21	–	10	–	5	–	5	–	1	–		
10	Dobrotová Božena	21	–	10	–	5	–	5	–	1	–		
11	Krnáč Juraj	21	–	10	–			5	–	1	–		
12	Snopko Ján	21	–	10	–	5	–	5	–	1	–		
13	Vozárová Anna	21	–	10	–	5	–	5	–	1	–		
14	Dobrotová Mária	21	–	10	–	5	–	5	–	1	–		
15	Halaj Pavol	21	–	10	–	5	–	5	–	1	–		
16	Riečanová Emília	21	–	10	–	5	–	5	–	1	–		
17	Dobrota Ján	21	–	10	–	5	–	5	–	1	–		
18	Dobrota Ján	21	–	10	–	5	–	5	–	1	–		
19	Dobrotová Zuzana	21	–	10	–	5	–	5	–	1	–		
20	Chrobáková M[illegible]	21	–	10	–	5	–	5	–	1	–		
21	Krnáč Matej	21	–	10	–	5	–	5	–	1	–		
22	Oravcová Mária	21	–	10	–	5	–	5	–	1	–		
23	Dobrotová Júlia	21	–	10	–	5	–	5	–	1	–		
24	Mamojková Anna	21	–	10	–	5	–	5	–	1	–		
25	Klačamová Júlia	21	–	10	–	5	–	5	–	1	–		
26	Oravcová Emília	21	–	10	–	5	–	5	–	1	–		
27	Oravcová Júlia	21	–	10	–	5	–	5	–	1	–		
28	Riečanová Júlia	21	–	10	–	5	–	5	–	1	–		
29	Snopko Milan	21	–	10	–	5	–	5	–	1	–		
30	Dobrotová Anna	21	–	10	–	5	–	5	–	1	–		
	Prenáša sa	630	–	300	–	150	–	150	–	30	–		

Vyhotovil: P. Klobušník 4. 9. 1942

Z výkazu vidíme, že rodičia vždy na začiatku škol. roku museli platiť za rozličné veci spojené s dochádzkou žiakov do školy. Výdavky boli nasledujúce:

a.) zápisné.
b.) dávka za úrad. výkon.
c.) príspevok na školský film.
d.) dary.
e.) iné poplatky.

Výdavok rodiča na rozličné veci pre 1 žiaka na celý rok činil spolu: 75.– Kčs.

Dnes sú učebnice a učebné pomôcky od roku 1960 dávané žiakom bezplatne. Spotreba na jedného žiaka je za: 148.– Kčs.

NÁRODNÁ ŠKOLA ... PRŠANY

Doklad z archívu školy

POTREBA VOĽAKEDY.

Č. 131. Potreba	1931–1933 V roku 1931 skutočne vyjde Kč	h	Na rok 1932 je preliminované Kč	h	Na rok 1933 sa preliminuje Kč	h	Ubudnú buj. výkon. vzhľadom ku súčasti Kč	h	Poznámky 1962
A Riadna potreba									
1. Plat učiteľa									
2. Správcovské									
3. Peňažné poistenie učiteľa	1932 14	—							
4. Nájomná hodnota bytu									
5. Výmena zahrady učiteľovi									
6. 5% školská daň 2% ~~štátnou učiteľa na liečfond~~	22	—							
7. Poistné a komíny ~~Nájomná hodnota školy~~	112	—							
8. Kúrenie školy									
9. Školské pomôcky									
10. Písacie, kancel. potreby									
11. Na odmeňovanie školníka									
12. Oprava ~~školskej budovy~~	850	—							
13. Denné čistenie školy a záchodu									
14. Veľké čistenie školy	200	—							
15. Bielenie sienî									
16. Čistenie záchodu a žumpy									
17. Olejovanie dlážky									
Riadna potreba spolu	1138	—							8.300-
B. Mimoriadna potreba									
1. Nové lavice	—								
2. Zakúpenie remegule	—								
3. Nová tabuľa	—								
Mimoriadna potreba spolu	—								
Všetka potreba spolu	1.138								

Výkaz o potrebe vyhotovil: spr. š. Lad. Čief
(22 archívu) 10. 1. 1931.

Na nalepenom archívnom spise školy vidíme najlepšie, aká potreba sa javila napr. v roku 1933. Pochopiteľne väčšia ani nemohla byť. Veď vtedy to stačilo. Riadna spotreba akú vidíte činila spolu: 1.138.- Kčs. Viac sa nepočítalo. Bolo napr. správne, keď na dedinské školy sa počítalo na jednu triedu 1.200 Kčs a v mestách na jednu triedu: 3000 Kčs? Vieme všetci pochopiť bez akéhokoľvek komentáru. Vidiek bol v tom čase len vždy vidiek. Dnes je tomu celkom inak. Všimnite si obrázok!

5M AKCIA

Miestny národný výbor Horné Pršany.

R e k a p i t u l á c i a

výdavkov spojených v rámci 5M akcie stavba vodnej nádrže rok 1953.

Príjem na akciu činil .....Kčs 13,000.-

Výdavky:

1.Technokov B.Bystrica	943.-
2.Hospodárske stav.kombinát B.B.....	180.58
3.Dopravné závody B.B.	108.50
4.Obchod palivom a stavebninami.....	1.000.-
5. -,, -,, -,, ...	668.80
6.Pozemné stavby B.B.....	699.60
7.Stavokombinát B.B.....	175.40
8.Technokov,potr.pre domácnosť B.B.....	135.10
9.Jednota H.Pršany	297.-
Spolu za material	4.207.98
Mzda robotníkom	3.698.-
,, povozníkom	~~3.087.-~~ 1479.—
,, za murárske práce	1.100.-
za potrubia	1.890.-
Úhrnom Kčs	~~12,982.98~~ 12,374.98
Dobrovolné brigády a bezplatného materialu	~~26.000.-~~
Spolu Kčs	38,982.98

V Horných Pršanoch,24.novembra 1953.

Miestny národný výbor v Horných Pršanoch potvrdzuje správnosť odpracovaných hodín a dodanie materialu na horeuvedenú akciu.

D.a.h.

predseda MNV.

Výkaz výdavkov v rámci 5M akcie za pred. J. Snopku. 24. 11. 1953.

Jednotný národný výbor v Banskej Bystrici
technický referát
K číslu: 118-5-11/12 1953
Technický preskúšané a schválené
dňa 11. 12. 1953
Prednosta:

Hore:

Rekapitulácia výdavkov spojených v rámci 5M akcie stavba vodnej nádrže rok 1953 v Horných Pršanoch.

Drevené školské záchody, ktoré boli postavené súčasne so školskou budovou už dávno nevyhovovali z hygienického ani z estetického hľadiska. Preto cez letné prázdniny v roku 1951 boli postavené nové drevené školské záchody. Staré záchody boli postavené za zdravotného hľadiska na veľmi nevhodnom mieste - práve oproti oblôku z kuchyne učiteľského bytu. Preto nové záchody boli postavené na inom vhodnejšom mieste, vedľa školskej drevárne. Nové školské záchody sú síce tiež postavené len z dreva, ale pod nimi bola urobená veľká betónová žumpa, čo pod starými záchodmi nebolo. Celkový náklad na nové školské záchody si vyžiadal sumu vyše 10.000.- Kčs.

Cez jarné prázdniny bol urobený nový drevený plot okolo školského dvora a školskej záhrady od cesty i od celej východnej strany. Hodnota celého plota - vykonanej práce i všetkého potrebného materiálu bola vyše 5.000.- Kčs.

Na jar v roku 1953 bol urobený zase ďalší kus plota a to síce celý nový plot medzi školským dvorom a školskou záhradou. Celkový náklad na tento plot bol vyše 3.000.- Kčs. V budúcnosti treba ešte aspoň postupne, ako to financie dovolia urobiť plot na severnej a západnej strane pozemku.

DOKUMENTÁCIA

Investor MNV Horné Pršany

D o k u m e n t á c i a.

pre akciu Dokončenie kúpaliska

pojatù do 5M akcie na rok 1953.

1.Názov akcie Dokončenie kúpaliska

plánovaný skutočný náklad 15,000.- ideál. náklad 45,000.-

Hodnota diela 45,000.- Spôsob financovania investičná banka

2.Plán postupu prác II.štvrťrok

a/zahájenie prác II.štvrťrok b/ dokončenie prác II.štvrťrok

3.Plánované práce v technických jednotkách 8 m3 betonového muriva

a/počet norných jednotiek — 2000 objem práce platenej 8 m3

c/ objem práce neplatenej — 30,000

4/ Plán náboru pracov.síl: hod. plat 500 hod. neplat 1500

5/ plán materialnotechnického zariadenia: investor získa stavebniny:

a/ kùpou. železo — cement 8 q tehly — drevo —

krytina — kameň — štrk — inýmaterial —

b/ miestné zdroje — železo — cement — tehly —

drevo — krytina — kameň — štrk — iný —

6/ Plán dopravy povozníci Pre uvedenù akciu investor

potrebuje — a/ vozidla platené 5000 počet sa myslý ùhrada

v Kčs — b/ vozidlá neplatené počet 10.000 v Kčs

V Banskej Bystrici 16.júna 1953.

Tech.ref. Ján Snyka pečiatka pečiatka predseda

MNV.

Miestny národný výbor v H. Pršanoch okr. B. Bystrica

K značke XI-1125-1953

Z výstavbou kúpaliska sa začalo už dávnejšie. Dokončenie kúpaliska bolo pojaté do 5M akcie na rok 1953. Hore nalepené tlačivo Ťa lepšie oboznámi. Deti na ňom využívajú letné mesiace na kúpanie.

Školský dvor slúži na hranie a telesnú výchovu pre žiakov tunajšej školy. Je to jediné väčšie priestranstvo v obci, kde sa môžu deti, prípadne iná mládež hrať. Od jari až do zimy býva na školskom dvore vždy veselo a ako to všade býva, kde sa mládež hrá i hodne kriku. Najmä cez nedele a sviatky poschodí sa tu mládeže z celej dediny a hrá sa tu hlavne volejbal, prípadne i iné hry. Niekedy spolu s mládežou sa tu hrávajú aj dospelí.

Inokedy sa zasa hrajú na školskom dvore futbal, najmä chlapci - mladší i starší, ba aj mládenci. Je to síce malý priestor na túto hru, ale chlapcom aj to stačí, lebo iného východiska z núdze teraz niet.

Už veľmi dávno sa pomýšľa v tunajšej obci postaviť nejaké ihrisko. Bol urobený aj pokus, začalo sa pracovať na úprave hriska, ale potom celá záležitosť ostala stáť. MNV rozhodol, že si mládež môže urobiť menšie ihrisko na pozemku poniže Jednoty. Na tomto pozemku mládež vyrúbala niekoľko stromov a začala s úpravou terénu, ale potom ostalo všetko stáť, lebo sa zistilo, že toto miesto je malé a pre ihrisko nevyhovujúce.

Cez zimu si mládež robievu kĺžište na školskom dvore, kde odhádžu sneh a potom polievajú hadicou dvor vodou z hydrantu pri školskom dvore. Tak si urobia pomerne veľký plošť veľké kĺžište. Zo všetkých športov v tunajšej obci má najlepšie podmienky lyžiarstvo. Obec Horné Pršany sa nachádza v horskom teréne, ktorý je najmä smerom na Vysočinu vhodný na lyžovanie. Tiež sánkovanie je medzi tunajšou mládežou veľmi obľúbené a rozšírené, lebo sú tu k tomu dobré podmienky. Snehu tu býva pomerne hodne. Na jar, keď dolu pri Hrone snehu už niet a začínajú tam už orať, tunajšie deti sa môžu ešte veselo sánkovať.

Omnoho horšie to bolo do nedávnej minulosti cez leto s kúpaním. Tunajšia mládež sa nemala vôbec kde kúpať-ďaleko od dediny sa neoplácalo chodiť, lebo v lete je i mládež zamestnaná pri rozličných prácach. Viaceré deti do týchto čias nevedeli ani plávať, keďže sa nemali naučiť kde. Chlapci sa chodili kúpať ďaleko od dediny do doliny.

Tam si skalami a šuplatami postavili malý jarček, ktorý tam tečie a v takto vzniklej „žumpe" sa potom kúpávali.

Takéto kúpanie v jarčeku patrí už však minulosti, lebo v roku 1954 tunajší občania postavili železobetónovú vodnú nádrž, ktorá slúži ako kúpalisko pre mládež a dospelých a súčasne i ako vodná nádrž so zásobou vody pre prípad požiaru. Tak okrem vodovodu a studne je dostatočná zásoba vody na hasenie. Všetky práce nádrže vykonali tunajší občania. Hodnota všetkých vykonaných prác spolu i s oplotením pozemku, na ktorom je kúpalisko i všetkým potrebným materiálom je vyše 50.000.- Kčs.

Obyvatelia tunajšej obce museli od nepamäti chodievať do mesta len peši, prípadne na voze, alebo na saniach. Tak isto aj tí, čo chodievajú každý deň do práce a žiaci do školy. Závideli obyvateľom iných obcí, že ti majú v obci železničnú stanicu. Napr. obce, ktoré sú pri Hrone.

Z obce Horné Pršany je veľmi pekný rozhľad na všetky strany, ale najmä na dolinu popri rieke Hron od Banskej Bystrice do Zvolena. Tadiaľ každý deň prejde mnoho vlakov. Pri pohľade z Pršian sa zdajú z diaľky len ako malé detské (vlaky) hračky, alebo ako čierny dymiaci had. Keď sa tak pozerali niektorí občania na vlak idúci Pohroním, iste si pritom pomyslel, že títo majú veľkú výhodu. Také myšlienky prichádzali na mysel' tunajším občanom najmä vtedy, keď bolo zlé počasie, alebo keď sa ustatí vracali domov. Inde mali vlak, alebo autobus - len naši obyvatelia museli chodievať pešo.

Je preto potrebné tu v obecnej kronike opísať podrobnejšie, koľko sa tunajší občania natrápili a v minulosti peši nachodili, aby si mohli zarobiť aspoň na skromné živobytie. Je to treba zaznamenať najmä preto, aby dnešnej ge-

neraciu mala jasný obraz o tom za akých podmienok žili naši občania. Mnohí ľudia hlavne z mladej generácie považujú pomery, v ktorých žijú a všetky výhody a vymoženosti v nich za celkom samozrejme, čo muselo prísť a prišlo samo od seba. Napríklad teraz každé dieťa, ktoré s úspechom skončí 5. postupový ročník NŠ môže chodiť do strednej, odbornej, prípadne vysokej školy. Domov môže cestovať autobusom. Túto výhodu si však naši žiaci neuvedomujú. Chovanie mimoškolu u väčšine žiakov je dobré, ale najdu sa žiaci, ktorí sa v autobuse, na ulici a inde nechovajú slušne.

Kedysi z Horných Pršian nechodievali žiaci vôbec do mesta do vyšších škôl hlavne odborných. Väčšinou po vychodení zo školy žiaci ostávali doma, alebo pomáhali rodičom na hospodárstve. Teraz 12.-13. ročné deti chodia ešte do školy a užívajú ešte radosti svojich detských rokov. Kedysi v týchto rokoch deti už chodili do práce, alebo ťažko museli doma od malička pracovať.

Viacerí chlapci z Horných Pršian chodili pracovať na pílu: „Industria" do Banskej Bystrice.

Tu vykonávali pomerne dosť ťažkú prácu. Spomínaná píla bola kedysi na tzv. „Uhlisku," tam kde sú teraz garáže a celý podnik ČSAD závod 1601 v Radvani. Furmani z Pršian tam vozievali aj potrebné drevo.

Keď za prvej Československej republiky na vrchu Laskomer nad Banskou Bystricou stavali rádiovysielaciu stanicu, chodievali niektorí chlapi z Horných Pršian robiť až tam. Možno si ľahko domyslieť a predstaviť, akí ustatí sa vracali pred večerom domov k svojim rodinám po celodennej práci a niekoľkohodinovej pešej „túre." Veru boli to skutočne zaslúžené peniaze, keď viacerí chlapi z horných Pršian okrem práce na stavbe rádiovysielacej stanice museli ísť pešo z Pršian do B. Bystrice, na Vysielačku a potom zas do Pršian.

Niektorí chlapi z Pršian chodili do roboty ešte aj ďalej. Niektorí chodili napr. do Slovenskej Ľupče. Je to približne 42 km tam a späť. Boli to skutočne zaslúžené peniaze a celá práca.

V jednu peknú júnovú nedeľu v roku 1951 popoludní bola slávnosť otvorenia autobusovej linky do Horných Pršian pred potravným družstvom, kde bola postavená aj pekná slávobrána. Na novom autobuse okrem zástupcov ČSAD prišli aj iní hostia. Otvorenia linky sa zúčastnilo 150 občanov.

Po privítaní a oficiálnom otvorení novej autobusovej linky bola v sále potravného družstva hostina, ktorú pripravili tunajší občania. Na druhý deň už autobus chodil podľa cestovného poriadku. Prvým šoférom, ktorý tu za dlhý čas chodil aj býval bol Rudolf Greško.

V roku 1952 bol urobený drevený pluh, lebo v zime tu bývajú pomerne veľké záveje. Zvlášť tohoto roku boli na ceste a vôbec v celej obci veľké záveje.

Štátna cestná správa sa tiež lepšie stará o schodnosť našej cesty po celý rok. Preto sa už teraz nikdy nestane, aby autobus k nám za dlhší čas nechodil, i keď sa niekedy stane, že sa autobus pokazí. O výhodách autobusu nebudem písať.

K významným udalostiam, ktoré sa v posledných rokoch dotkli tunajších občanov patrí menová reforma a zrušenie lístkového systému od 1. júna 1953.

Od tohoto dňa vstúpili do platnosti nové papierové a kovové peniaze. Pri zamieňaní starých peňazí za nové postupovalo sa takto: Peniaze čo mali ľudia uložené na vkladných knižkách vo všetkých peňažných ústavoch sa prepočítali 1:5, t.j. jedna nová koruna za 5 starých korún. Peniaze na viazaných vkladoch stratili platnosť.

Toto sa trochu dotklo aj tunajších občanov. Avšak omnoho väčšmi sa dotklo našich ľudí zamieňanie peňazí, ktoré mali ľudia doma, lebo týmto zamieňaním boli mnohí tunajší občania značne poškodení. Také peniaze sa zamieňali takto: 300.- Kčs na každú osobu v rodine-domácnosti sa zamieňali v pomere 1:5 a všetky ostatné peniaze zamieňali sa v pomere 1:50, bez rozdielu o aký veľký sumu išlo.

Za 1000.- Kčs = 20.- Kčs.

Menová reforma sa veľmi dotkla aj tunajších niektorých občanov, ktorí mali po vyše 50.000-kčs a mali tieto peniaze doma v hotovosti. To sa nikdy nevypláca. Sporiť, ale peniaze ukladať na vkladnú knižku.

Kultúrna činnosť sa rozvíja obyčajne lepšie cez zimné mesiace.

Z divadiel, ktoré odohralo ČSM najviac vynikli tieto hry:

1953 - Statky zmätky.
1954 - Miestny rozhlas.

Z Malachova v r. 1953 zahrali divad. ochotníci divadelnú hru: „Buky podpolianske" a z Kráľovej „Päva." Na naše malé javisko chodia hrať i ochotníci z Kremničky a z Králik.

V roku 1953 naši občania odpracovali pri rozličných prácach 1.700 brigádnických hodín a v roku 1954 približne 1.900 brigádnických hodín.

Viacerí občania si zadovažujú rozličný materiál, lebo je túhou viacerých stavať si domy.

S kultúrou bývania zvyšuje sa i úroveň obliekania, čo pozorovať hlavne u detí a inej mládeže.

Rok 1955

Počasie.

Tento rok privítali sme v bielom ruchu, pretože už snehu bolo napadnuté dosť, hoci do vianocných sviatkov ustavične pršalo. Sneh napadol cez vianoce. Cez zimu v januári až marci bolo hodne snehu, avšak počasie bolo slnečné, mrazivé, aké už cez zimu u nás býva. V marci sa sneh začal topiť a v apríli sa už belel v malých kôpkach na severných stráňach. Leto bolo dosť horúce a teplá trvali až do septembra, kedy bolo cez celý mesiac pekne a teplo. Toto sa udržalo aj cez celý október, takže jesenné práce sa vykonali načas. V novembri začalo pršiavať, kedy pršalo až do Vianoc. Ráz počasia sa zmenil cez Vianoce, kedy padli prvé mrazy a zároveň napadol i sneh tesne pred sviatkami 16. decembra, takže Vianoce boli biele.

Predlženie vodovodu.

Koncom leta na žiadosť občanov žijúcich smerom od školy k Hrbku, Miestny národný výbor, pod predsedníctvom súdruha Omiliaka započal predlženie vodovodu uvedeným smerom, nakoľko títo občania boli bez vody a túto museli nosiť od posledného stojanu pred školou, alebo z najbližších domov. Výkop si urobili sami občania a montážne práce previedol podnik Zásobovanie vodou a kanalizacie v Banskej Bystrici. Vodovod bol predlžený až po č. 84.

Kino

Cez celý rok, ako i roky minulé chodivalo do obce Putovné kino, ktoré raz, ba i dva razy do mesiaca premietalo filmy. Účasť na týchto predstaveniach bola vždy veľká. Z tohoto dôvodu bolo treba, aby v obci bolo vlastné kino, vlastný premietací aparát. Začala sa intervencia na Okresnom národnom výbore v Banskej Bystrici, ktorý dal finančné prostriedky na zakúpenie aparátu. Aparát stál 4.370.- Kčs, ktorú položku zaplatil Okresný národný výbor v Banskej Bystrici, odbor školstva a kultúry. Po tomto hlad občanov po jednom druhu kultúry bol uspokojený. No našli sa i tu odporcovia, ktorí brzdili tento rozvoj; pretože kino sa premietalo v sále Jednoty, niektorí, ako napr. Matej Snopko-Maciík, Martin Dobrota a iní boli fanatickými odporcami filmu, pre pálenku; vraj si nemôžu vypiť, keď sa hraje kino. Dúfame, že tento zlozvyk sa časom odstráni a títo ľudia sa priklonia k lepšiemu.

Oslavy.

Cez celý rok, na význačné štátne sviatky konali sa v obci verejné oslavy. Tak na výročie Februára Národná škola pripravila bohatý progsam s tancami, spevmi, ktoré nacvičil s. Michalík.

Veľmi pekne vyznela oslava Medzinárodného dňa žien, 1. máj, kde všetci občania spoločne odišli manifestovať do Banskej Bystrice.

Príchod Deda Mráza 7. decembra vítali všetky deti ba i občania s radosťou. Očakávanie v očiach detí, ktoré sa vo veľmi peknom počte zišli do školy predchádzal bohatý program, ktorí nacvičili žiaci Národnej školy.

Naša mládež tiež prispela na obohatenie kultúrneho života obce tým, že zahrala divadelnú hru . Táto hra mala ozaj pekný úspech a prispela k zvýšeniu kultúrnej úrovne občanov.

Avšak i na inom poli kultúry sa vzdelávajú občania. V knižnici sa začínajú vypožičiavať knihy, počet čitateľov činí 16, väčšina mládež a počet výpožičiek za 3 mesiace dosiahol 86. Dúfame, že v budúcom roku sa po každej stránke ešte zvýši kultúrna úroveň našich občanov.

Rok 1956.

Počasie.

Tento rok sme privítali v bielom. Už v januári napadlo hodne snehu, ktoré sa však ešte zväčšilo začiatkom februára, kedy ho pripadlo velá, takže na niektorých miestach bolo až na meter. Tuhé mrazy sa striedali s fujavicami, takže cesty boli viac razy zafúkané. V marci začalo oteplovanie, avšak sneh trval až do konca apríla. 1. mája stromy listnaté ešte neboli rozvité. Jar bola normálna avšak cez leto často pršalo, takže sušenie sena bolo zlažené častými dažďami. September bol dosť pekný, avšak už v októbri nastali prvé mrazy. Prvý sneh napadol tesne pred Vianocami.

Zmena tajomníka M. N. V.

Doterajším tajomníkom Miestneho národného výboru bol Ondrej Riečan-Kozáčik. Kedže tento sa funkcie vzdal, bol zvolený nový tajomník Ján Riečan-Baník, mladší, ktorý sa ujal funkcie v máji.

Budovateľská činnosť v obci za tento rok bola malá, čo sa týka verejných stavieb a budovania. Naproti tomu rozšírila sa stavba rodinných domčekov, ktoré občania-stavitelia budujú svojpomocou. Tak domy začali stavať Ondrej Riečan-Kozáčik, Matej Snopko Macíkovie, Ondrej Riečan na Hrbku, Ondrej Vozár-murár a dokončoval stavbu Juraj Dvorský. I tu je vidieť, ako

sa rozrastá a opekniva naša obec i na poli výstavby.

Na poli kultúrnom i v tomto roku podiela - Kultúra.
la sa mládež divadelnou hrou , ktorá
mala úspech a našich ochotníkov občania odmenili
potleskom.

Pekne sa rozvíja práca s kinom. Predstavenie
býva štyri razy do mesiaca, premieta sa v nedelu.
Film si už našiel svojich stálych návštevníkov,
ktorí skoro pravidelne navštevujú kino. Počet sa
pohybuje od 70-80 ľudí.

Na zvýšenie kultúrnej úrovne napomáhajú i
prednášky, ako poľnohospodárskeho rázu, tak i zdra-
votné, tiež i politické. Zdravotné prednášky býva-
jú s filmom.

V knižnici sa práca zlepšila, stúpol počet či-
tateľov na 19, taktiež i vypožičaných kníh je viacej
Za tento rok bolo vypožičaných 198 sväzkov,
z čoho vidno, že ľudia si viac zvykajú čítať, čím
zároveň kultúrne rastú.

I v tomto roku sa konali oslavy štátnych
sviatkov. Veľmi pekná bola oslava MDŽ, s bohatým
programom, ktorý nacvičili žiaci Národnej školy. Pri
tejto príležitosti odovzdali deti mamičkám vlastne

urobené srdiečka dojatými mamičkami.

Na 1. mája konali sa spoločné oslavy v Banskej Bystrici, ktorých sa zúčastnili občania vo veľkom množstve.

7. novembra prevedla sa oslava výročia Veľkej októbrovej socialistickej revolúcie v sále Jednoty.

39. výročie VOSR

Toto výročie sa dôstojne oslávilo. S. Štefan Fekete nacvičil so školou kultúrny program. Program trval jednu hodinu. K tejto príležitosti bola usporiadaná aj (nástenka) výstavka knih v budove školy. Na výstavke sa zúčastnilo 75 rodičov.

24. novembra 1956 sa konala brigáda za účelom zveľadenia tunajšej obce. Brigády sa zúčastnilo i s deťmi 50 občanov.

14. decembra napadol v tunajšej obci prvý sneh. Deti začali sa sánkovať. Sneh o 3 dni zmizol a potom už len napadol 27. decembra 62. Členovia ČSM pripravili kultúrny program s ktorým vystúpili 26. decembra 1956. Vybralo sa 370.- Kčs. Za tieto peniaze sa kúpili knihy pre ľudovú knižnicu v tunajšej obci.

Rok 1957.

Počasie.

Začiatkom roku už bolo napadnuté veľa snehu. Celý január a február boli veľké zimy. Oteplenie začalo začiatkom marca; po tomto nasledovalo normálne jarné počasie, sneh zmizol v polovici apríla. Jarné práce sa vykonali načas. Leto bolo teplé, ba bolo i horúcavy okolo 28°C. Na jeseň prišlo striedavo so slnečnými dňami. Prvý sneh napadol v decembri.

Voľby do M.N.V. a N.V.

Tento rok bol významný tým, že sa konali voľby do Miestneho národného výboru a Národného zhromaždenia. Na kandidátke do Národného zhromaždenia bol minister chemického priemyslu ing. Púčik, ktorý navštívil v predvolebnej kampani obec, kde mal prejav k voličom našej obce.

Poslancom za našu obec bol zvolený s. Kosa z Badína, ktorý sa bol tiež predstavil v našej obci, a ktorý naozaj výdatne pomáha našej obci pri všelijakých príležitostiach, do NV s. Juriš.

Priebeh volieb do Miestneho národného výboru.
Do miestneho národného výboru boli navrhnutí:

Ján Dobrota - cestár
Ján Knopko - mlynár
Milan Knopko
Juraj Knopko - maliar

Pavol Dobrota
Ondrej Riečan č. 84
Ondrej Snopko - samovie
Mária Riečanová - zdolinková
Júlia Dobrotová za výbor žien
Pavel Omiliak
Ján Oravec

Navrhnutí členovia Miestneho národného výboru súhlasili, aby boli volení. Voľby sa konali v máji v sále Jednoty, ktorá bola slávnostne vyzdobená. Čelná stena portrétmi štátnikov a štátnymi zástavami, v pravom kúte s heslami, kým v ľavom bol urobený záves a pred ním urna, do ktorej sa hádzali lístky. Kto chcel mohol ísť za záves, kde prečiarkol ceruzou to meno, s ktorým nesúhlasil. Väčšina občanov išla za záves, mnohí však volili manifestačne, t. j. neišli za záves, ale lístky hodili rovno do urny. Hlasovacie lístky vydávali členovia volebnej komisie v zložení:

Martin Oravec - predseda,
Ján Snopko - námestník predsedu,
Pavel Omiliak - tajomník
Ondrej Riečan - člen
Mária Snopková - člen

ktorí sedeli za stolmi pri dverách a zároveň vysvetľovali, kde a čo aké úkony má každý volič robiť. Na volbách sa zúčastnilo 100% zapísaných voličov. K nechodiacim voličom museli ísť členovia volebnej komisie do domu, pretože boli doma a k starcom. Takto do 14.00 hodiny odvolili všetci zapísaní voliči.

Zapísaných voličov bolo 217 - prítomných 100%.

Z tohto počtu bolo odovzdaných hlasov pre jednotlivých kandidátov a to:

Ján Dobrota na 100%
Ján Snopko na 99,10%
Milan Snopko na 99,60%
Juraj Snopko na 99,60%
Pavel Dobrota na 99,60%
Ondrej Ričan na 99,60%
Ondrej Snopko na 99,60%
Mária Ričanová na 99,60%
Pavel Čmiliak na 99,10%
Ján Čravec na 99,60%
Ondrej Ričan na 99,60%

Na prvom plénu Miestneho národného výboru bol zvolený za predsedu MNV Ján Dobrota - cestár, za tajomníka Ján Snopko - mlynár, pokladní-

kom - finančníkom sa stal Pavel Omiliak.

Výstavba obce:

Verejné práce sa v tomto roku nekonali vo väčšom rozsahu. Hodno spomenúť stavbu oporného múru pri strojárni - oproti, pretože na tomto mieste sa zosúvala pôda na cestu, ktorá i tak bola dosť úzka a preklopená na druhú stranu, takže tadiaľ bolo nebezpečie chodiť jak vozmi, tak i autami. Z tohto dôvodu prikročil Miestny národný výbor s predsedom Omiliakom k stavbe múru. Avšak už pri ohlásení práce, ktorá sa mala vykonať brigádnicky, začala sa prejavovať neochota občanov k práci na tomto diele. Miestny národný výbor určil, koľko má ktorý občan odpracovať, no hoci s nechuťou, predsa ľudia prišli a nakoniec dobrá pracovná morálka prispela k tomu, že múr bol vybetonovaný. Naši ľudia sú už takí. Do všetkého idú s nedôverou, všetky novoty, kde sa musí priložiť ruka k dielu, alebo kde sa čo i len trochu siaha na „moje" sú im cudzie. Avšak akonáhle začne nejaká práca, pošomrú, ale idú a pracujú svedomite, aby nakoniec mali z urobeného dieľa radosť.

I v tomto roku pribúdajú do našej obce nové domy. Ján Oravec začal so stavbou rodinného domku

v záhrade smerom cestou na studienky vedľa Ondreja Vozára.

Kultúra.

Divadelná činnosť v tomto roku bola reprezentovaná divadelnou hrou Javelín, ktorú nacvičila organizácia ČSM. Mladí chlapci i na javisku ukázali, že vedia hrať a niečo dokázať, len treba chcieť.

V júli bol založený hudobný krúžok, ktorého členovia Dušan Dobroka - harmonika, Milan Šnopko - trúbka, Ján Šnopko - klarinet, saxofón, Ondrej Vozár - saxofón a Ján Ričan - bubon zaumienili si naučiť sa hrať podľa not. Vedúcim bol učiteľ Štefan Fekete. Osvetová izba k tomuto účelu zakúpila bubon. I chvíľou začali chlapci nacvičovať a koncom roku už bolo vidieť prvé výsledky, kedy súbor zahral už niekoľko piesní. Veľa úspechov! Len tak ďalej a na Prešanoch bude o jednu kapelu viac.

Osvetová izba v tomto roku previedla v obci 12 prednášok na ktorých sa zúčastnilo 384 občanov. Rôznych osláv, sprievodov, divadelných vystúpení bolo v tomto roku spolu 8. Na všetkých kultúrnych podujatiach okrem kina sa zúčastnilo 1889 ľudí. Z toho vidíme, že i naši ľudia chcú kultúrne žiť a majú na to i peniaze a preto osvetové podniky i navštevujú.

Ľudová knižnica mala v tomto roku 309 kníh.

Počet čitateľov rapídne stúpol. Koncom roka bolo 36 čitateľov, z toho 12 čitateľov z radov mládeže do 14 rokov. Je to hlavne mládež, ktorá usilovne číta, ba knihy prístupné veku ani nedostačujú. Mládež za tento rok vypožičala 153 kníh, starší len 111. Počet vypožičiek za rok činil 264 kníh.

I na tomto úseku sa práca rozvíja. Starší čitatelia žiadajú staré knihy, ľahšie romány, nové knihy už menej, alebo vôbec nie. Mládež zasa naopak, nové knihy. Chyba v práci s knihou je jedna, že niet miestnosti, kde by sa požičiavali knihy. Knihy sú umiestené na chodbe v škole. O lepšie miesto by bolo ľuba sa postarať.

Tohoto roku sa urobila revízia v ľudovej knižnici. Vyradilo sa 27 kníh, ktoré už boli hodne upotrebované. 120 kníh sa zabalilo do modrého papiera. Často si vymieňajú knihy žiaci tunajšej NS. Majú záujem hlavne o obrázkové a rozprávkové knihy. Niekedy sa vypožičiavajú knihy z OĽK v Banskej Bystrici. Výstavky kníh tohoto roku boli uskutočnené 2 krát. Akcia „Za vysvedčenie knihu" dobre dopadla. Viacerí deti si pokúpili knihy na čítanie doma a pre iných.

1. januára 1958 sa konala v tunajšej obci estráda, ktorú nacvičili členovia ČSM, spolu s členmi ZO Svitavarmu. Po estráde bola tanečná zábava, ktorá sa dobre vydarila. Aj občania boli s kultúrnym programom spokojní. Mládež sa jednotlivé výstupy učí sama. Ťažkosti je i s knihami, ktoré nemožno dostať a preto sa všetko len vymýšľa, alebo sa upravuje podľa videného a počutého.

Vo februári sa nakúpilo pre OB 17 gramofónových platní, ktoré preplatil MNV v tunajšej obci.

V marci 1958 sa nakúpilo 21 knih, ktoré preplatil ONV - odbor školstva a kultúry rady ONV v Banskej Bystrici. Knihy sa zainventovali do ľudovej knižnice. 14. marca 1958 bola usporiadaná v triede výstavka knih. Výstavku si pozrelo 50 našich občanov.

8. marca 1958 sme si oslavovali MDŽ. K tejto príležitosti žiaci NŠ vystúpili s kultúrnym programom v sále Jednoty. Potom sa konala ľudová veselica, ktorú pripravil VŽ. Program mali členovia ČSM a členky ČSČK. Deti dávali svojim matkám kvietky a písali listy.

Prednášky:

V zimnom období sa previedli nasledujúce prednášky v OB:

S PREDNÁŠKOVOU ČINNOSŤOU ZA LEPŠIU ÚROVEŇ VEDOMOSTÍ NAŠICH OBČANOV

1. Výživa a zdravie.
2. Správne stravovanie.
3. Boj proti rakovine.
4. Boj proti tbc.
5. Februárové udalosti v roku 1948.
6. Rodina a škola v rámci ZRPŠ.
7. Bojujme proti požiarom, previedol pracovník ZO-CSPO.
8. 13. výročie oslobodenia tunajšej obce slávnou ČA.
9. Verejný hovor (13. apríla 1958)
10. Vysoký krvný tlak.
11. Verejný hovor (17. mája 1958.)
12. Zasadnutie OB so zložkami NF.
13. Za polytechnickú školu v ZRPŠ.
14. Prvá pomoc pri úrazoch.

41. výročie VOSR

7. novembra 1958 sa konali oslavy 41. výročia VOSR. Hlavný referát mal s. Ján Dobrota. Žiaci NS na oslavách vystúpili s 2-hodinovým programom. Z verejných budov bola vyzdobená NS a miestnosť MNV. ČSM urobil: TABORAK.

Detská veselica.

V júni tohoto roku sa konala detská veselica na školskom dvore. Program k MDD nacvičil súdruh Štefan Fekete, riaditeľ NŠ. K tomuto dňu sa usporiadali preteky v behu, v skoku do výšky a v behu vo vreci. Na veselici hrali s. Štefan Fekete, Dušan Dobrota, Matej Oravec a Ján Riečan. Najlepší žiaci dostali na konci školského roku knihy za dobrý prospech a chovanie.

Brigády

Spolu bolo v jarných a letných prácach odpracované 1.470 brigádnických hodín. Brigády organizoval MNV a zložky NF.

Leto bolo pomerne horúce a úroda bola dobrá. V jeseni sa vysadilo v obci približne 85 ovocných stromkov, ktoré prišli z Vinlaša. Prišli ovocné stromky. V škole sa tiež vysadilo 5 ovocných stromkov.

Z vlášť dobrá úroda bola u jabloní, hrušiek, sliviek a ribezlia. Na vňati sa u remiakoch objavila plesnivka remiakova.

17. októbra 1958 sa viacerí občania zúčastnili na estráde v Banskej Bystrici. Estráda bola dobre pripravená a našim občanom sa skutočne páčila. Po estráde bola ľudová veselica.

Pionierský slub. V novembri tohoto roku sa konal pionierský slub. 8. pionierov obdržalo pionierske šatky, odznak a pionierske preukazy. Na pion. slube boli i zástup. z OV-ČSM z Banskej Bystrice.

Akcia deďa Mráza 21. decembra 1958 sa konala na tunajšej škole slávnosť deďa Mráza. Deďom Mrázom bol Dušan Michalko. Na tento deň NS nacvičili kultúrny program, ktorý trval od 19⁰⁰–21⁰⁰ hod. Darčeky zbierali členky VŽ.

Prvý sneh napadol 4. decembra 1958. Viacej snehu napadlo 26. decembra 1958.

Filmy Od začiatku roka sa premietlo spolu 47 filmov. Účasť na nich približne činila 1300 občanov.

Knižnica V Knižnici je stav k 31. 12. 1958 nasledujúci: 511 svázkov, 41 čitateľov a v hotovosti sa nachádzalo 86.- Kčs z poplatkov za knihy. Za tieto peniaze sa kúpili tri knihy a ostatok sa použil na zakúpenie čistiacich potrieb.

Estráda Silvestrovskú estrádu pripravili členovia ČSM a ZO-Svázarmu. Na estráde sa tancovali aj niektoré staré slovenské a ruské tance. Po estráde bola SILVESTROVSKÁ ZÁBAVA.

Počasie:

V januári 1959 začalo viac snežiť a nastala pomerne tuhá zima. Dennej teploty bolo okolo +1°C na hornej hranici a na dolnej hranici až -12°C. V dolinách približne okolo -4°C. Od 17. januára do 23. januára bola veľká fujavica. Niekde boli závieje až 2 metrové. 24. februára bola relácia do miestneho rozhlasu, ktorú pripravili členovia CSM a DO-Svätarmu.

V marci sa začal sneh topiť. Zvlášť teplé boli už dni 25.26. a 27. marca 1959.

Prišla jar:

Jar začala pomerne rýchlo. Začali sa čistiť lúky, záhrady a pasienky. Pri jarných prácach sa približne odpracovalo 700 brigádnických hodín. Mládež odpracovala približne 250 brigádnických hodín pri čistení lúk a pasienok.

30. apríla bol táborový oheň a 1. mája viacerí občania išli manifestovať do Banskej Bystrice. 9. mája boli i v našej obci oslavy. Hlavný prejav k výročiu oslobodenia našej obce mal súdruh Ján Dobrota. Oslavy boli spojené i s kultúrnym programom. Po kultúrnom programe bola tanečná zábava, ktorú pripravili členovia CSPO.

12. mája sa konal verejný hovor s občanmi, ktorý pripravila DO-KSS na tému: Zveľaďovanie našich miest a dedín. Na uvedenú tému za prítomnosti 80 občanov referoval súdruh Ján Dobrota.

17. júna 1959 sa zbieral v tunajšej obci železný šrot. Spolu sa nazbieralo 1.800 kg. Pre šrot pracovníci Kovošrotu prišli len v roku 1960. Do zberu sa zapojili hlavne žiaci NŠ. V tom istom čase žiaci ZDŠ zbierali papier, ktorého sa nazbieralo spolu 320 kg.

19. júna 1959 sa konala v tunajšej obci zdravotnícka prednáška na tému: Čistota zaisťuje zdravie ľudí. Prednášal Mudr. Lisecký. Prednáška bola spojená s filmom. Premietal súdruh učiteľ Štefan Fekete.

24. júna 1959 bol program žiakov NŠ k príležitosti ukončenia školského roku 1958–1959. Po programe bola tanečná zábava i pre deti i pre dospelých. Hrali naši muzikanti. Na konci škol. roku sa usporiadala exkurzia žiakov a rodičov do Bratislavy. Na tejto exkurzii bolo spolu 52 rodičov s deťmi NŠ.

4. júla 1959 sa previedla relácia do miestneho rozhlasu, ktorú pripravili členovia ČSPO na tému: Boj proti požiarom.

8. augusta 1959 sa uskutočnil spoločný výlet na Plešku ku chate. V letnej sezóne sa uskutočnil zájazd do Bojníc a do Vysokých Tatier.

17. októbra 1959 sa previedlo na škole ZRPŠ na tému: Prospech a disciplína žiakov na škole.

Zima v r. 1960 nebola pomerne tuhá, ale snehu bolo dosť. Veľký sneh napadol 17. 18. a 19. januára 1960. Dennej teploty bolo na hornej hranici 4°-7°C na dolnej hranici -6-(-7°C.) Bol pomerne dobrý sneh na sánkovanie a lyžovanie. Uvediem pre názorný príklad počet saní a lyží: Zima v r. 1960

Sánky	72
Lyže	31
Korčule	24

Z tohoto vidno, že záujem o zimné športy neustále rastie. Rastie i životná úroveň, lebo vtedy záujem o tieto športy bol tiež, ale nebolo možnosti ich kupovať.

24. januára 1960 žiaci NŠ užívali takto radosti zimných športov na Plieške, kde sa lyžovali a sánkovali.

8. marec 1960

8. marca 1960 sa konali v tunajšej obci oslavy MDŽ. Hlavný referát mala súd. Anna Brožeková. Kultúrny program pripravili žiaci NŠ a členovia ČSM.

Sneh sa začal dosť rýchlo spúšťať a pomerne rýchlo sa začali i poľnohospodárske práce v obci.

1961

Zima v r. 1961

Zima v roku 1961 bola pomerne dosť veľká. Hodne snehu napadalo 4. 7. a 14 januára 1961. Tento mesiac bola veľká fujavica a viacejkrát zaviatlo tak hrozitánsky, že autobus nemohol pre závieje prejsť. 17. januára 1961 bola v tunajšej obci estráda, ktorú nacvičila tunajšia súdružka učiteľka Rita Duchovičová spolu s členmi ČSM a so žiakmi NS.

Nový názov školy.

NS sa premenúvava na ZDŠ 1.-až 5. postupný ročník. Plný názov tunajšej školy znie: Základná deväťročná škola 1.-5. postup. roč. v tl. Príšanoch.

8. marca 1961 sa konali v tunajšej obci oslavy MDŽ spojené s kultúrnym programom žiakov ZDŠ.

Tohto roku sa začalo i s obhrabovaním tunajšej školy. Pri týchto prácach sa odpracovalo spolu: 720 brigádnických hodín. Práce sú ešte nie dokončené

Jarné upra-a v roku 1962 sa bude v nich pokračovať.

tovanie: Pri jarnom upratovaní sa približne odpracovalo 1.400 brigádnických hodín.

Kult.osvet.práca Za tento rok sa uskutočnilo 8. kultúrnych celovečerných vystúpení s počtom návštev spolu: 960 občanov. Počet prednášok činil 9 s účasťou: 320 občanov spolu. Počet kín činil: 46 s počtom občanov spolu: 2.760

PRVÉ LETY DO VESMÍRU

12. apríla 1961 vyletel prvý do vesmíru
Юрий Алексеевич ГАГАРИН
Первый в мире космонавт

BRÁNA DO VESMÍRU JE OTVORENÁ



Ю. А. ГАГАРИН

СПАСИБО ВАМ



Г. С. ТИТОВ

Z tejto príležitosti aj my pozdravujeme prvých kozmonavtov, sovietskych ľudí, ktorí prví na svete otvorili cestu do vesmíru.


1802

Pamätaj!

Až nám v mysli zahrá vietor studený
a stránky našich dní,
budú zotlievať ako listy v jeseni,
pamiatku v tejto knihe najdeš,
keď listy v nej si pozorne prejdeš,
budú Ti slúžiť ako dokument,
keď budeš hľadať v niečom argument.
Čas Ti takto v strieborných vodách,
i v speve vtákov, šumení druhov
potečie.

Do nekonečna pôjdu dejstvá premien
a v súlade sozákonmi sveta —
budeme súčasťou všetkých vecí —
— atomom v každom srdci
a hláskou, kde znie ľudská veta.
Do knihy tejto vpísať chcem,
život obce pravdivý len,
každému kto čítať bude,
by videl činnosť v našom ľude.

VĎAKA

Vďaka mojim predchodcom za riadky, ktoré som si z tejto kroniky pri nástupe učiteľského miesta do tunajšej obce mohol prečítať, vďaka za ich živé slová, ktorými oslávili dielo tunajších občanov, vďaka tým, čo život zvečnili v týchto riadkach, vďaka tomu, že aj ja môžem znovu ako kronikár obce v ich nedokončenej práci pokračovať.

Keď srdce radosť sviera,
všetko do mysle sa vtiera,
by pravda život sprevádzala
a pravdu kronika uvádzala.
Rokom týmto
písať začnem
udalosti obce takto
načnem...

1962
1. januára

PRVÝ DEŇ

Bol 1. január roku tohto,
keď melódií bolo plno sto
nočný kľud sa trúbkou rušil
za nečím novým on túžil.

Stisol ruku jeden druhí,
hlas sa zdal tiež prituhý,
veľa šťastia, veľa zdravia
ľudia takto si dnes vravia.

Prišanskej muzika tá nám hrala,
do tanca všetkých ihneď brala.
Muzikant si slačik ľadí,
by vždy zahral do nálady
a odstránil tie závady,
čo v minulom roku boli.

Odstránime všetci tieto
nech ich u nás viacej nieto.
Nastal rôčik „NOVÝ" zas,

Osvetári zdravia Vás

ZAČALI SME NOVÝ ROK 1962.

1. januára 1962 v relácii do miestneho rozhlasu členovia ČSM a ZO-Švajčiarmu priali: **NOVOROČNÝ POZDRAV.**

Popoludní usporiadali žiaci ZDŠ kultúrny program pod názvom: **NOVÝ ROK.**

Žiaci vystúpili s 2-hodinovým kultúrnym programom. Na tomto vystúpení bolo spolu ale 150 občanov. Naše malé javisko bolo preplnené hrajúcimi deťmi. Ale tu sa hovorilo o potrebe výstavby kultúrneho domu. Táto ozvena občanov volá práve vtedy, keď ide o nejaké kultúrne poclujatie. Prvý deň v roku treba osláviť i spevom a tancom. Hudobníkom nebolo treba viac hovoriť. Priniesli si hudobné nástroje a ich tón volal mladých ba i starých do tanca. Spev, hudba a tanec - to je veselica, ktorá baví našich občanov. Hlas trúbky ohlasuje, veselící pohostinstvo s. Močik ukazuje na hodinky a zábava končí. Nie, omyl... Práve začína. Hudobníci na stoly, tanečníci tanečnice, prehriati sklenicu dobrého piva, uzimení z toho hriateho a už to pokračuje ďalej. Zábava vydarene skončila a začal sa pracovný deň - prvý v roku 1962.

" Nastupujeme smeny súc si vedomí hesla:

V NOVOM ROKU DO NOVÝCH ÚSPECHOV, PRE ĎALŠÍ ROZKVET NAŠEJ Socialistickej vlasti."

ZIMA 1962 A ZIMNÉ ŠPORTY

4. januára 1962 napadalo v tunajšej obci pomerne veľa snehu. Sneh zaviał hradskú hlavne od úseku „Magazín" po prvé domy v obci. Snehové záveje znemožnili na niekoľko hodín autobusovú dopravu. Sneh zaviał aj chodníky v obci. Niekde boli záveje až do 2 metrov. Ešte viacej snehu napadlo 27. januára, 4. februára 6. februára a 7. februára tohoto roku.

Prvé zábery zasnеženej prírody Horných Pršian v tomto roku urobil súdruh Jozef Očenáš, redaktor Priekopníka. Na fotografii sme videli sánkujúce sa deti z tunajšej obce. Deti majú veľkú radosť zo zasnеženej prírody. Lyžovanie a sánkovanie je ich vari najlepším športom. Korčuľovanie je menej rozšírené pretože nemáme zatiaľ možnosť kde zriadiť ľadovú plochu na korčuľovanie. Lyžovanie je menej rozšírené hlavne u mládeže vo veku do 25. rokov. Rozšírenejším športom je u detí do 15 rokov. Tak ako každého roku tak aj tohoto deti dobre využili sánkovanie. Snehu tohoto roku bolo pomerne dosť. 11. februára napadol taký sneh, že zakryl všetky chodníčky a miestne

komunikácie, niekde i do výšky 3 metrov. Denná teplota pohybovala sa medzi 3°-5°C na dolnej hranici -1°-(-8°C) priemerne -5°C (január a február.) V údoliach -1°-(-3°C)

Chrípka: Takéto, povetrnostné podmienky vyvolali i chrípkové ochorenie. V tunajšej obci sa chrípka objavila u ľudí v každom veku hlavne v týždni od 5.-11. februára 1962. Chorých na chrípku bolo približne 120 ľudí. Z 39 žiakov ZDŠ ochorelo na chrípku 28 žiakov a zo škôlkených na ZDŠ v Radvani približne 17 žiakov. Polročné prázdniny za tejto okolnosti trvali včítane do 18. februára 1962. Pre hromadné ochorenie OÚNZ zakázali poriadanie verejných produkcií, aby nedošlo k ďalšiemu prenášaniu chrípky a iného ochorenia. Z iných ochorení sa vyskytla v zimnom období hlavne „angína". O chrípkovom ochorení a jej následkoch hovoril vo svojej prednáške dňa 21. februára 1962 MUDr. P. Lisecký, obvodný lekár z Radvane. Na tejto zdravotníckej prednáške poriadanej OB sa zúčastnilo spolu 37 občanov. Prednáška bola spojená s filmom a svoje poslanie splnila dobre.

HRALI SME DIVADLO

Kultúrno-osvetová práca v zimnom období sa zamerala na divadelnú činnosť a nácik estrád, prípadne iných kultúrnych podujatí v našej obci. Dňa 6. januára 1962 sa odohrala divadelná hra od Antona Lysonka „Jánošíkova odplata". Hra sa opakovala 7. januára 1962. Hru navštívilo 140 našich občanov. V hre učinkovali nasledujúci ochotníci: J. Dobrota, J. Kocian, Ľ. Snopko, V. Michalková, A. Snopková, E. Dobrotová, J. Snopko, E. Snopková, Mária Dobrotová, E. Snopková ml. J. Dobrota, Július Oravec, I. Dobrota, Július Dobrota (1. roč. ZDŠ) M. Riečan, O. Riečan, Ľ. Baláž a A. Oravcová. Hudci: Snopko, Chrobák-huslisti, basista s. Dobrota. Hra čerpala z jánošíkovskej tematiky s jednoduchým epickým dejom. Nedostatok miesta na našom javisku ochudobňuje dej o pestré motívy hlavne pri tanci, prípadne pri náročných hrách na rekvizity, pohyb atď.

Učinkovali:

V estráde vystupovali nasledujúci chlapci a dievčatá: J. Dobrota, J. Oravec, Ľ. Snopko, I. Dobrota, D. Dobrota, A. Snopková, A. Oravcová, E. Snopková, D. Dobrotová, M. Dobrotová, P. Vozár, V. Vozárová, A. Michalková, B. Dobrotová, A. Riečanová, E. Dobrotová, E. Snopková ml., O. Riečan, Baláž, A. Dvorská, D. Dobrotová, A. Snopková, V. Snopková, T. a E. Potocká, E. Dobrotová st. a iní.

S KULTÚROU ZA KRAJŠÍ ŽIVOT

S estrádami sa vystúpilo v nasledujúcich obciach: V. Malachove, Králikoch, v Priechode a v Kremničke. Členovia MO-ČSM a ZO-Svázarmu nacičili tiež estrádu s ktorou vystúpili 14. januára 1962. Estrádu navštívilo približne cca 100 občanov, tunajšej obce. Ľudia na estrády, divadlá a iné kultúrne podujatia radi chodia.

Zábava: 14. januára 1962 sa poriadala v tunajšej obci TANEČNÁ ZÁBAVA, ktorú pripravili členovia MO-ČSM a ZO-Svázarmu. Zábava s dobrou PRŠANSKOU KAPELOU pobavila nielen tunajšiu mládež a dospelých, ale aj hosti z Malachova, z Radvane a z Kremničky. Nielen Charlesston, rumbu a sambu, ale aj dobrý slovenský čardáš radi tancujú naši občania. Z 5 muzikantov, ktorí začali hrať na začiatku, počet hneď stúpol na 11, ako pri futbale, ovšem bez rozhodcu. Ťahali muzikanti, ťahali tanečné páry a ťahali všetci známe slovenské piesne. Veselosť a prirodzenú náladu nesmú chýbať ani na jednej takejto produkcii. Zase sa musíme trochu vrátiť a myslou preletnúť do obcí, ktoré už majú kultúrny dom. Za týmto túžime všetci, lebo všetci voláme po kultúre-kultúre v peknom: KULTÚRNOM DOME

RYTMUS 62 TELEVÍZIA

3. januára 1962 vznikol ďalší krúžok hudobníkov pri OB v tunajšej obci. Je to „Jazz 62" Pomenovali ho podľa roku v ktorom vznikol. „Rytmus Jazz 62 pozostáva z nasledujúcich členov: Vedúci s. Ján Snopko, saksafonista, M. Michalko hrajúci na trubke, harmonikár Baláž, a bubeník Július Oravec. Tento najmladší hudobný súbor učinkoval na verejnej produkcii v tunajšej obci 8 krát. Okrem toho boli členovia tohoto kolektívu hrať v Králikoch a 2 krát v D. Mičinej, Členovia tohotu súboru pravidelne cvičia a su predpoklady, že sa práca súboru ešte zlepší. Je len potrebné, aby členovia súboru sa zúčastnovali pravidelných prehrávok, ktoré poriada Dom osvety v Banskej Bystrici.

9. januára 1962 z podnetu MNV sa zakúpil z príjmov OB televízor „Orion" za 4.200 kčs. Televízor bol namontovaný na anténu 10. januára 1962. Od tých čias sa dobre využíva. Občania chodia na televíziu radi a so záujmom sledujú kiná, estrády, hokejové stretnutia, besedy, divadelné predstavenia a iné hodnotné kultúrne a športové podujatia. Len za tento mesiac bolo viac, ako 250 návštev pri: TELEVÍZORE.

ZA KULTÚROU DO MESTA

Dlhých zimných večerov využili tunajší občania návštevou divadla JOT v Banskej Bystrici. Zúčastnili sa na nasledujúcich divadelných predstaveniach:

PREDANÁ NEVESTA, HRNČIARSKY BÁL,
VOĽNÝ VIETOR, NÁVRAT, ĎALEKÁ

Na všetkých divadelných predstaveniach bol plný autobus ČSAD občanov tunajšej obce idúcich za kultúrou na divadlo. Organizátori zájazdov boli: Ondrej Riečan z Lipinky a Ondrej Riečan - Zadolinkov. Občania si divadelné predstavenia s veľkým záujmom vypočuli a so spokojnosťou sa vracali opäť autobusom domov. Predstavenie divadla VOĽNÝ VIETOR sa stane skutočne nezabudnuteľnou spomienkou za pekné majstrovské výkony našich popredných divadelných hercov divadla JOT. Keď sme v týchto mesiacoch pri divadle nezabúdame ani na ZDŠ v Kráľovkách a na jej deti, ktoré zahrali na našom javisku postavenom v škole divadelnú hru podľa rozprávky pod názvom: Popoluška. Ďakujeme za snahu deťom a za záujem občanov k nám.

V zimných mesiacoch usporiadala ZO-Gväzarmu lyžiarske preteky v behu na lyžiach. Na prvých miestach v jednotlivých kategóriách sa umiestnili nasledujúci chlapci a dievčatá: A. Oravcová, A. Snopková, Ľ. Snopko, I. Dobrota, J. Riečan, J. Kocian, M. Riečan, P. Vozár, Ján Vozár, J. Oravec, J. Dobrota, Peter Riečan a Ján Snopko.

Fašangové zvyky:

Fašangové zvyky a rozličné obyčaje sa dodnes zachovali. Začínajú už temer od začiatku februára. Aj tohoto roku tak nejak začali. Prvý maškarný ples začali deti pod názvom: „Detský ples". Niekto povie, že vraj deti nevedia tancovať... a verte mi nohy hoci krátke, človeka nikde a tanec aký chcete. Áno aj to je pre deti, hlavne vtedy keď to poriadajú rodičia tak ako teraz ZRPŠ v tunajšej obci. Je pravdou, že voľakedy tomu tak nebolo, lebo deťom nešla chuť na tanec, ale na mäkký, prípadne aj tvrdý kúsok chleba. Že tomu tak bolo presveč sa milý čitateľ v kronike č. 1. Odbočil som, ale len preto, aby si si aj teraz pripomenul na hudbu granátov, minometov, diel a guliek, ktoré sprevádzali pred 17. rokmi naše tzv. „FAŠANGY".

ZVYKY NA „FAŠANGY"

Fašangy, ako som opísal začínajú chytro. Posledné dni začínajú hudbou po dedine. Teraz chodí po dedine ten náš „sláčikový orchester", mládenci v podperených klobúkoch, poriadny ražeň a nechýba ani košík na „proviant". Sem sa dávajú vajíčka, slanina, klobása, prípadne „butiľka hriateho." Mládenci povykrúcajú dievčence, ženy, ba niekedy si aj sami zatancujú. Takto sa chodí po dedine. Áno, basa príde všade tam kde sú domy. Hrubý tón basy sa nesie celou dedinou. Ujčok Dobrota s basou prekoná takto poriadnu „šichtu" celou obcou. Potom je oddych. Oddych, ale len za pár minút pokiaľ neskončí občerstvenie. To hlavné začína v sále Jednoty. Trvá po tri večere. Vždy pod mierou, lebo na druhý deň treba zasa tancovať pri robote. Posledný deň to končí ceremoniálom „pochovávaním basy a jej pozostatkov!" „Basa je pochovaná." Dlho si v pokoji neoddýchne, ako dýchala voľakedy až do jari, ale znovu hoci aj po týždni keď treba sa prebúdza. Také sú „fašangy" u nás a podobné boli aj pred 17. rokmi, ovšem s prázdnym ražňom fašistov.

OSLÁVILI SME 19 8. MAREC 62

Prichádza marec, mesiac v ktorom si pripomíname MDŽ. Aj v tunajšej obci sme ho dôstojne oslávili. Oslavy otvoril pred. MNV s. Onderej Vozár. Hlavný referát k MDŽ mala pred. VŽ s. Oravcová. Kultúrny program predviedli žiaci tunajšej ŽDS a ČSM. Program trval jednu hodinu. Zvlášť prilieha bola scénka MATKA. K tomuto dňu bola pripravená i relácia do miestneho rozhlasu. Referovala s. A. Brožeková, taj. MNV a pasledujúci pionieri: Ľ. Snopková, O. Dobrotová, D. Dobrotová, Ľ. Dobrotová, M. Riečanová a A. Riečanová (4. a 5. roč.) Viacere deti pripravili svojim matkám darčeky, ktoré im po oslavách odovzdali. Žiaci písali svojim rodičom listy a pohľadnice. Na jednej z nich bol pozdrav takéhoto znenia:

„Mamičke mojej rodnej Ťa mám,
srdiečko veľaky Tebe len dám.
K príležitosti MDŽ Ti prajem
mnoho úspechov, zdravia a šťastia."

Tvoja Anna.

I takouto cestou prajeme všetkým našim ženám k MDŽ mnoho osobných a pracovných úspechov.

17. výročie nášho oslobodenia ČA

Slávnostné zasadnutie RO

V rámci 17. výročia oslobodenia našej obce slávnou a hrdinskou ČA sa konalo v budove školy slávnostné zasadnutie RO na ktorom sa zúčastnili všetci žiaci tunajšej školy. Zároveň bola usporiadaná i beseda na tému: Naše oslobodenie. Žiaci kládli rozličné otázky hlavne z partizánskych bojov na území našej vlasti. Potom sa premietali žiakom krátke filmy z diaprojekt. Medziera. O 17.00 hod. bola relácia do miestneho rozhlasu. V relácii účinkovali nasledujúci členovia rozhlasového krúžku: Anna Brožekovú, Anna Oravcovú, Anna Snopkovú a žiačky 5. p. roč. Z. Dobrotovú, Anna Riečanovú, Z. Snopkovú, M. Riečanovú, D. Dobrotovú a iní.

Z tohoto podnetu bolo usporiadané na škole aj združenie, ktoré pripravil výbor ZRPS s nasledujúcou tematikou:

Program:

1. Naše oslobodenie a škola.
2. Zložky komunistickej výchovy.
3. Pokyny pre ďalšiu prácu školy.

Schôdzka bola spojená s výstavkou ručných a písomných prác žiakov ZDS. Na schôdzke bolo spolu 23 občanov.

PRÁCA V ĽKR.

Да здра́вствует мир во всём ми́ре! Kurz ruštiny

V zimných mesiacoch od novembra do apríla 1962 sa prevádzal v tunajšej obci ĽKR. Do krúžku sa prihlásilo 10 občanov z radov rodičov. Z tohoto bolo vidno, že niektorí rodičia javia záujem o ĽKR. Z názorných pomôcok sa pri vyučovaní použili tieto: Gramatické ruské obrazy, diafilmy a obrázky z ruskej tvorby. Najlepšiu účasť mali nasledujúci rodičia: Anna Dvorská č. d. 89, Mária Dobrotová, č. d. 13, Františka Dobrotová č. d. 18 a Ján Riečan, č. d. 84. V I. stupni ĽKR sa prebrali tvary malých a veľkých písmen, jednoduché gramatické pravidlá, skloňovanie podstatných mien, niektoré iné druhy slov, jednoduchý preklad z ruského textu, a preklad z jazyka slovenského do ruštiny, poznávanie základných a radových číslovie, ako i počúvanie ruskej hovorovej reči. ĽKR sa ukončil 12. apríla 1962. Na záverečnom hodnotení sa práca v ĽKR zhodnotila, poukázalo sa na kladu a nedostatky v práci krúžku. ĽKR pomohol, čo sa odzrkadlilo i v samotnej práci žiakov, ktorí boli lepšie kontrolovaní zo strany rodičov.

Благодарю́ Вас

102

NOVOZALOŽENÁ ODBOČKA ČsOZS

Založenie Dňa 18. marca 1962 prišli do tunajšej obce súdruhovia z Malachova vyslaní zástupcami OV-ČsOZS s cieľom založiť aj u nás túto odbočku. Súdruhovia v svojich referátoch poukázali na význam tejto organizácie. Prednáška bola spojená i s filmom, ktorý sa premietol z Mediára. Porozdávali sa prihlášky na podpisovanie. Niektorí podpísali hneď, niektorí dali prihlášky až o mesiac. V novozvolenom výbore sú nasledujúci súdruhovia:

Vyhotovené pečiatky.

Pavel Omuliak - predseda
Ondrej Vozár - podpredseda
Jozef Štang - tajomník
Ondrej Dobrota - hospodár
Ján Oravec - pokladník
Martin Oravec - revizor
Ján Dobrota - revizor

Československý ovocinársky a záhradkársky svaz Miestna organizácia Horné Pršany, okres B. Bystrica

Finančná pomoc od MNV

Do 20. apríla bolo 16 členov. Dobre pomohol novozaloženej odbočke tunajší MNV, ktorý dal odbočke v hotovosti 1000.- Kčs na zakúpenie tragáčového postrekovača na ovocné stromky, prípadne na iné potrebné veci. Vďaka MNV i touto cestou za pochopenie a pomoc v začiatkoch ČsOZS.

OHRADA ŠKOLY

Začali práce:

Je apríl, jarné slniečko ohrieva záhrady, polia a lúky. Všetko je v práci. Ľudia si robia príručok okolo domu, alebo pri svojich nedokončených domoch, pri oplotovaní, pri rôznych prácach v záhrade a na poli.

I v škole na oplotení, sa robí príručok. Zakladajú sa železné stĺpiky, montujú sa dielce. Tieto všetko sa väčšinou robí v nedeľu, prípadne v sobotu. Viacerí občania, obyčajne tí istí sa zúčastnovali na tejto verejnoprospešnej práci. Svedomite sa zúčastnovali brigád nasledujúci občania: O. Vozár, J. Dobrota, M. Oravec, J. Snopko, M. Dobrota, O. Riečan, č. 4, O. Riečan, č. 8, J. Dobrota, č. 19, J. Oravec, O. Dobrota, č. 19, M. Michalko, K. Dobrotová, J. Dobrota, č. 1, J. Snopko, č. 11, Ondrej Strelec, č. 6,

Pomáhali škole:

MNV pomáhal

Voľačka všetkým týmto občanom, ktorí položili ruku k spoločnému verejnoprospešnému dielu, voľačka s. O. Vozárovi, predsed. MNV a s. A. Brožekovej, taj. MNV za organizovanie a vedenie všetkých prác spojených s ohradením školy, ako aj všetkým tým, čo videli spoločný cieľ.

VEREJNOPROSPEŠNÁ PRÁCA

V skorej jari začínajú sa čistiť lúky a pasienky. Pri týchto prácach sa spolu odpracovalo: 780 brigádnických hodín. Na okresných a krajských smenách sa spolu odpracovalo 480 brigádnických hodín. Pri skrášľovaní a zveľaďovaní obce 2.200 hodín a pri senokosbe ___ hodín.

Zbery:

Iné brigády (zbery.)

1. Zber železného šrotu: 2.700 kg
2. Zber papieru..... 450 -"-
3. Zber šípok..... 120 -"-
4. Zber handár..... 320 -"-
5. Zber fľaštičiek od liekov... 540 kusov
6. Zber litrových fliaš..... 514 -"-
7. Zber pohárov..... 1.320 -"-

Pracovali aj oleti

Zbery väčšinou prevádzali žiaci ZDŠ. V jednotlivých zberoch a brigádach je skutočne potrebné sem zapísať nasledujúcich žiakov: Július Dobrota č. 19, Peter Snopko č. 43, Igor Kúdelka č. 64, Jolana Michalková č. 69, Jolana Pichinová č. 28, Ľubomír Brnáček č. 6, Ján Dobrota č. 13, Marián Riečan č. 2, Peter Rie-

čan, č. 7, Ľubica Snopková, č. 83, Anna Vozá-
rová, č. 87, Ján Vozár, č. 87, Anna Dvorská, č.
ol. 88, Ondrej Dobrota, č. 90, Viera Dobrotu-
vá, č. 55, Miroslav Snopko, č. 4, Oľga Dobro-
tová, č. 56, Platica Dobrotová, č. 1, Ondrej Rie-
čan, č. 43, M. Riečanová, č. 84, Anna Púchiová,
č. 28, Ružena Snopková, č. 34, Ján Snopko, č. 60,
Darina Dobrotová, č. 13.

Mládež

Na verejnoprospešných prácach pracovali dospelí:
vali títo občania:

Ondrej Vozár, M. Oravec, O. Riečan, č. 2, O. Riečan, č. 9,
Ján a Ján ml. Dobrota, Ján Snopko, č. 83, J. Oravec, Milan
Riečan, Ondrej Dobrota, č. 13, Ján Snopko, A. Oravcová,
Anna Snopková, E. Halajová, P. Halaj, Ján Kocian, Oľga Ha-
lajová, M. Michalko, O. Strelec, č. 6, Ján Snopko, č. 11, On-
drej Riečan, Milan Snopko, Juraj Snopko, č. 34, P. Snopko
č. 4,

VOĽBY.

Voľby:

Dňa 3. decembra v nedeľu sa konali voľby za sudcov z ľudu. Do okresného súdu bola zvolená s. Mária Brunclíková a za našu obec s. Juraj Dobrota. Voľby dopadli na 100%.



V letnej sezóne sa uskutočnilo viacero exkurzií za cieľom poznávania našej vlasti. Uskutočnili sa nasledujúce zájazdy:

1. Vysoké Tatry, Dobšiná.
2. Betliar, Krásna Hôrka, Domica.
3. Srdiečko
4. Oravská Priehrada (Korytnica, Oravský Podzámok a Valašská Dubová.

Na troch zájazdoch bola s občanmi i naša hudba, ktorá bavila účastníkov zájazdoch. Vo Valašskej Dubovej sa naši občania vari najlepšie zabavili. Naši občania si zatancovali s občanmi tejto obce. Občania so záujmom si pozreli historické pamiatky, prírodné krásy, mestá a dediny nášho malebného kraja. Zájazdy organizoval súd. Ondrej Riečan-Zdolinka. Občania na zájazdoch sa dobre cítili, dobre ich využili a so spokojnosťou sa vracali domov.

Niekoľko exkurzií sa uskutočnilo do blízkeho okolia na pamätné miesta. Viacero z nich navštívili žiaci tunajšej ZDŠ a ZDŠ v Radvani.

Školský rok 1961/1962 sa slávnostne začal 2. septembra 1961. Súdruh Štefan Fekete dostal delegáta na RDŠ v Radvani. Tu začal učiť od 2. 9. 1961. Súdružka Rita Duchovičová ostala učiť na škole samej, lebo škola sa stala opäť jednotriedkou. Odišla na RDŠ v Jakube 13. septembra 1961.



Školský rok 1961-1962 sa ukončil 30. júna 1962



Žiaci RDŠ
1-5. ročník
v školskom roku
1961-1962

V roku 1962 v júni sa pokryla strecha školy eternitom a previedlo sa nové obklatkovanie. MNV v tunajšej obci sa postaral o dovoz materiálu, ako aj o ostat. práce, s tým to spojene.



Na prácach robili:

1. Ján Hric
2. Ján Dobrota
3. Ján Valaštan
4. A žiaci ZDŠ.

ZDŠ 1.-5. roč. H. Pršany.

SLÚŽIME ĽUDU



Súdruh Ján Riečan študoval vo Zvolene lesné inžinierstvo. Štúdium ukončil úspešne. Zapájal sa do kultúrno-osvetovej práce, do brigád a 1.10. 1962 nastúpil vojenskú základnú službu.

Ing. J. Riečan



Súdruh Kocian pracoval ako murár. Zapájal sa do kultúrno-osvetovej práce v tunajšej obci, rád pracoval na brigádach. 1. 10. 1962 nastúpil vojenskú základnú službu.

Ján Kocian

VŠIMNI SI MILÝ ČITATEĽ!

Počet obyvateľov obce celkom:	350
Počet školopovinných detí.....	64
Počet študujúcej mládeže.....	8
Počet mládeže v učňov. pomere.....	8
Počet robotníkov.....	75
Počet roľníkov.....	10
Iní.....	11
Počet inteligencie.....	9
Počet zamestnaných matiek.....	10
Počet dôchodcov.....	41
Postavené domy po 2. svet. vojne....	42
Rádiá.....	81
Televízory.....	9
Variče.....	72
Žehličky.....	86
Práčky.....	58
Chladničky.....	15
Šijace stroje.....	34
Vysávače.....	23
Motorky rôzneho druhu.....	21

RADOSTNE PRACOVAŤ, RADOSTNE ŽIŤ

UMOŽNIL NÁM SOCIALIZMUS

1962

ŽIVOTNÁ ÚROVEŇ STÚPA

Počet bicyklov 32
Počet cirkulárov v obci 9
Počet spotrebičov iného druhu 63

Dôchodky za mesiac

Počet dôchodcov, ako som uvádzal je 41. Ich mesačný príjem činí spolu: 14.260.-

Z tohoto všetkého vidno, že životná úroveň vďaka našej strane a vlade neustále stúpa i v našej obci. Pre názornejší príklad uvediem spotrebu potravín niektorého druhu za jeden mesiac:

Predá sa za mesiac

múka rozličného druhu ..... 1.500 kg
cukor ..... 800 kg
konzervy rozličného druhu ..... 100 kg
ryža ..... 130 kg
kompóty rozličného druhu ..... 110 kg
cukríky, keksy a iné sladkosti ..... 90 kg

Nepočítajúc do toho produkty kupujúce sa v B. Bystrici. Ostáva sa nám ešte poďakovať aj pracovníkom Jednoty, ako s. Dobrotovi, s. M. Môcikovi a s. J. Môcikovej za prácu v dobrom predaji

NAVZÁJOM SI POMÁHAME

Členovia ČSM tohoto roku nacvičili estrádu a zisk 350.-kčs venovali na: FOND SOLIDARITY. Členovia ČSČK urobili zbierku v rámci akcie „POMÔŽME ALŽÍRSKU" Vybralo sa spolu: 328 Kčs. Vďaka tým občanom, ktorí pochopili význam tejto akcie.

Tento rok postihla úrodu veľká suchota. Celé leto nepršalo. Odzrkadlilo sa to v malej úrode obilnín, zeleniny a hlavne v neúrode zemiakov. Sovietsky sväz nám aj teraz pomohol. Dodal zemiaky do viacerých miest a dedín našej vlasti. Zemiaky prišli i do tunajšej obce v množstve 80q. Tieto sa vypredali 13. novembra 1962 našim občanom. Aj touto cestou všetci ďakujeme za priateľskú pomoc SSSR.

Nepršalo

SSSR nám pomohol

Veľká suchota postihla nedostatkom trávy naše záhrady, lúky a pasienky. Vody ubudlo i v našom rezervári a preto nebolo možné pre nedostatok vody zavlažovať rastúcu zeleninu. Po škodcov sa u nás vyskytla pásavka zemiaková, mlynárik kapustný, háďatká, drôtovce, pandravy, mšice, antraknosa, botrytis, fusariosa, plevele a iné.

Škodcovia:

SKLADALI SĽUB

3. novembra 1962 sa konal na tunajšej škole ZDŠ PIONIERSKY SĽUB. Na sľub bolo pripravených 17 žiakov. Hneď na začiatku školského roku 1962/63 sa vypracoval plán práce PO. Vedúcou pionierskej organizácie sa stala Anna Snopková z 12. roč. ZDŠ. Vedúca Iskier sa stala Eva Potocká zo ZDŠ v Radvani.

PIONIERSKY SĽUB zložili všetci horeuvedení žiaci tunajšej ZDŠ. Program sľubu bol nasledujúci:

1. Zahájenie.
2. Báseň: „Pred sľubom."
3. Referát
4. Kultúrny program.
5. Prejav vedúcej PO.
6. Sľub pionierov.
7. Privet k pionierom.
8. Zakončenie.

PIONIER BRANI MIER

Filmy:

Slávnostný sľub videlo 65 občanov. Po sľube sa premietol film: Partizánske chodníčky. Film čerpal zo života pionierov. Film videlo 74 občanov.

OSLAVOVALI SME VOSR

Tak ako, každého roku tak aj tohoto sme otvorili Mesiac CSP 7. novembra 1962 oslavami 45. výročia VOSR. Oslavy sa konali v sále tunajšej Jednoty. Oslavy boli spojené s kultúrnym programom. Program dotvárala ZDŠ. Program osláv bol nasledujúci:

Programu

SLÁVA 45. VÝROČIU VOSR

1. Zahájenie – s. predl. NF
2. Báseň: 7. november.
3. Hlavný referát – s. A. Brožekovi
4. Zborová recitácia
5. Výstupy žiakov ZDŠ
6. Zakončenie.

Na oslavách bolo spolu 130 občanov. Po oslavách si občania spoločne vypočuli a pozreli program v televízii. V tomto mesiaci sa urobila výstavka knih v škole, ktorú si so záujmom pozreli hlavne žiaci. K VOSR sa urobili 4. nástenky. Koncom novembra sa zahájil i ĽKR. Do tohoto kurzu sa prihlásilo 10 rodičov, ktorým deti chodili do ZDŠ.

Zahájenie ĽKR

Oslavovali



A. Snopkovci (mal 73. rokov)



Ján Snopko (75. rokov)

9. mája 1962 si manžel. A. Snopkovci a Ján Snopko pripomenuli tzv. „ZLATÝ SOBÁŠ". Na toto výročie sme im gratulovali a hrali v miestnom rozhlase. Pozdravili ich pionieri a preds. Mária Oravcovci.

Naša muzika.



Záber na hudobno-tanečnej veselici.

Naši muzikanti to najradšej robia v prírode. Je pravdou, že v prírode lepšie to chutí i hrať i tancovať. Na obrázku Radosť deti ku Ján Snopko, Ján Riečan, I. Oravec,



Sviatky zimy pri pekne vyzdobenom vianočnom stromčeku. Na obrázku je Rita Oravcovci a A. Oravcovci.

ŠŤASTNÝ ŽIVOT DETÍ

„KÚPAJÚ"

Jarné darčeky



Sviatky jari priniešajú našim deťom veľkú radosť Obzvlášť tohoto roku jar zavítala pomerne rýchlo.

P. Vozárovci a V. Vozár. Platica Vozárovci hoci majú 3 roky chodia do MŠ



Vladimír Potocký hoci je ešte maličký už chytá do rúk „harmačku"

S. Pisuľ → (4. ročný)



Zbieral železo, šípky a podávalveci pri rozličných prácach.

M. Brožek (5. ročný)

Spokojne si hrajú.



Ján Kostka ↑ štartuje (6 r.)



Našli sme si ho hrať v jarnej trávičke preto sme ho odfotili.

Pri programe ZDŠ [illegible] básničky.

ZAČALA ZIMA

Zasnežená príroda vyvolala mnohé deti s túhou i tohoto roku vhodne využiť zimné športy. Deti vyťahujú sane, lyže, korčule, aby sa šli biť so snehom a svojimi hrami dobre využiť „bielu perinu".



Šánkujú sa deti, ba i dospelí.



Ľ. Brožek

Napadol sneh. Musím ho nejak využiť, hovorí Ľ. Brožek. "Najlepšie tam, kde bude dobrý svah. Takto hovoria i viacerí: „Ideme na Plieško."



Radosti detí v zimných sviatkoch
Na obrázku: P. Snopko a Dobrotovci č. 4.

Prechádzka v zasn. prírode



A. Brožeková, taj. MNV s Milanom, ktorý sa veľmi tešil zo snehu.

PRÍRASTOK POTRIEB OB

Keďže sa blíži koniec kalendárneho roku vo všetkých organizáciách spravovaných MNV sa prevádza ročná inventarizácia. Je to súpis všetkých predmetov, ktoré tá ktorá organizácia má. I v našej obci sa táto prevádza vždy koncom kalendár. roka.

Uvediem k príkladu stav rozličných predmetov v OB pri MNV v tunajšej obci:

	počet:	sumou
1. Rozvodné zariadenia	1	34.56
2. Inventár nad 600 Kčs	548	16.840
3. Drobné a krátkodobé pred.	72	4.246

Z tohoto všetkého vidno, že inventár v OB z roka na rok rastie. Kým do oslobodenia bolo z inv. položiek len niekoľko predmetov v približ. hodnote asi 1200.-- Kčs, dnes je to už 55.650.-

Všimni si hlavne ten rozdiel!

Chlapci a dievčatá!

Všimnite si dobre, ako sa dnes stará naša strana a vláda práve o mládež!

PRACOVNÍCI JEDNOTY



S. M. Môcik, ved. pohostinstva čapuje čerstvé pivo.

Spotreba tovaru v našej Jednote neustále rastie. Sortiment tovaru aj jeho kúpa svedčí o tom, že životná úroveň aj v našej obci neustále rastie. Najlepšie by Vám to vedeli povedať naši(e) vedú-ci(e) predajní Jednoty.

Po súdruhovi Môcikovi v r. 1962 prevzala pohostinstvo súdružka Júlia Pisárková z tunajšej obce. V pohostinstve jej pomáha i s. J. Pisár jej manžel.



Júlia Pisárková

Vaše priania, naša spokojnosť.

PRAJÚ VÁM prac. Jednoty



J. Môcikovú

Súd. M. Môcik a jeho manželka súd. J. Môcikovú pracovali v pohostinstve a v obchode Jednoty. Vedúcou obchodu je s. Môcikovú

Voľakedy im za vykonávanú prácu v našej Jednote.

IŠLI NA POMOC SNP

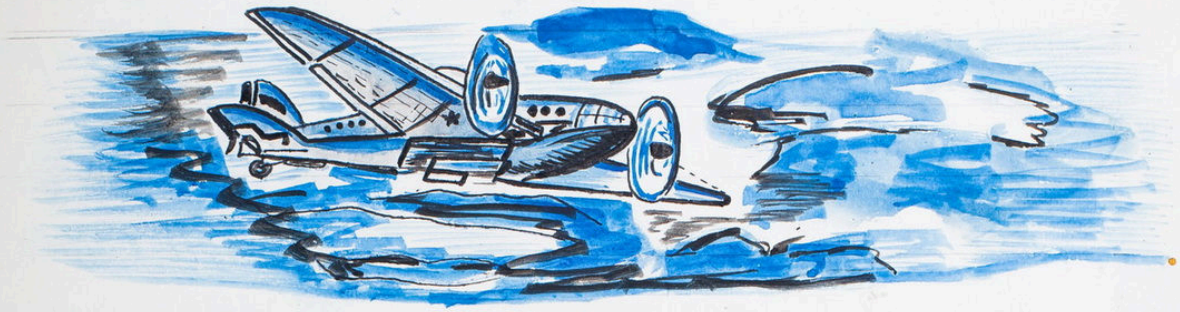

Doplňky:

V roku 1944 na Úplazoch (Dolná skala) stroskotalo sovietske lietadlo so 6 sov. parašutistami. Na tuto miesto sme urobili 17. júna 1962 exkurziu so žiakmi tunajšej školy. Na tejto pietnej spomienke bolo 39 žiakov. Pamätná tabuľa nesie tento nápis:

„Tu zahynuli 6 sovietski parašutisti
s lietadlom, ktorí išli na pomoc SNP
v boji proti fašistickým votrelcom."

Česť ich nehynúcej pamiatke!

V roku 1955 havarovalo pri cvičení čsl. lietadlo pod vŕškom Kopanice, asi 300 m. od chatky. Pilot zahynul.

Česť jeho nehynúcej pamiatke!

RADOSTNE ŽIŤ A RADOSTNE PRACOVAŤ



Na Strdiečku

„Po dobre vykonanej práci i zabaviť sa páči."

Takto sa zabávali i naši občania na zájazdoch, ktoré sa i tohoto roku u nás organizovali. Dobrým propagátorom a organizátorom zájazdov je s. O. Riečan-Zelolinka č. d.



Na zájazdoch nechýbala ani hudba, ktorá nás vždy dobre pobavila. Francúzski občania boli tu tiež na zájazde a naši občania s nimi aj tancovali. Radi chodia k nám,



veď viacerí francúzski partizáni poznali naše hory za SNP.



Autobus

Autobus v tunajšej obci začal premávať v júni 1951. Predtým naši občania chodili do B. Bystrice pešo, na vozoch, alebo neskoršie pešo do Malachova a potom autom, alebo autobusom. Cesta do práce z nej bola nielenže dlhá, ale aj hodne únavná najmä v zime, keď boli miestami záveje.



M. Snopko a O. Krnáč

Už 11 rokov chodí k nám autobus ČSAD. Nevieme si už skoro ani predstaviť ako vyzerá cesta pešo do Ban. Bystrice.

Nielen u nás, ale všade kde len prídeme všade čakajú na nás autobusy, trolejbusy, električky a iné dopravné prostriedky, aby len uľahčili našu cestu a cestovanie urobili príjemným, pohodlným a rýchlym.

Na obrázku vidíme s. Milana Snopku, ktorý tohto času je šoférom na linke: Horné Pršany-B. Bystrica. Vďaka i jemu za prácu, ktorú vykonáva ako šofer ČSAD.

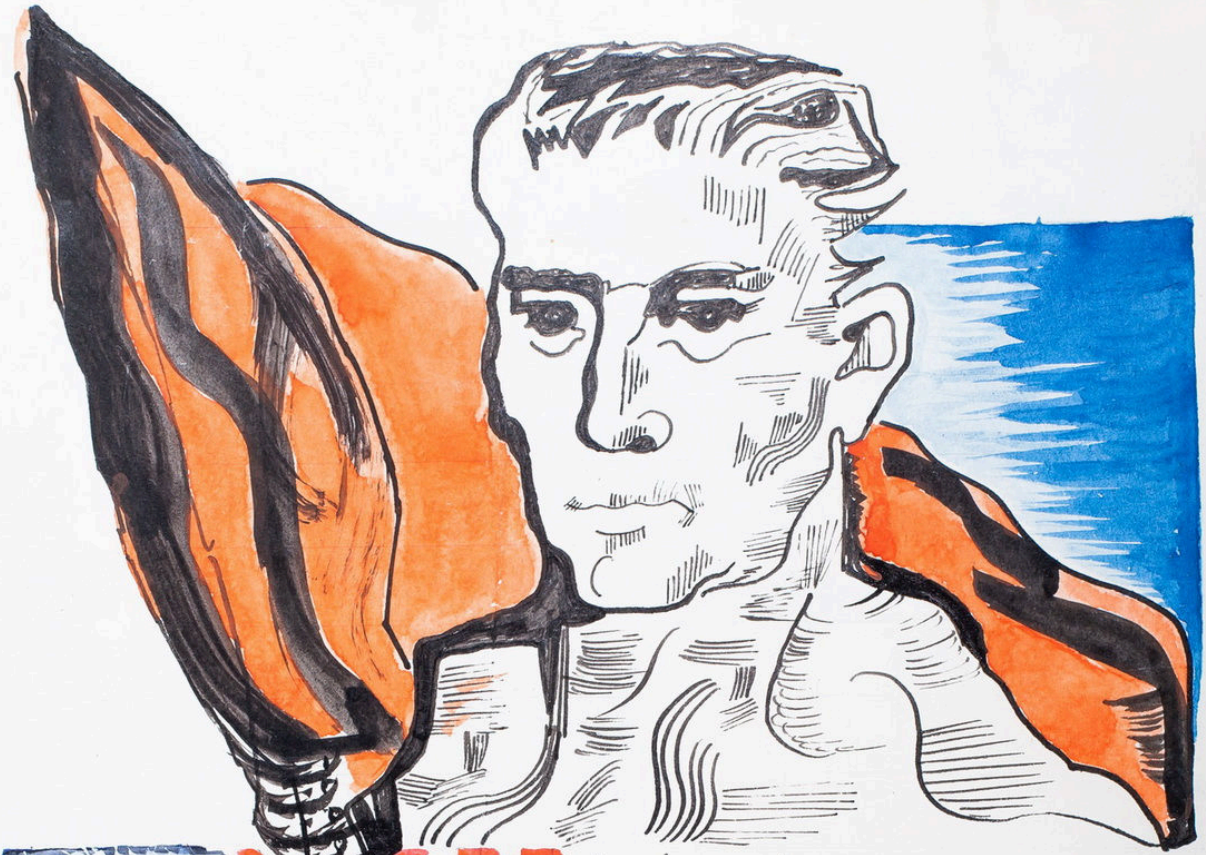



4. decembra 1962 sa začal XII. sjazd KSČ. Život pulzuje aj v tento deň svojim obvyklým tempom, tempom práce. A predsa na jeho tepnách vo Ústí nad Labem až po Svidník cítiť zvláštne vzrušenie. Preto v ruchu pracovného dňa vždy na chvíľu sme myšlienkami tam, v Prahe, v sjazdových miestnostiach, v ktorých sa zhromaždil generálny štáb budovateľov, socialistického zajtrajška našej vlasti. I v našej obci sledujeme priebeh XII. sjazdu KSČ.

VĎAKA VÁM

Od roku 1945 ako si sa milý čitateľ oboznámil až do roku 1962 sa skutočne v našej obci urobilo pekný kus plodnej práce. Za toto všetko vďačíme našej strane, vláde, funkcionárom DO-KSS, MNV, zložkám NF a všetkým občanom, ktorí išli za spoločným cieľom pre rozkvet našej obce v socialistickej vlasti.

O. Vozár, pred. MNV.

Od roku 1945 sa vystriedali v našej obci, ako predsedovia nasledujúci občania: Ján Snopko, Ján Dobrota, Pavel Omiliak a Ondrej Vozár. Pri tom sa vystriedalo aj niekoľko tajomníkov rady MNV volených to volebnom obdobi s. Anna Brožeková. Všetkým, ktorí sa snažili svojou poctivou prácou prispieť k spoločnému dielu. Nech je snahou preto každého, aby naša obec neustále rástla po každej stránke.



Anna Brožeková, taj. MNV

Splnili sa aj ešte viacej sa mi budú plniť slová nášho básnika A. Sládkoviča, ktoré si opísané v r. 1928 v starej kronike:

Nehaňte ľud môj, že nemá dejov
slávy svojej minulej sklad;
on ešte peknou kvitne nádejou,
budúcnosť má jeho poklad.

Sládkovič


1963

1. januára 1963 ráno o 08⁰⁰ hod. bola usporiadaná relácia do miestneho rozhlasu. Reláciu si pripravili členovia MO-ČSM. V svojom prívete priali našim občanom mnoho zdravia, osobných a pracovných úspechov do NOVÉHO ROKU.

Večer o 18⁰⁰ hod. členovia MO-ČSM a ZO-Svázarmu vystúpili s 2 hodinovou estrádou, ktorá sa občanom veľmi páčila. Niektoré scénky museli občanom aj opakovať.

Po ukončení estrády bola tanečná zábava, ktorá trvala do 03⁰⁰ hod. Tanečná zábava sa vydarila, občania sa skutočne dobre zabavili. Naši muzikanti zahrali každému na želanie. Na zábave boli aj niektorí občania z Kremničky a z Malachova. Ešte stále je zvykom, že na viaceré tanečné zábavy chodia do tunajšej obce aj z iných obcí. Muzikanti vedia vyhovieť a uspokojiť aj mládež s novými melódiami pre tanec.

OD NOVÉHO ROKU

Letia dničky ako vtáky,
ako vlaky potoka.
Koľkože ich vzkvitne pre nás
ako kvetov do roka?

Každý ráno svieža vhupne,
šepká ticho na svite:
Hrdinstvá a radosť' nesiem,
vstaňte všetci, pozrite!

Do roka je z dničkov kniha.
Čítajte, všetci čo je v nej!
Vaše činy budú svietiť' tuná
a výpovede pravdivej.

Zavrela sa stará kniha.
Tíško! Vchádza Nový rok.
Sniežik padá. Celkom nič sa
nezmenilo navonok.

A predsa ! Čo nových plánov,
koľko činov rodí sa.
Každý chce dni v Novom roku
dobrou prácou popísať.

Každý deň má čisté oči.
blyští sa jak zlatá niť.
I my chceme tohto roku
spievať piesň do kroku.

6. januára 1963 o 18^{00} hod. usporiadala ZDS v tunajšej obci kultúrny program, ktorý trval celé 2 hodiny. Na kultúrnom programe bolo 94 občanov. Žiaci mali pripravené básničky, scénky, spevy a tance. Zvlášť dobre vystupovali títo žiaci: Peter Spopko, Peter Hlaj, Emília Kúdelková, Igor Kúdelka, Juliana Michalková, Juliana Púchyová, Ján Riččan, Ján Vozár, Anna Vozárová, Ľubomír Brožek, Milan Brožek, Ľubica Spopková, Marian Riččan, Peter Riččan, Ján Dobrotár a iní žiaci.

18. januára 1963 sa konala Výročná schôdzka ČSČK. Na tejto schôdzke bola prítomná aj zástup. OV-ČSČK s. Cibulová, Mudr. P. Lisacký a naši občania, v počte 93. Pred schôdzkou žiaci ZDŠ vystúpili s 1. hod. kultúrnym programom so zdravotníckou tamatikou. Hlavný referát o zdravotníckej osvete mal Mudr. P. Lisacký. Do nového výboru sa zvolili nasledujúci členovia: Františka Dobrotová, Emília Halajová, Júlia Riačanová, Mária Dobrotová, Zuzana Dobrotová, Zuzana Dobrotová st. a Juraj Snopko. Ren, pred. jednohlasne bola zvolená F. Dobrotová. Organizácia ČSČK má do dnešného dňa 93 členov. Za tento rok pribudlo ďalších 11 členov ČSČK.

Pred výročnou členskou schôdzkou sa previedli záverečné pohovory zo zdravotníckeho kurzu. Kurz prvej pomoci absolvovalo 21. občanov, ktorí dostali aj zdravotnícke legitimácie. Po výroč. členskej schôdzke bolo pohostenie a premietol sa film „Najdená stopa".

Kurz prvej pomoci sa začal 11. novembra 1962 a trval až do 18. januára 1963. Na tomto kurze sa prebrala nasledujúca tematika:

1. Zahájenie kurzu.
2. Zloženie ľudského organizmu.
3. Činnosť jednotlivých orgánov.
4. Činnosť srdca, krvné obehy.
5. Sústava zažívacia.
6. Ústrojenstvo cievne a nervové.
7. Prvá pomoc pri zlomeninách.
8. Prvá pomoc pri mdlobách.
9. Prvá pomoc pri otravách.
10. Praktická časť.
11. Zakončenie, vydanie preukazov.

Kurz svoje poslanie splnil. Mudr. P. Lisecký sa snažil, aby prednášky boli čo najzaujímavejšie a hlavne aby bola dobre využitá časť praktická. Občania na prednášky chodili so záujmom. Kurz spolu navštevovalo 32 občanov.

14. februára 1963 o 18^{00} hod. bola Výročná schôdza ČsOLS v budove ZDS za prítomnosti 12 členov ČsOLS. Na schôdzke bol prítomný aj súdruh Dobrota, inštruktor OV-ČsOLS v Banskej Bystrici.

Viacerí členovia hovorili o rozvoji ovocinárstva v našej obci. Ďalej sa hovorilo i o pozemku, ktorý by slúžil len pre ciele ovocinárstva a záhradkárstva. Viacerí diskutovali o prevádzaní jarných, letných a zimných postrekoch. Bolo vidno, že mnohí ovocinári členovia ČsOLS majú záujem o túto verejnoprospešnú prácu.

Predsedom ČsOLS v tunajšej obci je súdruh Ján Oravec č. d. 86, ktorý svoju funkciu vo zväzu si dobre vykonáva. Tohoto roku sa postaral o vybavenie objednávky na ovocné stromky. Ovocné stromky skutočne aj prišli a v počte 74 sa vysadili v záhradách tunajšej obci. Vďaka za takúto prácu.



Veľkú zásluhu pri zabezpečovaní rozličných prác pre náš sväz má OV - CsOZS v Banskej Bystrici. Uhradil nám polovičnú sumu na tragačovú postrakovačku. Ďalšiu čiastku uhradil v tunajšej obci MNV. V začiatkoch nám dobre pomohli aj ovocinári a funkcionári CsOZS z Malachova. Na pamiatku nám darovali tieto fotografie. Dobre by bolo, keby aj v našej obci sa



počet členov CsOZS zvýšil. Ve to práca skutočne radostná a veľmi zaujímavá. Treba podchytiť hlavne našu mládež pre túto dôležitú prácu v našej obci.



Zima v roku 1962 a 1963 bola pomerne veľmi tuhá. Blízko za obcou bolo namerané aj -29°C. V samotnej obci sa nameralo najviac -25°C. V obci boli skoro všade veľké závieje. Najväčší závej v obci sa tohoto roku nameral 210 cm. Zvierina bola ohrozená aj lesná zver, ktorej tohoto roku hodne aj vyhynulo. Pomerne hodne snehu napadlo v mesiaci januári 1963.

Školské prázdniny boli tiež predĺžené hlavne pre chrípkové ochorenia, ako aj pre nedostatok paliva. Viacerí deti i v tunajšej obci využili dobre zimné športy. Sneh tohoto roku bol skutočne dobrý jak na lyžovanie, tak i na saňkovanie.

Tohoto roku sme usporiadali lyžiarsky kurz pre základy lyžovania. Kurz absolvovali títo žiaci ZDŠ: V. Potocký, J. Snopko, M. Riečan, V. Snopko (6. roč.) Ľ. Brožek, A. Vozárová a P. Halaj. Staršia mládež tiež dobre využila zimné športy. Posledná organizovaná lyžovačka bola uspor. 17. marca 1963.

Kaľže zima tohoto roku bola pomerne dobrá využili jej všetci milovníci zimných športov.

30. januára 1963 sa konali v Banskej Bystrici preteky v skoku na lyžiach. Na týchto pretekoch boli aj občania z Horných Pršian. Približne ich bolo okolo 50. Tohoto roku sa skutočne naši reprezentanti zadržali dobre. Kritický bod mostíka sa prekonal výkonom v skoku na veľkom mostíku 105 m. Dobrý výkon podal aj náš reprezentant Matouš, ktorý 29. januára o 14.30 hod. skočil v skúšobnom skoku 103 1/2 m. Občanom z tunajšej obce sa tieto výkony veľmi páčili a skutočne budú na celé preteky v dobrom spomínať.

Zima a snehové závieje však narobili aj hospodárske škody. Pod ťarchou snehu boli poškodené viaceré strechy, ploty, iné ohradenia, ovocné stromky a do značnej miery aj miestne komunikácie. Tohoto roku bola ohrozená aj autobusová doprava. 24. 1. 63

a 2. februára 1963 boli veľké závieje pod prvou zatáčkou a na ceste do Kráľovej. Pri vojenskom objekte „Magazín" boli na ulici závieje vyše 1 metra. 4. februára 1963 pre veľké závieje nepriišli ani pekári s chlebom. V tento deň bola zvonice poškodená aj strecha na školskej budove. Tri vetracie okienka, jedna odkvapová rúra boli odtrhnuté a tak poškodené.

18. februára o 17:20 hod. 2 krát zahrmelo. Tento prírodný jav sa opakoval aj 27.2. 1963 o 14:35. Ako starší ľudia pamätajú podobné prírodné javy, ako hrmenie bolo u nás pozorované aj v roku 1943 v decembri a v roku 1960 v januári.

I keď bola pomerne dosť tuhá zima predsa rýchlo ustupovala. Sneh začiatkom druhej polovice marca sa už pomaly topil. Potoky a rieky sa rýchlo napĺňali vodou, pomerne rýchlo sa hlásila jar. 28. marca už takmer nebolo v tunajšej obci žiadneho snehu. Začali sa jarné poľnohosp. práce.



24. 2. 1963 bola poriadaná v tunajšej obci ľudová veselica, ktorú usporiadali členovia ČSPO. Vykrúcačka" začala už od 13^{00} hod. Mládenci s hudobníkmi sa poschádzali pred Jednotou a začalo sa fašangovať. Jožko Dvorský nezabudol vziať ani ražeň, lebo len s tým sú fašiangy fašiangami. Mládenci vykrúcajú dievčatá ba i ženy v každom dome. Samozrejme, „kopa" detí nechýba ani pri takýchto príležitostiach.



10. marca 1963 boli oslavy MDŽ. Tieto sa začali o 17⁰⁰ hod. Oslavy boli spojené i s kultúrnym programom, ktorý dodala ZDŠ a MO-ČSM. Hlavný referát k MDŽ mala s. Anna Oravcová pred. VŽ. Program žiakov ZDŠ a MO-ČSM trval skoro 2. hodiny. Po kultúrnom programe bola ľudová veselica. Oslavy, ako aj ľudová veselica sa vydarili.

21. 3. 1963 - prvý jarný deň bol už sice bez snehu, ale v tento deň bolo v celku nepriazdnivé počasie, lebo miestami aj pršalo. Cez deň bolo +3°C, v noci -2°-3°C. teploty.

22. marca hneď na druhý deň začal padať sneh. Tento padal od 09⁰⁰ hod. do 16⁰⁰ hod. Potom prišiel do toho dážď a nastal veľký odmäk. Ulice boli plné vody. V Hrone a v okolitých potokoch vystúpila voda pomerne dosť

vysoko.

9. apríla 1963 sa začali v plnom prúde jarné poľnohospodárske práce. Občania začali čistiť lúky a pasienky. Spolu sa pri brigádach odpracovalo v jarnom období približne 600 hodín. Čistenia lúk a pasienok sa zúčastnili aj členovia ČSM a ZDS. Ľudia využívali pekných dní a usilovne vždy do samého večera pracovali.

21. apríla 1963 usporiadal MNV v tunajšej obci brigádu. Pracovalo sa pri úprave miestnych komunikácií a pri úprave priestranstva školy. Na brigáde bolo približne 30 dospelých občanov a 45 detí školského veku. Spolu sa odpracovalo 180 brigádnických hodín. Viacerí občania využili túto nedeľu na rozličné práce pri dome a v záhradách. Brigáda sa začala o 08^{00} a skončila sa o 12^{00} h.

V máji tohoto roku bolo pomerne pekné počasie. Teplota vonku sa pohybovala okolo 15°-17° C. Práce na poli boli v plnom prúde.

1. máj sme manifestačne oslávili v Banskej Bystrici. Na oslavách v Banskej Bystrici bolo spolu približne 70 našich občanov. V tento deň poriadala MO-ČSM tanečnú zábavu. Na nej bolo približne 80 občanov. Tanečná zábava sa vydarene skončila o 01⁰⁰ hod.

3. mája 1963 sa kopala schôdzka pionierov v triede tunajšej školy a zároveň bola i besiada k 18. výročiu nášho oslobodenia.

9. mája sa konali plochodrážne preteky v Banskej Bystrici o 15⁰⁰ hod. Z tunajšej obce na nej bolo približne 30 občanov.

21. mája viacero občanov urobilo jarný postrek ovocných stromov. Chemikália predával výbor ČSLZS v tunajšej obci.

18. mája sa podnikol zájazd na divadelné predstavenie: „Tužba sobotňajšieho večera". Zájazdu sa zúčastnilo 58 občanov. Divadelné predstavenie sa občanom skutočne veľmi páčilo. Zájazd zabezpečili: Ondrej Riečan č. 7 a Ondrej Riečan č. 8.

1. júna 1963 sa konali z príležitosti MDD preteky v ľahkoatletických disciplínach na školskom dvore. Časomeračmi boli: Ján Dobrota, Pavel Halaj a Ondrej Vozár, predseda MNV. Najlepšie výkony v jednotlivých disciplínach dosiahli: Ján Vozár, Ľýdia Dobrotová, Vladimír Potocký, Emília Kúdelková, Igor Kúdelka, Peter Riečan, Ján Kostka a Anna Obrancová. Na športových pretekoch bolo 70 občanov. Víťazi sa odmenili vecnými cenami v hodnote 210 kčs.

Toho istého dňa sa konal futbalový zápas v Králikoch. Na tomto zápase bolo spolu 40 občanov z tunajšej obce. Zápas sa skončil v pomere 4:2 Pršanci tento zápas vyhrali. Po zápase bola tanečná zábava.

3. júna 1963 sa konala brigáda pri čistení lúk a pasienok. Odpracovalo sa približne 150 brigádnických hodín, z toho 60 brigádnických hodín odpracovali členovia MO-ČSM a ZO-Svazarmu.

8. júna 1963 nás navštívil z Ľubietovej „HARMONIKOVÝ SĽUBOR" pod ved. s. Štefana Bruončá, učiteľa ZDŠ v Ľubietovej. Vystúpenie tohoto súboru bolo skutočne hodnotné. Občanom sa vystúpenie páčilo.

Toho istého dňa večer sa podnikol kultúrny zájazd na divadlo JGT do Banskej Bystrice. Občania navštívili operetu v 4 dejstvách od F. Hervé: „MAMZELLE NITOUCHE". Opereta sa občanom veľmi páčila. Navštívilo ju 42 tunajších občanov.

9. júna 1963 podnikli žiaci ZDŠ v tunajšej obci exkurziu k stroskotanému lietadlu na Úplazoch. Exkurzia sa zúčastnilo 33 žiakov. Žiaci pri tejto príležitosti upravili aj priestranstvo okolo pamätnej tabule.

Od 11.6 - 15.6.1963 bolo suchravé počasie. 13.6. bola ráno až do 10^{tej} hod. hustá hmla, ktorá znemožňovala dopravu hlavne na našej hradskej. Dažde hodne poškodili hradskú, ktorá ohrozila i bezpečnostnú premávku motorových vozidiel.

14.6.1963 podnikli žiaci ZDŠ exkurziu do Kremničky k pomníku padlých hrdinov. Žiaci si s pozornosťou prezreli pomník padlých hrdinov, ako aj priestranstvo pri cintoríne kde sa konali popravy.

Žiaci si s pozornosťou prečítali slová básnika A. Plávku vryté do mramoru tohoto pamätníka:

„Tu mlkvo strážime rok slávny meruštvrtý
odkazom dýchame krvavou touto pôdou,
nech skúva dejiny výkričník našej smrti
bolestne slávna je púť naša za slobodou!"

A. Plávka

Keď v tento deň stojíme na slávnych miestach ovenčených slávou a hrdinstvom tisícov bojovníkov SNP skláňame sa aj pri tejto pamiatke tých, ktorí padli za obeť fašistickým vyvrheľom a znovu si pripomíname odkaz jedného z najväčších bojovníkov proti fašizmu Vúliusa Fučíka – „Ľudia, bdite – mal som Vás rád!"

Nadarmo pýtam sa – mrtvi sú mlčanliví a verš môj priťažké krídla má ku vzletu.
Za uzlikom otázok obrátim kroky k živým – oni mi pravdivú odpoveď vpletú.

Zlata Solivajsová.

16. júna 1963 sme v spolupráci so ZRPS podnikli exkurziu do Domänovských jaskýň. Exkurzie sa zúčastnilo 21 žiakov a 17 rodičov. Vtedy dažďhodne pršalo a nebolo sme na všetkých miestach, ktoré sa zaplánovali. I tak cieľ exkurzie sa splnil. Odchod autobusom z tunajšej obce bol rano o 06^{30} - príchod o 21^{30} hod. Šofér autobusu bol Milan Snopko.



Toho istého dňa sa konal futbalový zápas v Mičinej o 15^{00} hod.

Horné Pršany - Dolná Mičiná (4:2)

Po zápase bola tanečná zábava.

14. 6. 1963 vyletel do vesmíru ppl. Valerij Fjodorovič Bykovskij, nar. v roku 1934. Jeho dĺžka letu činila 3,300 000 km, čas letu 119 h. 6 minút, počet obletov 82, čas jedného letu 87,8 minút.





TĚREŠKOVOVÁ

BYKOVSKIJ

16. 6. 1963 vyletela do vesmíru prvá kozmonautka sveta, sovietska kozmonautka ppor. Valentina Vladimirovna Tereškovová, nar. v roku 1937. Čas jej letu bol 70 hod. 50 minút, počet obletov činil 49.

Vesmírom do dnešného dňa letelo spolu už desať kozmonautov. Ich poradie je nasledujúce:
Gagarin, Titov, Glenn, Carpenter, Nikolajev, Popovič, Schirra, Cooper, Bykovskij a Tereškovová.
Kozmické lode dostali nasledujúce pomenovanie: Vostok 1, Vostok 2, Friendship 7, Aurora 7, Vostok 3, Vostok 4, Sigma 7, Faith 7, Vostok 5 a Vostok 6.
Naši občania tiež so záujmom sledovali tieto správy, najmä keď sa do vesmíru dostala prvá žena

VALENTÍNA V. TEREŠKOVOVÁ

Fotografie, ktoré vyšli v auguste 1963

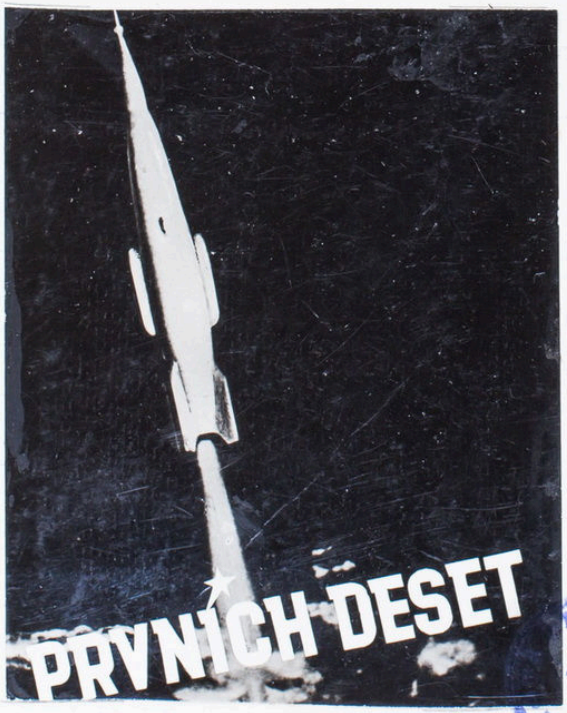

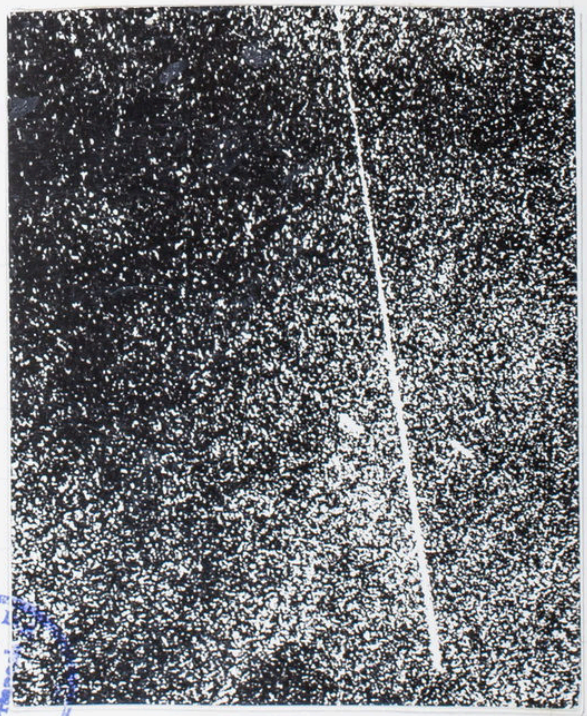

V mesiaci júli a v auguste sa maľovala trieda a prevádzal sa náter okien. Tieto práce previedol Matej Snopko cez hlavné prázdniny.

5. augusta 1963 sme obdržali premietací aparát z OB - Kremnička. Aparát sa často kazil a bol niekoľkokrát v oprave. Občania tohoto roku videli len veľmi málo filmov, keďže aparát si často kazil. Na aparáte najviac premietal Ľubomír Snopko. Menej premietali na aparáte Matej Dobrota, Ján Dobrota a Július Oravec. Nevýhodou je, že do sály sa musia nosiť stoličky z iných miestností a celé premietanie býva často narušené. Film za tento rok sa premietol len asi 18 krát. Počet návštev činil približne za celý rok: 875 občanov. Viacerí občania si pokúpili televízory a účasť na kinách OB býva menšia. Už koncom tohoto roku sme požiadali ONV - odbor školstva a kultúry, aby nám pridelil pre tunajšiu OB nový premietací prístroj. Už len čakáme za ním.

V mesiaci októbri sa odsťahovala z tunajšej obce vedúca predajne Jaroslava Môcíková. Je zamestnaná ako vedúca predajne Jednoty v Iliaši. Na jej miesto do tunajšej predajne nastúpila Anna Snopková.

V októbri tohoto roku bolo pomerne pekné počasie. Úroda v tomto roku bola dobrá až na zemiaky, ktoré boli veľmi malé. Počas vegetačného obdobia zemiakov sa vyskytol nález pásavky zemiakovej, ktorá ničila zemiakovú vňať. Pomerne dobrá úroda bola ovocia a zeleniny. V lesoch bol tohoto roku slabší výskyt lesných plodov a pomerne málo hríbov. 17.-20. októbra už takmer na všetkých stromov opadlo lístie. Pekné počasie sa udržalo takmer celý mesiac.

3. novembra občania navštívili v Banskej Bystrici divadelnú hru: Dobrodružstvo pri obžinkoch. Na divadelnej hre bolo spolu 44 občanov. Divadelná hra sa občanom skutočne páčila.

Koncom októbra a v novembri sa rozšírilo u detí ochorenie na „mums". Táto choroba napadla približne 62 detí. Iba 4 žiaci v triede „mums"

nedostali.

9. novembra 1963 sa konali oslavy 46. výročia VOSR. Oslavy sa konali v sále Jednoty a účasť na nich činila 90 občanov. V kultúrnom programe vystupovali členovia ČSM a žiaci ZDŠ z tunajšej obce. Program trval 80 minút.

20. novembra 1963 bola schôdzka ZRPŠ. Na schôdzke bol nasledujúci program:

1. Zahájenie.
2. Rodina a škola.
3. Organizovanie práce žiakov.
4. Diskusia
5. Zakončenie.

Schôdzku otvoril pred. ZRPŠ súdruh O. Riečan. Schôdzku ZRPŠ navštívilo 17 rodičov.

24. novembra občania z tunajšej obce navštívili v Banskej Bystrici operu v 3 dejstvách od G. Verdi: RIGOLETTO. Na predstavení bolo 27 občanov.

Počasie v novembri bolo pomerne pekné. Za celý mesiac pršalo asi 8 krát. Teplota: 8°-12°C.

21. novembra začal padať ráno o 09^{00} prvý sneh. Snehu napadlo asi 12cm. Deti začali vyťahovať na mäkký sneh sánky a lyže. Prvý sneh rýchlo vplyvom teplého počasia sa roztopil. 26. novembra bolo počuť asi trikrat zahrmenie. Potom začal pršať dázď.

Začiatkom decembra začína mrznúť. Dennej teploty bolo -8°-(-4°C)

V mesiaci decembri bola Výročná schôdza MO-ČSM. Účasť na nej bola približne 20 členov ČSM a traja súdruhovia za DO-KSS. Sväzáci diskutovali o miestnosti pre ČSM, o športových možnostiach v tunajšej obci a o kultúrno-osvetovej práci v obci. Novým predsedom MO-ČSM sa stal Juraj Riečan. Schôdzka sa začala o 15^{00} hod. a skončila sa o 17^{00} hod.

V mesiaci decembri začali občania častejšie navštevovať televíziu v budove ZDŠ. Za mesiac december navštívilo televíziu 250 občanov. Najviac na televíziu chodí mládež. Viaceri občania tohoto roku si pokúpili ďalšie televízory. Tieto sa v domácnostiach dobre využívajú hlavne večerom. Deti tiež radi sedia a počúvajú pri televízoroch.

17. decembra napadlo snehu asi 35cm. Začala pomerne tuhá zima. 18. a 19. decembra bol veľký vietor, ktorý dolámal viacero ovocných stromkov a viacero konárov v lese.

22. decembra ZDŠ v spolupráci so ZRPŠ usporiadali kultúrny program žiakov pod názvom: DEDO Mráz. Na kultúrnom programe bolo 110 občanov. Rodičia pripravili pre svoje deti dárky. Počet odovzdaných darčekov činil: 47.

Rok 1963 sa končí. Ďakujeme za úspechy, ktoré sme spoločne v našej obci dosiahli spoločnou prácou.




1964

Do nového

Odišlo staršie, nové prichádza,
jak slnko ráno vždy nám vychádza,
by povedať nám všetkým chcelo...
ide ďalej a čas zapadá,
nie, nemizne - veď svieti ďalej
a svietiť bude nám.

My dopredu chceme ísť,
vždy k lepšiemu zajtrajšku prísť,
veď to je cieľom každého z nás,
by poznal dielo pokrokových más.
Prácou rúk a umu všetko dosiahneme,
vždy rásť chceme a prácou vždy vyrastieme.

Začíname rok 1964.

Horné Pršany 1. januára 1964.

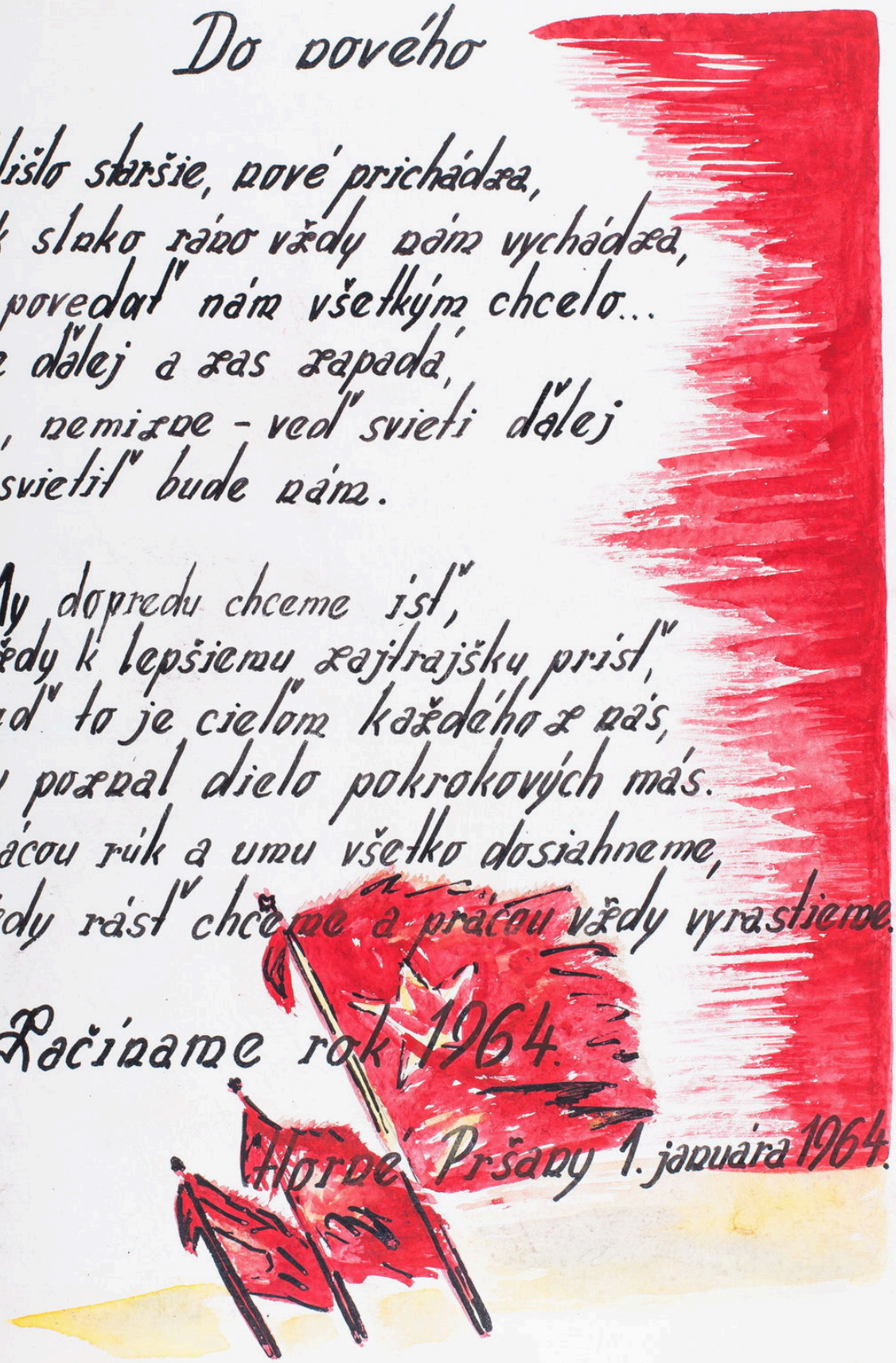

1. januára 1964 bola relácia do miestneho rozhlasu k uvítaniu tohoto roku. Reláciu pripravili členovia OO-ČSM. Toho istého dňa o 18no hod. sa konala tanečná zábava, ktorú poriadala tunajšia mládež. Na zábave sa bavilo približne 90 občanov. Asi 12 občanov bolo z Malachova a z Kremničky. Zábava sa dobre skončila.

5. januára 1964 sa konala estráda, ktorú si nacvičila tunajšia mládež. Estráda trvala celé dve hodiny. Na estráde bolo približne 110 občanov. Estráda bola pomerne dobre nacvičená a občanom sa páčila.

7. januára 1964 sa konala zdravotnícka prednáška na tému: Reumatizmus. Prednášal Mudr. P. Lisecký, obvodný lekár. Prednáška bola spojená s filmom. Na tejto prednáške bolo približne 45 občanov. Na prednášky takéhoto druhu by mala chodiť viacej naša mládež. Na prednášky väčšinou chodia len ženy. Mužov vidno málo.

10. januára 1964 začal svoju činnosť lyžiarsky krúžok, ktorý navštevovalo 12 žiakov. V 12 lekciách sa prebrali so žiakmi základy v lyžovaní. 10 žiaci v rámci povinnej disciplíny odniesli seno pre lesnú zver na vrch Plieška. Krúžok svoju činnosť ukončil 21. marca 1964. Milovníkov tohoto športu je v našej obci približne 25. Viac by mala venovať sa tomuto športu dospievajúca mládež.

11. januára sa začína konanie o pridelenie chatky od armády, ktorá by mala začal" slúžiť" ako kultúrne stredisko. Obec sa rozhodla, že ju postaví na „Záhradisku." Ťažko bolo hľadať iné miesto. Prístupom však ani toto miesto nevyhovuje, lebo bude potrebné vynaložiť veľa práce, aby sa urobil k nej dobrý prístup. Chatka sa skutočne aj vybavila a onedlho aj do tunajšej obce priviezla. Čakalo sa už len na jar, aby sa s prácami mohlo začať. Tematikou na rozličných schôdzkach sa práve stala otázka výstavby tejto „ chatky." Pre lepšie pochopenie o ktoré miesto sa jedná priloţím túto

fotografiu.

Na nej milý čitateľ veľa nevidíš. Tu na tomto mieste možno bude stáť, ak nepríde iný, návrh, alebo ak sa občania rozhodnu pre iné výhodnejšie miesto. Na prístupnej ceste sa začalo už aj pracovať. Spolu približne tu pracovalo asi 80 našich občanov. Odpracovalo sa spolu približne 600 brigádnických hodín.



21. januára 1964 sa konala schôdzka ZRPŠ. Na ZRPŠ bolo 18 rodičov. ZRPŠ viedol s. Ondrej Riečan. Na tejto schôdzke sa rokovalo hlavne o prospechu detí ZDŠ.

24. januára 1964 sa konala zdravotnícka prednáška na tému: Boj proti úrazom. Na prednáške bolo 28 občanov. Prednášku mal MUDr. P. Lisecký.

2. februára 1964 sa konal verejný hovor, ktorý organizoval MNV. Hlavne sa rokovalo o postavení chatky. Bolo vidno, že nie všetci občania boli za výstavbu. Všetci by najradšej boli za výstavbu kultúrneho domu. Je to samozrejmosťou, lebo tento by poslúžil lepšie, ako chatka. No i tak sme radi, že niečo takého v našej obci budeme konečne aj my v našej obci mať. Jedinú miestnosť, ktorú máme je sála Jednoty a školská učebňa, kde sa prevádza celá kultúrno-osvetová práca v našej obci. Sme skutočne všetci za to, aby v našej obci pre kultúru nejaké, čo i menšie kultúrne stredisko už bolo.

9. februára tak ako vždy konala sa v tunajšej obci „fašiangová zábava." Účasť na nej bola neúrekom veľká. Zábavu poriadali členovia CSPO. Muzikanti chodili hrajúci po dedine a navštívili v domácnosti každého. Nechýbali ani deti, ktoré s nimi chodili. Dobrý „ražeň" tiež nechýbal. Táto obyčaj sa dodnes v tunajšej obci udržala. Tieto „sviatky" trvajú tu celé tri dni. Noci však nie, ako voľakedy, lebo práca na druhý deň tiež každého čaká. Muzikanti, ktorých je tu dosť zahrajú každému na želanie. Starší najradšej len tie svoje „do skoku," mládež zasa len tie nové. Basa sa slávnostne „pochová," ale o týždeň, dva zasa, ožije." Možno povedať, že si veľmi málo oddýchne.

Zima v roku 1964 bola pomerne dosť tuhá. Najväčšia zima bola -19°C hlavne ráno. Priemerná teplota bola v zime nameraná -10°C a +4°C. Dosť snehu napadalo 3. a 17. februára. Snehová metelica bola väčšieho rázu 6. 9. 13. a 24. februára 1964. Autobus pre záväje mal sťaženú cestu hlavne 2. februára 9. februára a 24. februára 1964.

16. 2. 1964 sa konala Výročná schôdzka ČsSZS v tunajšej obci. Na schôdzke bol aj inštruktor OV-ČsSZS s. Dobrota z Malachova. Predsedom ostal ďalej s. Ján Oravec a tajomníkom s. Ján Snopko. Pokladníkom ostal ďalej s. Ondrej Riečan. Práca v organizácii by mohla byť lepšia. Odbočka má len 17 členov.

V zimnom období občania využívajú hlavne televízor, ktorý má OB v budove ZDŠ. Cez zimné obdobie účasť činila približne: 270 občanov. Viacerí občania majú už televízory doma a preto aj účasť v škole na televízii hodne klesla.

Už vo februári sa začínajú prípravné práce pre voľby do NV. Zložky NF navrhujú svojich poslancov. Agitačná a propagačná práca sa začala u nás 1. marca 1964. Agitačné stredisko bolo v čitárni. Tu sa robila väčšinou výpožička kníh z ĽK. Knihovníčkou OB je s. Anna Oravcová. Ľudová knižnica býva otvorená obyčajne v pondelok od 18⁰⁰ - 19⁰⁰ hod. Navštevovaná je najviac deťmi. Málo chodia dospelí.

8. marca 1964 sme oslávili v našej obci MDŽ. Program osláv bol nasledujúci:

1. Zahájenie.
2. Báseň: Matka.
3. Slávnostný prejav.
4. Kultúrny program žiakov ZDŠ.
5. Kultúrny program členov ČSM.
6. Venovanie darčekov matkám.
7. Zakončenie.

Oslavy trvali od 16^00 hod. – 17^30 hod. Potom sa konala tanečná zábava. Na oslavách bolo spolu približne 120 občanov.

Mesiac knihy v tunajšej obci tiež dobre vynesl. V rámci tejto akcie sa urobili dve nástenky a výstavka knih spojená s odpredajom. Predalo sa za 430.- Kčs knih. V tomto mesiaci bola usporiadaná relácia do miestneho rozhlasu. S pioniermi sa usporiadala beseda o knihe: Timur

a jeho družina.

23. marca 1964 sme obdržali od ONV stoličky, reštauračné stoly, skrine a školské tabule. Na tomto mal veľký podiel súdruh Š. Rolko, ktorý sa stará o tunajšiu školu a OB tým, že prideľuje nábytok pre tieto zariadenia. Vďaka aj touto cestou za jeho dobrú snahu.

24. marca 1964 sa konal v tunajšej obci verejný hovor s občanmi. Na hovore bolo 58 občanov. Bola riešená otázka výstavby spomínanej chatky.

31. marca 1964 ZDŠ v tunajšej obci usporiadala vychádzku na Plieško. Na vychádzke bolo 31 žiakov. Žiaci sa učili orientovať v teréne podľa buzoly a slnka. Učili sa aj poznávať lesné stromy.

1. apríla už nebolo nikde snehu. Do prvej polovice apríla častejšie pršalo. 11. apríla sme počuli prvý raz zahrmieť. V druhej polovici apríla veľmi málo pršalo. Začali sa poľnohosp. práce.

Ľudia pracujú v záhradách a na poli. Práce, rýchlo prebiehali, lebo počasie bolo dobre.

30. apríla 1964 ZO-Sväzarmu pripravila táborový oheň v predvečer 1. mája.

1. mája 1964 boli sme na manifestácii v Banskej Bystrici. Na oslavách bolo spolu 60 občanov.

9. mája 1964 bola relácia do miestneho rozhlasu, zameraná k nášmu oslobodeniu. Recitovali títo žiaci: J. Dvorský, J. Riečan, P. Snopko, M. Brožek, A. Dobrotová a V. Potocký.

17. mája sa usporiadala brigáda pri čistení lúk a pasienok. Odpracovalo sa spolu: 230 brigádnických hodín.

21. mája 1964 bola zdravotnícka prednáška na tému: Hygiena obce a jej význam. Prednášal Mudr. P. Lisecký. Na prednáške bolo spolu 47 občanov. Po prednáške bol film.

Teplota v jarnom období činila priemerne 18°C.

1. júna 1964 sa konali oslavy MDD. K tejto príležitosti sa usporiadali so žiakmi ZDŠ športové preteky v nasledujúcich disciplínach:

1. Športová gymnastika.
2. Beh na 250 a 300m.
3. Šplh.
4. Vrh guľou o váhe 2kg
5. Hádzanie na cieľ ϕ 2m.
6. Chodenie vo vreci.
7. Úpoly.
8. Preskok do diaľky.
9. Preliezanie a podliezanie.
10. Hry.

Na tomto športovom podujatí bolo 80 občanov. Niektoré z disciplín sa zapáčili aj dospelým a vyskúšali si svoje sily najmä v behu, v šplhu a v hádzaní granát do cieľa. Športové podujatie sa občanom páčilo, čo bolo vidno z dobrej účasti.

4. júna 1964 sa konala relácia do miestneho rozhlasu zameraná k voľbám do NV. Agitačné stredisko bolo v čítárni. Na pamiatku sme urobili aspoň tento fotografický záber:



A. Vozárová
A. Dvorská
A. Snopková
L. Dobrotová
Ľ. Snopková

Fotografoval:
Sep

6. júna 1964 prišiel pre OB premietací prístroj značky: Terta Sound. Jeho hodnota je 6.275·07 Kčs. Premietací prístroj „OP-16 mm" sa preradil pre ZDŠ.

9. júna naši občania boli na exkurzii na Srdiečku. Zájazd organizoval s. Ondrej Riečan. Na tomto zájazde bolo približne 25 občanov. „Sláčikový orchester" bavil našich občanov počas celého zájazdu.

14. júna 1964 sa konali voľby do NV, SNR a NZ. Voliť sa začalo už ráno o 0·6⁰⁰ hod. Občania včas prichádzali, aby odovzdali svoje hlasy poslancom. Voľby boli dobre pripravené. Muzikanti hrali už od skorého rána. Pre našu obec sme volili týchto poslancov: Juraj Potocký, Anna Brožeková, Ondrej Riečan 2, Matej Oravec č. 21, M. Michalková 69, J. Snopko 60, O. Snopko 49, O. Snopko 36, Juraj Snopko 16, J. Snopko 11, Ondrej Riečan 7, M. Oravec 12, Ján Dobrota 80, M. Riečanová 40, Jozef Cimerman, Ján Riečan 84. Predsedom MNV sa stal Jozef Cimerman, tajomníčkou MNV sa stala súd. Anna Brožeková. Pre poslancov sa zadelili funkcie.

21. júna 1964 sa konala exkurzia ZDŠ do Bojníc. Exkurzia sa uskutočnila spolu so ZRPŠ v tunajšej obci. Na zájazde bolo 21 detí a 19 rodičov. Odchod autobusu bol o 09^00 hod., príchod o 21^00 hod. Exkurzia svoj výchovnovyučovací cieľ splnila.

25. júna 1964 sa konala brigáda pri úprave miest. komunikácií. Odpracovalo sa spolu 85 brigádnických hodín.

27. júna 1964 sa skončil školský rok 1963/1964.

28. júna 1964 bola relácia do miestneho rozhlasu, ktorú pripravili členovia CSPO. Bola zameraná na tému: Boj proti požiarom.

Senokosba v záhradách sa skončila. Ľudia začali kosiť lúky. Tráva bola pomerne malá. Ovocia a zeleniny bolo v tomto roku pomerne dosť. Zemiakov bolo málo, lebo vňať bola napad-

nutá pásavkou zemiakovou. Zvlášť v posledných rokoch, ako občania pozorujú je slabšia úroda zemiakov, ako po iné roky. Veľmi dobrá úroda bola v roku 1960. Od tých čias je zemiakov z roka na rok menej. Odrodu zemiakov bude nutné premeniť a urobiť hlboký prieskum bonitácie pôdy. Jednou zo záruk lepšej úrody bude aj lepšie využívanie hnojív a správna orba v agrotechnických terminoch pre oblasti s nadmorskou výškou od 500 - 700 m. Boj proti škodcom bude treba prevádzať hromadne v celom vegetačnom období. Triedeniu a uskladňovaniu bude tiež treba venovať náležitejšiu pozornosť. Bude záležať od nás všetkých, ako sa na to pripravíme a zabezpečíme lepšiu úrodu zemiakov v našej obci. Práca zvlášť u nás pri obrábaní pôdy, pri sadení a vykopávaní zemiakov je skutočne ťažká hlavne vtedy, keď prekáža počasie. S prácami nemôžeme začínať včas, keďže sneh sa tu udrží dlhšie. Snahou nás všetkých bude bojovať s prírodou a hľadať nové formy práce pri obrábaní našej pôdy.

4. júla bola brigáda pri výstavbe chatky. Odpracovalo sa spolu 72. brigádnických hodín.

Pri senokosbe a sušení sena z obecných lúk sa odpracovalo: 270 hodín.

17. júla 1964 sa uskutočnila relácia do miestneho rozhlasu na tému: Požiar a jeho následky.

19. júla 1964 uskutočnil sa výlet na Vysočinu s pioniermi tunajšej školy. Na výlete bolo 11 pionierov. V rámci toho sa uskutočnili detské hry.

23. júla 1964 sa konala relácia do miestneho rozhlasu na tému: Skrášľovanie našich miest a dedín. Oprava budov a ich maľovanie v Banskej Bystrici je v plnom prúde. 29. augusta 1964 v rámci 20. výročia SNP čakáme hostí zo SSSR. Aj v našej obci sa robí upratovanie. Pri upratovaní sa odpracovalo približne 320 hodín. V Banskej Bystrici sa pripadali tiež rozličné brigády, len aby práce sa čím skorej dokončili. Z verejných budov bola vyzdobená tunajšia škola a MNV. Všetci sa pripravujú osláviť spolu s hrdinami a hosťami slávne 20. výročie SNP v Banskej Bystrici.

V auguste tohoto roku bolo pomerne dobré počasie. Pršalo len veľmi málo. Tohoto roku bola dobrá úroda lesných plodov, hlavne malín. Menej bolo černíc a čučoriedok. Kvíšť tohoto leta je hodne hadov, tak ako v roku 1961 a v roku 1963.

9. augusta 1964 sa organizoval výlet na Počuvadlovské jazero. Výlet organizoval s. Ondrej Riečan. Na tomto výlete bolo približne 30 občanov.

24. augusta sa konali u nás oslavy 20. výročia SNP. Na oslavách bolo 75 občanov. K tejto príležitosti sa nacvičil kultúrny program, ktorý trval asi jednu hodinu.

28. augusta bol „táborák" k príležitosti osláv 20. výročia SNP.

29. augusta sa konali oslavy 20. výročia SNP v Banskej Bystrici. K tunajšej obce bolo na oslavách približne 80 našich občanov. Letecký deň sa organizoval na letišti Sliač. K tunajšej obce bolo na ňom asi 60 občanov. Večer bolo kultúrne pobavenie v Banskej Bystrici. Program mnohí sledovali v televízoroch. Vystúpenie sa občanom páčilo.

1. septembra sa začal nový školský rok 1964-1965. V tomto školskom roku bolo v Trieede spolu: 30 žiakov. Učilo sa podľa rozšíreného vyučovania. Do prvého postup. ročníka začali chodiť títo žiaci: J. Dobrotová, Ján Vozár, Milan Oravec, Juraj Dvorský, Ján Riečan, Zlatica Vozárová a Mária Riečanová. Nech aj tu je ich začiatok v školskej práci opísaný. Žiaci prišli do školy s kytičkami kvetov. Žiakom sa vydali učebnice a školské potreby v hodnote 2.147.- Kčs bezplatne. Na jedného žiaka sa u nás vynakladá približne 71.- Kčs. Staré časy už nechcem opisovať. Starší ľudia vedia pochopiť to, že za akých podmienok chodili do tejto školy. Teraz žiaci chodia do školy takmer v nových šatách. Rodičia sa o ne dobre starajú. Deti predškolského veku MŠ nenavštevujú, lebo ju v obci nemáme. Bolo by azaj treba pouvažovať aj o tejto tak potrebnej veci. Zasa sme narazili na problém miestnosti pre MŠ. Dúfame všetci, že aj to v našej obci čoskoro bude. Niektoré deti chodia do MŠ v Radvani.

11. septembra 1964 sa konala v tunajšej obci zdravotnícka prehliadka okolia. Prehliadka sa vykonala aj v škole. Zdravotné sestry prehliadali najmä čistotu žiakov.

15. septembra sa konala v triede ZDŠ zdravotnícka prehliadka, ktorú urobil Mudr. Lisecký. Večer o 19^{30} hod. bola zdravotnícka prednáška na tému: Choroby srdca a ciev. Na prednáške bolo 47 občanov. K prednáške sa premietli tri krátke filmy.

24. septembra sa usporiadala výstavka ručných prác žiakov. Výstavku navštívilo asi 60 občanov. Večer o 18^{00} hod. sa konalo ZRPS s nasledujúcim programom:

1. Zahájenie.
2. Výchovno-vyučovací proces na ZDŠ.
3. Pokyny pre ďalšiu prácu na škole.
4. Diskusia.
5. Prehliadka písomných prác žiakov.
6. Zakončenie.

25. septembra sa žiaci ZDŠ podrobili röntgenologickej prehliadke. Na tejto prehliadke bolo 28 žiakov tunajšej školy. Tu vidno starostlivosť o zdravie

deti nášho štátu. Prehliadka chrupu sa prevádza pravidelne. Tohoto roku sa ošetril chrup 26 žiakom tunajšej školy a 32 žiakom, ktorí chodia z tunajšej školy do Radvane na ZDŠ.

V tomto roku nastúpili vojenskú službu nasledujúci branci: J. Snopko, J. Oravec, J. Dobrota, Ľ. Snopko, Ján Dobrota st. I. Dobrota a Baláž. Prajeme im preto mnoho úspechov a zdaru vo vojenskej základnej službe. Tanečná zábava na odchod ani tohoto roku nechýbala.

Mesiac október je pomerne dosť chladný. V tomto mesiaci väčšinou prší. Pršať začalo od 8. októbra až do 29. októbra. Na mnohých miestach je hlavne ráno hmla. Toto si vyžadovalo aj zvýšenejšej opatrnosti v jazde dopravných prostriedkov. Veľká hmla bola 9. 10. 13. 17. a 22. októbra. 24. októbra ešte aj dosť silno hrmelo.

Tak ako obyčajne v októbri, tak aj teraz si občania chystajú drevo. Dovoz sa zabezpečuje už aj náklad. autami. Občania si drevo chystajú dosť na neprístupných miestach. Tu je práca veru ťažká.

27. októbra 1964 bola v budove 2 DŠ schôdzka rady OB spolu so zložkami NF. Na schôdzke boli aj viacerí funkcionári MNV a DO-KSS z tunajšej obce. Program bol nasledujúci:

1. Zahájenie.
2. Kontrola uznesení.
3. Plán práce na rok 1965.
4. Otázka kina OB.
5. Ľudová knižnica a jej činnosť.
6. Diskusia.
7. Zakončenie.

Na tejto schôdzke sa vypracoval plán kultúrno-osvetovej činnosti na rok 1965. Veľa sa hovorilo aj o hraní divadiel, o kine OB a o agitačnej a propagačnej práci. Zvlášť sa hovorilo o práci rady OB a o práci zložiek NF.

29. októbra 1964 sa konala relácia do miestneho rozhlasu na tému: Ako využívať dlhých zimných večerov.

30. októbra 1964 sa konečne po jednom mesiaci vyjasnilo

Začiatkom novembra v tomto roku tiež hodne pršalo. 5. a 6. novembra bolo pekne. Celý mesiac bolo pomerne suchravé počasie.

4. novembra sa premiedla v obci výzdoba k 47. výročiu VOSR. Žiaci ZDŠ si pekne vyzdobili svoje okná doma.

7. novembra 1964 bola relácia do miestneho rozhlasu Zameraná k 47. výročiu VOSR.

8. novembra 1964 sa konali oslavy 47. výročia VOSR s nasledujúcim programom:

1. Zahájenie.
2. Báseň: 7. november.
3. Slávnostný prejav.
4. Kultúrny program žiakov ZDŠ
5. Kultúrny program členov DO-ČSM
6. Zakončenie.

Na oslavách bolo 110 občanov. Mesiac ČSP sa týmto tiež začal.

Len v tomto mesiaci sa premiedlo 14 filmov z toho 6 s produkciou SSSR. Filmy sa premietli bezplatne. 11. novembra o 16^{00} hod. sa konala beseda o knihe: Timur a jeho družina. Na nej bolo 14 žiakov.

12. novembra 1964 bol verejný hovor s občanmi, ktorý organizovala DO-KSS. Občania sa oboznámili hlavne s dodávkovými povinnosťami a aktuál. otázkami v tunajšej obci. Začala sa riešiť aj otázka výstavby kultúrneho domu, keďže spomínaná chatka je už nie aktuálna. Prvý raz sa tu občania verejne rozdiskutovali o potrebe tejto výstavby. Padli aj návrhy pre miesto. Viaceri navrhovali miesto zvané „Hlbok". Prvý raz stanovená komisia išla miesto pozrieť a ohodnotiť 14. novembra 1964. Boli aj také návrhy, aby sa tu postavila chatka, ako kultúrne stredisko. Boli občania, ktorí s týmto miestom nesúhlasili. Hovorili, že je to ďaleko. Dobre by bolo toto stredisko postaviť v strede obce, ale len kde, keď takého miesta už v obci nemáme. Ešte sa ani nestavia a už je viacero názorov. Z tohoto vidno, že občanov táto otázka začína veľmi zaujímať. Ide nám všetkým o to, aby raz takáto budova aj v našej obci stála. Kedy to bude, ešte nevieme.

V susedných obciach už skoro všade takéto stredisko je vystavené. Aj my raz sa budeme chcieť pochváliť, že staviame. Tak ako stúpa náročnosť pre iné druhy, stúpa náročnosť aj pre kultúru. Kultúra a jej činnosť v našej obci je treba.

19. novembra 1964 napadol prvý sneh. Napadlo ho asi len 3cm. Na druhý deň ho už nebolo. V druhej polovici novembra tiež hodne prší a je veľmi mokro.

26. novembra 1964 bola zdravotnícka prednáška na tému: Nákazlivé choroby. Prednášal Mudr. Lisecký. Na prednáške bolo spolu 43. občanov.

27. novembra začala mládež nácvičovať divadelnú hru: Statočný valach. Divadlo sa odohralo v mesiaci decembri. Na divadle bolo asi 85 občanov.

29. novembra bola „Ondrejovská veselica." Občania sa veru dobre zabavili. Ondrejom bolo aj teplo." Na tejto veselici bolo 90 občanov z toho 9 menom Ondrej. Zábava trvala do 24^00 hod. Potom pokračovala spevom po dedine. Veľký dážď „spevákov" rozohnal domov. Takto je to na Ondreja u nás v obci.

1. a 2. decembra zasa padal sneh. V tieto dni bola aj fujavica. Zima v tomto mesiaci sa pohybovala od +2°C - 10°C. 11. a 12 decembra 1964 napadlo viacej snehu, ktory 14. decembra zasa zmizol. Koncom mesiaca teplota klesla na -14° - 16°C. Na Vysočine bolo namerané v tieto dni -15°C, Uzke -13°C. Fúkal obyčajne severovýchodný vietor.

8. decembra 1964 sa konala schôdzka OB rozšírená o zložky NF. Účasť na schôdzke činila asi 12. Prejednal sa jednotný plán kultúrno-osvetovej činnosti na rok 1965. Prejednal sa zároveň aj plán kina na rok 1965. Na schôdzke sa prejednalo aj zaistenie kultúrnych podujatí cez zimné sviatky.

10 decembra 1964 bola prejednaná na OSP oprava školskej budovy a zariadenia. S prácami sa však ani tak načas nezačalo.

14. decembra bola usporiadaná výstavka knih, ktoré dodala Slovenská kniha v Banskej Bystrici. Predalo sa spolu za 412.- Kčs knih. Na výstavke bolo 54 občanov. Výstavka bola inštalovaná v budove ZDŠ.

23. decembra 1964 DSP začal na tunajšej škole robiť niektoré opravy. Je veľkou nevýhodou, že sa to začína robiť priamo v zimnom období. Na jednotlivých prácach pracoval Martin Oravec, Ondrej Riečan st. a Ondrej Riečan ml. z tunajšej obce.

Na škole sa previedli nasledujúce práce: Zníženie kuchyne, výmena umývadla, obkladačky v kuchyni, obkladačky v triede, dlažodice v chodbe, oprava elektroinštalácie, namontovanie posuvných tabúľ, maľovanie kuchyne a iné menšie práce. Tieto práce sa previedli v hodnote 17.000.- kčs. Opravy boli hotové do 17. januára 1965.

PREMIETNUTÉ FILMY 1964

1. Princ so zlatou hviezdou.
2. Otvorená náruč.
3. Stratená nádej.

4. Dve oči a 12 rúk.
5. Herold Loyd.
6. Červený atrament.
7. Človek dokáže všetko.
8. Dva životy. II. diel.
9. Štvorilka.
10. Modrý dopis.
11. Babie leto.
12. Ľudia a zvieratá.
13. Zbojník Olexa Doubuš.
14. Jánošík I. a II. diel.
15. Verný Rek a neobvyklý hon.
16. Človek obojživelník.
17. Úsmevy letnej noci.
18. Trikrát svitá ráno.
19. Na obchôdzke.
20. Dravec.
21. Zmoknutá nedeľa.
22. Prerušená pieseň.
23. My z deviatej A
24. Večne spievajú lesy.



25. Divý pes Dingo.
26. Stratená stopa.
27. Dobrý vojak Švejk.
28. Poslušne hlásim.
29. Ukradnuté šťastie.
30. Červená krčma.
31. Let balónov.
32. Poklad na striebornom jazere.
33. Posledná večera.
34. Niekto to rád horúce.

Filmy premietal Ľubomír Snopko a potom začal premietať Pavel Hlaj. Za rok 1964 sa premietlo 47 krátkych poučných a veselých filmov. Priemerná účasť na kine bola 57 občanov. Do kina obyčajne chodia deti a mládež. Účasť v kine klesla tým, že už viacerí občania majú televízory. Filmy sa premietajú v budove ZDŠ. Kino dobre plní svoje poslanie. Nevýhodou je to, že nemáme vhodnú miestnosť na premietanie. Dobre sa využíva premietací prístroj aj pri niektorých prednáškach hlavne so zdravotníckou tematikou. Diaprojektor „Medior" sa tiež dobre využíva.

Účasť na televízii v škole poklesla, pakoľko televízory už majú viaceríobčania. Dobrá účasť bola na krasokorčuľovaní a na hokeji. Z tohoto vidno, že o tento šport je aj v tunajšej obci veľký záujem. O tento druh športu javí hlavne záujem mládeže.

Uvediem pre zaujímavosť ešte počet niekoľkých produkcií v roku 1964 :

Por. č.	Druh produkcie :	Počet:	Návštevy spolu :
1.	Prednášky.	12	560
2.	Výstavky.	2	130
3.	Krúžky.	2	31
4.	Kultúrne vystúpenia.	4	330
5.	Filmy spolu. (i bezplatne)	81	4.620
6.	Večer otázok a odpovedí	1	75
7.	Televízia.	34	450
8.	Divadlá a zájazdy.	2	110
9.	Schôdzky ZRPŠ.	7	94
10.	Exkurzie a výlety.	4	230
11.	Tanečné zábavy a veselice	6	510

Spolu za rok 1964 : 155 akcií 7.140 návštev.



Na tejto fotografii vidíte starú školu. Je naozaj stará. A predsa v nej sa začalo siať semienko pre plod dobrého ovocia. Tu začal v obci prvý výchovno-vyučovací proces. Učilo sa tu až dovtedy, pokiaľ nevystavili novú školu. Takto tomu bolo aj v iných obciach. Učilo sa všade tam, kde bolo miesta. Prečo? Pochopiteľné, že preto, lebo školy na dedinách sa nestavali. O vzdelanie nešlo.

Ďalšia budova, ktorú vidíte na obrázku slúži pre ciele Jednoty. Je tu pohostinstvo, obchod, MNV a ÚJB. Vedúcou obchodu je Anna Snopková, ved. pohostinstva je s. Cimermanová. Ako inšp. pre Jednoty pracuje z tunajšej obce v Brezne súdruh Ján Dobrota, č.d. 19. Približne za pol roka bol vedúcim v obchode súdruh Matej Kľačan. Zastupoval s. A. Snopkovú. V pohostinstve pomáha svojej manželke s. Jozef Cimerman.



V mesiaci decembri bolo veľmi premenlivé počasie. Ku koncu začal padať sneh a nastali tuhé zimy. Teplota klesla na -17°C. Snehu bolo namerané takto:

a.) budova ZDŠ..... 17cm.
b.) Úzke..... 19cm.
c.) Vysočina..... 27cm.

Hrúbka ľadu: 16cm - 28cm. Rýchlosť vetra 30-75km za jednu hodinu. Dosť silný vietor bol 23. decembra o 10^00 hod. O 13^00 hod. prestal a o 15:30 hod. znovu začal a trval až do 18:40 hod. V tento deň bola nameraná teplota - 16°C. Potom začal padať sneh s dažďom. Teplota vystúpila na +3°C a bol veľký odmäk.

26. decembra sa konala v tunajšej obci tanečná zábava. Na zábave bolo približne 80 občanov.

28. decembra 1964 sa konala relácia do miestneho rozhlasu na tému: Končíme rok 1964.

31. decembra 1964 občania väčšinou počúvali Silvestrovskú estrádu. V tunajšej obci bola tanečná zábava, ktorá trvala do 03^00 hod. Nový rok sme predsa len vyčkali. Začíname NOVÝ a to rok 1965.

23. decembra 1964 sa konala schôdzka rady OB s nasledujúcim programom:

1. Zahájenie.
2. Jednotný plán na rok 1965
3. Inventarizácia
4. Rôzna.
5. Zakončenie.

Na schôdzke sa prehodnotila práca OB za uplynulé obdobie.

27. decembra 1967 sa premietli nasledujúce krátke poučné výchovné filmy:

1. Varný Rak a neobvyklý hon.
2. Vysoké Tatry.
3. Afrika
4. Juhoslávia
5. Chaplin v banke.
6. Tri fraky
7. Naše zvieratká.

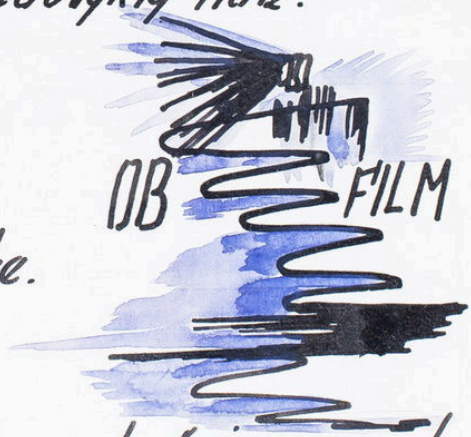

Filmy sa premietajú bezplatne obyčajne v pondelok, keď je pohostinstvo zavrené. O tieto filmy občania javia dobrý záujem.


1965

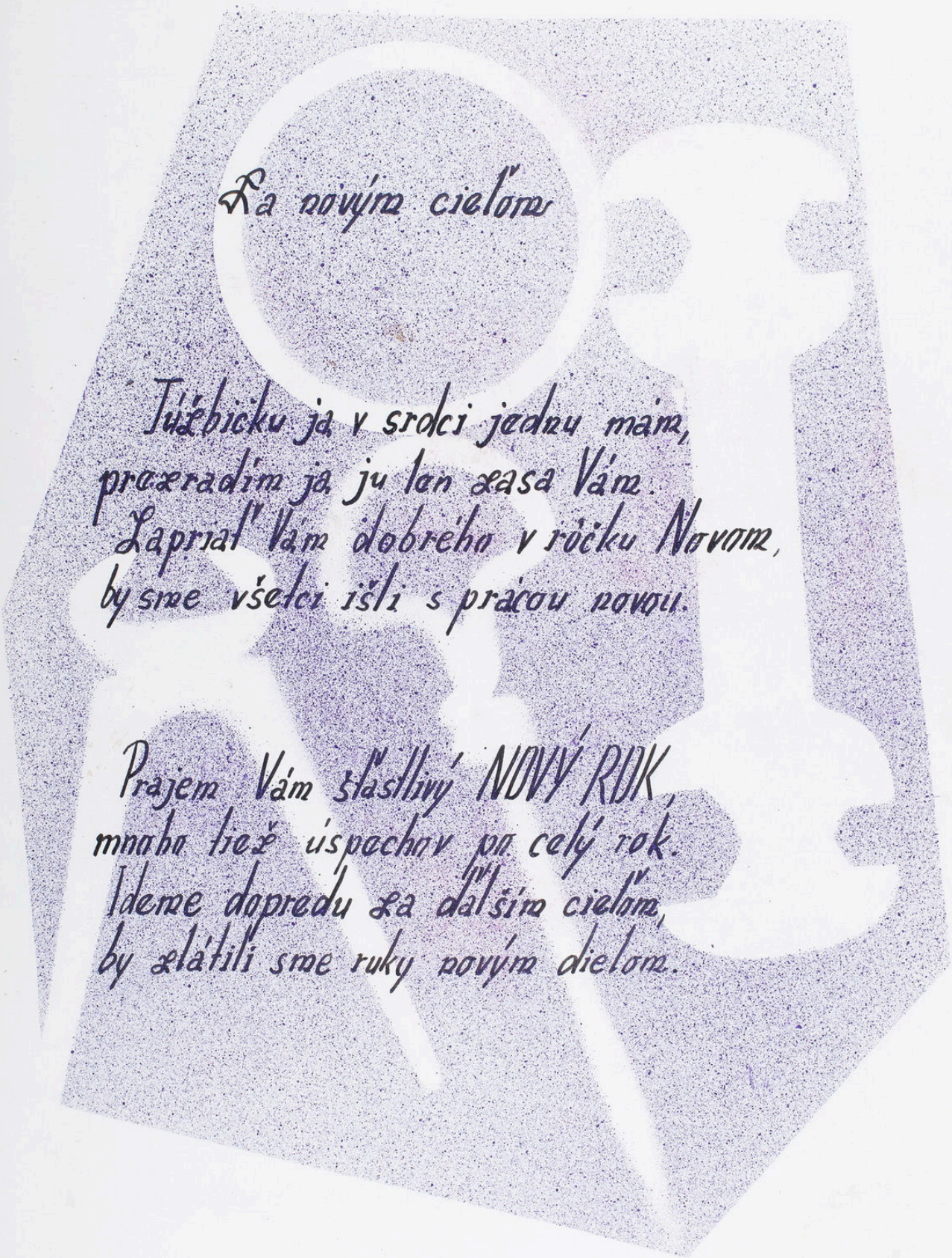

Za novým cieľom

Túžbicku ja v srdci jednu mám,
prezradím ja ju len zasa Vám.
Zaprial' Vám dobrého v ročku Novom,
by sme všetci išli s prácou novou.

Prajem Vám šťastlivý NOVÝ ROK,
mnoho tiež úspechov po celý rok.
Ideme dopredu za ďalším cieľom,
by zlátili sme ruky novým dielom.

JANUÁR
1965

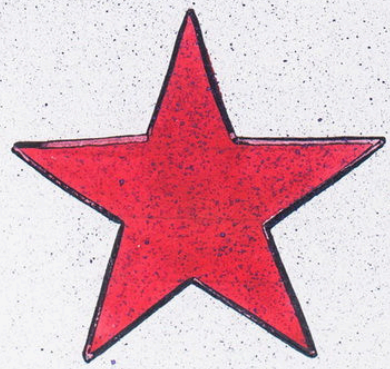

4. januára sa konala v triede tunajšej školy schôdzka rady OB s nasledujúcim programom:

1. Zahájenie.
2. Plán práce na I. štvrťrok 1965.
3. Spolupráca so zložkami NF.
4. Diskusia.
5. Zakončenie.

V programe sa prejednala hlavne spolupráca so zložkami NF. Hlavne sa hovorilo o práci DO-ČSM a ZO-Sväzarmu. Chybou je, že na viacere schôdzky chodia vždy len tí istí členovia a členky. Bolo by potrebné zapojiť do tejto práce všetkých. Vo veku mládežníckom máme v obci do 60 mladých ľudí. Pred. DO-ČSM v tunajšej obci je Eva Snopková, pred. ZO-Sväzarmu je Dušan Michalko. Na schôdzke sa hovorilo o poriadaní večierkov, ktoré ešte pred rokom sa začali pekne organizovať. Viacerí hovorili, že nemáme vhodnú miestnosť na takéto podujatia. Čitáreň už na toto nevyhovuje, lebo je malá. Pohostinstvo nevyhovuje tiež pre každého.

Do prvej polovice januára prebiehali ešte práce v škole. V kuchyni sa vymenilo okno a v triede sa dokončila oprava inštalácie. Potom nasledovali maliarske práce, ktoré prevádzal Matej Snopko. V triede by bolo treba vymeniť podlahu, ktorá je už v zlom stave. Iné opravy sa v zimnom období už nedali prevádzať.

Počasie v januári inak bolo pomerne dobré. Teplota sa pohybovala od -7°C do -12°C. Snehu tento mesiac nebolo veľa. 14. januára padal sneh s dažďom. Potom bol veľký odmäk. 15. januára opäť sa zima vyrovnala na -11°C.

22. januára sa konala v škole zdravotnícka prednáška na tému: Ako predchádzať úrazom. Prednášku mal Mudr. Lisecký, obvodný lekár v Radvani. Na prednáške bolo 26 občanov. Prednáška bola spojená s filmom.

27. januára bola relácia do miestneho rozhlasu na tému: Zimné športy a ich využitie. V lyžiarskom krúžku tohoto roku pracovalo 12 žiakov. Dobrého snehu na lyžovanie tohoto roku nebolo veľa. Počasie neprialo.

Koncom januára začalo chrípkové onemocnenie. Na chrípku onemocnelo približne 80 občanov. Najviac choreli deti. Angína bola tiež rozšírená. Hlavné príznaky boli všeobecné: bolenie hlavy, bolesť končatinách a v celom tele, nádcha, chripenie a tuhý kašeľ.

30. januára bola v tomto mesiaci najväčšia zima - 13°C. Ráno bola i veľká fujavica. Vietor poškodil aj hromozvod na školskej budove a odtrhol odkvapovú rúru. Na iných miestach zasa polámalo malé štepy a poničilo ohrady. Vietor sa utíšil o 19.30 hod. a začalo sa postupne počasie zlepšovať. Snehu začalo pribúdať viacej. Pluhy majú veľa práce. Cez deň prichádza pluh aspoň 2 x a ráno obyčajne o piatej hod. No i tak to nikdy nestačí. Cesta do Malachova je úplne zaviata a nedá sa prejsť.

Tak ako každého roku, tak aj tohoto sa dokončila bežná inventarizácia pre budovy, stavby, pozemky, investície DKP a materiálové zásoby. Inventarizáciu robil MNV, OB a ZDŠ. Inventárne predmety z roka na rok sa zväčšujú. Nemáme dostatok miestností, aby sme všetok inventár dobre uskladnili a umiestnili. Väčšina inventárnych predmetov je uskladnená na MNV, v obecnom dome, v požiarnej zbrojnici, v čitárni a v budove tunajšej školy.

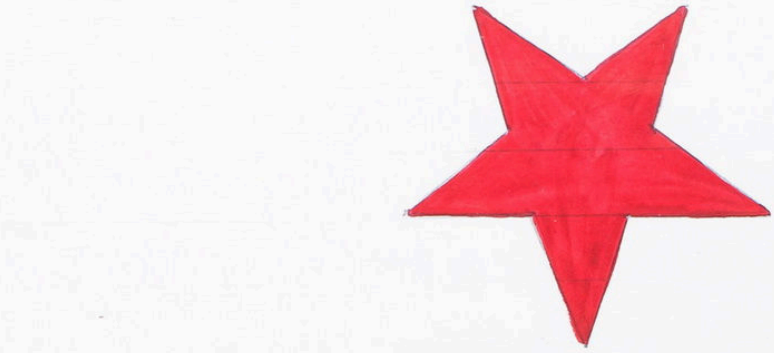

FEBRUÁR

1965

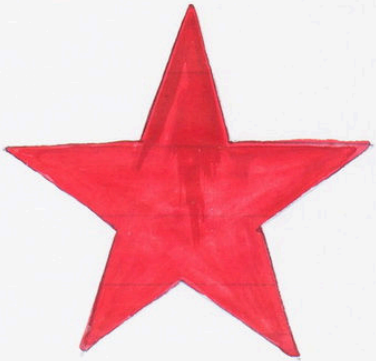

Vo februári bola pomerne ešte dosť tuhá zima. Priemerná teplota bola v tomto mesiaci približne -5°C až -8°C. Záveje v obci boli namerané až 130 cm. Viacero stromkov obhrýzli zajace hlavne na poli. Lesná zver sa sťahuje bližšie. Peknú spomienku majú členovia lyžiarskeho krúžku, ktorí 7. februára uvideli na Vysočine tri srnky a dvoch zajacov. Seno, ktoré sem nanosili už bolo skŕmené. Je tu veľmi pekné prostredie aj v zime pre lyžiarov. Poľovníci sem tiež veľmi radi chodia. Bolo by dobre, keby sa táto spoločnosť rozšírila o ďalších našich občanov, aby tak viaceri mohli hovoriť: Lovu zdar!

Začiatkom tohoto roku preberá funkciu predsedu MNV s. Juraj Potocký. Aj touto cestou mu prajeme v jeho funkcii mnoho úspechov a elánu do práce v MNV. Tajomníčkou MNV aj v tomto volebnom období je súd. Anna Veštúrová. Pokladníčkou MNV je súd. Anna Oravcová. Úloh je skutočne veľa. Schôdzky bývajú pomerne často. Plnenie dodávkových povinností ostáva i naďalej dôležitou témou rokovania. Terajšia miestnosť MNV už tiež nevyhovuje. Pomestí sa tu najviac 15 schôdzkujúcich. Okrem

16. a 17. 2. 1965 napadalo pomerne dosť snehu. Tento sneh prial hlavne lyžiarom.

V tomto mesiaci prebiehal kurz BPZO. Kurz organizoval ČSČK v tunajšej obci. Osvedčenie dostali 14 účastníci tohoto kurzu. Kurz viedol Mudr. P. Lisacký obv. lekár.

20. februára 1965 sa zišiel výbor ČSLZS v tunajšej obci. Táto organizácia akosi nemá pochopenie pre aktívnu činnosť. Je veľká škoda, že sa jej nevenuje patričná pozornosť zo strany členov. Veď koľko možností pre sadenie a ošetrovanie ovocných stromkov by bolo aj v našej obci. Keď tak prejdeme po našich záhradách, vidíme viacero nepoštepených a neošetrených stromov. Spoločne s novými skúsenosťami v ovocinárstve by sa lepšie pracovalo. Možnosti pre výsadby sú aj v našej obci, len treba chuť a lepšie odborné znalosti v ovocinárstve a v záhradkárstve. Budeme všetci naozaj radi, keď všetci pripravíme ovocie aj pre našu ďalšiu generáciu. Veď hodnotných vitamínov, ktoré obsahujú rozličné druhy ovocia naozaj potrebujeme. Nuž porozmýšľajme a zapojme sa s radosťou do tejto práce.

24. 2. 1965 sa konala Výročná členská schôdza ČSČK. Na schôdzke bol nasledujúci program:

1. Zahájenie.
2. Voľba volebnej a návrhovej komisie
3. Správa o činnosti ČSČK za rok 1964.
4. Diskusia.
5. Voľba nového výboru.
6. Uznesenie.
7. Zakončenie.

Na schôdzke bola prítomná aj zást. z OV-ČSČK z Banskej Bystrice. Propagovala hlavne otázku náboru členstva v našej obci. Naša organizácia má 86 členov a mohlo by ich byť ešte viac. Žiadala všetkých členov, aby spolupracovali na úseku zdravotníckej osvety. Na schôdzke bolo 76 občanov, väčšinou ženy. Pred. v novozvolenom výbore sa stala s. M. Oravcová. Tajomníčkou ČSČK sa stala s. A. Veštúrová. Aj v tejto odbočke bude treba zlepšiť prácu. To dosiahneme spoločne.



MAREC

1965

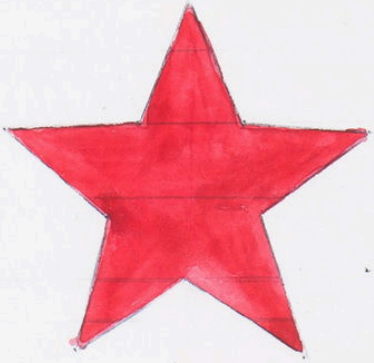

Začiatok marca sme privítali fašiangovými zvykmi a obyčajmi. Už 28. 2. sa začal tento „slávnostný ceremoniál" tancovačkou po dedine. Začalo to už od 13.00 hod. hudbou. Deti samozrejme ani pri tomto „akte" nechýbalo. Ani záveje, ktoré boli po dedine pri tzv. „Kolede" neprekážali. Zábava, tak ako obyčajne bola za tri dni, vždy večer. Iné zvyky a obyčaje opisovať nejdem, opísal som ich za minulé roky.

2. marca nebol elektrický prúd v obci. Opisujem to len preto, lebo už sa nám ani veriť nechce, ako je to bez svetla. No iba hádam vtedy nám všetkým zaleteí myseľ do minulosti, keď sa svietilo petrolejom, sviečkami, alebo kahančekami na karbid. Je jasné, že si už ani nevieme predstaviť celý náš život a našu domácnosť bez elektrického osvetlenia.

7. marca sa konali oslavy MDŽ s nasledujúcim programom:

1. Zahájenie
2. Báseň: Len matkám.
3. Slávnostný prejav (za VŽ)
4. Kultúrny program žiakov ZDŠ a DO-ČSM.
5. Odovzdávanie darčekov pre matky.

MNV pripravil pre všetkých občerstvenie. Potom bola ľudová veselica. Na oslavách bolo približne 95 občanov. Na tanečnej zábave bolo asi 70 občanov. Zábava trvala do 01⁰⁰ hod. K tejto príležitosti žiaci písali pohľadnice svojim rodičom a písali pozdravné dopisy pre matky pracujúce v Slovenke a v Smrečine. Na MDŽ bola i relácia do miestneho rozhlasu venovaná tomuto sviatku.

10. marca sa konala zdravotnícka prednáška na tému: CHoroby žalúdka. Na prednáške bolo 31 občanov. Prednášal Mudr. Lisecký. Pri tejto príležitosti sa premietli 4 krátke filmy so zdravotníckou tematikou.

12. marca začal prvýkrát u nás pršať dážď. Sneh sa začal lepšie topiť. Nastal veľký odmäk. Na uliciach bolo mnoho vody. Priemerná teplota v tomto mesiaci bola už +4°C až 7°C. V noci -3°C až +2°C. Teplejšie bolo 23. a 24. marca, až 8°C. 25. marca už nebolo snehu. Jarné slniečko začalo vysušovať pôdu. Na okolitých kopčekoch skapal sneh 27. marca. Začalo sa jarné upratovanie. Viacerí občania pracujú aj cez nedeľu, keď sú doma. Všetci chcú využiť dobré počasie.

26. marca 1965 sa konala schôdzka rady MNV rozšírená o predsedov zložiek NF. Na schôdzke sa hlavne rokovalo o výstavbe kultúrneho domu pod názvom OB. Hovorilo sa o mieste pre výstavbu. Všetci toto s radosťou prijímajú. Chatka, ktorá sa mala stavať už nepripadá v úvahu. Otázku výstavby obšírnejšie opíšem v inom mesiaci. Spomínaná chatka je uskladnená, zatiaľ však nevieme ako sa využije.

28 marca mala schôdzku rada OB s nasledujúcim programom:

1. Zahájenie.
2. Vypracovanie plánu práce na II. štvrťrok.
3. Výstavba OB v tunajšej obci.
4. Organizačné pokyny.
5. Diskusia.
6. Zakončenie.

Na schôdzke boli 4 členovia rady OB a 6 členovia zložiek NF. Za MNV bola prítomná s. tajomníčka Anna Veštúrová. Na schôdzke sa schválil plán práce kultúrno-osvetovej činnosti na II. štvrťrok 1965. Po schôdzke sa previedla revízia pokladne OB. Hotovosť činila: 210 Kčs.



APRÍL

1965

Počasie v tomto mesiaci bolo veľmi premenlivé. 2. apríla poletoval ešte sneh. Do toho prišiel dážď. Potom sa zasa oteplilo. Celý mesiac skoro vždy pršalo. Ovocné stromy začali pomerne neskoro kvitnúť. Sťahovavé vtáky prišli tohoto roku hodne neskoršie ako iné roky. Jarné poľnohospodárske práce začali, ovšem sú narušané zlým počasím. Začínajú sa čistiť lúky a pasienky. Občania využívajú svoj čas na práce v záhradách, hoci počasie je stále horšie a horšie. Chladné počasie prišlo hlavne koncom mesiaca. Veľký dážď pršal hlavne 11. apríla 20. apríla a 24. apríla.

24. apríla 1965 bola relácia do miestneho rozhlasu na tému: Význam našich lesov.

26. apríla 1965 sa konalo ZRPŠ s nasledujúcim programom:

1. Zahájenie.
2. Výchovno-vzdelávacia práca na škole.
3. Práca v PO.
4. Rôzne.
5. Diskusia.
6. Zakončenie.

ZRPŠ otvoril s. Juraj Pisák, pred. ZRPŠ. Na schôdzke bolo 16 rodičov. Po schôdzke si rodičia prezreli výstavku písomných a ručných prác žiakov.

28. apríla 1965 sa konala zdravotnícka prednáška na tému: Rakovina a boj proti nej. Na prednáške bolo 36 občanov. Po prednáške bola zároveň i schôdzka ČSČK. Hovorilo sa hlavne o jarnom upratovaní v našej obci. Ďalej sa hovorilo aj o poskytovaní prvej pomoci pre občanov.

31. mapríla 1965 sa konal „táborák," ktorý organizovala ZO-Sväzarmu a škola. Dva táborové ohne zapálené večer o 20^{00} hod. signalizovali predvečer 1. mája.

V tento deň sa konal aj pionierský sľub. Pioniermi sa stali nasledujúci žiaci: Anna Dobrotová, Anna Oravcová, Vladimír Vozár, Slavomír Pisák a Vladimír Potocký. K tejto príležitosti sa nacvičil kult. program. Vedúcou PO na škole je Viera Vozárová.

V tomto mesiaci sa urobila súťaže v polytechnickej výchove pod názvom: „Ukáž čo vieš?" Súťažili všetci pionieri. Súťaže bola zameraná na ručné práce. Viedol ju s. P. Halaj.



Súťažiaci žiaci

Získali najviac bodov



P. Halaj
V. Potocký
O. Dobrota

E. Kúdelková pri práci s drevom.



202

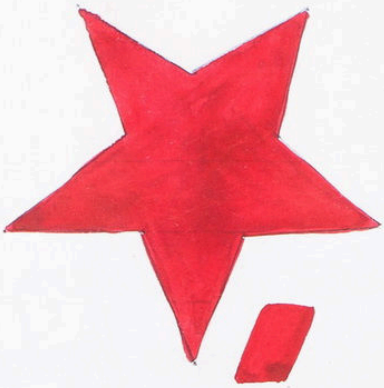

MÁJ

1965



Na 1. mája aj tunajší občania išli na oslavy 1. mája do Banskej Bystrice. Na oslavách bolo približne 70 občanov. V tunajšej obci bola večer o 20^{00} hod. ľudová veselica, ktorá sa skončila o 01^{00} hod. Na veselici bolo asi 80 občanov.

Počasie v máji sa nezlepšilo. Aj v tomto mesiaci hodne pršalo. Zvlášť veľa naprší 11. 12. 13. 14. a 15. mája. Stromy ešte ani v prvej polovici mája nie sú odkvitnuté. Pôda je hodne rozmočená od stálych dažďov. Ukazuje sa, že úroda tohoto roku nebude dobrá. Ľudia začali sadiť zemiaky. Práce na poli boli sťažené, lebo často pršalo. Iné poľnohospodárske práce pokračujú ďalej.

10. mája 1965 sa usporiadala výstavka kníh spojená s odpredajom. Spolu sa odpredalo kníh za 342.- Kčs. Výstavku kníh väčšinou navštevovali žiaci. Z tohoto vidno, že o knihy sa mládež zaujíma.

13. mája 1965 bola relácia do miestneho rozhlasu na tému: Bojujme proti požiarom. Keď som prišiel

táme nechcem ani tu zabudnúť na našich najmladších členov ČSPO v tunajšej obci. Títo najmenší už od 8. roku sa v tejto práci skutočne snažia. Nastupujú vždy v nedeľu ráno o 07.30 hod. Potom sa prevádza poradový výcvik a požiarny útok i s hadicami. Výcvik vedie s. Ondrej Riečan. Viacej by mali pridať v tejto práci dospelí členovia ČSPO. V tejto práci by mali byť zapojení viacerí občania v tunajšej obci, hlavne dospievajúca mládež.

17. mája 1965 sa konala schôdzka rady OB s nasledujúcim programom:

1. Zahájenie.
2. Výstavba kultúrneho domu.
3. Agitačná a propagačná práca.
4. Otázka kina OB v tunajšej obci.
5. Rôzne.
6. Diskusia.
7. Zakončenie.

30. mája 1965 sa konali v tunajšej obci oslavy MDD. Oslavy organizovalo ZRPŠ a ZDŠ v tunajšej obci. Pretekov sa zúčastnilo 26 žiakov. Žiaci súťažili v nasledujúcich disciplínach:

1. Beh na 250 - 350 m.
2. Hádzanie na cieľ ϕ 1m - 1,5m.
3. Šplh 4m.
4. Hadzanie do obruč ϕ 30 - 35cm
5. Vrh guľou - váha 2,5 kg.
6. Preskok z miesta.
7. Hry.

V tejto práci dobre pomohol MNV a ZRPŠ. Po pretekoch žiakom sa podával guláš, ktorý sa varil na školskom dvore. Na tomto podujatí bolo približne 80 občanov. Táto akcia sa dobre vydarila a svoj cieľ dobre splnila.

JÚN
1965



V júni bolo počasie veľmi premenlivé. Väčšinou prša-
lo. Stále dažde znemožňovali postup poľnohospodárskych
prác. Niektoré stromy kvitli ešte aj v tomto mesiaci. Če-
rešne tohoto roku boli veľmi malé a bez šťavy. Pekne
odkvitli slivky a sú predpoklady, že ich bude veľa. Aj tohoto
roku sa objavila pásavka zemiaková avšem nie vo veľkom
množstve. Zvlášť sa objavilo hodne buriny a iných škodcov
rastlinného a živočíšneho pôvodu. Aj lesných plodov sa
ukazuje tohoto roku veľmi málo. Maliny čučoriedky a čere-
ce majú veľmi malé plody. Ribezle dozrieva veľmi opoz-
dene. Zelenina rastie veľmi pomaly. Uhorky takmer nebo-
li žiadne. Chybí dostatok slnka a teplého počasia. Ľudia
však usilovne pracujú v záhradách a na poli. Seno
tohoto roku môže byť dostatok, lebo trávy sú pomer-
ne dosť veľké a husté. Lúky majú tiež pomerne dosť
trávy. Ku kaseniu a sušeniu nepraje počasie, lebo často
prší. Pre práce sa využívajú aj dni pracovného pokoja.
Treba poznamenať, že takýto rok ľudia dávno nepamä-
tajú. Skoro celé vegetačné obdobie u rastlín je bez
harmonického vývoju. Počasie sa stále len zhoršuje.

12. júna 1965 bola na škole zdravotnícka prehliadka žiakov, ktorú previedli zdravotné sestry z Banskej Bystrice. Prehliadka bola zameraná hlavne na čistotu žiakov. Tento mesiac bolo viacej detí chorých na kožné vyrážky. Vyrážky dostali viaceré deti na ruky, nohy a tvár. Úrazovosť u detí je veľmi nepatrná. Vyskytli sa u detí len úrazy menšieho rázu a to obyčajne zapríčinené pri hrách neopatrnosťou.

Tento mesiac si obyčajne niektorí občania dávajú prihlášky pre svoje deti do pionierskych táborov. Ovšem len veľmi málo využíva túto účelnú formu na zotavenie svojich detí v takýchto táboroch.

Záber v pionierskom tábore.



JÚL

1965

V tomto mesiaci sa pomerne oteplilo, ale dažde neprestali. Poľnohospodárske práce však aj tak pokračujú. V plnom prúde je senokosba. Začali sa kosiť aj obecné lúky. Ľudia sa s prácami veľmi usilujú, laborcku využiť každého lepšieho počasia. Pri kosení lúk pomáhali aj členovia DO-ČSM. V tomto mesiaci nie je dobrá „sezona" na kúpanie. Voda je pomerne studená, počasie zasa premenlivé. Od stálych dažďov sú hodne poškodené cesty.

4. júla 1965 sa konala relácia do miestneho rozhlasu na tému: Pomôžeme občanom, ktorí utrpeli škody povodňou. Povodeň bola badateľná na južnom Slovensku pri Kalárove. U nás to bolo badateľné, len prílivom veľkých dažďov a stúpaním hladiny vody v blízkych riekach, potokoch a pramienkoch. Členovia ČSČK vybrali pri tejto akcii: Kčs. Ďalej pre túto akciu aj v tunajšej obci sa organizovali brigády.

7. júla 1965 sa organizovali brigády pri čistení priestranstiev okolo svojich domov, hlavne čistenie kanálov. Do tejto práce sa zapojili viacerí občania. Kanalizáciu treba ešte na mnohých miestach upraviť.

V budúcnosti bude potrebné rozšíriť kanalizáciu aj na iné úseky v našej obci. Tečúca voda po cestách, tak-to narušuje ich stabilitu a nesie so sebou rozličné odpady. Vodovod bude potrebné tiež na určitých úsekoch opraviť, prípadne vymeniť niektoré potrubie. Tohoto leta častejšie netiekla voda. Hádam vtedy si občania vedia vodovod a jeho službu najviac oceniť. Mnohokrát sa zabúda, že na vodu sa voľakedy muselo ďaleko chodiť.

18. júla 1965 boli naši občania vo Východnej. Ako obyčajne tu vystupovali najlepšie súbory v speve a tancoch. Na tomto zájazde bolo 42 občanov. Hoci aj celý deň pršalo, predsa návšteva bola veľmi dobrá. Tu sa naši občania dobre pobavili. Žiadna nechýbala ani v autobuse. Spievalo sa celou cestou. Toto vystúpenie bolo skutočne hodnotné a všetkým občanom sa veľmi páčilo. Potvrdili to vždy potleskom.

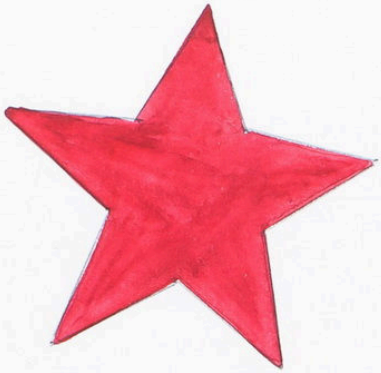

AUGUST 1965

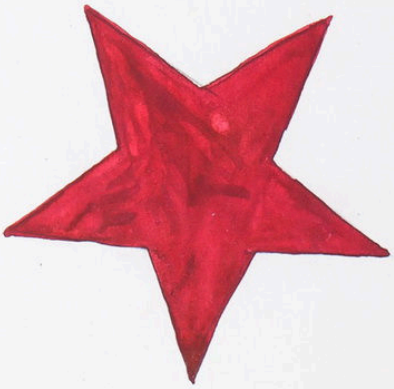

V auguste sa začalo počasie o niečo zlepšovať. Denná teplota sa pohybovala okolo 26 °C. Miestami pršalo hlavne okolo 17°° hod. Dažde v noci bývali zriedkavejšie. Veľký dážď pršal 13. a 17. augusta večer o 16°° h. a o 19:30 hod. 7 dní v mesiaci bolo dosť oblačno, ovšem dážď nepršal. Teplota v lese sa pohybovala okolo 14 °C. Hríbov v lese tohoto roku takmer nevidieť.

9. augusta 1965 bolo pekné počasie. Tento deň bol hádam najteplejší v mesiaci. Bolo to vidieť z dobrej účasti na kúpalisku. Kúpali sa tu hlavne deti. Táto nádrž, ktorá má rozmery 8m x 5m slúži hlavne pre ČSPO. V lete slúži ako menšie kúpalisko na kúpanie. Treba v budúcnosti aj toto miesto opraviť a priestranstvo okolo neho upraviť.

13. augusta 1965 sa konala schôdzka rady OB s nasledujúcim programom:

ROB

1. Zahájenie.
2. Otázka výstavby KD
3. Plán práce.
4. Zakončenie.

V tomto mesiaci sa opravovala i strecha školy. Vymenilo sa 15m² eternitu. Eternit sa často láme a menšie opravy sa robia pravidelne aj niekoľkokrát do roka. V pláne je pokryť celú strechu plechom.

17. augusta 1965 mali cvičenie najmladší požiarnici. Cvičenie organizoval zást. OV-ČSPO a s. Ondrej Riečan, predseda ČSPO v tunajšej obci. Spolu na cvičenie nastúpilo 24 požiarnikov. Opakoval sa požiarny útok a poradový výcvik. Deti sa pri výcviku učia aj teoretickú časť. V budúcnosti sa predpokladá, že tieto družstvá sa prihlásia i na súťaž ČSPO.

29. augusta 1965 sa konala relácia do miestneho rozhlasu na tému:

21. výročie SNP a jeho význam. Reláciu mali členovia DO-ČSM. Toho istého dňa sa premietol dokumentárny film: Filmové kapitoly dejín o SNP I. až IV. časť. Na filme bolo 60 občanov.

30. augusta 1965 sa vyhodnotila činnosť v mičurinskom a telovýchovnom krúžku. Zároveň sa vyhodnotila zberová akcia pionierov a činnosť žiakov v PO.

9

1965

1. septembra 1965 sa začal školský rok 1965/66 s nasledujúcim počtom žiakov:

1. roč.	3	žiaci
2. roč.	6	-"-
3. roč.	4	-"-
4. roč.	5	-"-
5. roč.	7	-"-

Spolu bolo v tomto školskom roku 25 žiakov.
Ostatné ročníky chodia na ZDŠ v Radvani.

6. roč.	6	žiaci
7. roč.	12	-"-
8. roč.	5	-"-
9. roč.	5	-"-

1.) Odborné a SVŠ : 7 žiakov
2.) Učňovské školy : 8 žiakov
3.) Vysoké školy : 2 poslucháčov.

Študujúcich spolu v tomto školskom roku činí: 10.
Bolo by žiaduce, keby viacej žiakov navštevovalo odborné, SVŠ a vysoké školy. Počet je zatiaľ malý.

K tejto príležitosti nechcem zabudnúť ani na tých, ktorí začali svoju prácu v 1. postupnom ročníku tunajšej školy. Sú to: Ján Chrobák, Anna Krnáčová a J. Pisáková. Pre pamiatku všetkých študujúcich nech ostanú v pamäti slová M.R. Martákovej:

Ten, kto chce čistý tón od svojich husiel',
musí sa najprv dlho učiť' hrať'.
Život, ten sám sú husle rozohrané
a jeho tóny nie vždy obstoja.
A pravé krásno nie je nikdy dané
za drobné mince, lacno, bez boja.

Och, kozmickou rýchlosťou letíš čas,
veď' raz nás zbaviš príťažlivosti
školských lavíc.
Svet do svojej riavy strhne nás
a všetci do života pôjdeme
vyskúšať' naše mladé sily.
Umom, silou a krásou k hviezdam prídeme
len v mieri vždy rozvoj a šťastie nájdeme.

Počasie v tomto mesiaci sa začalo postupne zlepšovať. Dennej teploty je okolo 12°- 18°C. V noci je chladnejšie. Obilie v tomto roku tiež neskoršie dozrieva. Mlátenie pokračuje v plnom prúde. Začínajú sa vykopávať zemiaky. Zemiakov tohoto roku je veľmi málo. Práca pri vykopávaní je veľmi ťažká. Na mnohých miestach vykopávajú celkom malé. Zelenina je tiež veľmi slabá. Ovocie je pomerne pekné, ale úroda je pomerne všeobecne slabá. Orechy tohoto roku sú veľmi malé, škrupina nie je uzavretá, mnohé sú bez jadra. Chuť je tiež dosť horká. Môžeme to zhrnúť asi tak, že tohoto roku je úroda dosť slabá.

2. 9. 1965 sa konalo ZRPŠ s nasledujúcim programom:

1. Zahájenie.
2. Organizačné pokyny k škol. roku 1965-66.
3. Diskusia.
4. Zakončenie.

17. 9. 1965 bola relácia do miestneho rozhlasu na tému: Jesenné práce na poli a v záhradách. Jeseň sa ukazuje, že bude pekná. Bolo by aj treba.


10
1965

V októbri bolo pomerne pekné počasie. Do prvej polovice je ešte dosť teplo, od druhej polovice ostáva zimšie. Silnejšie mrazy badať od 18. októbra. Teplota klesá na -4°C, cez deň vystupuje na 12°C. Práca pri vykopávaní zemiakov pokračuje ešte aj v tomto mesici. Tento mesiac, ako obyčajne ľudia pracujú pri chystaní dreva. K odvozu sa používajú väčšinou nákladné autá. Z odľahlých miest odvážajú drevo i naďalej povozníci. Drevo už všade pilia strojovou elektrickou pílou. Viacerí občania už takéto píly majú doma.

14. októbra 1965 sa konala na tunajšej škole zdravotnícka prehliadka, ktorú vykonal Mudr. P. Lisecký.

17. októbra 1965 sa konala rada OB s nasledujúcim programom:

1. Zahájenie.
2. Hodnotenie práce v OB.
3. Vypracovanie plánu práce na r. 1966.
4. Rôzne.
5. Diskusia.

18. októbra 1965 bola relácia do miestneho rozhlasu na tému: Využívanie voľného času v zimnom období.

25. októbra 1965 sa na škole previedlo očkovanie žiakov v 1. a 5. ročníku proti detskej obrne. Očkovanie sa pravidelne prevádza. Možno povedať, že o preventívnu ochranu je v našom štáte dobre postarané.

31. októbra 1965 bolo hádam najhoršie počasie v tomto mesiaci. Bol veľký vietor a večer pršal veľký dážď.

V tomto mesiaci by chcel obšírnejšie opísať výstavbu kultúrneho strediska v našej obci. Nejde tedy o výstavbu kultúrneho domu, ale o výstavbu budovy pre MNV i s kult. miestnostami. O podobnej výstavbe sa už hovorilo hádam vtedy, keď sa začali stavať kultúrne domy po obciach.

29. januára zasadalo plénum MNV, kde bola riešená táto otázka. Uznesenie tohoto cieľa sa nachádza na MNV pod č. 2. Naozaj významné uznesenie pre nás všetkých.

Občania toto vítajú s nadšením. O výstavbe sa často hovorí na rozličných schôdzkach. Povolenie k výstavbe dal ONV v Banskej Bystrici.

Výstavba má mať rozmery: 29 x 11m. Zastavaná plocha bude činiť: 319 m^2.

Začiatok práce môžeme zapísať dňa: 7.5.1965. Vtedy sa dovážal na stavbu cement.

Začiatok výkopu pre základy bol 16.5.1965. Od tohoto dňa počnúc sa začalo sústavne pracovať väčšinou v nedeľu. Obyčajne ráno o 06.00 hod. začínajú relácie do miestneho rozhlasu. S. A. Vešlárová, taj. MNV už od skorého rána povoláva občanov na brigádu. Pred. MNV s. Juraj Potocký zasa zaisťuje a rozdeľuje prácu. Na brigády priemerne chodilo asi 18 občanov. Sú občania, ktorí chodia stále na brigády. Na druhej strane však musím uviesť, že sú aj takí, ktorí na brigády nechodia. No všetci veríme, že čoskoro prídu. Stavíme pre nás a staviame si všetko my. Kde bude záujem a cieľ, bude aj výsledok a to pekná budova, ktorá bude slúžiť pre nás všetkých.

Ako dokument pri začiatočných prácach nech slúžia aspoň tieto fotografie.

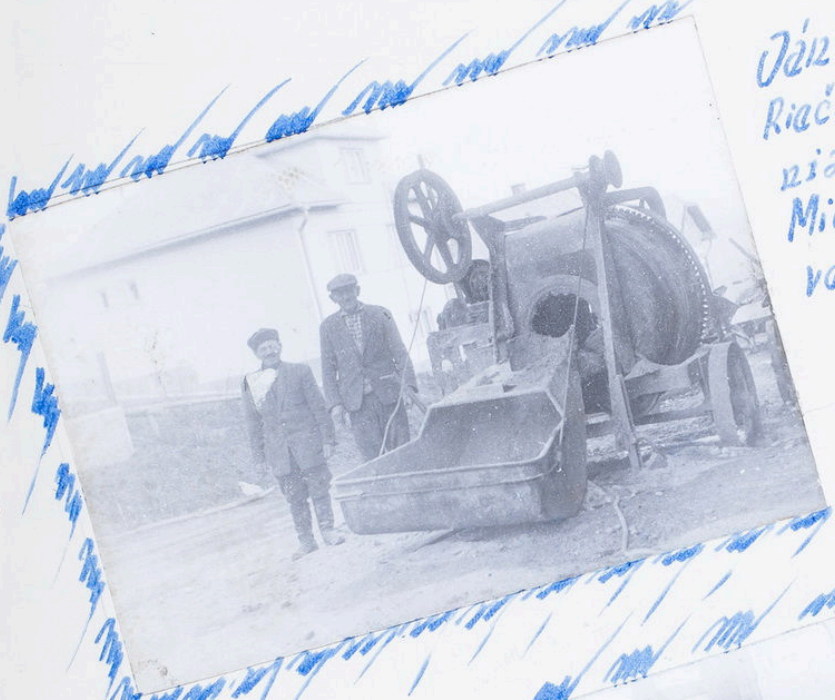

Ján Riečan a Ondrej Riečan č.d. 63 pri mechanizačnej miešačke betónu. Miečačka je obecná a veľmi dobre nám pomohla.
13. 10. 1965
MIEŠAČKA BOLA ZADOVÁŽENÁ
14. 5. 1965



S. Matej Oravec začína so stavbou komína. Veríme, že sa z neho tiež bude raz dýmiť. Na stavbe sú plánované 4 komíny.
13. 10. 1965
M. ORAVEC A MARTIN ORAVEC STAVALI KOMÍNY.

VĎAKA NAŠÍM MURÁROM
13. 10. 1965
MATEJ ORAVEC č.d. 25

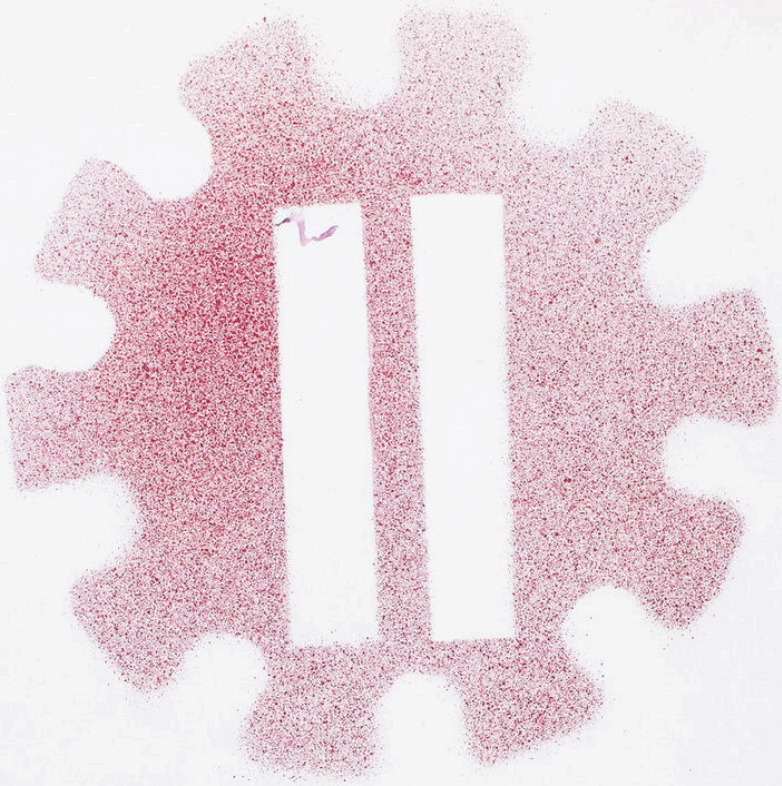

1965

Začiatkom tohoto mesiaca začalo pršať. Pritom rána je mráz a väčšinou hmlisto. Na obed po viacerí dni fúkal pomerne veľký vietor. Veľký mráz bol najmä 7. 9. 10. a 14. novembra.

12. novembra 1965 boli žiaci tunajšej školy na bábkovom divadle v Banskej Bystrici. KBD hralo hru pod názvom: Kaimovo dobrodružstvo. Na bábkovom divadle bolo spolu: 21 žiakov.

12. novembra 1965 sme obdržali pre ZDŠ hudobnú skrinku od ONV v hodnote: 2.320.-Kčs. Táto bude dobrou pomôckou pre výchovno-vyučovací proces pri vyučovaní hudobnej výchovy, alebo k počúvaniu vysielania pre deti.

14. novembra 1965 o 18^{00} hod. napadol prvý sneh. O 22^{00} hod. bolo ho namerané 40 cm. Ráno o 07^{00} bolo namerané 45 cm.

Od 3. novembra do 27. novembra bola väčšia chrípková epidémia aj v tunajšej obci. Na chrípku a angínu len v tomto období ochorelo spolu približne 220 občanov. Deti v tunajšej ZDŠ a žiaci chodiaci z tunajšej obce na ZDŠ v Radvani spolu vychýbali 726 hodín. Chrípková epidémia trvá ešte ďalej.

16. novembra bola už zima - 8°C. Voda zamrzla do hĺbky 9cm. (Namerané na kúpalisku o 15ºº h.)

19. novembra bol veľký odmäk. Sneh, ktorý napadol sa začal topiť. Najviac snehu sa stopilo 20. novembra. Potom zasa zamrzlo a napadalo snehu, ktorý už bol trvalý. Ku koncu novembra bolo namerané snehu takto:

a.) budova ZDŠ ..... 48 cm.
b.) zastávka ČSAD ..... 39 cm.
c.) chatka Δ 672 ..... 51 cm.
d.) Laštůk ..... 46 cm.

So snehom prichádzajú aj zimné športy a hry detí v snehu. Deti vyberajú sánky a lyže. Ukazuje sa tuhá zima.

24. novembra sa už začal lyžiarsky krúžok do ktorého sa prihlásilo spolu 14 žiakov. V tento deň sa členovia krúžku oboznámili s celou náplňou práce v krúžku.

25. novembra 1965 sa konala relácia do miestneho rozhlasu na tému: Chrípka a boj proti nej. V tomto mesiaci bola aj zdravotnícka prednáška na tému: Ako predĺžiť život. Na prednáške bolo 60 občanov.

12

1965

Začiatkom tohoto mesiaca začal zasa padať sneh. Spolu ho bolo namerané v hraniciach 42 cm - 74 cm. Pluhy začínajú svoju prácu. Pre záveje meškal autobus 1. 2. 4. 7. a 9. decembra. Veľké závieje boli najmä 7. decembra 1965. Autobus so spojom 12^{30} ani neprišiel. Na ceste boli závieje od 30 cm - 80 cm. O 15^{00} hod. prišiel pluh, ktorý urobil cestu. Najhoršie je autám pod miestom tzv. „Obrazom" pod zatáčkou, kde obyčajne autá, hlavne autobus ostávajú stáť. Stúpanie je pod sklonom 64° v rozpätí 250 m. Značnú škodu robí ťažisko snehu i na strechách. Na budove KDŠ došlo k poškodeniu eternitu na úseku asi 7 m^2. Najviac práce je pri odhadzovaní snehu. Viaceri občania sneh odvážajú na saniach. Priemerná teplota bola nameraná -3°C - 7°C. Dňa 17. decembra 1965 o 06^{00} hod. bola nameraná teplota v našej obci Md - 7°, Mn - 10°C.

Prichádzajú sviatky zimy a občania začínajú chodiť na vianočné stromčeky. Tak ako predchádzajúce roky aj tohoto sú povolené len smrekové a borovicové. Jedlá sa nepovoľuje a stíha sa peňažitou pokutou 500.- Kčs. Na stromčekami je ťažko chodiť, lebo je veľa snehu, preto si niektorí vianočné stromčeky kupujú priamo na trhu. Samozrejme, kde je vianočný stromček nechýbajú ani ozdoby,

vianočné kolekcie, ako i darčeky pod vianočný stromček.

V tomto roku by chcel opísať aj filmy, ktoré sa v našej obci premietli. Uvádzam nasledujúce:

1. Traja muškatieri.
2. Mustangi.
3. Rodná krv.
4. Eva chce spať.
5. Priehrada.
6. Diabol a desaťoro.
7. Tri vajcia zo skla.
8. Ľúbostná romanca.
9. Prázdniny v Ríme.
10. Muž bez zákona.
11. Hviezda ide na juh.
12. Pekelník.
13. Ľabec.
14. Chudobní boháči
15. Spievali sme Arizonnu.
16. Ľudia s krídlami.

17. Kľúč k vražde.
18. Červená krčma.
19. Hriešny anjel.
20. Dôležité je mať Filipa.
21. 90 minút prekvapenia.
22. Prísne tajné.
23. Dievčatá.
24. Ja Kain XVIII.
25. Keď Burian Prišiel.
26. Dve nedele.
27. Limonádový Joe.
28. Z českých mlynov.
29. Leto s Monikou.
30. Meč a váhy.
31. Tanková brigáda.
32. Sedem statočných.
33. Ak si v práve.
34. Nočný motýľ.
35. Útok z pekla I. a II. diel.
36. Čudné dievča.
37. Čudná zámena.
38. Fatimma.

39. Sviatočná brigáda.
40. Winnetou.
41. Tvárou v tvár.
42. Veľká cesta.
43. Neobyčajná trieda.
44. Diabol v tele.
45. Udavači.
46. Kúpil som si otecka.
47. Ako sa máš mládenec.
48. Syn kapitána Blouda.
49. Strach.
50. Keby tisíc klarinetov.
51. Senzi mama.
52. V piatok 13.

Okrem toho sa premietlo 61 filmov poučných a 4 celovečerné bezplatne. Účasť na kine spolu činila: 4.620 občanov. Z tohoto počtu 3.150 činí návštava detí a mládeže do 25 rokov. 420 činila návšteva detí predškolského veku. V tomto mesiaci bola aj estráda, ktorú pripravila ZDŠ v tunajšej obci spolu aj so žiakmi, ktorí navštevujú ZDŠ v Radvani.

Končím pomaly riadky za rok 1965. Nechcem, ale zabudnúť na niečo... Ideme stále dopredu. Zvyšuje sa naša životná úroveň. Len si všimni, milý čitateľ!

MIER

1. Spotreba múky na jedného občana ..... 72 kg
2. Spotreba cukru -"- -"- ..... 31 kg
3. Spotreba mäsa -"- -"- ..... 36 kg
4. Spotreba chleba -"- -"- ..... 44 ks
5. Spotreba rožkov -"- -"- ..... 134 ks
6. Spotreba cukríkov -"- -deťa ..... 37 kg
7. Spotreba ryže -"- -"- ..... 6 kg
8. Spotreba kompótov -"- -"- ..... 20 ks
9. Spotreba piva -"- -"- ..... 72 l
10. Spotreba min. vody a malinovky -"- ..... 21 fliaš
11. Spotreba keksov -"- -"- ..... 23 kg

To, že stúpa životná úroveň vidno aj z iných položiek, ktoré uvádzam v týchto údajoch:

1. Rádiá 98
2. Televízory 34
3. Variče rozličného druhu 117

4. Žehličky 97
5. Práčky 60
6. Chladničky 23
7. Šijace stroje 37
8. Vysavače 34
9. Motorky 27
10. Bicykle 37
11. Strojové píly 28
12. Lyže 56
13. Sánky 43
14. Magnetofón 4
15. Tranzistory 13
16. Hudobné nástroje 31

Už i z tohoto vidno, že životná úroveň v našej obci sa zvyšuje. Posledne som toto hodnotil v roku 1962. Teraz to znovu hodnotím, aby sme videli, že máme všetkého viacej. Tým sa dvíha životná úroveň u každého občana v našej obci. Vidno to aj v kultúre bývania, obliekania a v uvedomelosti. Ak cieľom nás všetkých bude zvyšovať produktivitu práce, bude rásť aj životná úroveň.

Nech je to cieľom nás všetkých!

JAK LETÍŠ ČAS

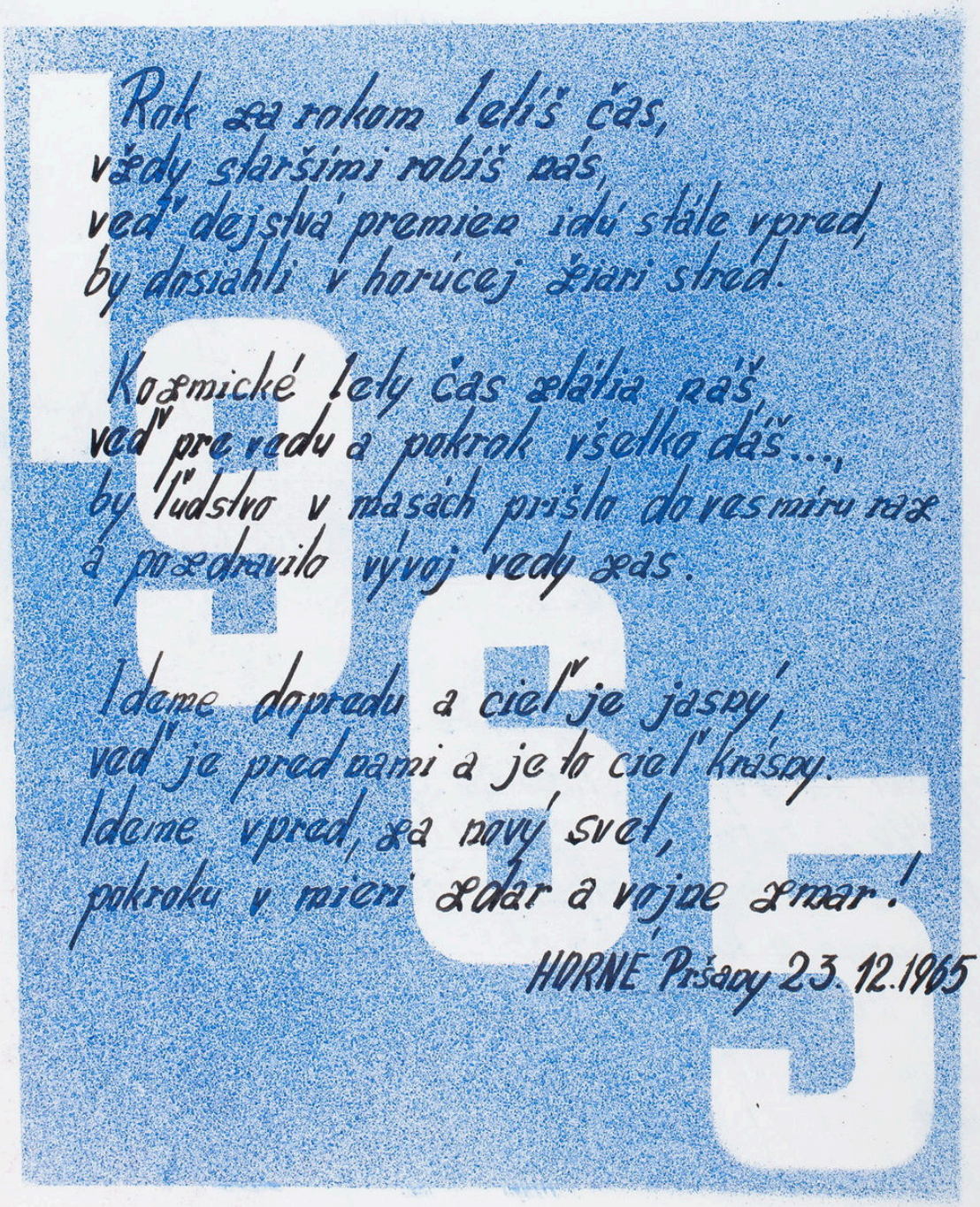

Rok za rokom letíš čas,
vždy staršími robíš nás,
veď dejstvá premien idú stále vpred,
by dosiahli v horúcej žiari stred.

Kozmické lety čas zlátia naš,
veď pre radu a pokrok všetko dáš...,
by ľudstvo v masách prišlo do resmíru raz
a pozdravilo vývoj vedy zas.

Ideme dopredu a cieľ je jasný,
veď je pred nami a je to cieľ krásny.
Ideme vpred, za nový svet,
pokroku v mieri žiar a vajce zmar!

HORNÉ Přísady 23. 12. 1965



PRICHÁDZA ZAS

To čo skončilo už staré bolo,
nové vždy prichádza zas,
by radilo zasa túžby - všetkých nás.
Rok 1966 zas tu otvárame,
všetci s prácou novou začíname.
1. 1. 1966. DB - Horné Pršany

1966

JANUÁR 1966

Nový rok tohoto kalendárneho roku pripadol na sobotu. V tento deň bolo veľmi pekne. O 14"h. bola relácia do miestneho rozhlasu venovaná k uvítaniu Nového roku. VŽ zároveň povolával občanov na estrádu, ktorá sa uskutočnila o 19" hod. v sále Jednoty. Po estráde sa konala tanečná zábava, ktorú tiež organizoval VŽ. Estrádu pripravila pred. VŽ s. Pjotrowska.

Tak ako každého roku aj tohoto sa robila inventarizácia u každého zariadenia. Inventarizáciu robí MNV, OB, ZDŠ, ČSPO a iné zložky NF na predpísaných tlačivách. Pre inventarizáciu sa spisuje všetok národný majetok a to zvlášť investície, DKP a materiálové zásoby. MNV po tomto spolu s inventarizačnou komisiou spracuje sumarizačnú tabuľku v ktorej je, číselne počtom a sumou všetko podchytene. Inventárnych predmetov skutočne z roka na rok pribúda vďaka starostlivosti ONV a MNV o našu obec.

4. januára 1966 sa konala zdravotnícka prednáška na tému „CHRIPKA CIEV." Na prednáške bolo 64 občanov. Prednášal Mudr. P. Lisecký. Prednáška bola spojená s filmom. Menovaný túto prácu pravidelne robí už viacej rokov. Vždy prvý utorok v mesiaci prichádza lekár ordinovať do tunajšej obce. Sem prichádza približne 20 pacientov. Pri tejto príležitosti lekár vždy vyšetrí aj žiakov tunajšej školy. O zdravotnícku starostlivosť je skutočne dobre postarané. Do roka takýchto prehliadok je okolo 5 - 6. V tomto roku boli ešte nasledujúce prednášky so zdravotníckou tematikou:

1. CHoroby pečene.
2. Boj proti alkoholizmu
3. Správna výživa.
4. Tetanus
5. Boj proti úrazom.

Zdravotnícke prednášky tohoto roku navštívilo približne 250 našich občanov. Pri tejto príležitosti sa premietlo 12 zdravot. filmov.

Mudr. P. Lisecký ako lekár pôsobí v Radvani už skoro 40 rokov. Za toto obdobie mu prešlo v jeho ordinácii mnoho pacientov. Za tento čas urobil veľa plodnej práce nielen v jeho samotnom odbore, ale aj na úseku šírenia zdravotníckej osvety. I na tomto mieste zvečníme jeho úsilie niekoľkými fotografiami.

Zdravotnícka osveta v tunajšej obci pracuje dobre. Raz za mesiac sa prevádza ordinácia lekára v kancelárii MNV. Zdravotnícke prednášky sa robia pravidelne raz za mesiac. Činnosť ČSČK v tunajšej obci je dobrá. Počet členov v tejto zložke je 94. Pred. ČSČK robí v tomto roku Mária Oravcová a tajomníčku s. Anna Vešťirová - taj. MNV. Inštruktora OV-ČSČK pre našu organizáciu robí Daniel Fakla. Vďaka im za ich prácu.

LEN K VÁM

K Vám lekári obraciame sa,
keď cítime bolesť malú, či veľkú,
veď pokrok v medicíne nastal,
by liečili Ste choré rany,
pre život tento nádej vkladali,
by diagnózu určili Ste -
a liek ten pravý vždy použili,
veď život Vraciate znovu,
by dali Ste túžbu znovu -
žiť viac a pracovať znovu.

Bytová výstavba v tunajšej obci veľmi chytro postupuje. Už i z toho vidno, že životná úroveň občanov stúpa. Staré domy sa búrajú a stavajú sa nové. Pri výstavbe si občania pomáhajú náradím. Práca sa mechanizuje. Betón sa spracúva elektrickou mechanizačnou miešačkou, ktorú máme aj v tunajšej obci. Viacerí občania opravujú svoje domy. Tohoto roku opravovali domy 5 občania. Niektorí prerábali ubytovacie priestory. Najhoršie však je to, že v obci je už nedostatok miesta pre výstavbu.



Na fotografii je rodinný domček Mateja Krnáča č.d. 2. Folené 24. novembra 1967.



Stav domu k 24. 11. 1967

So stavbou sa začalo v jari 1967.

Rodinný domček inž. Klimenta.



Novostavba Milana Snopka - šofera ČSAD.

So stavbou menovaný začal v jari, rok 1967.

Tento záber sme urobili 24. novembra 1967, práve v čase, keď menovanému prišli obkladačky. V tomto čase si robil k domu od hlavného prívodu aj vodovod. V pozadí je budova Jadboty.

Tohoročná zima nás prekvapila dosť chytro. Snehu bolo nevýrekom. Sneh narobil každému mnoho práce. Veľké fujavice boli v dňoch 12. 13. 17. a 19. januára 1966. Rýchlosť vetra dosiahol až 80 km/hod. Približne 6krát bola ohrozená aj autobusová doprava. Najväčší závej som nameral 17. januára pod Obrazom a meral 160 cm. O chvíľu prišiel pluh a o necelú hodinu boli zasa veľké záveje. 23. januára bol veľký odmäk. 27. januára o 14.15 h. poriadne zahrmelo. O 14.40 hod. zahrmelo znovu. Zima sa skutočne prelomila. Veľmi pekné počasie bolo vo februári. V tomto mesiaci sa začal topiť sneh. Teda jar sa začína hlásiť veľmi rýchlo. Už niet obavy, že sa objavia záveje, ktoré aj tohoto roku narobili cestárom a šoférom mnoho nečakanej práce.

Šoférmi ČSAD pre tunajšiu obec je súdruh a Milan Snopko z tunajšej obce. Cestárom je s. Dvorsky tiež z tunajšej obce. Títo spolu „zápasili" na našej ceste, ako to uvidíte na fotografiách. Vďaka im za namáhavú, ale pritom dobrú-užitočnú prácu.

VOLANT DRŽÍM

Volant už ruky dávno priviazal,
by tachometer kilometre meral,
benzín voniame a volant točíme,
očami cesty meriame,
pozeráme na značku každú,
zastávame a opäť ideme.

Kolesá nežartujú a idú vpred,
cez hmlu, dážď a sneh si razia cestu,
my zas stojíme a ideme vpred,
chod motora to naša radosť,
i keď sily cítia už slabosť,
tou cestou, čo na Pšany vedie -
sem prídeme a zasa sa nám chce...
z našej obce do Bystrice.

Zas stojíme a ideme vpred,
tou cestou známou zpäť...
Kolesá tvrdé cestu našu ryjú,
pramienky vody ju stále myjú,
príde však čas, keď asfalt bude...
potom sa aj šoférom jazdiť lepšie bude.

Autobus, ktorý prišiel z Banskej Bystrice do tunajšej obce v čase 14.55 hod. Po príchode sme si urobili hneď tento záber. O 15 minút zasa nasleduje cesta do Banskej Bystrice.



Na pamiatku uvádzam šoférov, ktorí chodili našim autobusom:

M. Soopko

Záber dňa 24. 11. 1967

Odchody a príchody autobusov boli v tomto roku v čase:

B. Bystrica – H. Pršany	H. Pršany – B. Bystrica
06.30	05.05
12.20	07.10
16.15	13.05
19.20	15.15
22.30	17.05
	21.05

Už začiatkom februára začalo byť pekné pomerne teplé počasie. Začiatkom ~~spočiatku~~ vždy rána boli veľké hmly. 10. februára už pršal prvý dážď. Teplota cez deň v tomto mesiaci vystúpila až na 10°C. Veľmi pekné počasie bolo 21. a 23. februára 1966.

17. februára 1966 sa konala na škole ZRPŠ s nasledujúcim programom:

1. Zahájenie.
2. Pracovné vyučovanie.
3. Zaistenie MDŽ.
4. Rôzne.
5. Zakončenie.

S. Juraj Pisák zahájil schôdzku ZRPŠ Schôdzka sa konala za prítomnosti 15 rodičov. V referáte sa poukázalo na veľký význam pracovného vyučovania. V triede je pracovný stôl na ktorom je polytechnická skrinka s hoblicou, sverákom a malou brúskou. Žiaci sa na tento predmet skutočne

tešia.

Ako pracujú, vidíte na obrázku. Že ich ta to práca baví vidno aj z toho, že aj doma pri rozličných prácach pomáhajú.



Ľ. Vozárová, M. Oravec

„ZA LEPŠIU POLYTECHNIZÁCIU NA ŠKOLÁCH"



V. Dobrotová, M. Riečanová



M. Brožek, J. Oravec 5. roč.

I keď začala jar rýchlo predsa ešte na horách sa udržal sneh. Tento ešte priliahol aj niektorých našich mládencov, aby sa s ním rozlúčili. Tu vidíme chatku, ktorá volá už „o pomoc." Volá, volá, ale márne. Tu už takto „pozerám" celých 8 rokov. Nikto ma tu nevidí?





Sneh sa už aj tu topí. Prameňky sa napájajú, voda hučí, berie sneh tam kde patrí. Teda posledná rozlúčka so snehom.

4 marca 1966 sa uskutočnila na škole „SÚŤAŽ UKAŽ ČO VIEŠ"!

Do súťaže sa zapojilo 14 žiakov. Zúčastnili títo žiaci:

1. Vladimír Potocký 4. roč.
2. Slavomír Pisák 4. roč.
3. Milan Brožek 3. roč.

Žiaci dostali za odmenu knihy.

8. marca 1966 sme oslávili MDŽ. Bol nasledujúci program:



1. Zahájenie.
2. Báseň: Matka - Potocká
3. Báseň: Mamička - Dobrotová Mária
4. Sborová recitácia 4.-5. roč.
5. Hra na harmonika. Dušan Dobrota
6. Báseň: Lan matkám
7. Hra na husliach - M. Snopko
8. Spevy. Potocká E. Riečanová Anna
9. Prejav k MDŽ - Krnáčová Anna
10. Spevy: Žiaci ĽDŠ
11. Báseň: Mamička moja - Krnáčová 1. roč.

Potom bola tanečná zábava, ktorá skončila o 01 00 h.

Veľkonočné zvyky a obyčaje sa zachovali dodnes. Oblievačky bývajú obyčajne spoločné. Jarná, hoci ešte studená voda je vraj dobrý liek proti reume. Voda nechýba ani v topánkach. Štefan Kúdelka to robí celkom odborne – vedrom. Môžeme teda povedať, že voda sa leje z dvoch vedier, hrnčeka a aj z topánky. Nepomáha už potom nič, len uterák. Skryť sa nedá, lebo kupačov je veľa. Po kúpačke neostáva nič iné len kupačov pouctiť a ponalievať „hriateho." Zákusky tie podávať netreba, lebo sa od nich vraj kazia zuby." Ovšem „sladké" zubom neúrobí nič. Dobrá šunka sa vraj zaobíde aj „bez chleba." Chlapov kúpať netreba, lebo vraj na nich tečie častejšie. Ako sa kúpa u nás nám približuje táto fotografia.



Vody už máme a môžeme kúpať koľko chceme.
Vodou nešetri, ale voňavkou!

11.4.1966
o 07.00 h

KÚPAČKA V ROKU 1966

250

Tradícia posielať pohľadnice v tieto dni sa udržala dodnes. Aj občania z tunajšej obce ich posielajú. Cestou PNS v Radvani som si zistil, že takéto pozdravy obdržali 53 občania a približne 70 pozdravov občania odoslali. Aspoň dva takéto pozdravy vlepujem na pamiatku.



Kúpaná
14.3.1966



Kúpeme
12.3.1966

Vo všetkých týchto pozdravoch sa dodáva to tradičné: „A veľa vody." Tej už máme dosť a môžeme len podľa našich obyčajov „kúpať".

Hodne je písané v kronike aj o ČSPO. V minulosti tento hasičský sbor vykazoval peknú činnosť. V posledných rokoch sa tiež vyvíjala pátričná činnosť. Súťaže ČSPO sa konala v obci Salková pri Banskej Bystrici. Predsedom ČSPO bol vtedy v tunajšej obci súdruh Ondrej Riečan. Tento viedol aj družstvá žiakov ZDŠ v tunajšej obci. Na pamiatku prinášame aspoň tieto zábery.



„Po súťaži"

← vedúci: O. Riečan
hrajúci: O. Chrobák

Fašiangová veselica, ktorú poriadali tiež členovia ČSPO.
S ražňom:
Vaško Dvorský



V máji a v júni tohoto roku ZDŠ v tunajšej obci usporiadala niekoľko vychádzok a exkurzií do blízkeho a vzdialenejšieho okolia. Prvá takáto exkurzia bola do badínskeho prales. Žiaci vtedy prešli spolu 18 km. Aj niektorí z menších absolvovali túto dlhšiu cestu. Tak napr. Vojtech Vozár (5. r.), V. Kúdelka (6. r.) a Matej Oravec (6. r.) Všetci žiaci túto cestu prekonali s radosťou.

3. júna 1966 o 04.30 hod. sme podnikli exkurziu do Kremnice pešo. Žiaci takto prešli spolu 25 km O 08.30 h. sme boli už v Kremnici. Bola to prvá skúška telesnej zdatnosti našich žiakov. 14 žiakov dostalo diplom vytrvalosti za prekonanie 100 jarných kilometrov. Niektorí žiaci prešli v jarnom období až 130 km. Sklené Teplice navštívilo 17 žiakov. Pri pamätníku padlých hrdinov v Kremnička bolo 23 žiakov tunajšej školy. Okrem toho žiaci prešli aj iné miesta. Na jedného žiaka pripadalo približne 210 km, ktoré žiaci prešli pešo za cieľom poznávania krás našej vlasti.



V mesiaci júli sa podnikla exkurzia občanov na Srdiečko. Navštívili ju 40 občania z tunajšej obce. Samozrejme, že nechýbala ani muzika. Vedúcim tejto výpravy bol súdruh Ondrej Riečan. Na Srdiečku sa naši občania dobre cítili. Tu si zaspievali a zatancovali. Bolo to tak, ako vidíte.



13. júla 1966
od 07⁰⁰ - 22⁰⁰



13. júla 1966
od 07⁰⁰ - 22⁰⁰

V júni a v júli bola veľká práca v záhradách a na poli. Začala sa senokosba. Tohoto leta bolo trávy pomerne veľa. Niekde narástla až 130 cm. Kosiť sa začalo už 12. júna. Počasie bolo veľmi zlé, lebo hodne pršalo. Najviac pršalo 27. 28. a 29. júna. V mesiaci júli pršalo častejšie.

V tomto mesiaci sa zrábali aj obecné lúky. Počasie však nežičilo. Občania za veľkej námahy posušili trávu a odniesli ju domov. Z týchto prác sme urobili niekoľko záberov.



Pri prestávke.



Juraj Dobrota č.d. 20

Pri hrabaní sena.

A teraz už len krmiť.



Mária Snopková č.d. 83

3. júla 1966 boli viacerí občania z tunajšej obce vo Východnej. Tu vystupovali profesionálne a ľudové súbory spevov a ľudových tancov. Na tomto podujatí bolo z tunajšej obce asi 40 občanov. Výstupy boli hodnotné a zaujímavé. Celkove sa exkurzia vydarila, čo potvrdila spokojnosť občanov.

24. júla 1966 bola ďalšia exkurzia do Vysokých Tatier. Cestou sme pozreli nasledujúce miesta: Štrbské Pleso, Tatranská Lomnica a Starý Smokovec. Bolo nás až 62. Celou cestou pršalo. No i tak exkurzia splnila svoj výchovný cieľ. To, že nás bolo veľa nasvedčujú aj tieto fotografie.



3. júla 1966
od 06⁰⁰ - 21⁰⁰
účasť: 63 občanov s deťmi

V STARÝM SMOKOVCI

Mesiac august zaznamenal veľké dažde. Pekného počasia bolo málo. Obilie síce dozrelo, ale pre počasie sa nedá s ním nič robiť. Najlepšie a hádam najteplejšie dni v celom lete boli tieto: 11. augusta 12. a 13. augusta. Teplota dosiahla vtedy 31°C. Môžeme povedať, že potom už bolo po lete.

11. augusta 1966 sme začali mlátiť. Obilie bolo v dobrej zrelosti a úroda bola pomerne dobrá. Mlátačku obsluhoval Ján Riččan, č. d. 85. Organizácia práce bola dobrá. MNV si pri týchto prácach počínal dobre.

18. augusta 1966 sa premietli pre občanov tunajšej obce nasledujúce filmy:

1. Verný Rek a neobvyklý hon.
2. Chaplin predavač párkov.
3. Chaplin sa žení.
4. Chaplin a námesačnica.
5. Filmové kapitoly dejín I.-IV. diel.

Premietalo sa v prírode. Na filmoch bolo asi 110 občanov.

V TATRANSKEJ LOMNICI



Žiaci 1. postupného ročníka



1. 9. 1966

Na školskom dvore.

1. Vlasta Snopková
2. Ladislav Vozár
3. Vladimír Kúdelka
4. Ľubomír Dobrota
5. Lila Oravcová
6. Vladimír Snopko

1. septembra 1966 sa otvoril školský rok 1966/67. Do školských lavíc opäť zasadli žiaci. Do školskej práce nastúpili aj ďalší žiaci 1. postupného ročníka. Do tohoto ročníka začali v tomto školskom roku chodiť títo žiaci:

1. Ľubomír Dobrota	nar.	26. 6. 1960
2. Vladimír Kúdelka	-"-	13. 8. 1960
3. Matej Oravec,	-"-	2. 2. 1960
4. Lýdia Oravcová	-"-	2. 2. 1960
5 Vlasta Snopková	-"-	1. 2. 1960
6. Vladimír Snopko	-"-	19. 4. 1960
7. Ladislav Vozár	-"-	26. 4. 1960

Je to skutočne dôležitá okolnosť v živote každého človeka zvlášť teraz, keď sa na vzdelanie kladie veľký dôraz. Ani jeden z nás teraz ešte nevie ako budú študovať, čím sa stanú a ako sa budú podielať na úlohách, ktoré pred školou a ich životom stoja. Jedno je však isté, že mladé pokolenie raz zastúpi všetkých nás a akú cestu im my pripravíme, takou aj oni sa budú ubierať. Nech je, to cesta krásna, cesta šťastná, cesta mierová.

Počasie v septembri bolo pomerne pekné. Pršalo len začiatkom tohoto mesiaca.

Začali sa vyberať zemiaky. Úroda zemiakov bola priemerná. Na viacerých miestach boli zemiaky aj pohorené. Ovocia bolo pomerne dosť. Orechov tohoto roku bolo všade veľmi málo. Dobrá úroda bola u lesných plodov. Úroda zeleniny bola priemerná. Občania využívajú pekného počasia na hotovenie dreva.

Dodatočne pribášame do našej kroniky niekoľko záberov zo života žiakov v škole a mimoškoly.



Vladimír Vozár a Juraj Dvorský žiaci ZDŠ usilovne pracujú na brigádach. (PRÁCA v ŠKOLE)

Žiaci ZDŠ.

S. Ondrej Riečan radí žiakom, akú majú pracovať. Hovorí: „Len nie do nohy." (VÝSTAVBA KD.





Lila Oravcová a
Vlasta Snopková
žiačky 1. postup.
ročníka pri čítaní.
17. 4. 1966



Pionieri idú na
pioniersku schôdzu.
Mária Dobrotová 5.
Anna Oravová 5.r.
Eva Riečanová 4.r.
Alena Dvorská 4.r.
Stanislav Dobrota
4. roč. pri vchode.
18. 5. 1966

„Najistejšie je, keď chytajú dvaja."



Stanislav Dobrota
Ján Riečan
Ján Oravec
Slavomír Pisák

„GÓL SEM, GÓL TAM"
21. 5. 1966

Október tohoto roku bol mimoriadne teplý. Priemerná mesačná teplota dosiahla v tunajšej obci 12,6 st C. Podľa štatistických meteorologických záznamov, ktoré sa vedú sústavne od roku 1891, bol tohoročný október podľa priemernej mesačnej teploty druhý najteplejší od polovice minulého storočia. Vyššiu priemernú mesačnú teplotu mal len október v roku 1907, a to 14,8 st. C. V prvej polovici októbra pronikol zasa od juhovýchodu do strednej Európy opäť teplý vzduch. V našej obci bola napr. teplota 9. októbra 1966 o 12^{30} hod. 16 °C. (namerané pri autobusovej zastávke v tunajšej obci.) Na niektorých miestach blízkeho okolia začali prvé prejavy ku kvitnutiu niektorých rastlín. U nás sa to prejavilo trochu na ríbezli a v raste trávy. Na úseku cesty smerujúcej do Krempačky som pozoroval na brese zvýšenú vodnatosť vnútornej kôry, čo sa prejavovalo aj v jarnom zafarbení tejto dreviny. V školskej záhrade som spozoroval aj asi 2cm dlhé lístky na narcise žltom. Po zmenšených teplotách ostali tieto lístky takmer fialové. Cibuľku, ktorú som pokusne zasadil 4. októbra, prešla už 21. októbra do prvej fázy vegetácie. Hlavný výhon listu meral 6cm.



S. Dobrota
J. Riečan
J. Oravec
S. Pisák

Hra detí pri telesnej výchove.



Mária Dobrotová (Ľudová) podáva volejbal.

Hra detí na prestávke.

Deti cez prestávku sa obyčajne hrávajú na školskom dvore. Vyberajú si rozličné hry. Hra s volejbalom sa im najradšej pá-či. Používaná je aj hra na „vyvoleného". Chlapci sa niekedy hrajú s guľkami a s nožíkom.



Emília Halajová pred obchodom. Pracuje, ako ved. tunajšieho obchodu. Nastúpila do predajne po A. Snopkovej, ktorá odišla do Iliaša. Bola v obchode od 4. nov. 1967 do 10. januára 1967. Potom nastúpila s. Marta Snopková.



Jozef Cimerman pomáha manželke v tunajšom pohostinstve. Najhoršie je to s nosením. Všetko sa musí nosiť z pivnice, ktorá je umiestnená pod budovou Jednoty. Pri takejto práci sme ho aj teraz našli. Spolu s manželkou sa snaží vzorne obslúžiť svojich „kunčaftov".

V mesiaci decembri tohoto roku bolo pomerne sychravé počasie. Iba koniec mesiaca sa niečo upravil. Denné teploty boli -4°-7°C. Nočné teploty približne okolo -11° až -13°C. Najväčšia zima v tomto mesiaci bola u nás pamerana 8. decembra 1966 o 15°° hod. pred školou v tunajšej obci a činila -9°C. V noci na tom istom mieste až -14°C. Snehu je veľmi málo. Vietor je pomerne slabý. Jeho rýchlosť približne činila len 20km za jednu hodinu. Pôda je zamrznutá približne na 13cm, niekde aj nie na 10cm. Je zaujímavé tohoto roku to, že pomerne dlho sa udržalo na stromoch lístie. Niektoré listy ani nedostali žltú farbu. Bolo pozorované, že ešte v mesiaci novembri niektoré listy hlavne u jabloní a sliviek mali peknú farbu a udržali si svoju svieżosť. To preto, lebo jeseň bola pomerne dlhá a teplá i keď v mesiaci novembri často pršalo. Bolo pozorované, že na niektorých miestach začala rásť zelená trávička v dĺžke asi 14cm celkom svieża. Vrce tohoto roku sa pomerne dlho vonku pás-

li. Asi 7. decembra bolo vidno, že sú opadané listy.

7. decembra 1966 bolo na škole zadržané ŽRPŠ. Predsedom ŽRPŠ bol v tomto školskom roku s. Juraj Pisák. Na schôdzke sa prečítal referát na tému: Psychológia dieťaťa. ŽRPŠ bolo spojené s rozborom písomných prác žiakov z jazyka slovenského, z matematiky a z vlastivedy.

Koncom tohoto mesiaca sa konala estráda žiakov ŽDŠ a DŠ tunajších žiakov zúčastnených v Radvani. Z estrády prinášame niekoľko fotografických záberov.

7. novembra 1966 sme spoločne oslávili 49. výročie VOSR. Oslavy boli v triede ZDŠ s nasledujúcim programom:

1. Zahájenie.
2. Referát k 49. výročiu VOSR - M. Kľačan
3. Premietnutie sov. filmu: NÁVRAT
4. Zakončenie.

Žiaci ZDŠ vystúpili s 30 min. programom. Najlepšie recitovali títo žiaci: Vladimír Potocký 5. roč., Slavomír Pisák 5. roč., Ján Oravec 4. roč. a Ľ. Dobrota. Žiaci vystúpili so scénkou: „Už idú..."

Film sa občanom tiež páčil. Na oslavách bolo spolu približne 80 občanov a 30 detí.

10. novembra 1966 bola v budove ZDŠ výstavka sovietskych kníh. Na výstavke bolo 60 občanov. 18 žiaci si vypožičali 31 sovietskych obrázkových kníh.

Odber tlače v obci je nasledujúci:

Pravda	4	Svet socializmu	3
Smer	23	PAS	4
Práca	3	Slovenka	42
Rudé Právo	2	Ohník	14
Život	6	Zornička	13

Tak ako každého roku aj tohoto v tomto mesiaci začínajú domáce zabíjačky. Ošípané chová v tunajšej obci približne občanov. Najviac ošípaných sa zabíja v mesiaci decembri a v januári. Túto prácu v tunajšej obci vykonáva súdruj Snopko. Občania ho ako dobrého odborníka všade volajú. Ostrý nôž, šikovné ruky urobia tieto práce veľmi rýchlo. Cez jeho ruky už veru prešlo veľa ošípaných. Na pamiatku sme urobili aspoň tento záber. Na obrázku je Ján Snopko, ktorý vyberá z ošípanej vnútornosti. Pri práci asistuje jeho brat Matej.



Z počtu dochovaných ošípaných vidno, že životná úroveň aj v tomto smere stúpa. Chutné klobásy, jaternice a kapustnica nikde nechýbajú. Dodnes sa zachoval zvyk chodiť s tzv. „zaftancom." Je samozrejmé, že za tým všetkým chutí aj sklenica dobrého vína, alebo „tvrdé" ako ho aj tu volajú.

Potom už nasleduje len spracovanie mäsa, zaso-
lenie a údenie. Údiarne majú občania urobené, ale-
bo údia spoločne. Zabíjajú sa obyčajne ošípané vo
váhe 200-250kg. Ošípanú vo váhe 100-150kg súdruh
Svopko obyčajne nazve aj s ďalšími slovami: „Po-
daj toho zajaca." Takéto zajace "sa skutočne aj
pri dobrom chove niekedy „pritrafia." Ak je ošípa-
ná dobre vydarená obyčajne sa povie: „Ale je
za kusa." Ide hlavne o tie „kusy" lebo „kúštičky"
pri dnešnej spotrebe v našom štáte už nestačia.



Bola veľká...

Bola veľká celá biela,
iba chvostík čierny mala,
do roka jej mesiac chýbal,
ba aj chrostík sa jej skrúcal.

Zrazu spadla, skrvácala,
do koryta utekala...
z koryta zas na stôl čistý
to už bol krok celkom dobrý.

Potom prišla do taniera,
všetko išlo bez papiera,
na zdravie sa volalo,
že ešte trochu ostalo.

Všetko sa začína, všetko končí a zasa nové prichádza. Končí sa tento rok, lebo o niekoľko minút si podáme ruky, aby sme si zaželali spoločne: ŠŤASTLIVÝ NOVÝ ROK. Poháre sa naplnia vínom, ostane tma - v tme tma vrmá, opäť svetlo, štrngot pohárikov, stiskanie rúk a hudba hrá tú starú ľudovú...

Muzika nám vyhráva,
od večera do rána
a ja pijem, pijem, pijem,
len z plného pohára...

Silvestrovský večer, len jeden v roku a tam je treba dobre aj u nás zavŕšiť. O tom svedčí aj tento záber. Vonku je zima -14°C a vo vnútri +25°C. Hreje víno, hrejú ženy.



„Za by bola tancovala
aj na cimbal niečo dala,
aj vás všetkých pobozkala."

V tomto mesiaci DO-ČSM v tunajšej obci za spolupráce OB usporiadali besedu na tému: Vznik našej obce. Beseda bola s nasledujúcim programom:

1. Zahájenie.
2. Referát s. pred. P. Vozára.
3. Čítanie histórie z kroniky.
4. Beseda.
5. Prezretie kroniky.
6. Zakončenie.

Na tejto besede bolo spolu: 42 členov DO-ČSM a 17 pionierov. Na besede boli aj niektorí dospelí občania. Kroniky si pozorne prezrela napr. Zuzana Vozárová a Mária Dobrotová. Skutočne dobre všetkým padlo, keď si spoločne pohovorili o vzniku našej obce. Podľa údajov, ktoré som zistil má naša obec už 500 rokov. Pred tými rokmi mohla mať naša obec vtedy približne 70 občanov a tak aj dostala bývalé obecné právo. Bolo zistené, že v roku 1780 mala obec už 230 obyvateľov a v roku 1907 mala obec približne 320 obyvateľov. Podľa záznamov som

dodatočne zistil, že všetkých žiakov v tomto roku bolo 38. Na tunajšiu školu chodili aj starší žiaci, asi 16 roční. Podľa vyhlášky z 24. augusta 1908 mohli sa dať zapísať do školy aj staršie deti, keďže predtým škola tu nebola. Tak sa potom stalo, že do školy začali chodiť aj tie deti, ktoré mali už aj 10 rokov. Žiaci sa rozdriedili podľa rozumových schopností a tak aj postupovali do vyšších ročníkov. Na škole boli všetky postupné ročníky spolu. Vyučoval jeden učiteľ. Žiaci chodili na vyučovanie aj popoludní. Spočiatku boli dni v stredu voľné. Potom boli voľné štvrtky (tzv. feriálne dni.) Tieto ostali na tunajšej škole až do roku 1951. Potom sa vyučovalo vo všetky pracovné dni a vyučovanie sa rozširovalo o 6 až 10 hodín týždenne. Pomôcok pre didaktické vyučovanie bolo veľmi málo. Z archívu som zistil nasledujúce údaje:

Učiteľská knižnica v roku 1921....4 knihy
Žiacka knižnica v roku 1927...8 kníh
Obecná knižnica v roku 1938...70 kníh
Učiteľská knižnica v roku 1940....64 kníh
Učebné pomôcky spolu v roku 1943...97 kusov

Učiteľská knižnica.....	1966.....	310 kusov
Žiacka knižnica.....	1966.....	140 -"-
Učebné pomôcky.....	1966.....	240 kusov

Ani to je nie stav ešte uspokojujúci. V budúcnosti bude treba, aby na jedného žiaka pripadlo aspoň 20 kníh.

Obecná knižnica má približne vyše 600 kníh. To je tak isto málo. Knižnicu treba doplniť o nové knihy z odboru náučnej a politickej literatúry. Najviac kníh je z beletrie. Knižnicu navštevujú najmä deti. Mládež by mala mať väčší záujem o čítanie kníh. Na pamiatku sme urobili aspoň tieto zábery:

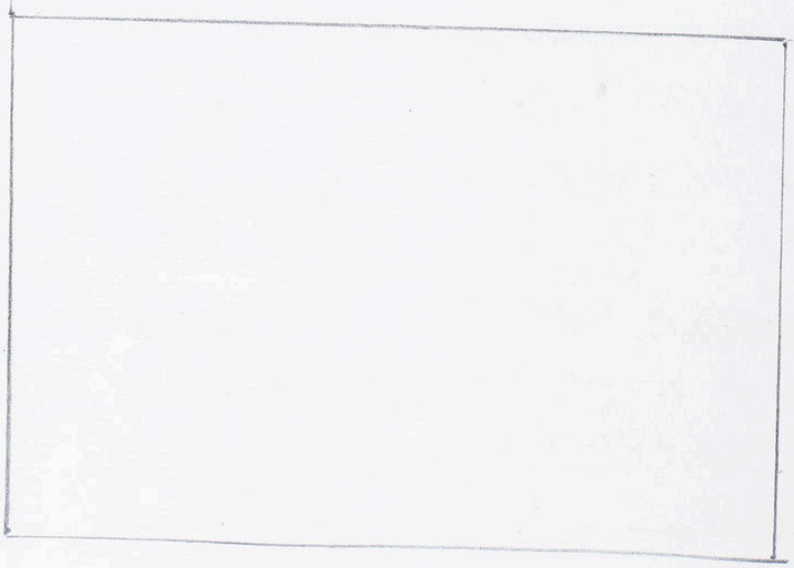

A felvételi napló folyószáma: 24 — Az előmenetel és mulasztás

A felvétel hónapja és napja: Szept. hó 12

č. 26/1915

1. A tanuló neve: Rjecsan Márton
2. Születésének helye (község, vármegye): Felsőperesény
3. Születésének ideje: 1904 év, okt. hónap, 29 nap. 4. Vallása: ág. ev. 5. S
6. Anyanyelve: tót 7. Minő egyéb nyelveket beszél?
8. Az elmult iskolai évben melyik iskolába járt és hányadik osztályba? Ismétlő-e? a
9. Himlő ellen jó sikerrel be van-e oltva? Mikor oltatott be? igen
Állott-e ki valóságos himlőt? Mikor? nem

10. A tanuló szülőjének (gyámjának, ha cseléd, gazdájának)
neve: Rjecsan András
foglalkozása: földész
lakása: Felsőperesény

11. Észrevételek:

12. A nem magyar anyanyelvü és a beiratás alkalmával magyarul beszélni nem tudó t magyarul beszélni megtanult-e és pedig folyékonyan beszélni vagy csak töredezve

Opisoval som rozličné udalosti, ktoré súvisia so životom školy v tunajšej obci. Na týchto dvoch výkazových hárkach vidíte dáta narodenia, prospechovú tabuľku M. Riečana, ktorý v r. 1915 chodil do II. triedy. Na tunajšej škole učil vtedy Dánoš Horváth, ktorý aj tento výkaz vyplnil. Zomrel v roku 1961 v Radvani. V jarnom období žiaci väčšinou pracovali na poli a aj jemu pomáhali. V tunajšej obci vysadil aj niekoľko ovocných stromkou. Dva drevené metre a stolík sa ešte aj teraz nachádzajú. Na stolíku je vyryté dlátkom: 17. 10. 1916 J. H

Magaviselet, szorgalom, [illegible] és [illegible] tanulás [illegible]	Előmenetel (osztályzat)		
	[illegible]	[illegible]	az iskolaév végén
	számjegyekkel		betüvel
Magaviselet	2	2	jó
Szorgalom	3	3	hanyag
Előmenetel:	4	4	
Hit- és erkölcstan			elégséges
Beszéd- és ért. gyak.			elégséges
Magyar irás és olv.			elégséges
Magyar olvasás: foly. olv.			
Magyar olvasás: tart. tárgy.			
Magyar nyelvtan			elégséges
Magyar helyesirás			
Fogalmazás			
Számtan			elégséges
Mértan			
Földrajz			
Történelem			
Polg. jogok és köt.			
Természetrajz			
Természett. és vegyt.			
Szépirás			
Éneklés			elégséges
Rajzolás			jó
Testgyakorlás			jeles
Gazd. ism.: elmélete			
Gazd. ism.: gyakorlata			
Kézimunka			
Általános osztályzata			elégséges

Horváth Jaroslav
tanító.

Základná dovátročná škola - I. až 3. ročník - H. Pršany

274

Előmeneteli és mulasztási napló

A felsőperesényi áll. iskola 1914/15, 1915/16 tanévi
előmeneteli naplói lepecsételtettek.
Besztercebánya, 1917 évi dec. 10.

č. 45.

[illegible]

kir. tanfelügyelő

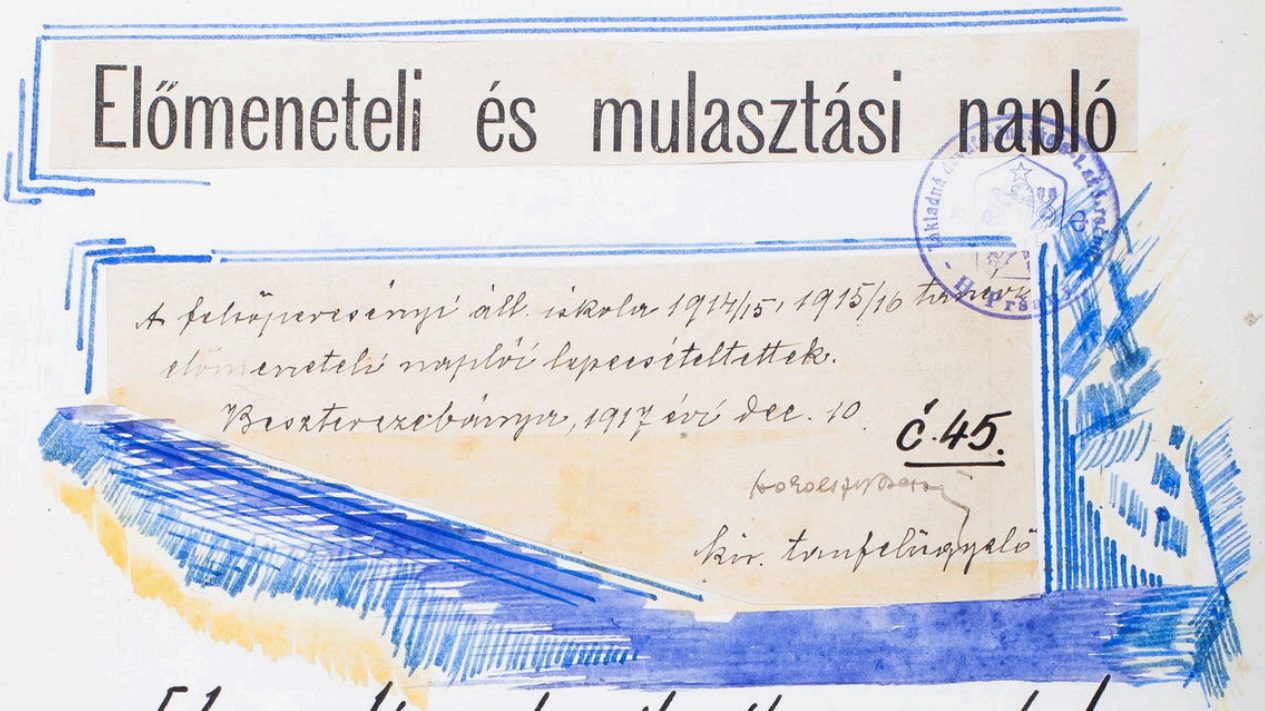

Elementárny denník výkazu sa dodnes zachoval. Je v ňom zápis 42 žiakov. Zachoval sa aj peč. vosk na ktorom je znak mesta Banskej Bystrice. Triedne knihy a triedne výkazy neboli, ale sa všetko zapisovalo do jednej knihy, ktorá mala názov: „Előmenteli és mulasztási napló." Do tejto knihy sa všetko zapisovalo. V jednej knihe sa nachádzajú dva školské roky 1914/15, 1915/16. Záznam sa previedol 10. decembra 1917, kedy na škole bol školský inšpektor, ktorý sa na škole zdržal až do večera. Pri tejto príležitosti si pozrel starú školu a zvonicu. Asi o týždeň prišlo 10 školských dlhých lavíc 2 skrine a štyri stoličky.

V besede sa ďaleko prejde – spomína sa na všetko, čo na mysel' príde. Tak aj táto beseda ostane dlho v pamäti našich mladých ľudí. A aby bola dlho živá „zdravia" ju tieto fotografie:



Žiaci s pozornosťou si prezerajú kroniku.

J. Dobrotová

Ján Oravec, M. Brožek, Riečanová, Vozárová

V tomto mesiaci nastúpila do predajne „Jednota" v tunajšej obci súd. E. Halajová, ktorá prebrala obchod po A. Snopkovej, ktorá je vedúcou predajne v Iliaši. Je pravdou, že náš malý obchod už nestačí. Bola by treba nová predajňa na spôsob samoobsluhy. Najväčšou chybou je, že nieto potrebné skladovacie priestory. Ajtu, ako aj v pohostinstve sme urobili niekoľko záberov:



→ Elena Cimermanová ved. pohost.



Marta Snopková, vedúca Jednoty v tunajšej obci. Na nákupe je Júlia Pjotrovská č.d. 73. Ako vidno tovaru jedlo, treba ho nakupovať!

Prichádza opäť zima. Prvý snch napadol už koncom novembra. 1. decembra napadol snch zasa. 2. decembra som nameral asi 24 cm snehu. 14. 12. 1966 som nameral približne 34 cm. Vtedy bolo popoludní -5 -6 °C. Záveje boli najväčšie 90 cm.

Deti si prišli na svoje. Prvé zážitky v snehu vítajú deti celkom príjemne s úsmevom.



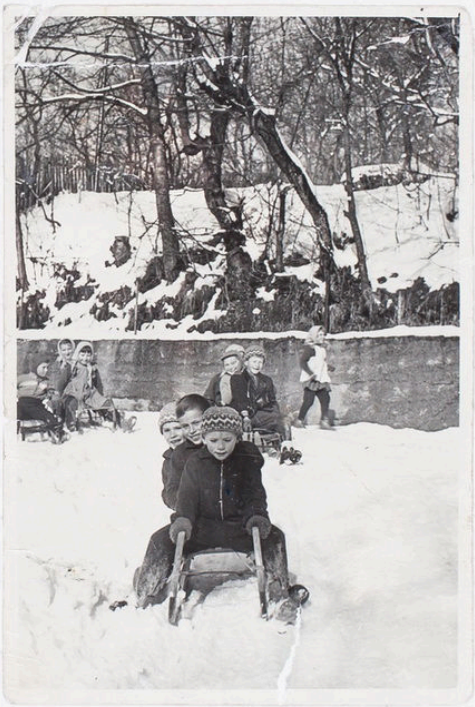

Tohoto roku sme premiedli tieto filmy:

Por. č.	NÁZOV:	Produkcia:
1.	Morská mačka	Rum.
2.	Toho roku v septembri	ČSSR
3.	V ťažkej hodine	SSSR
4.	Vinetou II.	NSR
5.	Výhodná kúpa	Fran.
6.	Kráľ komikov	ČSSR
7.	Všetko zlato sveta	Fran.
8.	Blázniví letci	Juhosl.
9.	Také milovanie	Angl.
10.	Prípad pre odhaľcu	ČSSR
11.	Zlodej	Bul.
12.	Galapagos	NSR
13.	Zlatý človek	Maď.
14.	Fiasko	SSSR
15.	Hudba z Marsu	ČSSR
16.	Kto Ste doktor Sorge	Fran.
17.	Obchod na korze	ČSSR
18.	Alibi	Juh.
19.	Zradená a opustená	Tal.
20.	Modrý závoj	ČSSR

21.	Pensión	NDR
22.	Škola hriešnikov	CSSR
23.	Vávošík I. a II. diel	CSSR
24.	Prerušená piesaň	CSSR
25.	O malých a veľkých	SSSR
26.	Babovo dievča	Tal.
27.	Smrť Belly	Fran.
28.	Poklad na Striebornom jazere	NSR
29.	Vinnetou I. diel, II. diel.	NSR
30.	Svet kde sa žobre	CSSR
31.	Signály na rieke	Juh.
32.	Začarované ostrovy	SSSR
33.	Láska a trest	Juhosl.
34.	Milovať	Švéd.
35.	Červená krčma	Fran.
36.	Keď komédia bola kráľom	USA
37.	Ach tá mládeže	NDR
38.	Traja muži v chalupe	CSSR
39.	Námestie sv. Alžbety	CSSR
40.	Nebo a peklo	
41.	Kopiec žobráka muža	SSSR
42.	Smrť v sedle	CSSR
43.	Najkratší deň	Tal.

Por. č.:	NÁZOV:	Produkcia:
44.	Na východ od raja	USA
45.	V pondelok o 12^00 h.	SSSR
46.	Romulus a Rémus	Tal.
47.	Atentát	ČSSR

Filmy premietal s. Pavel Halaj. Pokladnička kina OB bola vtedy s. A. Dobrotová.

KINO OB
H. PRŠANOCH

48.	Komisár Meigroth zúri	Fran.
49.	Naľahká láska	Tal.
50.	Talian vo Varšave.	Poľ.
51.	Chaplin kulisákom	Angl.
52.	Chaplin lapičom tapiet	Angl.
53.	Chaplin film. hercom	Angl.
54.	Verný Rek a neobvyklý hon.	ČSSR
55.	Červená krčma	Fran.
56.	Polnočná omša	ČSSR
57.	Prerušená pieseň	ČSSR

14. decembra 1966 bola schôdzka rady ZO s nasledujúcim programom:

1. Zahájenie.
2. Zimné slávnosti detí.
3. Využívanie zimných večerov
4. Diskusia.
5. Zakončenie.

Na schôdzke ZRPŠ bolo 11 rodičov. Schôdzka bola spojená s výstavkou písomných prác žiakov. Po schôdzke sa premietol film: Rodičia o výchove svojich detí.

18. decembra 1966 bola v škole výstavka sovietskych a našich kníh. Žiaci si vypožičali vyše 70 kníh zo žiackej a učiteľskej knižnice.

19. decembra 1966 sa konala schôdzka MO-ČSM s nasledujúcim programom:

1. Zahájenie.
2. Príprava estrády.
3. Hodnotenie činnosti.

Na schôdzke bolo 18 členov MO-ČSM a traja hostia.

V jari 1965 sa začalo uvažovať o prípravných prácach pre výstavbu kultúrneho domu. Predtým bolo v pláne postaviť chatku na ZÁHRADISKU. Od tohoto sa opustilo a rada MNV sa rozhodla pre výstavbu kultúrneho domu.

13. februára 1965 sa konala schôdzka rady MNV na ktorej sa táto otázka rozobrala. Boli vypracované projekčné plány. Počíta sa s nasledujúcimi miestnosťami:

1. Sála s javiskom.
2. Kancelária MNV
3. Zasadačka MNV
4. Čitáreň
5. Šatne.

Počíta sa aj s premietacou kabinkou pre kino OB. Sála sa počíta pre kapacitu 150 občanov. Zasadačka s kapacitou 40 občanov. Miestnosť pre lekára sa zatiaľ plánuje v čitárni.

Miesto pre výstavbu sa vybralo na začiatku obce 250m od budovy ZDŠ v nadmorskej výške 611m. Plocha pre výstavbu a priestranstvo činí: 56a, 42m^2. Z tohoto miesta je dobrý rozhľad na mesto Banskú Bystricu a jej okolie. Vzdialenosť od hlavnej cesty na toto miesto činí: 4m. Budova sa plánuje postaviť rovnobežne s hlavnou cestou.

Lábery s brigádnikmi pri výstavbe KD.



Ondrej Riečan pri nahadzovaní štrku.
17. 11. 1966



17. 11. 1966

Aj deti usilovne pracujú pri výstavbe kultúrneho domu.

14. 11. 1966
Práve prišlo auto s tvárnicami.
Na obrázku:

1. O. Riečan (Zol.
2. O. Riečan (Tal.)
3. O. Riečan (Svr.
4. M. Dobrota (Keč.



A teraz zavolať brigádnikov, lebo je potrebné urobiť ďalšiu „fúru"

2. DRAVEC - MARTIN

17. marca 1965 konal sa prvý verejný hovor s občanmi o výstavbe kultúrneho domu. Na tomto hovore bolo približne 80 občanov. Občania túto záležitosť radostne prijali. Nie všetci však súhlasili s týmto miestom. Pred. MNV súdruh Juraj Potocký žiadal občanov, aby v tejto práci pomáhali. Prvé brigády sa začali organizovať už 15. marca 1965.

Najskoršie sa začalo s kopaním základov. Bolo treba vykopať približne: 160 m^3 zeminy. Na niektorých úsekoch bolo pomerne veľa skál. Pri základoch pracovalo približne 18 brigádnikov. Pri tejto práci sa odpracovalo asi 240 brigádnických hodín. Pracovalo sa obyčajne v sobotu a v nedeľu. Už v júni 1965 sa objavil na stavbe prvý stavebný materiál. Boli to dosky na šalovanie. Vo vzdialenosti 12m od stavby sa vykopala jama s obsahom 28 m^3 pre hasenie vápna. Vo vzdialenosti 4m od stavby sa postavil skladovací domček s kapacitou 21 m^2 na uskladnenie materiálu. Brigády sa začali organizovať hlavne v sobotu a v nedeľu. Na začiatku sme sa stretli s prvými ťažkosťami. Boli to brigády a samovrajme aj účasť na nich. V júni sa začalo kosiť a v tele brigádnická činnosť oslabla. Mládež tiež mala vyvinúť väčšiu aktivitu hneď na začiatku.



Stav prác na k
dome k 13.11.19
Auto, ktoré vidí
dováža tvárnice
tahly.

Záber sa urobil 20 17. 11. 1966, keď na stavbe pracovalo 48 brigádnikov a 11 detí.



Tak ako voľakedy tak aj teraz je zvykom deťí nosiť si desiatu. Voľakedy bolo zvykom nosiť si chlieb. Teraz žiaci si nosia väčšinou rožky a keksy. Hodne žiakov nosí si cukríky, turecký mäd, oriešky a samozrejme nesmie chýbať ani žuvacia guma." Na obrázku vidíme predávať rožky. Rožky sa predávajú v pondelok, stredy a piatok. Priemerne sa vypredá asi 40 rožkou




NEPTUN
URÁN
1967
SATURN
JUPITER
HORNÉ PRŠANY
Osvětová beseda

ROK 1967

Ešte 31. 12. 1967 na SILVESTRA usporiadala MO-ČSM estrádu s 2. hod. kult. programom Na estráde bolo 97 občanov. Estráda sa konala v budove ZDŠ. Viacerí občania sledovali program z televízie.

O 21. hod. bola Silvestrovská zábava, ktorá sa vydarene skončila o 05⁰⁰ hod.

2. januára 1967 bola relácia do miestneho rozhlasu: „ZAČÍNAME ROK 1967."

4. januára 1967 bola schôdzka ZRPŠ s nasledujúcim programom:

1. Záhájenie.
2. Výchova a vzdelanie.
3. Uvedomelá disciplína.
4. Výstavka sovietskych kníh

12. januára 1967 sa premietli v budove školy tieto filmy:

1. CHAPLIN dokonalá dáma.
2. Svetlá malých ramp.
3. Juhoamerické rytmy.
4. Juhoslávia.

18. januára 1967 sa uskutočnila schôdzka rady OB. Na schôdzke boli prítomní aj zástupcovia zložiek NF. Program bol nasledujúci:

1. Zahájenie.
2. Jednotný plán práce na rok 1967.
3. Kino OB.
4. Zakončenie.

Prvýkrát sa hovorilo o možnostiach premietania v novom kultúrnom dome. Hovorilo sa aj o novej aparatúre pre premietanie. Premietací prístroj sa často kazí a oprava je dosť drahá. Projekčné žiarovky sú tiež drahé. Nemôžeme občanov s kvalitou zvuku uspokojiť. Návšteva v zimnom období činí: 40-45 občanov.

19. januára 1967 sa poriadal verejný hovor s občanmi. Na tomto hovore bolo približne 80 občanov. Program bol nasledujúci:

1.) Zahájenie.
2.) Hodnotenie akcie „Z"
3.) Rôzne.

7. februára 1967 sa konala v budove ZDŠ výstavka knih. Vystavovali sa knihy z učiteľskej a žiackej knižnice. Na výstave bolo spolu: 72 občanov i s deťmi. Vypožičalo sa spolu 107 knih. Po výstavke sa premietol film: Čitárne a obrazárne v SSSR.

14. februára 1967 boli pomerne veľké závaje. Autobus so spojom 16.15 meškal 40 minút. Najväčší závej 128 cm bol na prvej zatáčke 1km od obce. Autobus nepravidelne išiel v týchto dňoch:

14. 2. 1967
18. 2. 1967
21. 2. 1967
27. 2. 1967

Koncom februára 1967 bolo počuť už aj hrmieť. Najviac zahrmelo 26. 2. 1967 o 16.20 hod. O 16.45 v tento deň zahrmelo druhýkrát.

28. 2. 1967 cez obed začalo citelne hriať slniečko. Cítiť prahom zimy. Nastáva otepľovanie. Priemerná teplota v tento deň bola + 10°C. Začal sa topiť sneh. Obcou ide veľká voda.

V mesiaci februári bola pomerne dosť tuhá zima. Viacej snehu napadlo v týchto dňoch:

4. 2. 1967 ..... 8 cm
8. 2. 1967 ..... 10 cm
10. 2. 1967 ..... 18 cm
11. 2. 1967 ..... 13 cm

Najväčšia zima v tomto mesiaci bola 3. 2. 1967. Teplomer ukazoval -19°C. (Namerané na Záhradisku) Najväčší závej som nameral v tunajšej obci pri dome Juraja Písáka (140 cm)

1. marca 1967 sa konala schôdzka členov MO-ČSM. Na schôdzke bolo 18 členov. Na schôdzke sa založil tanečný krúžok. V tanečnom krúžku pracovalo 12 členov. Krúžok sa ukončil 14. apríla 1967. Túto prácu mal na starosti s. Július Oravec.

4. marca mal schôdzku VŽ pri MNV. Na schôdzke sa zúčastnilo 8 žien. Tu sa pripravili oslavy MDŽ.

7. marca 1967 bola schôdzka ČSPO. Bolo by žiaduce, aby aj táto zložka NF vyvíjala patričnú činnosť, ako v minulosti. Na schôdzke bol aj zástupca OV-ČSPO.

8. marca 1967 boli oslavy MDŽ. Kultúrny program dodali žiaci ZDŠ a členovia MO-ČSM. Na oslavách bolo 110 občanov. VZ pri MNV sa postaral o občerstvenie. Potom sa konala tanečná zábava. Oslavy svoj cieľ splnili dobre. VZ a funkcionári v MNV sa o tento deň skutočne dobre postarali.

13. marca 1967 sa konala schôdzka rady OB s nasledujúcim programom:

1. Zahájenie.
2. Akcia „Z" - kult. dom.
3. Činnosť v zložkách NF
4. Rôzne.

14. marca a 21. marca boli v triede ZDŠ dve poľnohospodárske prednášky spojené s filmom. Tematika bola nasledujúca:

1. Chov drobných hosp. zvierat.
2. Ochrana zdravia hydiny.

Na obidvoch prednáškach bolo spolu: 120 občanov. Filmy boli priliehavé - zaujímavé.

POLYTECHNIZÁCIA

11. 11. 1967



Žiaci pracujú takto na pracovnom vyučovaní. Naplánovanú prácu je vtáčia búdka. Vpredu na obrázku je Stanislav Dobrota žiak 4. postup. roč., žiak Ján Kraič (1. roč.) a žiak Vojtech Vozár (1. roč.)



Spodná došička na vtáčiu búdku je už spracovaná. Na obrázku je Milan Oravec, žiak 4. roč. a Stanislav Dobrota žiak 4. postupného ročníka. Lapšie by to bolo, keby škola mala dielne na pracovné vyučovanie. Latiar sa to musí robiť aj takto.



Pred školou sú 2 nástenky. Jedna slúži pre OB a druhá pre PO. Pionieri Milan Brožek, žiak 5. roč. a Stanislav Dobrota žiak 4. roč. robia nástenku k 50. výročiu VOSR. Ročne pionieri urobia približne 30 násteniek.

31. apríla žiaci a pionieri ZDŠ pripravili táborový oheň na Plieške. Pri táborovom ohni bolo spolu 56 žiakov z tunajšej obce.

1. mája boli oslavy v B. Bystrici. Na nich sa zúčastnilo z tunajšej obce asi 60 občanov. Večer o 19⁰⁰ hod. sa konala v tunajšej obci tanečná zábava.

8. mája v predvečer osláv nášho oslobodenia pripravili členovia MO-CSM táborový oheň na Plieške. O tom sa zaslúžili hlavne s. Július Oravec a Ján Snopko.

22. mája skladali pioniersky sľub niektorí žiaci ZDŠ v BADÍNSKOM PRALESE. Našli sme miesto, kde za II. svet. vojny padli 8 vojaci. Sľub zložili títo žiaci: Zlatica Vozárová, Ján Riečan, Jaroslava Dobrotová, Milan Oravec, Mária Riečanová. Žiaci tu recitovali niektoré básničky a zaspievali tri bojové piesne. Verím, že na túto maličkú, ale zaujímavú slávnosť budú všetci naši žiaci dlho spomínať.



Fotené: 10. 11. 1967.

Na obrázku pri predávaní koksov a cukríkov. Tohoto všetkého sa minulo za 60-tés.

Vľavo stoja: M. Riačanová, J. Dobrotová, Ľ. Vozárová, M. Brožek, Krnáčová, M. Oravec, Ďáo Chrobák. Koksy a cukríky sa predávajú vonku.



Na obrázku:
J. Dobrotová - 4. roč.
Ľ. Vozárová - 4. roč.
M. Riačanová - 4. roč.

Spoločná práca

Po pracovnom vyučovaní: Na obrázku vidíme: Ľ. Vozárová, M. Riačanová, J. Dobrotová, M. Brožek, J. Oravec, St. Dobrota a Milan Oravec. (4. a 5. roč.)



12. 10. 1967

28. mája 1967 o 14^00 hod. z príležitosti MDD tunajšia škola v spolupráci so ZRPS usporiadali športové preteky vo viacerých disciplinách. Súťažilo sa v behu, v skoku, v hádzaní na cieľ, v tlačení váhy a v iných disciplínach. Do súťaže sa zapojili skoro všetci žiaci tunajšej školy. Časomerači boli nasledujúci súdruhovia: Juraj Vozár, Matej Kľačan, J. Dobrota a Juraj Pisák, pred. ZRPŠ. Žiaci si na pretekoch dobre počínali.

VÝSLEDKY

I. kategoria

miesto:	meno:		počet bodov:
1	Matej Oravec	(1.r.)	396
2	Vlasta Snopková	(1.r.)	345
3	Ladislav Vozár	(1.r.)	320

Pomerne dobrý výkon podal v 1. postup. roč. Matej Oravec, ktorý získal 396 bodov. Druhé miesto získala Vlasta Snopková.

II. kategoria

miesto:	meno:		počet bodov:
1.	Zlata Vozárová	3. r.	374
2.	J. Pisáková	2. r.	366
3.	Ján Riečan	3. r.	360

III. kategoria

miesto:	meno:		počet bodov:
1.	A. Oravcová	5. r.	426
2.	V. Potocký	5. r.	400
3.	S. Pisák	5. r.	369

Športové podujatie sa občanom páčilo. Vyše 100 občanov z tunajšej obce povzbudzovalo najmenších športovcov.

V niektorých disciplínach si vyskúšali sily aj dospelí.

Snímky na druhej strane sú z tejto súťaže. Na nich sú žiaci tunajšej školy.

MLADÍ ŠPORTOVCI

ZDRAVIE, SILA, KRÁSA, ELASTIKA A RADOSŤ



Hra s loptou
26.5.1967



Žiaci po špor. prekážkach
28.5.1967

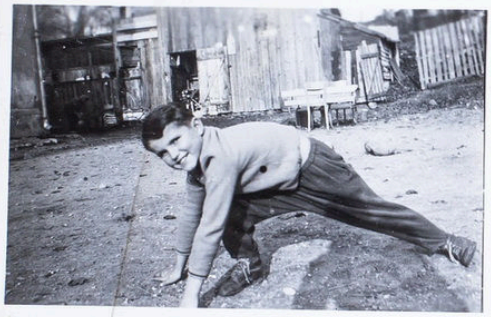

Beh na 200m (Dravec)



Šplh (M. Dravec)



Po hre s loptou



Šplh - 4ro (Z. Vozárová)

8. júna 1967 sa konala schôdzka ZRPŠ s nasledujúcim programom:

1. Zahájenie.
2. Školské výlety a exkurzie.
3. Koniec škol. r. 1966/1967.
4. Diskusia.
5. Zakončenie.

Na schôdzke ZRPŠ bolo 11 rodičov.

13. júna 1967 žiaci ZDŠ boli v Kremničke pri pomníku padlých hrdinov. Tu sme si spoločne pripomenuli na obete, ktoré na tomto mieste boli fašistami postrielané. Malou cestičkou sme prešli i na miesto poprav.

17. júna 1967 sme si urobili výlet na KREMNIČIANSKE LÚKY. Tu sme uskutočnili streľbu zo vzduchovky. Najlepšie strielali títo žiaci: V. Potocký, (5. r.) S. Pisák, (5) Milan Brožek, (4. r.) M. Oravec, (3. r.) Ján Oravec (4. r.) a Zlatica Vozárová (3. r.) Na lúčke sa žiaci zahrali a s radosťou sa vracali domov.

19. júna 1967 sa konala na škole výstavka sovietskych kníh. 30. júna 1967 sa ukončil školský rok 1966/1967.

Koncom júla 1961 sa konala schôdzka MO-ČSM. Schôdzka bola dobre pripravená s nasledujúcim programom:

1. Zahájenie.
2. Hodnotenie činnosti v MO-ČSM.
3. Zaisťovanie brigád pri výstavbe kultúrneho domu.
4. Športové hry.
5. Diskusia.
6. Zakončenie.

Schôdzku viedol Július Oravec. Svážáci hovorili konkrétne o úlohách, ktoré pred nimi v nastávajúcom období stoja. Hovorilo sa hlavne o športových podujatiach, o zaisťovaní brigád pri výstavbe kultúrneho domu v tunajšej obci, ako aj o záväzkoch k 50. výročiu VOSR. Návrhy boli dobré, treba ich len realizovať.

ZO-Svážarmu za celé 4 roky možno povedať, že vyvíjala veľmi slabú činnosť. Tohoto roku sa začala činiť aj táto organizácia. Ustanovil sa nový výbor a získali sa aj noví členovia. Zatiaľ sa práca v tejto organizácii darí.

Tohoto leta mládež dobre využila možnosti v hraní volejbalu. Takáto súťaže sa previedla v dňoch 12. júna, 18. júna, 4. júla, 17. júla a 23. júla. Najviac chodili hrať títo súdruhovia: Matej Klačan, J. Gernic, J. Majer, V. Veštúr, M. Oravec, Ján Dobrota, P. Snopko, J. Snopko, M. Snopko, O. Riečan, Juraj Pisák, Ján Klačan, Ján Oravec, Július Oravec, Ján Dobrota a Ján Dobrota st. Z toho vidno, že o tento druh športu sa javí záujem. Pred. MNV súdruh Juraj Potocký tiež si s mládežou častejšie zahral. Je potrebné, aby aj dievčatá sa viacej zaujímali o tento šport.

24. júna 1967 mali slovo" JÁNOVIA. Tento deň sa konala tanečná zábava. Zábavu poriadala MO-ČSM. Na zábave tento raz pre zmenu hrali vojaci základnej služby. Na tanečnej zábave bolo približne 80 občanov. Zábava sa skončila ráno o 05^{00} hod. Jánorská zábava sa vydarene skončila.

Júnové dni boli skutočne pekné a horúce. V záhradách a na poli jesto mnoho práce. Aj povozníci majú čo robiť.

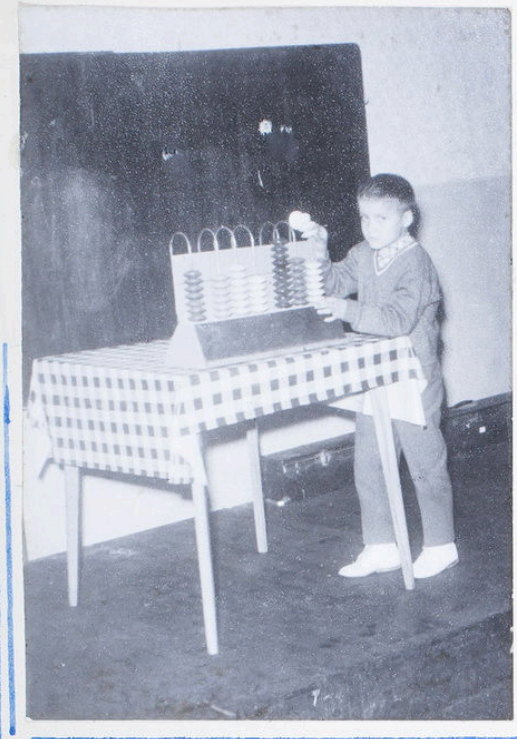

Najprv to ide takto. Potom
už guličky netreba.
Na obrázku vidíme Janka Kraáča
žiaka 1. postup. ročníka.

11. 11. 1967

Uhádnite čo čítame?



Povieme Vám
potom, až
vyrastieme.
Zatiaľ čakajte.

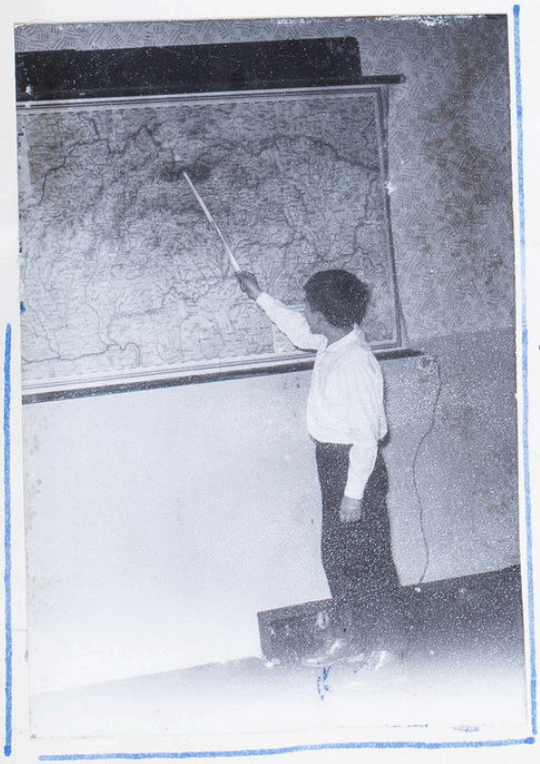

Áno, tam sú naše TATRY a
potom keď narastiem prejdem
ich celé pešo. Zatiaľ ukazujem
ukazovátkom na hodine zemepisu
11. 12. 1967.
Na obrázku je Ján Oravec, žiak
5. postup. ročníka.

Leto v tomto roku bolo veľmi pekné a horúce. Júl a august bol zvlášť horúci. Teploty sa niekde pohybovali okolo 29-32 °stupňov. Bola približne taká horučosť, ako v roku 1947 Najhorúcejšie bolo v týchto dňoch:

23. 6. 1967	24. 6. 1967
25. 6. 1967	29. 6. 1967
4. 7. 1967	5. 7. 1967
15. 7. 1967	16. 7. 1967
17. 7. 1967	18. 7. 1967
7. 8. 1967	8. 8. 1967
9. 8. 1967	11. 8. 1967
22. 8. 1967	23. 8. 1967
25. 8. 1967	26. 8. 1967

Tieto tri mesiace bola pomerne dosť veľká sucholta. Trávy rýchlo vyrástli a kosiť sa začalo už 17. mája. V zelenine bola pomerne slabá úroda. Uhorky na mnohých miestach vyschli. Úroda zemiakov bola tiež slabá. Hrušky a jablká obrodili s priemernou úrodou.

Školský rok 1967/1968 sa začal 4. sept. 1967.
Do 1. postup. roč. prišli nasledujúci žiaci:

1.	Mária Dobrotová	21.2.1961	Horné Pršany, č. 90.
2.	Ján Krnáč	28.2.1961	Horné Pršany, č. 30.
3.	Vladimír Kúdelka	13.8.1960	Horné Pršany, č. 67.
4.	Vojtech Vozár	12.6.1961	Horné Pršany, č. 37.

Zo žiakov „prváčikov" urobili sme tieto zábery: (V. Kúdelka, V. Vozár, J. Krnáč, M. Dobrotová)





V. Vozár, M. Dobrotová



J. Krnáč, V. Kúdelka



ZDŠ 1. až 5. r. PRŠANY

Pre pamiatku spíšem všetkých žiakov tunajšej školy v škol. roku 1967/1968 podľa postup. ročníkov:

1. postupný ročník

1.	Mária Dobrotová	21. 2. 1961	Horné Pršany, č. 90
2.	Ján Krnáč	28. 2. 1961	-"- 30
3.	Vladimír Kúdelka	13. 8. 1960	-"- 67
4.	Vojtech Vozár	12. 6. 1961	-"- 37

2. postupný ročník

1.	Matej Oravec	2. 2. 1960	Horné Pršany, č. 86
2.	Lýla Oravcová	2. 2. 1960	-"- 86
3.	Vlasta Snopková	1. 2. 1960	-"- 25
4.	Vladimír Snopko	19. 4. 1960	-"- 72
5.	Ľubomír Daóroka	26. 6. 1960	-"- 5

3. postupný ročník

1.	Ján Chrobák	21. 4. 1959	Horné Pršany, č. 42
2.	Anna Krnáčová	22. 8. 1959	-"- 2
3.	Jaroslava Pisáková	16. 9. 1959	-"- 92
4.	Ján Vozár	3. 12. 1958	-"- 37

4. postupný ročník

1.	Jaroslava Dobrotová	5. 12. 1958	Horné Pršany, č. 18
2.	Stanislav Dobrotka	11. 4. 1957	-"- 90
3.	Milan Oravec	16. 11. 1958	-"- 21
4.	Mária Riečanová	17. 3. 1958	-"- 59
5.	Zlatica Vozárová	10. 3. 1958	-"- 3

5. postupný ročník

1.	Milan Brožek	5. 10. 1957	Horné Pršany č. 6
2.	Ján Oravec	19. 3. 1957	-"- 21

Počet pionierov na škole je 7. Počet zamestnaných matiek spolu činí: 7. Ostatní žiaci chodia do školy v Radvani. Na odborné školy a na SVŠ chodí pomerne málo žiakov. Viacerí žiaci chodia však do učňovských škôl. Od 1. septembra prišli v platnosť aj na školách voľné soboty. Tieto sa uplatňujú pomerne dobre. Žiaci, ako aj rodičia ich dobre využívajú.

306

Základná deväťročná škola - 1. až 5. ročník
HORNÉ PRŠANY

ROZVRH HODÍN 1967/1968

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
P 1.	1. Čítanie 2. Gramatika 3. Gramatika 4. 5.	1. 2. 3. 4. Počty 5.	1. Čítanie 2. Čítanie 3. Čítanie 4. Gramatika 5. Gramatika	1. Prac. vyuč. 2. vec. uč. 3. Čítanie 4. Čítanie 5. Čítanie	1. 2. 3. Pracovná vyučovanie 4. 5.	1. 2. 3. 4. Vlastiveda 5. Vlastiveda	1. 2. 3. 4. Telesná výchova 5.
U 2.	1. Čítanie 2. Písanie 3. Gramatika 4. 5.	1. Čítanie 2. 3. Počty 4. 5.	1. Rozv. reči 2. Čítanie 3. Písanie 4. Gramatika 5. Gramatika	1. 2. Hud. 3. výchova 4. 5.	1. 2. 3. 4. J. ruský 5. J. ruský	1. 2. 3. 4. Písanie 5. Vlastiveda	1. 2. 3. 4. 5.
S 3.	1. Rozv. reči 2. Gramatika 3. Gramatika 4. 5.	1. 2. 3. Počty 4. 5.	1. Čítanie 2. Čítanie 3. Čítanie 4. Gramatika 5. Gramatika	1. 2. Vec. uč. 3. Písanie 4. Čítanie 5. Čítanie	1. 2. 3. 4. Vlastiveda 5. Vlastiveda	1. 2. 3. Telesná 4. výchova 5.	1. 2. 3. 4. 5.
Š 4.	1. Čítanie 2. Vec. učenie 3. Gramatika 4. 5.	1. 2. 3. Počty 4. 5.	1. Čítanie 2. Čítanie 3. Čítanie 4. Gramatika 5. Gramatika	1. 2. Vec. uč. 3. Vlastiveda 4. Písanie 5. Písanie	1. 2. 3. 4. J. ruský 5. J. ruský	1. 2. 3. 4. 5.	1. 2. Telesná 3. výchova 4. 5.
P 5.	1. Čítanie 2. Čítanie 3. Gramatika 4. 5.	1. Rozv. reči 2. 3. Počty 4. 5.	1. Čítanie 2. Čítanie 3. Čítanie 4. Gramatika 5. Gramatika	1. 2. 3. Kreslenie 4. 5.	1. 2. 3. Kreslenie 4. 5.	1. 2. 3. Telesná 4. výchova 5.	1. 2. 3. 4. 5.
S 6.	1. Čítanie 2. Písanie 3. Gramatika 4. 5.	1. Počty 2. Čítanie 3. Vlastiveda 4. Gramatika 5. Gramatika	1. 2. Čítanie 3. Vlastiveda 4. Gramatika 5. Gramatika	1. 2. vec. uč. 3. 4. Čítanie 5. Čítanie	1. 2. 3. 4. Vlastiveda 5. Vlastiveda	1. 2. 3. 4. 5.	1. 2. 3. 4. 5.
P 7.	1. Čítanie 2. Gramatika 3. Gramatika 4. 5.	1. Prac. vyuč. 2. 3. Počty 4. 5.	1. Rozv. reči 2. Čítanie 3. Čítanie 4. Gramatika 5. Gramatika	1. 2. vec. uč. 3. vlastiveda 4. Čítanie 5. Čítanie	1. 2. 3. Pracovná vyučovanie 4. 5.	1. 2. 3. 4. Vlastiveda 5. Vlastiveda	1. 2. Telesná 3. výchova 4. 5.
U 8.	1. Rozv. reči 2. Písanie 3. Gramatika 4. 5.	1. 2. 3. Počty 4. 5.	1. Čítanie 2. Čítanie 3. Čítanie 4. Gramatika 5. Gramatika	1. 2. Hud. 3. výchova 4. 5.	1. 2. 3. 4. J. ruský 5. J. ruský	1. 2. 3. 4. 5. Vlastiveda	1. 2. 3. 4. 5.
S 9.	1. Čítanie 2. Gramatika 3. Gramatika 4. 5.	1. 2. 3. Počty 4. 5.	1. Rozv. reči 2. Čítanie 3. Čítanie 4. Čítanie 5. Gramatika	1. 2. 3. 4. Čítanie 5. Čítanie	1. 2. 3. 4. Vlastiveda 5. Vlastiveda	1. 2. Telesná 3. výchova 4. 5.	1. 2. 3. 4. 5.
Š 10.	1. Čítanie 2. Písanie 3. Gramatika 4. Písanie 5.	1. 2. 3. 4. Počty 5.	1. Čítanie 2. Čítanie 3. Vlastiveda 4. Gramatika 5. Gramatika	1. 2. 3. 4. Čítanie 5. Písanie	1. 2. 3. 4. J. ruský 5. J. ruský	1. 2. 3. 4. Vlastiveda 5. Vlastiveda	1. 2. 3. 4. 5.
P 11.	1. Čítanie 2. Gramatika 3. Písanie 4. 5.	1. 2. 3. 4. Počty 5.	1. Čítanie 2. vec. uč. 3. Čítanie 4. Gramat. 5. Čítanie	1. Rozv. reči 2. Čítanie 3. Čítanie 4. 5. Kreslenie	1. 2. 3. Kreslenie 4. 5.	1. 2. Kreslenie 3. 4. ——— 5. ———	1. 2. 3. 4. 5.
VS	V S	O O	L' B	N O	A' T	A	

Základná deväťročná škola - 1. až 5. ročník
H. Pršany

Skoro všetci si pamätáme na deň, keď sme išli prvýkrát do školy. Občania z tunajšej obce skoro všetci chodili do tunajšej školy.

4. septembra 1967 takto vstúpili aj títo „poväčkovia" - žiaci 1. postup. ročníka.



1. Vladimír Kúdelka
2. Ján Kmaič
3. M. Dobrotová
4. Vojtech Vozár

10. 10. 1967

V tejto kronike som sa nestretol s popisom rozvrhu hodín. Považujem preto za potrebné opísať aj rozvrh hodín pre školský rok 1967/1968. Bude to zaujímať hlavne budúcich učiteľov. Porovnajte starajšími učebnými osnovami podľa ktorých učíte teraz Vy! Iste sa to zmenilo. Práca na jednotr. školách je komplikovaná.

Mesiac október v tomto roku bol veľmi pekný. Denné teploty sa pohybovali okolo 16 až 18 stupňov. 4. októbra bolo namerané o 13°h. až 23 stupňov. Občania využívajú pekného počasia. Viacerí občania pracujú pri oprave svojich rodinných domčekov, pri oplotení, v záhradách a pri dreve. Tieto zábery o tom jasne hovoria.

PRACUJEME





A. Krnáčová, M. Oravec

Po brigáde 10. 11. 1967 Nosilo sa drevo a uhlie. Dobrota, C. Hrobák, Oravec, M. Brožák



Pri nosení uhlia

„Teplý čaj po práci pochutí." V. Vozár, Dobrota Kúdelka, Ľ. Dobrotá

Po menších dažďoch sa znovu usmialo slniečko. Tráva začala podrastať. Na pasienkach dosahuje približne 8 cm, v záhradách niekoľko aj 20 cm. Kravy a kozy nachádzajú v tomto mesiaci ešte dostatok zeleného krmiva.

Tohoto roku pripadlo 7. novembra 50. výročie VOSR. V tunajšej obci sme oslávili toto slávne výročie 4. novembra 1967 s nasledujúcim programom:

1. Zahájenie. M. Klačan
2. Báseň: „Aurora" - A. Riečanová
3. Hlavný prejav - s. riaditeľ "STS"
4. Zakončenie.

Na oslavách bolo 60. občanov. Po oslavách bola tanečná zábava. Na zábave hrali naši muzikanti.

7. novembra mali oslavy v triede žiaci ZDŠ. Básničky mali títo žiaci: Milan Brožek 5. roč., Ján Oravec 5. roč. a Anna Krnáčová 3. ročník. Skoro všetci občania sledovali priebeh osláv 50. výročia VOSR v televízii.

V Banskej Bystrici boli oslavy 50. výročia vzniku VOSR tiež 7. novembra o 14.30. Z tunajšej obce na oslavách bolo približne 30. občanov väčšinou zo závodov.

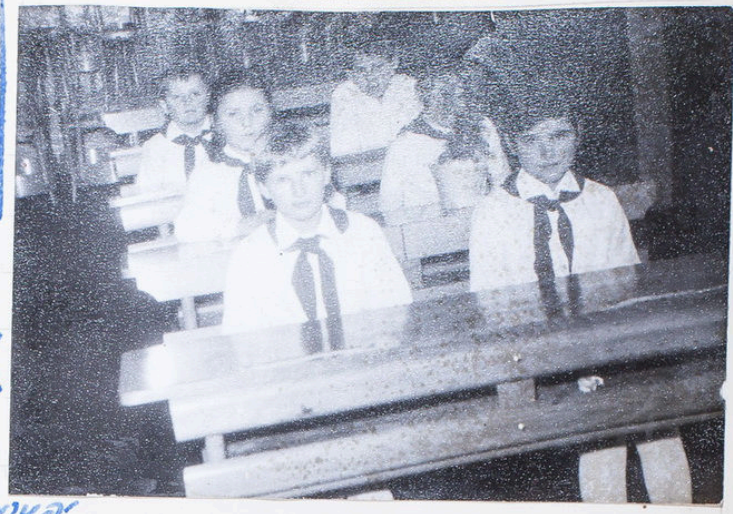

Z osláv prinášame tieto zábery:

Pri prednáške v škole.
Pionieri
M. Riečanová, Zl. Vozárová,
J. Dobrotová, J. Oravec, M. Oravec, M. Brožek

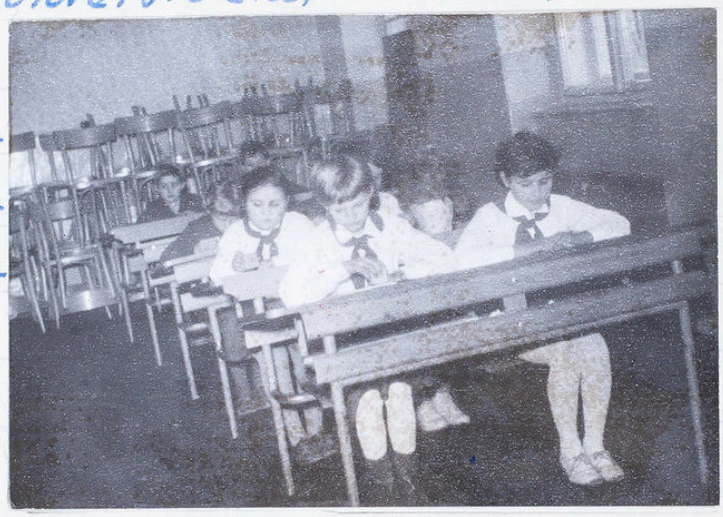

Zl. Vozárová
M. Riečanová
J. Dobrotová

Vzadu:
L'. Dobrota

50. výr.
VOSR

3. novembra 1967 sa konala schôdzka ZRPŠ s nasledujúcim programom:

1. Zahájenie
2. Plán práce školy na šk. r. 1967/1968.
3. Disciplína žiakov.
4. Diskusia.
5. Zakončenie.

FILM
AKO SA VÁM CHOVÁ DIEŤA?

V mesiaci novembri cítiť už zmenu počasia. Na začiatku mesiaca začalo pršať. Býva zamračené a miestami dážď. V stredných a vyšších horských polohách snežienie. Denné teploty sa pohybovali od 6 až 10 stupňov. V noci 2 až 4 stupne. 13. novembra som nameral ráno o 07.00 hod. -1 stupeň. O 12.00 hod. bolo namerané 8 stupňov. 14. novembra o 15.00 hod sa ešte zablysko a slabšie zahrmelo.

17. novembra 1967 sa konala schôdzka OB s nasledujúcim programom:

1. Zahájenie.
2. Jednotný plán práce na rok 1968.
3. Práca v knižnici.
4. Využitie zimných večerov.
5. Rôzne.
6. Zakončenie.

Na schôdzke OB bol prítomný aj s. Halaj z tunajšej obce, ktorý robí inšpektora kultúry na ONV v Banskej Bystrici. Na schôdzke boli aj predsedovia jednotlivých zložiek NF.

FILMY V ROKU 1967

KINO OB
V H. PRŠANOCH

V tomto roku premietal filmy s. Pavel Halaj (Dobrota.) Pokladničkou OB bola súd. Anna Dobrotová. Spolu sa premietlo 54 filmov celovečerných. Návštev spolu činí: 2.268 občanov. Do kina chodia vždy tí istí občania. Asi 27 filmov sa premietlo pre deti bezplatne. Vďaka aj súdruhovi P. Halajovi, ktorý sa o prácu s filmom svedomite stará. S. A. Dobrotová, ako pokladničká kina OB si tiež v práci dobre počína.

V tomto roku sa premietli nasledujúce filmy:

P.č.	Názov filmu:	Produkcia:
1.	Tizianov odkaz	Juhoslov.
2.	Pieseň o sivom holubovi	slov.
3.	Barbora Hlavsová	ČSSR
4.	Posledná bosorka	slov.
5.	V zajatí smiechu.	Franc.
6.	Odsúdení k hriechu.	NSR.
7.	Pánsky výlet	Juhosl.
8.	Stratená stopa	ČSSR

9.	Nedoručený odkaz	SSSR
10.	Pokračujte admirál	Angl.
11.	Premňa nehrá blues	slov.
12.	Muži a boj I. a II.	Mad'.
13.	Tajomstvo čín. karatistu	NDR
14.	Kráľ Šumavy	ČSSR
15.	Vzkriesenie I. a II.	SSSR
16.	Cesta do manéže	SSSR
17.	Neskoršie miláčik	USA
18.	Odpor	Mad'.
19.	Prázdniny s Ivetou	Špan.
20.	Peniaze a smola	Fran.
21.	Som tiež Jan žena	NSR
22.	Akcia „B"	Slov.
23.	História celkom nanovo	Bul.
24.	Karnevalova noc.	SSSR
25.	Dnes večer všetka slovčí	ČSSR
26.	Roky odvahy a hrdosti	Mad'.
27.	Do toho, do toho...	Fran.
28.	Život bez gitary.	ČSSR

29.	Poklad na str. jazere	NSR
30.	Zlatý človek	Slov.
31.	Synovia veľkej medvedice	NDR
32.	Vojačky	Tal.
33.	Fifi Perko	Fran.
34.	Prekliata kariéra	Angl.
35.	Galantné slávnosti	ČSSR
36.	Hamlet	SSSR
37.	Veľké srdce	Fran.
38.	Život na zámku	Fran.
39.	Medzi dobrými ľuďmi	SSSR
40.	Smrť prichádza v daždi	Slov.
41.	Romulus a Rémus	Tal.
42.	Vzkriesenie	SSSR
44.	Charlie Chaplin	Angl.
45.	Ján Liška	ČSSR
46.	Mozaika 63	ČSSR
47.	Kozie mlieko	Slov.
48.	Rodná zem	Slov.
49.	Majster kat	Slov.
50.	Muž z Ria	Fran.
51.	Fajky	ČSSR

KINO OB
V H. PRŠANOCH

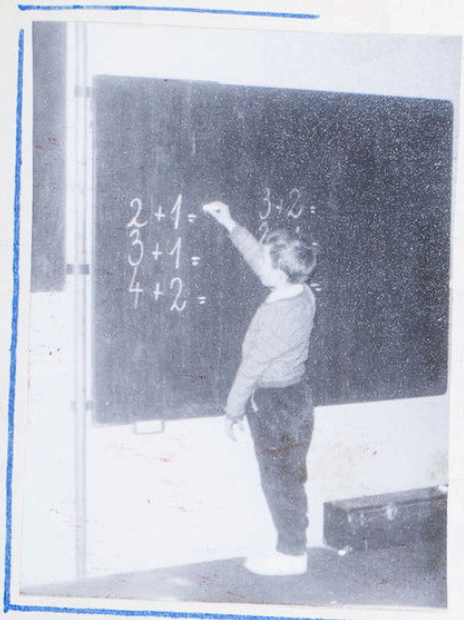

Asi takto sme to všetci začínali. 2+1= V pamäti sa číslo vynára a ruka ho už len zapíše. Na obrázku vidíme žiaka 1. roč. Vladimíra Kúdelku, ktorý začína písať č. 3 na tabuľu. Je to jeho prvá práca a tá ostane tu večnou pamiatkou.



Školské lavice ostávajú dlhou pamiatkou a spomienkou i v starších rokoch života. Nikto z nás ešte nevie kde a ako sa bude uberať jeho cesta. Vieme zatiaľ však len jedno, že je to pokolenie, ktoré zastúpi nás všetkých pri nových úlohách v našej spoločnosti. Teraz k tomuto všetkému je treba len kniha, chuť do práce a spokojný život našich detí v mieri.

Prvý sneh napadal 28. novembra. Napadlo ho 7cm. Potom padal sneh 3. 12. 67, 6. 12. 67, 12. 12. 67 a 16. 12. 1967.

Počasie k 16. 12. 1967 bolo nasledujúce: Ráno bolo hmlisto, celý deň veľká oblačnosť, potom snežanie. Pri škole teplota +4°C, pri autobusovej zastávke +2°C, v dolnom konci +5°C, pri č.d. 90 bola namerané +1°C o 16⁰⁰ hod. Bol mierny až čerstvý, silný západný vietor. Rýchlosť vetra bola nameraná 60km/hod. relat. vlhkosť vzduchu 90%.

Dňa 15. decembra 1967 ráno o 05^{15} pozoroval s. Ondrej Riečan zvláštny prírodný úkaz na oblohe. Išlo pravdepodobne o svietiaci úlomený meteorit, ktorý v nepravidelnej rýchlosti a v smere postupne unikal po oblohe. Tento úkaz pozoroval ráno, keď odchádzal pešo z H. Prišian do B. Bystrice. Úkaz bolo možné pozorovať približne 7-8 sekund.

12. decembra 1967 o 16^{13} hod. bolo vidieť zábleskyhia. Po tomto o 6 sekund. dosť silno zahrmelo. V tomto čase bola teplota -8°C a mierny západný vietor. Pozorovanie bolo na „kremničianskom", od obce 1.700 m. Bude potrebné aj v budúcnosti, aby sme si podobné úkazy všímali a tieto aj zapisovali.

Stavba kultúrneho domu koncom roku 1967 napreduje. Súdruh predseda MNV Juraj Potocký vie práce dobre organizovať a jeho snahou je, aby celá stavba dobre bola „pripravená" na zimu. I keď zima je už tu na stavbe sa pracuje. Od začiatku stavby sám odpracoval mnoho brigádnických hodín a preto aj touto cestou mu vyslovujeme úprimnú vďaku.

Pozrite na brigádu aj týchto, ktorých vidíte na tomto obrázku. Veď táto stavba bude najviac patriť im.



Vozárová, Dobrotová, Riačanová, Oravec, St. Dobrota, Ján Oravec a Milan Brožek

Je práve 13⁰⁰ hod, keď brigáda skončila.

18. 11. 1967

Rodinný domček, ktorý postavil s. Milan Snopko za necelých 6 mesiacov.



Vianoce 1967 už v novom dome. Nech sú Vám šťastlivé a veselé.

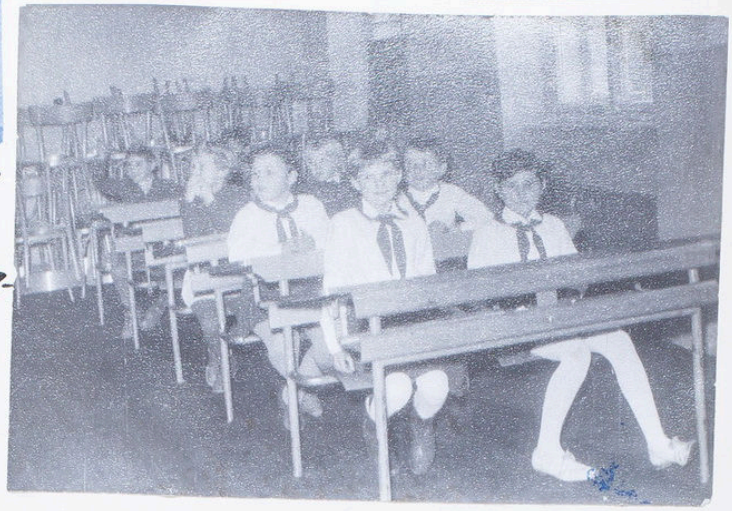

Záber z vyučovania na jazyku slovenskom. V predu sú pionieri.

16. 11. 1967

Vozárová, Riečanová, Dobrotová, Oravec, Snopková, Oravcová
Oravec, Dobrota



Záber z vyučovania na hodine vlastivedy a vec. učenia. V predu sedia prváci.

16. 11. 1967

Kraič, Kúdelka, Dobrotová
Vozár, CHrabák, Kraičová
Vozár Ján, Oravec Ján, St. Dobrota, Milan Brožek

Žiaci sedia v laviciach typu 63/A. Od roku 1911 sa používali na škole rozličné lavice. V roku 1918 sa kúpilo 14 lavíc z Banskej Bystrice. 7 lavíc bolo dlhých pre 4-5 žiakov. V roku 1930 sa už začali používať lavice pre dvoch žiakov. Podľa štatistiky sa na škole upotrebovalo od r. 1911 približne do r. 1967 148 lavíc.



Stav budovy k 11. 11. 1967 (13^{30}h.)

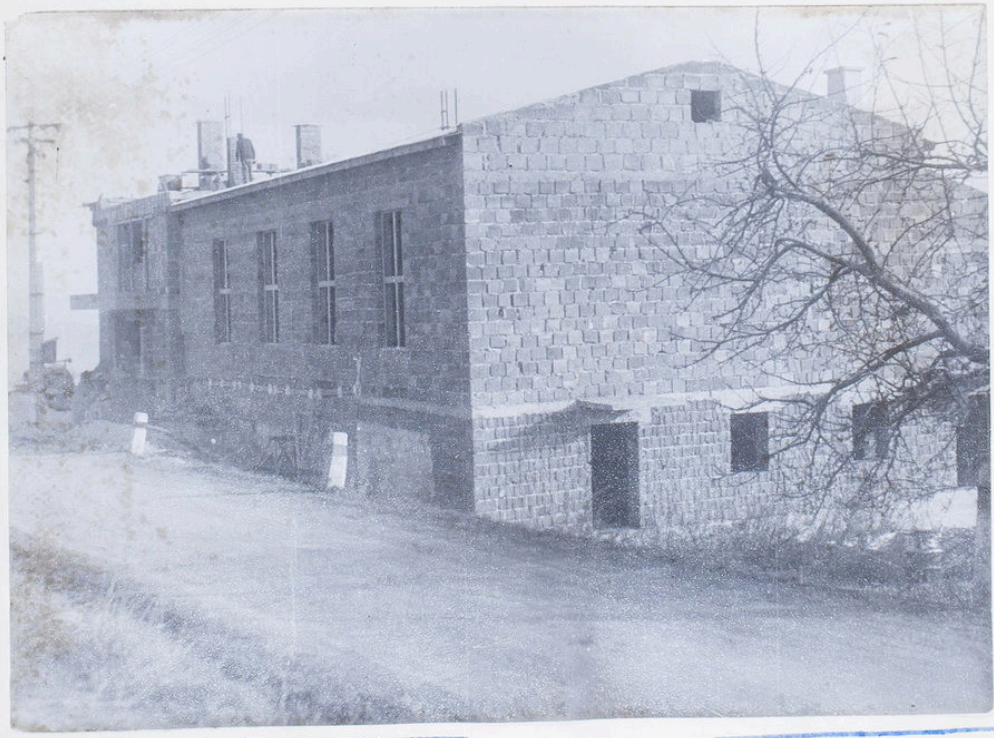

Stav budovy k 11. 11. 1967 (14^{00}h.)

STAVBA V ZAČIATKOCH



ZÁBER Z VÝSTAVBY KULT. DOMU

J. SNOPKO, J. SNOPKO ST. J. VOZÁR, MATEJ ORAVEC

Po prácach na KD



J. DOBROTOVÁ,
M. RIEČANOVÁ,
Zl. VOZÁROVÁ
ST. DOBROTA
M. ORAVEC
J. ORAVEC

POHĽAD z cesty

STAV BUDOVY K 24. 11. 1967



POHĽAD Z LIPINKY

PRÁCE PRI VÝSTAVBE KD POKRAČUJÚ



Pri murovaní komínov
11. 11. 1907
Na obrázku:
1. Martin Oravec
2. Matej Oravec

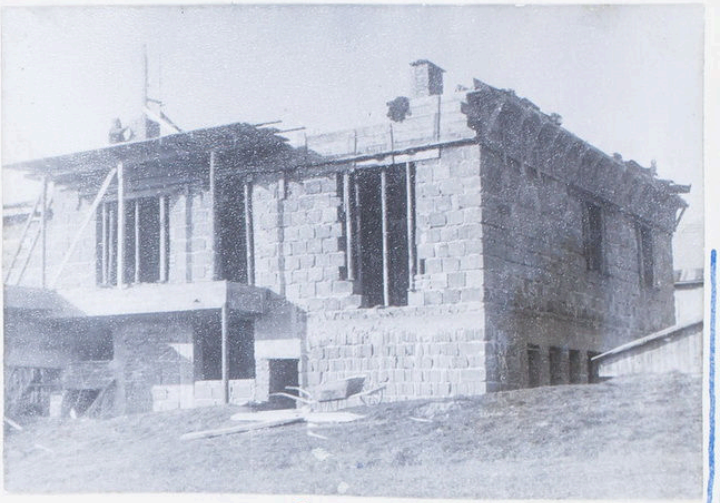

Pri murovaní komínov.
Na obrázku hore
Matej Oravec
9. 11. 1907



V sále je toto zariadenie:
8 stolov
50 stoličiek
1 knihovňa
1 rádio
1 pódium, ktoré sa používa pri tanečných zábavách pre muzikantov.

Sála Jednoty má nasledujúce rozmery 11m x 6m.

Najviac hostí je tu v sobotu a v nedeľu. V pondelok býva vždy zatvorené.

V pohostinstve.



PAVEL VOZÁR

Jeden z najusilovnejších brigádnikov za ZO-ČSM.



CHATKA

ŽIACI ZDŠ

Foteně: 11. 10. 1961

Žiaci boli v tento deň na vychádzke.

1. až 5. ročník ZDŠ.



„ MOJE VLÁSKY "

ŠEJ-HAJ...

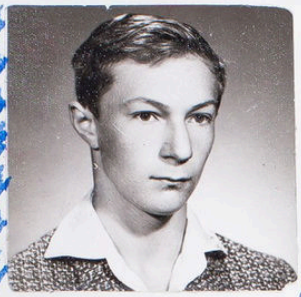

V CIVILE

MIROSLAV RIEČAN
20.10.1947
č.d. 63

1966

EŠTE SI ODPOČINIEM



DUŠAN RIEČAN 15.8.1948 č.85

VO VOJENSKEJ ZÁKLADNEJ SLUŽBE



10.10.1966 nastúpil vojenskú základnú službu do BREZNA.



1.8.1967 nastúpil vojenskú základnú službu do LIPTOVSKÉHO MIKULÁŠA.





Poriadok je poriadok, hovorí pán Snopka. Prázdne treba vyniesť a doniesť plné.

Takto je to na svadbách, krstinách, meninách a pri iných príležitostiach.

„Nuž prajeme im aj tu šťastlivú zábavu."



Porucha na stĺpach.
Tie, ako aj táto sa rýchlo odstránia. Elektrika zhasla, piva odletie...
Rýchlo na stĺpa a oprava je hotová.
Takto to urobil aj
Milan Snopko vodič ČSAD

„Duj, duj, duj duj ...
NA JÁNA 1967

J. Oravec, O. Snopko, M. Oravec
a JÁNKO CHROBÁK st.





Dom Martina Pjötrowského a Ondreja Snopku - SAMUVIE
Dom sa začal stavať v roku 1965.

STAV DOMU

K: 11. 12. 1967

Latiaľ je to najvyšší dom u nás.


1968
1968

4. januára 1968 sa konala estráda žiakov ZDŠ a MO-ČSM. Na estráde bolo 97 občanov. Na estráde vystupovali títo členovia: Miroslav Snopko, Ondrej Riečan Ján Snopko, Ľ. Brožek, P. Halaj, P. Snopko, J. Puchyová, J. Michalková, Ján Vozár a Igor Kudelka. Program bol celé dve hodiny. Z Malachova boli 14 občania a z Rakytovca 9 občania.

5. januára 1968 bola relácia do miestneho rozhlasu na tému: „ZAČALI SME NOVÝ ROK 1969." V relácii sa zároveň hodnotila práca kultúrno-osvetová za rok 1968.

V tomto mesiaci sa uskutočnila jedna prednáška na tému: POZNAJ SVOJU OBEC." Bola to viacmenej beseda na ktorej bolo 64 občanov, najmä mládež. Na besede sa čítali aj niektoré state z obecnej kroniky. Hovorilo sa hodne o založení obce o uhliaroch, ktorí tu na začiatku bývali.

V tomto mesiaci prebral funkciu tajomníka v našej obci po A. Vaštúrovej JÁN SNOPKO č. 11. Menovaný v obci ešte predtým zastával viacere verejné funkcie. V práci MNV má dobré skúsenosti, rád pracuje, rád pomáha občanom. Hneď na začiatku sa u ňho prejavila veľká iniciatíva čo sa odzrkadlilo aj v jeho tvorivej práci, ktorú si skutočne čestne vykonáva.

13. januára 1968 boli v tunajšej obci zástupcovia OV-SVÄZARMU, ktorí sa informovali o práci v tunajšej organizácii. Poukázalo sa na viacero nedostatkov v tejto práci. Pracovníci OV-Svázarmu žiadali o zvolenie nového výboru. Nový výbor sa zvolil 21. marca 1968. Predsedom sa stal JÁN SNOPKO č.d. 4. Od tých čias sa stala skutočne premena v tejto organizácii. OV-SVÁZARMU sa zaviazal, že poskytne finančnú pomoc. Sľúbil, že finančne pomôže sumou 8.000.-Kčs, ktorá sa použije na práce spojené s novou klubovňou, ktorá sa zriaďuje v novom kultúrnom dome.

23. marca sa konala schôdzka tejto organizácie s týmto programom:

PRÁCA ZVÁZARMU

1. ZAHÁJENIE
2. PLÁN PRÁCE NA ROK 1968.
3. VÝCHOVA BRANCOV.
4. KRÚŽKY V TEJTO ORGANIZÁCII.
5. FILM.
6. DISKUSIA.
7. PREMIETANIE DRUHÝCH FILMOV.

4. 2. 1968 sa konala schôdzka rady OB s týmto programom:

1. Zahájenie.
2. JEDNOTNÝ PLÁN kultúr. osvet. práce.
3. Spolupráca so zložkami NF.
4. Tanečné zábavy a ich poriadanie.
5. Rôzne.
6. Diskusia.
7. Zakončenie.

Na schôdzke bolo spolu 11 členov zo zložiek NF. Za ONV bol inšpektor pre kultúru s. Pavel Halaj. Za MNV bol prítomný s. predseda Juraj Potocký. Oslávilo sa zároveň aj 100 výročie, ako sa začalo na Pršanoch učiť a 65. výročie, ako sa začalo učiť v tunajšej škole. Obec približne v týchto rokoch bude oslavovať 500. výročie založenia našej obce. Tieto oslavy sa budú konať, keď sa postaví KULTÚRNY DOM v našej obci. Bude to pravdepodobne v auguste 1969.

25. 2. 1968 sa konala v tunajšej obci FAŠIANGOVÁ KOLEDA. Zvyky a obyčaje sa stále zachovávajú. V nedeľu bolo na zábave 140 ľudí. V pondelok 120 a v utorok približne 160. Cudzincov bolo približne 60. Basu sme pochovali presne o 00.30 hod. S muzikou teda bude „SVÄTÝ POKOJ"

V roku 1968 v mesiaci januári, februári a v marci bolo pomerne dobré počasie. Snehu tejto zimy bolo málo. Najväčšiu zimu som nameral 17. januára 1968 -17°C (merané pri kult. dome) Najviac snehu bolo namerané 85cm. 24. 1. 1968 pršal dážď so snehom. 20. a 21. 2. 1968 bolo v tomto mesiaci najteplejšie. (+10°C) 23.2.68 o $16^{.35}$ prvýkrát ZAHRMELO. 1. a 2. marca ešte napadol sneh 18cm. 7. marca sa ochladilo a teplota klesla na -12°C. V druhej polovici marca sa značne otepllilo. Začal sa topiť sneh. 14. marca zmizol všetok sneh. Najdlhšie sa udržal v Doline pri Riečanov. 23. marca pršal dážď približne za 3 hodiny. 26. marca bol dosť hustý vietor. Na niektorých úsekoch v lese polamalo stromy.

Tejto zimy som spozoroval viac ako inokedy poobhrýzané ovocné stromky od zajacov. 14. 2. 1968 sme so žiakmi spozorovali 2 líšky v priestranstve ÚZKE.

28. 2. 1968 viacerí občania spozorovali večer o $21^{.40}$ hod. nápadne dosť veľký kruh okolo MESIACA. Biely kruh bolo najviac pozorovať o 22^{15} hod. O 01^{30} už takmer nebolo nič pozorovať. Podobný úkaz som pozoroval 2. marca 1968 o $21^{.30}$ hod. a 8. marca o $19^{.20}$ hod.

11. marca 1968 bolo možné pozorovať značné teplotné rozdiely +8°C, 4°C, 9°C, 7°C. ($0^{14^{00}}$)

27. 2. 1968 sa našiel pod OBRAZOM dokaličený mladík, ktorý bol 26.2.1968 v tunajšej obci na fašiangovej zábave. Mladíka našiel Peter Riečan z Lipinky, žiak 9. roč. ZDŠ. Prípad ihneď ohlásil a mladíka odviezli do nemocnice. Mladík v nemocnici zomrel. Väčka aj touto cestou P. Riečanovi, ktorý sa aj v tejto veci zachoval ako žiak a snažil sa mladíkovi pomôcť.

11. marca 1968 bol na tunajšej škole súd. inšpektor Dobra, s. riaditeľ ZDŠ Halgaš. Jednalo sa o zrušenie školy. Nakoniec rodičia a občania rozhodli, že ju nezrušia, ale žiaci 5. ročníka budú chodiť na ZDŠ v RADVANI. V posledných rokoch stav žiakov klesá. Teraz je 21. V školskom roku 1968/69, sa očakáva len 16 žiakov. Do 1. roč. sú zapísaní len 2 žiaci.

9. marca sa konali oslavy MDŽ. Žiaci ZDŠ vystúpili s 2. hod. programom. V programe vystupovali títo žiaci: M. Snopko, J. Vozár, P. Riečan, Ľ. Brožek, I. Kudelka, P. Snopko, Ján Dobrotka, L. Dobrotová, Jolana Púchyová a Jolana Michalková. Slávnostný prejav mala Mária Michalková. Po programe bola tanečná zábava a spoločné občerstvenie. Zábava trvala do 02^{00} hod. a dobre sa skončila.

10. marca 1968 sa premietlo 7 poučných, výchovných a zábavných filmov. Prítomných bolo 70.

22. marca bola beseda na tému: OSLOBODENIE NAŠEJ OBCE. Na besede bolo spolu 74 občanov. 3 starší občania hovorili o oslobodení obce. Hovorilo sa aj o zničení múrov v škole, ako aj o postupe oslobodeneckých armád. Po besede sa premietli 4 krátke filmy: KAPITOLY DEJIN (I - IV. diel.) Po tomto si návštevníci besedy žiadali, aby sa im ukázala obecná kronika. S pozornosťou ju všetci prezreli. Táto beseda sa pripadala na počesť 23. výročia oslobodenia našej vlasti. Z mládeže bolo prítomných 47.

Na počesť tohoto výročia žiaci ZDŠ skladali pioniersky sľub. Sľub zložili títo žiaci:

1. J. Pisáková,	3. roč.	16. 9. 1959
2. A. Krnáčová	3. roč.	22. 8. 1959
3. J. CHROBÁK	3. roč.	21. 4. 1959
4. J. Vozár	3. roč.	3. 12. 1958

Po sľube sa dostalo všetkým žiakom občerstvenie. Žiakom sa premietol bezplatne film: PRERUŠENÁ PIESEŇ.

27. marca sa konali športové preteky. Najlepší boli odmenení. Pretekal sa šplh na lane, žrdi, hádzanie na cieľ, vrh guľou, hádzanie obruč a „beh vo vreci". O 17. hod. sa uskutočnil „ohebal" pri dolnému a hornému koncu. (STAV 14:18) Táto hra je teraz veľmi používaná v našej obci.

ŽIACI 2. ročníka ZDŠ.



Fotené na Plieżke.

LADISLAV VOZÁR, DOBROTOVÁ MÁRIA, VOJTECH VOZÁR
FOTENÉ: 16. 4. 1968

CHATKA

OPRAVA PREVEDENA V ROKU 1968



CHATKA BOLA VLASTNÍCTVOM ZO-ZVÄZARMU, TOHOTO ROKU SA SÚKROMNE PREDALA.

Fotené: 16. 4. 1968

13. marca 1968 sa konalo verejné plenárne zasadnutie MNV v sále Jednoty o 19°° hod. s nasledujúcim programom:

1. Zahájenie
2. Hodnotenie práce MNV.
3. Akcia Z - výstavba kult. domu.
4. Hospodárenie za rok 1967.
5. Prečítanie JEDNOT. PLÁNU OB.
6. Zakončenie.

Občania hlavne hovorili o výstavbe kultúrneho domu. Hovorilo sa aj o tom, že mnohí občania majú veľmi málo hodín odpracované. Veľmi málo na tejto stavbe pracovali ženy. Na stavbe vidíme najviac penzistov a mládež. Občania v najproduktívnejšom veku a hlavne ženy tu chýbajú. Hodne sa hovorilo o materiálnom zabezpečení. Sú v obci občania, ktorí sa nezapájajú do žiadnej práce, ale veľmi dobre vedia kritizovať a tým podlamovať autoritu funkcionárov v obci. V budúcnosti bude potrebné si prácu občanov všímať lepšie, aby bol jasný prehľad kto pracuje a kto nepracuje. Verejného zasadnutia sa zúčastnilo približne 65 občanov. Potom sa premietol film.



Fialka

V 63 prípadoch v obci pestujú kvety.
Izbové kvetiny v 36 prípadoch.

Prichádza jar 1968. Snežienky sa našli už 13. marca 1968. Prvé fialky sme našli 27. 3. 1968. Kašky začali kvitnúť 26. 3. 1968. Narcis biely zakvitol 29. marca, narcis žltý 4. apríla, púpava 19. apríla, sedmokrásky 4. júna.

DREVINY

čerešne	jablone	hrušky	slivky
13-17. 4. 68	1-5. 5. 68	4-9. 5. 68	4-11. 5. 68

Ruže v tunajšej obci pestujú veľmi málo. Jednoročné a dvojročné rastliny sa pestujú najviac. Štepenie sa používa zriedkavo. Vlastných odrôd je vypestovaných pomerne málo. Zvláštny kvetinový sad nemáme. Občania väčšinou pestujú kvetiny na hroby, alebo na okrasu v svojich záhradkách pred domom.

Spevavé vtáctvo je priamo v obci málo udomácnené. Zvlášť v zime vidno ich veľmi málo. Priame vetry a veľké teplotné výkyvy, ako aj vírivé prúdy všetky vtáky rovnako znášajú. V nadmorskej výška 560 - 480, teda v našich dolinách sú priaznivejšie podmienky pre vtákov. V potoku sa spevavé vtáctvo viac zdržuje. Je zaujímavé, že bažanty vidno najviac v úseku „pod MAGAZÍNOM" smerom na juhovýchod v nad. výške ∆ 570 - 510 m do vzdialenosti 700 m. Okolo tohoto miesta je hodne zamských výparov, najväčšie ročné zrážky a najslabšie veterné prúdy charakteristické pre túto nadmorskú výšku. Vo vzdialenosti asi 3km sa udomácnili hlavne vrany, ktoré tu vidno pri ceste hlavne v mesiaci januári a vo februári. Potom sa sťahujú k blízkym poliam a k pieskoviskám. Ďatle a drozdy sú tiež ojedinelé. V zime ich vidno veľmi málo. Najviac vidno vrabce a sýkorky. Lastovičky tohoto roku bolo vidno poletovať už 3. apríla. Sťahovali sa v čase od 17. septembra do 24 septembra, ako bolo pozorované. Nízka a vysoká zver je zastúpená v priemernom počte. Všeobecne sa javí úbytok.

Posledný sneh sa už topí. Deti však využívajú posledné hry v snehu tak ako to vidíte na tomto obrázku. Na ňom vidíte ĽUBOMÍRA DOBROTU žiaka 2. roč. tunajšej ZDŠ.





Sneh sa už pomiňul. Prichádza jar. Tento snímok som urobil práve v deň, keď sme si v škole pripomínali 23. výročie oslobodenia našej obce. Na besede boli práve títo žiaci - pionieri, preto som ich tu na pamiatku priložil. Dobre, že nerobia to čo je v r j n a.



V našej kronike sa ešte nepísalo o našich doručovateloch - počtároch. Preto dovoľte mi, aby aj toto v stručnosti opísal. Pošta sa nosila tak ako aj teraz z Radvane. Chodilo sa pešo. Najprv raz do týždňa, potom dvakrát, alebo podľa potreby a počasia. Ťažko bolo najmä s balíkami. Bola to zaslúžená práca. Všetci doručovatelia sa pochodili skutočne veľa. Doručovateľov sa vystriedalo dosť. Pre zaujímavosť uvádzam tieto osoby:

1. Samuel Snopko
2. Ján Snopko Lapúch
3. Dobrota Ondrej mladší
4. Dobrotová Ludmila Balovie
5. Riečanová st. Badínčanovie
6. Riečanová Anna ml. -"-
7. Dobrota Ondrej starší - Balovie
8. Friderika Dobrotová od r. 1968
9.
10.
11.
12.

ZA ROK 1968

PRAVDA	4	ŽIVOT	5
SLOVENKA	17	BESEDA	4
SMER	20	DETSKE	30
SMENA	4	EV. POSOL	14
SVET	7	KAT. NOVINY	5

V starej kronike je opisaná naša zvonica, oršem nie je opísané kto zvonil. V tunajšej obci sa pri zvonení vystriedali títo občania:

1. Dvorsky Juraj
2. Kostka Ján
3. Dobrotová Mária č.d. 111.

Zvonieva sa tak, ako voľakedy. Zvyky a obyčaje sú už od pamäti zachované a stále sa zachovávajú. Zvon, ktorý máme tu je už hodne starý a má dobrý hlas. Jeho frekvencia pri údere a sile 10 kp = 54 sec. (trvanie hlasu) Hlas sa zmenšuje, kmitanie je prerušované v 2 sek. intervaloch. Impulz šírenia závisí od povetrnostných podmienok.

Voľakedy sa zvonilo častejšie. Dnes, hlavne v zime už len na obed. Zvyk zvonenia v rok výročia úmrtia sa zachováva.

ZBERAČI MLIEKA

Už dávnejšie sa zberá v obci mlieko. Je to predpísaný kontigent. Dodávka mlieka je predpísaná a občania potom podľa možnosti mlieko odovzdávajú. Tukovosť mlieka sa meria. Potom prichádza „ZBERŇA" ktorá mlieko odváža.

V zbieraní sa vystriedali títo občania:

1. KATARÍNA PÚCHYOVÁ
2. EMÍLIA POTOCKÁ
3. EMÍLIA RIEČANOVÁ č.d. 59.

Pred niekoľkými rokmi som opisoval rast životnej úrovne v našej obci. Rast životnej úrovne hunajších ľudí stúpa.

VŠIMNI SI MILÝ ČITATEĽ TIETO ÚDAJE:

1968

P.číslo:	T o v a r :	Množstvo ročne:
1.	CHLIEB	43.580 kg
2.	ROŽKY	56.000 ks
3.	KEKSY	2.700 kg
4.	CUKRÍKY A ČOKOLÁDA	570 kg
5.	MÄSO	13.000 kg
6.	KONZERVY	570 kg
7.	ZAVÁRANINY	870 ks
8.	PIVO	87.200 l
9.	MINERÁLNA VODA	5.700 fľaš
10.	MALINOVKA	3.800 -"-
11.	MÚKA	4.280 kg

V predajniach sa minie približne 156.000 kusov cigariet rozličného druhu a 1.400 balíkov tabaku. Hodnoty sú ovelá vyššie než ukazuje tabuľka, lebo tovar sa kupuje aj v Banskej Bystrici. Pomerne dosť sa vypije piva a minerálnych nápojov. Z toho všetkého vidno, že životná úroveň skutočne v našej obci stúpa. Minulo by sa ešte viac, keby v hunajšom obchode "bolo všetko dostať". Počet by sa zvýšil.

1.)	TELEVÍZORY.....	56 ks
2.)	RÁDIÁ.....	78 -"-
3.)	AUTÁ.....	5 -"-
4.)	MOTORKY.....	18 -"-
5.)	CIRKULÁRE.....	31 -"-
6.)	PRÁČKY.....	
7.)	ĽADNIČKY.....	
8.)	ŠIJACIE STROJE.....	41 -"-
9.)	VARIČE.....	94 -"-
10.)	ŽEHLIČKY.....	88 -"-
11.)	VYSAVAČE.....	41 -"-
12.)	Bicykle.....	48 -"-

Počet dôchodcov spolu je 46. Ich mesačný príjem činí spolu: 17.820:- Kčs. Zárobkove činných dôchodcov je 8. Ich ďalší mesačný príjem činí spolu: 7.458 Kčs.

STAV HOSPODÁRSKYCH ZVIERAT
K 1. 1. 1969

KRAVY A TEĽCE	KOZY	OVCE	OŠÍPANÉ	HYDINA
106 KS	68 KS	74 KS	39 KS	570 KS

Počet povozníkov vobci je 5. Počet koní činí: 7 kusov.

V predvečer 1. mája 1968 bol táborový oheň na Pliežke, ktorý usporiadali členovia MO-ČSM a žiaci ZDŠ v tunajšej obci.

Na 1. mája sa konali oslavy v Banskej Bystrici na ktorých bolo z tunajšej obce približne 55 občanov. Popoludní viacerí občania ostali na rozličných kultúrnych podujatiach.

Večer o 19.30 sa premietol slovenský film Pieseň o sivom holubovi. Účasť na predstavení bola približne 70 občanov. Film sa premietol bezplatne. Potom bola tanečná zábava, ktorá sa vydarene skončila.

8. mája v predvečer 23. výročia nášho oslobodenia sa konali oslavy aj v našej obci. Na záver sa premietli tieto filmy:

1. DUKLA,
2. DRUHÁ SVETOVÁ VOJNA.
3. NEMECKÁ.
4. TELGART.
5. SNP v BANSKEJ BYSTRICI.
6. TOKAJÍK.

Filmy boli zaujímavé a navštívilo ich 80 občanov.
9. mája sa usporiadala v tunajšej obci: TANEČNÁ ZÁBAVA.

Tohoto roku sa veľmi rýchlo začalo kosiť. Prvých koscov sme videli už 26. mája. Do prvej polovice júna bola kosba v plnom prúde. Trávy boli priemerné. Mládze začali rásť pozdejšie, lebo bolo sucho. Veľké horúčavy boli v júni a v júli až 36 - 38°C. V lete pršalo veľmi málo. Ovocia bolo málo. Jablká obrodili slabo, hrušky priemerne. Slivky obrodili iba na úsekoch. Čerešne tohoto roku obrodili pomerne dobre. Orechov tohoto roku bolo dosť. Zo zeleniny málo bolo uhoriek a kapusty. Cibuľa a cesnak sa urodili v priemere. Pásavka zemiaková sa tohoto roku nevyskytla vo veľkom množstve. Bolo badať väčšie množstvo motýľov. Babočka admirál, babočka pavie oko, modrások, žltások a mlynárik kapustný. Chrústov tohoto roku nebolo veľa. Vo veľkom množstve sa vyskytli hlavne muchy. Najviac ich bolo pri teplotách 22 - 28°C. Menej nad 20°C do 31°C. Červov bolo veľmi málo. Sotva bolo pozorovať dážďovky, slimákov hlavne lesných. Objavili sa až v septembri. Z húb tohoto roku sa najviac objavili kuriatka, kozáky, baniky, pačiarky, osičníky a rýdziky, ktorých bolo najviac.

Tohoto roku zvlášť dobre obrodili buky bukvou. Žiaci tunajšej školy nazbierali bukvu v množstve asi 22 kg. Najviac jej bolo na Pliežke, Vysočine a v priestranstve „Žádrozd". Lesných plodín bolo tohoto roku veľmi málo. Pomerne dobre obrodili čučoriedky.

28. júla 1969 sa hral volejbal na školskom dvore, Horný koniec - Dolný koniec. Hra bola v pomere 10:14. 29. júla sa konali preteky v behu. Najlepšie časy sa, namerali týmto žiakom: Oravec Ján, (5.r.), Zlatica Vozárová (4.) Mária Riečanová (4.roč.), Ján Krnáč (1.roč.), Ján Chmbák (3.roč.) a Jaroslava Pisáková (3.roč.)

2. 9. 1968 sa začal školský rok 1968/69. Na škole je len 16 žiakov. Do 1. postup. začali chodiť len dve žiačky. Na pamiatku urobil som tiato zábery:



ANNA SNOPKOVÁ

31. 10. 1961

Spolu sedia,
spolu sa priatelia



OĽGA CIMERMANOVÁ
15. 10. 1962

OSLAVY 50. VÝROČIA VZNIKU ČSR

28. októbra 1969 sa konali v tunajšej obci oslavy 50. výročia vzniku ČSR. Z tejto príležitosti dostali pamätné plakety títo občania:

P.č.	MENO:	ROK NAR.	BYDLISKO:
1.	Zuzana Dobrotová	1919	HORNÉ PRŠANY č. 1
2.	Ondrej Dobrota	1924	-"- 90
3.	Ján Dvorsky	1903	-"- 81
4.	Matej Dvorsky	1929	-"- 89
5.	Ján Chrobák	1906	-"- 45
6.	Juraj Potucký	1919	-"- 78
7.	Ondrej Riečan	1913	-"- 8
8.	Ján Snopko	1915	-"- 17
9.	Matej Snopko	1921	-"- 34
10	Ján Snopko	1881	-"- 29

Z tejto príležitosti sa nacvičil 1. hod. kult. program v ktorom vystúpili žiaci tunajšej ZDŠ. Potom sa premietol celovečerný slovenský film: PIESEŇ O SIVOM HOLUBOVI. Na oslavách bolo 96 občanov. Po oslavách bola tanečná zábava. Pred oslavami bola aj relácia do miest. rozhlasu.

V ZIME 1968



Ján Snopko (KAN.)
Ondrej Kláčan
Ján Snopko (KAN.)
Ján Snopko
Ondrej Krnáč
NA KONI JE
VL. SNOPKOVA
(šof. otca)



SLAVOMÍR
PISÁK
6. roč. ZDŠ



ĽUBOMÍR
DOBROTA
žiak 3. roč. ZDŠ

Posledná rozlúčka
so snehom

V mesiaci decembri sa konala ESTRÁDA ROKU 1968. V estráde vystupovali títo žiaci: Ján Snopko, Ondrej Riečan, Ján Vozár, P. Snopko, P. Halaj, Lýdia Dobrotová, J. Richová, E. Kúdelková a Július Oravec. So žiakmi ZDŠ sa konala estráda pod názvom ZIMA 1968" 22. decembra 1968 o 19tej hod. v ZDŠ.

14. decembra 1968 sa konala v hornej obci VÝROČNÁ SCHÔDZA ČSČK. Na schôdzke bolo spolu: 74 občanov. Premietli sa títo filmy:

1.) Lekár radí.
2.) Oči a uši.
3.) Boj proti rakovine.
4.) Horehronie.

Pred. ČSČK sa stala súd. MÁRIA ORAVCOVÁ. Ostatní členovia výboru sa stali:

1.) Mária Dobrotová č. d. 13.
2.) Anna Omiliaková č. d. 63.
3.) Zuzana Snopková č. d.
4.) Júlia Pisáková č. d. 92

Inštruktor ČSČK pán Daniel FAKLA veľmi účinne pomáha v práci ČSČK. Za neho skupina pekne pracovala.

NARODENÍ V ROKU 1968



JANKA KLIMENTOVÁ
29. 2. 1968 (o 06.10 h)
č. d. 29.



MILAN SNOPKO č. 94
4. 4. 1968 (05.30 h.)



ANNA VEŠTÚROVÁ č. 6
1. 1. 1968 (02.15 h.)



1969 PF

CESTA

A cesta nová zasa začína,
by prekliesnil si ju človek sám
a potom čo i vdiali cieľ
dosiahol svoj...
tam cesta ešte žiadna nekončí,
lež znovu nová začína
Nastav hruď tú silnú
prekážky kliesni a zdolávaj ich,
miluj vlasť a priateľov svojich
dokorán náručie svoje otvor.

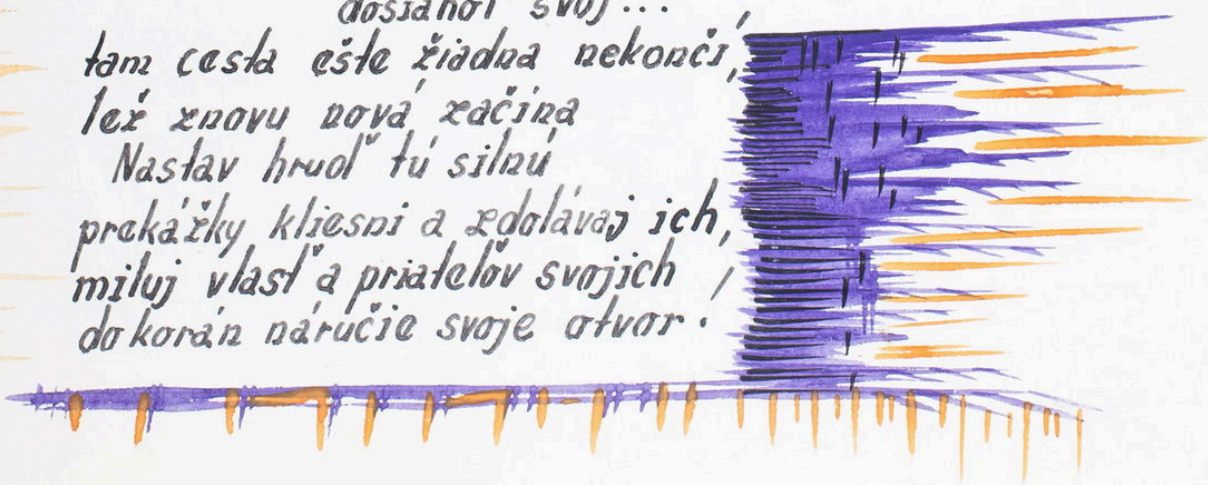

4. januára 1969 bola schôdzka rady DB s nasledujúcim programom:

1. ZAHÁJENIE
2. SCHVÁLENIE PLÁNU DB na rok 1969.
3. DISKUSIA
4. ZAKONČENIE

Na tejto schôdzke sa zúčastnili 12 zástupcovia zložiek NF. Zároveň sa schválil i plán kultúrno-osvetovej činnosti na rok 1969. Za MNV sa zúčastnil aj predseda MNV s. Juraj Polucký. Mládež vystúpila s požiadavkou organizovať "ČAJOVÉ VEČIERKY v ZDŠ. Táto požiadavka sa im kladne vybavila.

5. januára 1969 sa uskutočnil prvý ČAJOVÝ VEČIEROK v budove ZDŠ. Na večierku bolo približne 70 mladých ľudí. Ani na tomto večierku nechýbali muzikanti. V zimnom období boli ešte 4 podobné večierky. Svoj výchovný cieľ splnili dobre. Ako organizátori týchto večierkov boli: Július Oravec a Ján Snopko - Ďurovie. Účasť na večierkoch činila spolu: 320. Návšteva v miestnom pohostinstve skutočne poklesla. Jeden čajový večierok bol spojený aj so schôdzkou DO-ČSM a ZO-ZVÁZARMU. Mládež hovorila na schôdzke o svojich ťažkostiach.

17. januára 1969 sa uskutočnila zdravotnícka prednáška na tému: „CHRÍPKOVÁ EPIDÉMIA." Na tejto prednáške bolo približne 60 občanov. Prednáška na túto tému bola spojená i s filmom. V tunajšej obci v tomto období bolo chorých na chrípku 42 detí a asi 80 dospelých občanov.

Tohoto roku sa objavil citeľný nedostatok uhlia. Vyučovať sa začalo len 13. januára 1969. Aj prísun uhlia do domácností sa obmedzil. Ľudia väčšinou kúria drevom.

19. januára 1969 bola schôdzka ZO-ZVÄZARMU. Na schôdzke bolo 11 členov tejto organizácie. Členovia sa zaoberali otázkou zriadenia klubovne ZVÄZARMU v kultúrnom dome. Členovia žiadali o uvoľnenie jednej miestnosti. Na schôdzke sa hodnotila aj brigádnická činnosť členov pri výstavbe kultúrneho domu v tunajšej obci.

26. januára 1969 sa konala členská schôdza ČSČK s nasledujúcim programom:

1. Zahájenie
2. Plán práce na rok 1969.
3. Darcovstvo krvi.
4. Premietnutie krátkych filmov.
5. Zakončenie.

Na schôdzke bolo 63 občanov a 14 detí. O práci ČSČK hovoril inštruktor OV-ČSČK Daniel Fakla.

352

28. januára 1969 sa konala schôdzka rady MNV s nasledujúcim programom:

1. Zahájenie.
2. Zhodnotenie akcie „Z"
3. Schválenie plánu kult. osv. činnosti 1969
4. Rôzne.
5. Zakončenie.

Predseda MNV s. Juraj Potocký hovoril o výstavbe kultúrneho domu. Hodnotil práce, ktoré sa doposiaľ urobili. Kvášť hovoril o pracovných silách a o brigádnickej činnosti. Oboznámil členov rady MNV o elektroinštalačných a vodoinštalačných prácach. Zároveň sa hovorilo o javiskovom zariadení a o premietacej kabíne. Súdruh tajomník MNV Ján Snopko hovoril o brigádach, ktoré je potrebné zaistiť už v jari. Viktor Vešťr hovoril o využití všetkých odborníkov z tunajšej obce. Bol za návrh, aby sa brigády včas pripravovali a presviedčali všetci občania pre túto naliehavú prácu.

Na schôdzke sa schválil aj plán kultúrno-osvetovej práce na rok 1969. Hodnotila sa aj práca s filmom a agitačno-propagačná práca v obci.

Na schôdzke sa zúčastnili aj zástupcovia masových zložiek NF. Schôdzka trvala dve a pol hod.

16. 17. a 18. februára 1969 sa konali ako obyčajne fašiangové zábavy. Nechýbala ani „fašiangová kaková", ktorá sa konala ako vždy v nedeľu. Na tieto 3 dni bolo na zábave spolu 450 občanov, z toho 73 cudzincov. Basa sa pochovala podľa „prešanských zvykov v noci o 24^00 hod. Nechýbal ani „pohrebný sprievod". Pre tých čo chodia do kina sme premietli tieto filmy:

1. CHAPLIN V BANKE
2. CHAPLIN PREDAVAČ PÁRKOV
3. BABIČKINA KRABIČKA
4. ZIMA
5. AUSTRÁLIA

23. 2. 1969 bola VÝROČNÁ SCHÔDZKA ZVÁZARMU. Na nej sa zúčastnil aj pred. MNV s. J. Patucký a s. tajomník MNV Ján Snopko. Na tejto schôdzke bolo spolu 43 členov a hostí. Po schôdzke bol čajový večierok.

20. 2. 1969 sa urobila previerka v ľudovej knižnici. Previerka sa konala aj na ZDŠ. Previerku vykonal inšp. Pavel Halaj a metodička KĽK súd. Valachová. Po A. Oravcovej prevzala knižnicu s. A. Riečanová. Školská knižnica je dobre využitá a žiaci v zimnom období prečítali 274 kníh. V tomto mesiaci sa dala do poriadku aj ČÍTÁREŇ kde je urobená výzdoba.

27. 2. 1969 sa konala VÝROČNÁ schôdzka ČSČK. Na schôdzke sa zúčastnili: Mudr. Vrbická, sestra Lisecká - za obvod Radvaň, Daniel Fakla - farár a za OV-ČSČK Mudr. Pružinský. Na schôdzke sa zúčastnilo spolu: 78 občanov (21 detí) Premietli sa tieto filmy:

1. Hygiena tela.
2. Ako sa stravovať v zime.
3. Reumatizmus.

V roku 1969 darovali krv títo občania:

1. Anna Oravcová
2. Marta Snopková
3. Elena Snopková
4. Elena Krnáčová
5. Mária Vozárová
6. Ján Dobrota

Vďaka týmto občanom aj touto cestou. Títo občania zároveň dostali aj pochvalné uznanie za darcovstvo. Menovaní členovia dostali aj balíčky v hodnote à 21.- Kčs. Ako zvláštnu odmenu všetci dostali à 5 voľných lístkov do kina.

28. 2. 1969 bola zadržaná slávnostná pionierska schôdzka z príležitosti 21. výročia februárových udalostí. Po schôdzke sa premietli tieto filmy:

1. Február 1948
2. Naše víťazstvo vo FEBRUÁRI 1948.
3. PRAHA 1948.

2. marca 1969 ZO-ZVÄZARMU usporiadala lyžiarske preteky, ktoré sa konali o 10ºº. Účastníci pretekov sa zišli v ZDŠ. Pretekali nasledujúci pretekári:

1. V. Marko
2. J. Oravec
3. A. Snopková
4. E. Potocká
5. V. Potocký
6. P. Halaj
7. J. Kostka
8. P. Snopko
9. J. Dvorský
10. J. Snopko
11. J. Oravec
12. L. Vozár

Boli rozdané odmeny v sume do 500.- Kčs. Všetci pretekári dostali aj diplom. Po lyžiarskych pretekoch bol čajový večierok.

9. marca 1969 boly oslavy MDŽ. K tomuto sviatku bola nacvičená estráda, ktorá trvala celé 2 hod. Na programe bolo spolu 93 občanov. Vybrané vstupné bolo použité pre ZO-Zväzarmu. Po programe bola tanečná zábava ktorá trvala do 02.30 hod. Na nej bolo 140 občanov (32 cudzincov)

Pred MDŽ bola nacvičená relácia do miest. rozhlasu. Žiaci ZDŠ a členovia DO-ČSM prispeli s pásmom, básničkami a privetom. Program relácie bol nasledujúci:

1. Báseň: MATKA
2. Naše matky dnes.
3. PÁSMO K MDŽ
4. Poďakovanie matkám

POČASIE V ZIME

Prvý sneh napadol 14. novembra 1968. Napadlo ho 11cm. Tento 16. novembra zmizol. Ďalší začal padať 10. dec. 1968. Teplota sa pohybovala medzi -3°C - 10°C. V noci neprevýšila teplota - 13°C. Najkrajšie počasie v dec. bol 1. a 2. decembra 1968. 17. decembra 1968 o 14^00 h. ešte 2x pomerne dosť silne zahrmelo. V prvej polovici januára 1968 sa pohybovali teploty okolo -11°C. 15. januára 1968 poklesla teplota na -3°C cez deň a v noci na -6°-7°C. 16. 1. 1969 pršalo. 26. 27. a 28. 1. 69 tiež pršalo. Koncom januára 1969 bolo pomerne teplo. Vo februári 1969 bolo veľmi nepriaznivé počasie. Skoro celý mesiac bol odmäk. 25. februára 1969 bolo snehu približne 48cm. Záveje dosahovali na lúkach 98cm - 118cm. Votvorenom teréne na cestách len 11cm. Hrúbka ľadu dosahovala v priemere 9-11cm. Najhrubší ľad som z 11 meraní nameral pred Hydcav až 21cm (20. 2. 1969 o 14^00 h.) Začiatkom marca zasa začal padať sneh. 1 marca napadlo 7cm, 2. marca 5cm. 15. 16. 17. marca začal prísť dážď. 23. 24. 25. marca padal ešte sneh. 26. a 27. marca bol veľký vietor (60km/h.) 28. marca sa začal topiť sneh. 30. a 31. marca pršalo. Sneh sa pomerne rýchlo stopil. Jar i tak pomerne neskoro prišla. Zlepšenie počasia nastalo v prvej polovici apríla. (+11 - 16°C)

Na VEĽKÚ NOC (6. 4. 1969) bolo pekne. Teploty dosahovali až +17°C. V noci +7 až +10°C.

Koncom marca 1969 sa prekrývala strecha na budove Jednoty. Práca sa vykonala za dva týždne. Celkový náklad na pokryvu plechom činil: 29.000 Kčs.

V druhej polovici apríla sa prekryla plechom strecha budovy ĽDŠ. Práca trvala 15 dní. Celkový náklad činil:

Plechom sa prekryla aj budova miestnej prevádzkárne. Celkový náklad činil:

V roku 1969 začali stavať v tunajšej obci nasledujúci občania:

1. Jozef Cimerman
2. Milan Michalko
3. Juraj Púchy

Toho istého roku postavili a aj zakryli novostavby Jozef Cimerman a Milan Michalko. V stavbe rodinného domu pokračoval Inž. Ján Kliment a Riečan, ktorý stavať na Lahradisku. Niektorí občania opravovali si svoje domy a dokončievali výstavbu svojich rodinných domčekov. Občania si pri prácach pomáhajú a využívajú hodne tunajších odborníkov hlavne murárov, ktorých je v tunajšej obci viacej.

Koncom jesene sa začala asfaltovať cesta od „Magazína" v dĺžke 1.700m. S prácami sa má pokračovať v roku 1970. Tohoto roku sa má opraviť aj asfaltka cez obec v dĺžke 750m.

Koncom roku 1969 sa začalo s rekonštrukciou

elektrickej siete. Zvýšil sa počet pouličných lamp. Cez hlavnú cestu je pouličné svetlo na každom stĺpe. Pouličné svetlo je vývojkové, svetelná kapacita silnejšia. Zároveň sa sieť pouličných lamp rozšírila. Obec je teraz osvetlená dobre.

V roku 1969 sa predĺžilo aj vodovodné potrubie s celkovým nákladom Pri týchto prácach sa odpracovalo spolu: brigádnickych hodín.

V jari a v lete bolo pomerne pekné počasie. Veľmi málo pršalo. Sena bolo veľmi málo. Zelenina neskoro dozrievala. Zemiakov bolo pomerne dosť. Z ovocných stromov najlepšie obrodili jablone. Čerešien bolo tohoto roku menej. Slivky, orechy a hrušky obrodili stredne. Egreš a ribezlie obrodili stredne. Polných plodov bolo veľmi málo. V zahradách a na lúkach pomerne dobre obrodili jahody.

V jeseni 1969 bolo pekné počasie, skoro až do konca novembra. Ojedinelé dažde v septembri a v októbri nestačili nasiaknúť ani zem. Pomerne dlhé sucho pôsobilo na nedostatok vody. Lesné potočky mali veľmi málo vody.

Koncom novembra napadol prvý sneh. Tento o 2 dni zasa zmizol. Denné teploty sa pohybovali okolo -6°C. Nočné teploty okolo -12°C, niekde aj -14°C. Viacej snehu napadlo 3. 8. 17. 21. a 25. decembra. 31. decembra padal sneh skoro celú noc. Hrúbka snehu sa pohybovala v hraniciach od 45cm do 117cm v snehových závejoch. Hrúbka ľadu od 3cm - 7cm.

21. júna 1969 bola JÁNIVSKÁ ZÁBAVA, ktorú organizovala ČSPO. Na zábave bolo 117 občanov (34 cudzincov.) Zábava sa konala na školskom dvore ZDŠ. Na zábave bolo najviac mládeže. Hrali naši muzikanti. Zábava sa skončila o 05.30 hod. V máji sa rozvinula aj činnosť členov v ČSPO. Predsedom tejto organizácie je Ján Dravec, ktorý si v práci počína dobre. Členovia ČSPO mali dobrú snahu aj pri rozličných prácach na výstavbe kult. domu. Pomáhali pri stavaní lešenia pri omietke, nosení materiálu, pri upratovaní a pri iných prácach na výstavbe kultúrneho domu.

29. júna 1969 sa podnikla exkurzia do Bystrej a na SRDIEČKO. Pri potôčku Bystrá sa varil guláš. Na výlete bolo spolu 54 občanov. Guláš varil Ján Snopko. Muzikanti tiež nechýbali. Dobrú náladu urobili v Brusne, kde hrali 2 hodiny. Počasie bolo veľmi zlé, zato však nálada dobrá. Z výletu sme sa vrátili o 21.00 hod. Muzikanti Snopko J, Snopko Ondrej a Matej Dobrota pobavili našich občanov celou cestou. Šoférom bol Milan Snopko z hornejšej obce.

V letnom a jesennom období mládež hrávala volejbal na dvore ZDŠ, lebo iného výhodnejšieho miesta zahať nieto. Uvažuje sa s miestom pri kult. dome. Futbal mládež hrala na kremnočianskom, čo je dosť ďaleko od hornejšej obce. Najzaujímavejší bol futbal dňa 12. júna 1969 proti Rakytovcu. Stav = 5:3 pre našich.

V roku 1969 sa previedli v obci nasledujúce akcie podľa štatistického výkazu k 31. 12. 1969:

1. Prednášky	5	210	občanov
2. Verejné hovory	3	157	-"-
3. Výročné schôdzky	5	218	-"-
4. Besedy	2	57	-"-
5. Večiarky	5	370	-"-
6. Tanečné zábavy	6	840	-"-
7. Knižnice aj v ZDŠ	13	117	-"-
8. Oslavy a estrády	4	340	-"-
9. Výstavky	2	43	-"-
10. Schôdzky ZRPŠ	4	47	-"-
11. Schôdzky MNV			-"-
12. Schôdzky DO-ČSM	4	180	-"-
13. Schôdzky ZO-Zväzarmu	4	140	-"-
14. Schôdzky ČSČK	2	130	-"-
15. Schôdzky ČSPO	4	80	-"-
16. Pionierske schôdzky	6	84	-"-
17. Zájazdy	3	157	-"-
18. Výlety spolu	6	215	-"-
19. Športové podujatia	7	318	-"-
20. Súťaže s odmenami	2	194	-"-
21. Relácie OB a zložiek	7		-"-
22. Relácie MNV			-"-
23. Iné akcie	6	214	-"-
24. Výmena nástenieck	14		-"-
25. Spoločný poslch televízie	6	84	-"-

SOCIÁLNE ROZVRSTVENIE K 31. 12. 1969

1. Robotníci	147
2. Roľníci	32
3. Pracujúca inteligencia	42
4. Študenti na ZDŠ	38
5. Študenti na str. a odb. školách	11
6. Študenti na vysokých školách	1
7. Diaľkove študujúci	3
8. Učnia	6
9. Zamestnané matky	24
10. Dôchodcovia	
11. Ostatní	

Najviac občanov je zamestnaných priamo v Banskej Bystrici. Do blízkeho okolia chodí do zamestnania občanov. V lese pracuje občanov. Viacere ženy pracujú väčšinou v domácnosti.

NARODENE DETI V ROKU 1969

P.č.	MENO	DÁTUM	MIESTO
1.	ROBERT SNOPKO	7. 2. 1969	B. BYSTRICA
2.	VIERA MAJEROVÁ	13. 2. 1969	-"-
3.	SLAVOMÍR MICHALKO	15. 8. 1969	-"-
4.	SLÁVKA MICHALČÍKOVÁ	24. 8. 1969	-"-

10. novembra 1969 sa konali v tunajšej obci oslavy 52. výročia VOSR, ktoré sa konali v budove ZDŠ s nasledujúcim programom:

1. Privítanie občanov.
2. Báseň: OKTÓBROVÁ - Snopková 2. roč.
3. Báseň: Spievam pieseň - Cimermanová 2. roč.
4. Sborová recitácia - ROK 1917
5. Prejav k 52. výročiu VOSR
6. Lenin - báseň (Ján Krnáč 3. roč.)
7. Zakončenie.

Po oslavách sa premietol celovečerný film: STOPY NA SITNE. Produkcia tohoto filmu je slovenská. Film sa premietol bezplatne a videlo ho 94 občanov. Oslavy splnili svoj výchovný cieľ.
Bezplatne sa v roku 1969 premietli tieto filmy:

1. Chaplin v banke.
2. Chaplin mládencom.
3. Lyžovačka v Tatrách.
4. Plávanie.
5. Zvieratá v zime.
6. Rakovina
7. ZSSR - MOSKVA
8. Austrália
9. Afrika
10. Život v lese. Február 1948.

LIMA 1969/1970

V mesiaci decembri sa začala chrípkové ochorenie. CHrípka vyvrcholila hlavne v mesiaci februári 1970. CHorých na chrípku bolo približne 90 občanov, z toho 26 detí. Úmrtia na chrípku sa nevyskytli.

V decembri 1969 začal pomerne dosť často padať sneh. Priemerné denné teploty boli -7° až -8 °C. Snehová prikrývka dosahovala 35cm - 48cm. Koncom mesiaca boli časté hmly. Viac snehu napadlo 31. decembra 1969.

Lima a snehové závieje začali vrcholiť v januári, vo februári a ešte aj v marci. 25. 2. 1970 boli najväčšie závieje.

Škola : 147cm.
Horný koniec : 210 cm.
Dolná časť obce : 185cm.

Pod obcou pri hlavnej ceste som nameral najväčší závej : 235cm. Autobusová doprava bola skĺzená v dňoch : 13. 17. 21. 24. 25. 2. 1970. 26. 2. 1970 boli dotrhané elektrické dráty a dráty rozhlasu. Na strechách bolo približne 85cm. snehu.

4. marca 1970 bolo najnepriaznivejšie počasie. V tento deň začal prší dážď. V tunajšej obci ani najstarší ľudia nepamätajú taký zimu a závieje, aké boli vo februári 1970. Na niektorých dvoroch bolo aj 3m snehu. Najväčšie chumáče snehu padali 26. 2. 1970 (2:5cm) Za 3 hodiny napadlo nového snehu približne 10cm. Fujavice boli tiež veľké.

HORNÉ PRŠANY

BYTOVÁ VÝSTAVBA 1969/1970

Z roka na rok rastie aj bytová výstavba v tunajšej obci. Vidno tu aj z týchto záberov:



DOM MILANA MICHALKU



DOM JÁNA RIEČANA

Ako stavebný materiál sa používajú tvárnice rôznych druhov, tehly, štrk, vápno, piesok a cement. Občania pokrývajú svoje domy najviac plechom.

Životná úroveň z roka na rok stúpa. Mzdy aj tohoto roku sa značne zvýšili. Dôchodky poberajú ..... občania vo výške..... Kčs.

CHOV HOSP. ZVIERAT

1.	KRAVY	97
2.	KONE	7
3.	KOZY	46
4.	OŠÍPANE	41
5.	OVCE	67
6.	Hydina spolu	420

Rádiá a televízory sú už skoro v každom dome. Rastie aj počet mechanizač. zariadení v domácnosti. Držiteľom áut sú 8 občania. Počet motoriek sa aj tohoto roku značne zvýšil. Kultúra bývania a obliekania sú pomerne na dobrej výške. Nový nábytok si občania dosť často kupujú. Modernizácia bývania je na dobrej výške. Rodičia svoje deti vkusne obliekajú. Náročnosť celkove stúpa, hoci skromnosť a šetrenie, by tiež nemali chýbať! Počet čitateľov novín, časopisov a knih sa tiež v poslednom čase zvýšil.

Vzhľad obce je vkusnejší, estetickejší. Dvory vo väčšine prípadoch sú čisté. Chýba však ich symetria, pätričná rozloha a ich umiestnenie.



DOMY

MILAN MICHALKO

JOZEF CIMERMAN

Športové hry na školskom dvore
24. mája 1970

HRA VOLEJBALU



Pohľad zo zač. obce
11. 6. 1970



ORBA V PLNOM PRÚDE
17. mája 1970
J. Snopko, D. Snopko, J. Snopko
pavoznik šofer taj. MNV



Domy pri Ľ. Dobrotovi
12. 6. 1970

V roku 1969 sa premietli v budove ZDŠ tieto celovečerné filmy :

Č.	NÁZOV FILMU	KČS PROD.
1.	Bláznova kronika	52.-
2.	Tri dcéry	18.-
3.	Evanjelium Sv. MATÚŠA	49.-
4.	Volanie Démanov	72.-
5.	Rio Bravo	190.-
6.	Kanály	26.-
7.	Náčelník VEĽKÝ HAD	72.-
8.	Majster KAT	70.-
9.	Prsteň s Nymfou I.	106.-
10.	Prsteň s Nymfou II.	106.-
11.	Džingischán	94.-
12.	Ukradnutá nevesta	49.-
13.	Poklad INKOV	72.-
14.	Kozie mlieko	51.-
15.	Roky odvahy a zrady	51.-
16.	Rok na dedine	49.-
17.	Old Shatterland	94.-
18.	Vanina - Vanini	72.-
19.	Bomba v 10^{00} HOD.	49.-
20.	Kráľovská rozprávka	26.-

21. Lásky jednej plavovlásky 29.-
22. Keď chýba trombón 18.-
23. Tarzanova smrť 51.-
24. Enyky banyky 28.-
25. Klaňzubova 11 ..... 49.-
26. Odpor 49.-
27. Pomsta v horách 24.-
28. Noc 28.-
29. Tajomstvo čín. Karatistu 74.-
30. VIVA MARIA 96.-
31. Život na zámku 51.-
32. Zálaty kráľa Mateáša 74.-
33. Desať malých čarnoškov 70.-
34. Pomoc 70.-
35. Zlatokopovia 94.-
36. Galantné slávnosti 93.-
37. Dobrodruh z Istambulu 94.-
38. Grand restaurant 70.-
39. Večer trojkráľový 49.-
40. Dynamit v zelenom 98.-
41. Žobrolac 49.-
42. Ako ukradnúť Venušu 96.-
43. Hurá cirkus 28.-
44. Stopy na SITNE 51.-
45. Rozprávka o cár. Sultánovi ... 26.-

46.	ANGELIKA MARKIZA	97.-
47.	ANGELIKA A KRÁĽ	97.-
48.	Malý partizán	96.-
49.	Varuj	98.-
50.	Muži a boj	96.-
51.	Znamenie trojuholníka	98.-
52.	10.000 slnc	97.-
53.	Fanfan tulipán	51.-
54.	Vlčie diery	51.-
55.	Výstrel v hmle	51.-
56.	Šťastie	51.-
57.	Na Berlín	27.-
58.	JAR	-
59.	CIRKUS	-
60.	KLEOPATRA	98.-

6. filmov sa premietlo pre občanov bezplatne, hlavne keď sa konali príležitostné oslavy. Najväčšia účasť bola na filmoch:
ANGELIKA A KLEOPATRA

V roku 1969 bola 7 tanečných zábav a dve ľudové veselice. Priemerná účasť na jednej tanečnej zábave bola 110 občanov.

V roku 1969 boli tri kultúrne vystúpenia, ktoré sa uskutočnili pri verejných oslavách.

V roku 1969 sa praviadlo viacero prác v tunajšej obci. Najhlavnejšie boli tieto:

1. Práce na kultúrnom dome. (Dokončenie vodoinštalačných prác, zapravenie svietidiel, omietkové práce, pokrývačské práce, betonárske práce a práce natieračov.
2. Predĺženie vodovodu
3. Maľovanie triedy a menšie údržbárske práce.
4. Opravy zariadení hlavne v MP.
5. Regulačné práce pri vodovode, odpad. rúry.
6. Práce MP.
7. Iné práce (viď dokumentáciu na MNV.

Nákladné auto V 3S patrí MNV podľa pokynov ktorého sa aj využíva. Zmluvné zákazky pravádza aj u druhých podnikoch. Pomáha aj v tunajšej obci.



KULTÚRNY DOM 1969

17. 12. 1969

1969

1 – 0

NASTAV HRUĎ

Kam letíš čas, ty vták trblietavý,
staré už prešlo zas,
nové zas začínaš.

Nastav hrud - ty človek,
nikdy nestoj - len vpred sa ponáhľaj,
nuž vykroč smelo - len vpred a vpred.

Idem, lebo viem, že k cieľu prídem,
nie sám, veď masa ľudu s tebou je,
idem, lebo stáť nemôžem.

Nastav hrud a borsa vpred,
za šťastie ľudu, za pokoj a šťastie,
nuž nastav hruď.... ty človek.

V roku 1970 bola prečítaná stará a nová kronika. Starú kroniku prezrel obšírnejšie pred. MNV súd. Juraj Potocký a tajomník MNV s. Ján Snopko. Listilosa, že stará kronika je nie úplná a mnohé údaje sú len veľmi stručne opísané a preto považujem za potrebné opísať niektoré historické udalosti hlavne vznik tunajšej obce. (Zistené z archívu, knih a iného materiálu.)

Obec Horné Pršany prešla rozlič. názvami. Persan (1407), Persan (1447), Prssan (1467), Persane (1550), Persany (1563) predtým Hornie Pršany; m. Felsőperesény. Bola to voľakedy župa Lvolanská, okres Banská Bystrica-okolie, kraj Banská Bystrica do r. 1960; okres Banská Bystrica, Stredoslovenský kraj.

Pomenovanie: Horný koniec, Dolný Koniec

Blízke, vŕšky, a pohoria: Plišky, Na lúčkach, Lipinka, Lána, Úzke, Cudenica, Lazy, Vysočina, Slatinky, Hrádok.

Počet obyvateľov v rokoch:

Rok	1803	223	obyvateľov
	1869	254	-"-
	1880	249	-"-
	1890	227	-"-
	1900	242	-"-
	1910	271	-"-
	1921	259	-"-
	1930	250	-"-
	1940	279	-"-
	1961	356	-"-
	1970	347	-"-

Obec sa nachádza v podhorí Kremnických vrchov; v 18. až 20. storočí hlavným zamestnaním bolo povozníctvo, v súčasnej dobe sú obyvatelia zamestnaní v okolitých priem. závodoch

Nadmorská výška 631m. Cestná radová dedina v podhorí Kremnických vrchov na JZ od Banskej Bystrice. Cesta do obce z kráľovej má prudké stúpanie. Povrchový reliet chotára je drono členitý s najväčšou výškou na JZ (845m), v strede chotára Laštok (807m), na severnej hranici južná časť Hrádku (681m). Okrem východnej časti chotára budovanej prevažne sedimentami druhohór pokrývajú väčšinou územia pyroklastiká andezitov, v ktorých tvoria andezity nesúvislé vložky. Chotár má na 62% odlesnený, zmiešané lesy netvoria väčšie súvislé hory. Z poľnohospodárskej pôdy najväčšiu plochu zaberajú lúky a pasienky; výrobný typ horského hospodárstva.

Nálezy osídlenia sú z neolitu, kultúry pilinských popolnicových a lužických polí a z doby laténskej.

Obec vznikla pravdepodobne zač. 14. stor. V r. 1407-1848 mala vždy viacerých zemepánov, ktorí tu mali po niekoľko usadlostí. V 18-20. storočí boli tunajší občania známi ako povozníci, prípadne sezonni robotníci. V r. 1940 mala obec 454 ha pôdy, chovalo sa 112 kusov hovädzieho dobytka a 78 oviec. Muži boli väčšinou zamestnaní v B. Bystrici a na blízkom okolí. Ženy pracovali

väčšinou v domácnosti.



Počas SNP v chotári obce havarovalo sovietske lietadlo so 6 parašutistami. Obec bola oslobodená 24. marca 1945. V r. 1945 sa z obce vysťahovalo 7 rodín do JANOVEJ LEHOTY. V r. 1947 bola dokončená výstavba vodovodu a v r. 1951 zavedená autobusová doprava. Individuálnou výstavbou po roku 1945 sa vystavilo 35% nových domov. Obyvatelia sú pravažne remeselníci: murári, maliari, klampiari, stolári, strážnici, šoféri a úradníci. Obec má stále kino od r. 1955. Pošta je v Radvani (6 km.) V roku 1970 bola ukončená výstavba kult. domu. Obec má MNV, ZDŠ, OB, Jednotu, MNV a miestnu prevádzkáreň. MNV vlastní nákl. auto V3S. Šofér robí Riečan a závozníka Ján Kľačan. V obci je požiarna zbrojnica. Predsedom ČSPO je JÁN ORAVEC.

V roku 1969 sa pokračovalo pri výstavbe kultúrneho domu. O organizovanie brigád sa staral MNV s jeho pred. Jurajom Potockým a taj. MNV s. V. Snopkom. Pred. MNV s. Juraj Potocký organizoval brigády a sám aj na výstavbe pracoval. Aj touto cestou ostáva sa mu poďakovať za vytrvalosť a prácu, ktorou sa zaslúžil pri tejto výstavbe od začiatku až do jeho otvorenia. MNV mal rozličné ťažkosti, ktorá sa snažil predsa len zdolať a vytvoriť predpoklady pre otvorenie tohoto diela. Aktívne pomáhali pri výstavbe členovia CSPO na čele s pred. súd. JÁNOM DRAVCOM. Tohoto roku, ako aj zač. roku 1970 sa previedli rozličné práce. Koncom roku 1969 sa urobila omietka, budova sa vymalôvala a pokračovalo s na prácach vo vnútri budovy. Finišovať" sa začalo od 15. januára do 7. februára 1970. Urobili sa parkety, obloženie červ. smrekom a dokončila sa elektroinštalácia. V januári 1970 sa urobila v sále maľovka. Najviac sa pracovalo 2. 3. 5. 6. a 7. februára 1970. 5. 2. 1970 tu spolu pracovalo 65 star. občanov a 17 detí. Niekedy sa pracovalo aj v noci. 4. 5. a 6. 2. 1970 sa pracovalo neustále celé dni a noci. 6. 2. 1970 sa nosili do kultúrneho domu stoly, stoličky a iné zariadenie. 6. a 7. 2. 1970 sa urobila výzdoba pre prvú fašiangovú zábavu. Usilovne pracovali aj dievčatá a viacerá ženy. Pri drobnej práci usilovne pracovali aj naše deti. 8. februára 1970 bolo všetko na zábavu pripravené.

FAŠIANGY V NOVOM KD

Ráno 8. 2. 1970 sa začala plniť sála KD prvými zvedavcami. Robili sa posledné úpravy a upratovanie. Na túto fašiangovú zábavu sa dobre pripravili hlavne členovia CSPO. Na obed asi okolo 13^{00} h. bolo tu už vyše 100 občanov. Večer sa stav zvýšil približne na 250. 9. 2. 1970 na zábave bolo už vyše 300 občanov a hostí. Skoro do 400 návštevníkov bolo 10. 2. 1970, približne o 23^{00} hod. Basa sa pochovala presne o 24^{00} hod. podľa všetkých pršianskych zvykov. Hrali tunajší muzikanti. Tradičná „fašiangová koleda" sa konala 8. 2. 1970.



„ZÁBAVA ZAČALA"

8. 2. 1970 (o 18^{00})



J. ORAVEC A O. KLAČAN
Rozmýšľajú ako pochovať „basu." (9. 2. 70)



Muzika sa začala, treba tancovať.

Miesta pre muzikantov je už viacej v novom KULT. DOME



SLÁVNOSTNE

V KROJOCH

ZA „FAŠIANGOVÝM STOLOM"

8.2.1970

V KULT. DOME



Dati, mládež, starí, ba i tí najstarší sa dobre cítia v novom KULTÚRNOM DOME

„EŠTE VÍNKO NEDOKYSLO..."

8.2.70 (o 21.30 hod.)

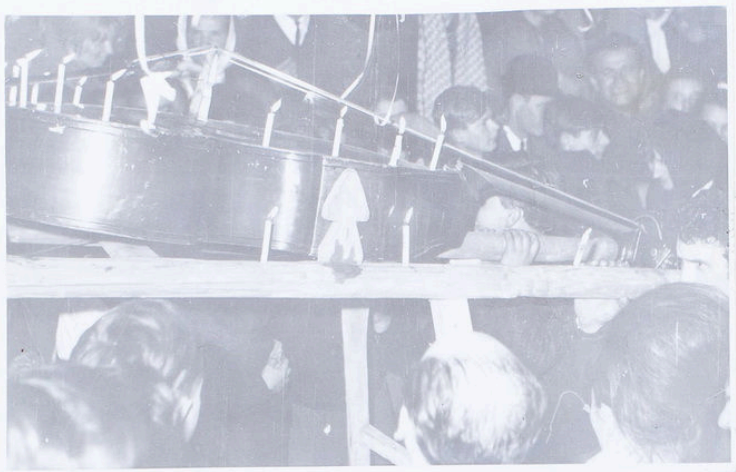

10. 2. 1970
o 24.00 hod.
CEREMONIÁL PRI BASE.



10. 2. 1970
NA FAŠIANGOVEJ
ZÁBAVE



9. 2. 1970
NA FAŠIANGOVOM
PLESE
ÚČASŤ BOLA 470.

8. marca 1970 sa konali oslavy MDŽ. Oslavy boli už v novom KD. Otváracĺ prejav mal súdruh Viktor Vaštúr a slávnostný prejav k MDŽ mala súd. Mária Klimentová. Potom sa konala tanečná zábava. Kult. program zaistila ZDŠ v Radvani.

24. marca 1970 sa konali v tunajšej obci oslavy 25. výročia oslobodenia tunajšej obce slávnou sovietskou armádou. Program bol nasledujúci:

1. ZAHÁJENIE - V. Vaštúr.
2. Prejav k 25. výr. - Dušan DOBROTA
3. Výstavba a živ. úroveň - Ján Snopko
4. Príhovor súd zást. OV-KSS
5. Premietnutie filmu: „NA BERLÍN"
6. Zakončenie.

Na oslavách a na filme bolo spolu 67 občanov.
Pútavé boli prečítané riadky zo starej kroniky O bojoch v 2. svet. vojne prečítal s. D. Dobrota. K tomuto slávnemu výročiu sa urobili 2 nástenky. Žiaci ZDŠ mali oslavy 24. 3. 1970 v tunajšej triede. Žiaci si s veľkým záujmom prezreli starú a novú kroniku. V tento deň sa previedla so žiakmi aj beseda na tému: NAŠE OSLOBODENIE.
Od 23. marca do 10. apríla boli upravené 3 nástenky s prop. materiálom k 25. výročiu oslobodenia našej vlasti slávnou sov. armádou.

JAR

— 1970 —

JAR tohoto roku prichádza veľmi oneskorene. 10. 3., 18. 3, 21. 3, 29. 3. padal ešte sneh. Koncom marca a začiatkom apríla 1970 hodne pršalo. 7. apríla 1970 poletoval sneh. 6. 8. a 9. apríla pršalo. Sneh sa začína topiť. Najviac snehu sa stopilo 5. 7. 9. a 10. apríla 1970. 9. apríla o 19^{10} silno zahrmelo. Potom sa pustil silný lejak. Vtáci už v prvej polovici marca začali spievať. Oneskoruje sa aj rast prvých kvetov. Snežienky sa objavili 2. apríla, narcis biely a žltý začal kvitnúť len 10. apríla. Prvé fialky sa objavili 11.- 15. apríla 1970. Priemerná teplota v jari bola +14°C, v noci +5 až +7°C. Sneh sa úplne stopil v obci 15. apríla 1970. Jar sa oneskorila o 18 dní. Záhrady a líky sú napité vodou. Orať sa začalo len 16. apríla 1970. Čistenie záhrad začalo 18. apríla. Prvé púčky na stromoch pre kvitnutia sa objavili 24. apríla. Koncom apríla sa počasie hodne zlepšilo. Niekedy pofukuje chladný vietor.



21. apríla 1970 sa konali v lunajšej škole oslavy 100. výročia narod. s. V. I. Lenina. Z tejto príležitosti vystúpili žiaci lunajšej školy s kult. programom. Program bol nasledujúci:

1. Zahájenie
2. Prejav k 100. výročiu
3. Kultúrny program
4. Dokumentárny film o Leninovi.

25. apríla 1970 sa konal verejný hovor s občanmi tunajšej obce. Na hovore bolo približne 50 občanov. Na programe bolo ukončenie prác na výstavbe kultúr. domu. Ďalej sa hovorilo o výstavbe športového ihriska pri kult. dome. Tajomník MNV s. J. Snopko žiadal občanov, aby pri týchto prácach pomáhali.

29. apríla sa konala schôdzka rady OB s nasledujúcim programom:

1. Zahájenie
2. Kultúrno-osvetová práca
3. Ľudová knižnica
4. Rôzne.
5. Zakončenie.

25. mája 1970 sa založil v tunajšej obci SZMS. Členmi tejto organizácie sa stali 34 mladí občania vo veku 15-22 rokov. Predsedom SZMS sa stal Miroslav Snopko. Členovia tejto organ. hovorili o kult. miestnosti a hlavne o výstavbe športového ihriska. Prisľúbili, že budú pomáhať pri rozličných prácach v obci.

V predvečer 1. mája 1970 členovia SZMS usporiadali táborový oheň na Plieške. Na tejto akcii bolo spolu 62 detí a študentov.

Na manifestáciu 1. mája do Banskej Bystrice išlo spolu 64 občanov väčšinou mládež.

7. mája 1970 sa konala rada OB v ZDŠ s nasledujúcim programom:

1. Zahájenie
2. Kultúrnoosvetová činnosť a jej hodnotenia za 1. polrok 1970
3. Akcia „Z" - kultúrny dom.
4. Rôzne.
5. Zakončenie.

V druhom bode programu sa vyhodnotila kultúrnoosvetová práca za 1. polrok 1970. kultúrna a svetová činnosť sa zameriava hlavne na premietanie filmov. Priemerná činnosť sa vykazuje v reláciách do miestneho rozhlasu. Chybí rozhlasový krúžok. Účasť na filmových predstaveniach približne činí: 35. Súd. taj. MNV Ján Snopko hovoril o výstavbe kult. domu. Poznamenal, že je nutné poriadať brigády s členmi SZMS. Na brigády chodia väčšinou tí istí členovia. Hovoril ako ťažko

sa voľakedy v našej obci žilo. Spomenul ťažkosti s vodou a s kultúrnoosvetovou prácou voľakedy. Opísal život mládeže voľakedy.

Na schôdzke sa schválil plán práce na II. polrok 1970.

8. mája 1970 v rámci osláv 25. výročia nášho oslobodenia konal sa sľub pionierov. Na slávnosti sa zúčastnili aj rodičia žiakov.

Večer o 19⁰⁰ hod. sa konali oslavy 25. výročia nášho oslobodenia slávnou Sovietskou armádou. Hlavný referát mal s. Viktor Vaštír. Žiaci ZDŠ vystúpili s kult. programom. Pekne recitovali títo žiaci: Oľga Cimermanová, Anna Spopková, Ján Krnáč, Anna Dobrotová, Vladimír Kúdelka a Ladislav Vozár. K tomuto dňu bola nacvičená aj zborová recitácia. O 20⁰⁰ hod. sa premietol celovečerný film: 2 svetová vojna. Na oslavách bolo spolu: 72 občanov a detí. Verejné budovy boli pekne vyzdobené. Výzdoba nechýbala ani na oknách niektorých domov.

12. mája 1970 sa konal verejný hovor s občanmi s nasledujúcim programom:

1. Zahájenie.
2. Akcia „Z" - KULTÚRNY DOM.
3. Iné akcie v obci.
4. Diskusia.
5. Zakončenie.

Na hovore bolo spolu: 52 občanov.

koncom mája a začiatkom júna 1970 sa kopali jamy na stĺpy rozhlasu. Namontovalo sa spolu reproduktorov. Starý rozhlas s aparatúrou vyžaduje generálnu opravu. Do prevádzky sa dal nový rozhlas s aparatúrou. Jeho cena činí: 40.242 Kčs.

Zariadenie v OB v Kčs je nasledujúce:

1. Základné prostriedky 85.281.-
2. DKP od 300.- do 3.000.- 24.462.-
3. Od 60.- do 300 (a do 60.-) 24.523.-

Ľudová knižnica má zatiaľ 416 kníh v hodnote: 6.240.- Kčs. Zatiaľ nie je dobre využitá. Stará miestnosť v budove Jednoty je nie už vyhovujúca. Čitáreň sa plánuje v novom kultúrnom dome. Knihovníčkou je Anna Riečanová. Knihy sa vymieňajú aj z učiteľskej a žiackej knižnice. Učiteľská knižnica má: 295 kníh a žiacka knižnica má: 111 kníh. Knihy vypožičiavajú najmä žiaci. Bolo by žiaduce doplniť knihy v ľudovej knižnici. Viacej by mali čítať knihy dospelí.

18. mája 1970 sa prevedla beseda o kronike. Na besedu prišlo 31 žiakov a študentov. Žiaci si s pozornosťou prezreli staru a novú kroniku. Najviac ich zaujímala fotodokumentácia, ktorá sa nachádza v novom albume. Tu je 86 fotografií.

Jar v roku 1970 bola pomerne pekná. V apríli a v máji málo pršalo. Koncom mája a začiatkom júna prevládal vietor. Oneskorene sa vyvíjala zelenina a rastlinstvo. V záhradách a na lúkach badať slabé trávy. Kosiť sa začalo 24. júna. Tohoto roku bola slabšia úroda zeleniny a ovocia. Dobre obrodili čerešne, slivky a orechy. Zemiakov bolo pomerne dosť. Vegetačné obdobie u všetkých druhov bolo opozdené o celé 3 týždne. Seno tohoto roku bolo málo. Obilie bolo tiež malé. V prvej polovici júna pršalo 6 krát. V druhej polovici júna 5 krát. Kvety sa tiež slabšie vyvíjali následkom silnejších vetrov. Lúky, ktoré sa kosili neskoršie mali trávy viac, lebo zrážky boli častejšie.

24. júna 1970 vystúpila v kultúrnom dome estrádna skupina z Brna. Program videlo 110 občanov. Vystúpenie splnilo svoj výchovný cieľ.

27. júna 1970 sa konali športové preteky na dvore ZDŠ. Najlepší športovci sa odmenili.
30. júna 1970 sa konala väčia brigáda pri kultúrnom dome. Na brigáde sa zúčastnilo 37 občanov, väčšinou mládež. V tento deň sa vymeralo aj volej. ihrisko pri kult. dome.

Koncom júna tohoto roku boli u nás pracovníci zo SAV z Bratislavy, ktorí chceli zakrútiť a sfilmovať ľudový folklór zvykov a obyčajov z tunajšej obce. Dali zatiaľ všetky pokyny k tejto akcie a slúbili, že prídu 15. októbra. Slúb aj dodržali. V obci sa zdržali za 4 dni. Urobili viacero fotografických záberov a natočili fašiangové zvyky a obyčaje. Pracovníci SAV sa zaujímali hlavne o spevy a tance. Akcia bola dobre pripravená a svoj cieľ splnila. Pri tejto akcii vystúpili muzikanti, ženy a muži v tancoch a spevoch. Môžeme poznamenať, že FAŠIANGY" boli teraz mimoriadne už v októbri. "Pracovníci SAV najviac záberov urobili v obci a hlavne v kultúrnom dome.

23. októbra 1970 napadal prvý sneh. Tento sa 25. októbra úplne roztopil. 27. 28. a 30. októbra sa značne oteplilo. (+11°C) Nočné teploty sa pohybovali okolo +3°C až -2°C Najväčšie hmly boli 22. 24. a 29. októbra. 1. 2. a 3. novembra fúkal pomerne silný vietor. V novembri bolo sychravé počasie. Najviac začalo mrznúť 10. 11. a 12. decembra. 21. a 22. decembra napadlo 13 cm snehu. 31. decembra bolo už snehu na 40 cm, v závejoch na 65 cm.

27. decembra 1970 sa robila „predkolaudácia" na tunajšom kultúrnom dome.

26. októbra 1970 sa konala zdravotnícka prednáška na tému: Ako predchádzať chorobám. Prednášku mala zdravotná sestra z OUNZ z Banskej Bystrice. Na začiatku sa premietol film: Choroby srdca. Na filme a prednáške bolo spolu: 46 občanov. Tohoto roku získali sa 4. darcovia krvi. Žiaci ZDŠ prešli školením: „PRVÁ PDMOC." Tohoto roku úrazovosť v obci bola malá. Zaznamenali sme iba 4 menšie úrazy. 3 úrazy sa vyskytli u mládeže.

Chrípková epidémia sa vyskytla aj v hornej obci. Najviac prípadov bo v decembri a v januári 1971. Približne bolo chorých na chrípku v týchto mesiacoch 90 občanov. Hodne ľudí bolo chorých na angínu. Kožné vyrážky sa vyskytli u viacerých detí v mesiaci októbri a v novembri.

7. novembra 1970 sa konali oslavy 53. výročia VOSR. K tomuto dňu sa pripravil kultúrny program žiakov ZDŠ. Slávnostný prejav mal súdruh Viktor Veštúr. Zároveň sa premietol aj celovečerný sovietsky film: Nikto nechcel umierať. Na oslavách bolo spolu: 67 občanov.

V rámci Mesiaca ZČSP sme premietli sovietsky film: Veľká vlastenecká vojna. Na tomto filme bolo spolu: 63 občanov. V Mesiaci ZČSP sme premietli spolu 6. sovietskych výchovných filmov.

21. decembra 1970 sa konala rada OB za prítomnosti zložiek NF a zástupcov MNV. Na rade sa prečítala: KONCEPCIA ROZVOJA KULTÚRY na roky 1971-1980. Koncepciu v plnom znení opisujem aj v kronike, pakáľka je hlavným dokumentom rozvoja kultúry v našej obci.

Obec Horné Pršany vznikla v roku 1407 v podhorí Kremnických hôr, kde sa pálilo drevené uhlie pre potreby medeného hámru v B. Bystrici. V roku 1407-1848 mala vždy viacerých zemepánov, ktorí tu mali po niekoľko usadlostí/zemaní, banskobystrickí meštiania, mesto Banská Bystrica. Vtk.-20. storočí boli tunajší obyvatelia známi ako povozníci, prípadne sezónni robotníci.

Obec má 354 ha pôdy, ktorá sa obrába súkromne. Obyvateľov je 356 - sú prevažne murári, tesári, maliari, klampiari, stolári, ktorí sú zamestnaní v rôznych závodoch v Banskej Bystrici. Obec má 100 domov, ktorých takmer polovica bolo postavené po roku 1945.

V obci je jednotriedna ZDŠ, ktorú počas pôsobenia v Radvani založil Andrej Sládkovič. V roku 1972 bude odovzdaná do užívania novopostavená budova MNV so sálou osvetovej besedy, ktorá bude slúžiť tunajšej obci. So stavbou sa začalo v roku 1965. Stavba sa začala v rámci akcii „Z"

I. Štátno-občianska a politická výchova.

Štátnopolitické podujatia sa organizujú podľa jednotlivých výročí a kalendára štátnopolitických a kultúrnych podujatí zasielaného odborom kultúry ONV. Jednotlivé podujatia sa podľa termínov rozpracujú do plánu práce osvetovej besedy.

V roku 1971 budeme venovať pozornosť týmto výročiam a podujatiam:

- Februárové víťazstvo pracujúceho ľudu.
- 70. výročie narodenia Petra Jilemnického.
- 90. výročie smrti Jána Bottu.
- 26. výročie oslobodenia ČSR Sov. armádou.
- 50. výročie založenia KSČ.
- 100. výročie vzniku starej a prvej školy.
- 27. výročie SNP
- 54. výročie VOSR

Najvýznamnejšie bude 50. výročie založenia KSČ, ktorému budeme venovať najväčšiu pozornosť a chceme ho dôstojne osláviť. Podobne budeme aj v ďalších rokoch využívať pre politicko-výchovnú činnosť jednotlivé výročia.

II. Mimoškolské vzdelávanie mládeže.

V spolupráci so spoločenskými organizáciami budeme venovať pozornosť rozširovaniu vzdelanostného obzoru občanov vo všeobecnom a odbornom smere. Toto vzdelávanie budeme

organizovať týmito formami: prednášky, besedy, kurzová činnosť, večery otázok a odpovedí, výstavy a pod.

V roku 1972 zorganizujeme tieto podujatia:

1. Predškolská a školská výchova detí.
2. Boj proti fajčeniu a alkoholizmu.
3. Vznik KSČ a jej význam.
4. Choroby srdca.
5. Rakovina a jej možnosti liečenia.
6. Reumatizmus.

Zorganizujeme prednášky, v ktorých budeme oboznamovať občanov s výsledkami XIV zjazdu KSČS, s výsledkami novej techniky, vedy, výskumu vesmsmíru, s poľnohospodárskou a zdravotníckou tematikou.

V ďalších rokoch usporiadame kurzy varenia, šitia, spoločenskej výchovy a prípravy studených mís.

Z výstav plánujeme uskutočniť výstavu knižných noviniek a diel, socialistickej literatúry, výstavu dopestovaného ovocia a zeleniny, ako aj výstavu sovietskej literatúry.

V ďalších rokoch usporiadame výstavky z dejín našej obce, výstavky fotografických prác a ďalšie na aktuálne otázky podľa záujmu občanov. Ďalej budeme zlepšovať a rozširovať názornú agitáciu a propagáciu formou nástenieck a miestneho rozhlasu. V roku 1977 pri 570. výročí založenia obce vyinštalujeme

výstavu o vzniku obce, kde bude zvýraznené najmä obdobie výstavby socializmu.

III. Záujmová umelecká činnosť

Dokončením a odovzdaním sály osvetovej besedy do užívania vytvoria sa pre rozvíjanie záujmovej umeleckej činnosti predpoklady najmä u mládeže.

V roku 1972

- založiť divadelný krúžok mládeže
- využiť existujúce hudobné krúžky pre kultúrny a spoločenský život v obci.

IV. Kino osvetovej besedy.

V novopostavenej sále osvetovej besedy vytvoria sa podmienky pre zlepšenie práce s filmom. Po vybavení sály vhodným strojným zariadením plánujeme odohrať cca 100 filmových predstavení ročne.

Tak ako v súčasnom období aj v budúcnosti plánujeme kino využiť na politicko-výchovné pôsobenie na občanov obce a to premietaním tematických politicko-výchovne zameraných filmov. Ďalej plánujeme rozšíriť profil premietania detských filmov. Nezabudneme ani na propagáciu a agitáciu.

V. Miestna ľudová knižnica.

Po presťahovaní MĽK do nových priestorov OB budeme venovať zvýšenú pozornosť v tejto práci.

	Knižný fond:	Počet čitateľov:	Počet výpožičiek
1969	536	14	820
1970	602	17	876
1971	655	30	1.100
1975	950	38	1.300
1980	1.250	45	1.500

VI. Pamiatky a ochrana prírody.

V tunajšej obci sa nachádza zvonica so zvonmi, ktoré sú v zozname štátom chránených pamiatok. Stav zvonov a zvonice je dobrý. Iné pamiatky sa v obci nenachádzajú.

V obci neboli do roku 1971 žiadne priestory na kultúrno-výchovnú činnosť. Všetky podujatia, ktoré sa organizovali, uskutočňovali sa v sále Jednoty, alebo v ZDŠ. 4. septembra 1971 sa presťahovala knižnica do nového kultúrneho domu. Knihovníčkou sa stala Ľuba Gernicová. V práci jej pomáha A. Oravcová.

1. decembra 1970 sa konala schôdzka SZM v budove ZDŠ s nasledujúcim programom:

1. Zahájenie
2. Činnosť SZM
3. Rôzne
4. Diskusia
5. Zakončenie

Schôdzku viedol predseda SZM súd. Peter Riečan. Bola vyhodnotená činnosť za uplynulé obdobie. Zástupca OV-SZM oboznámil členov s poslaním SZM. Hovoril o rozličných krúžkoch, ktoré by sa dali vytvoriť aj v tunajšej obci. Mládež sa dožadovala nového športového ihriska, ktoré sa má zriadiť pri kultúrnom dome. Hovorilo sa aj o klubovni SZM, ktorá má byť v kultúrnom dome. Na tejto schôdzke boli aj zástupcovia MNV a DO-KSS. S. Viktor Veštúr hovoril o tom, ako mládež žila voľakedy a ako žije dnes. Súdruh Ján Snopko hovoril o hrávaní divadiel voľakedy. Na schôdzke bolo spolu 28 členov. Po schôdzke sa konal čajový večierok.

9. decembra 1970 sa konala členská schôdza ČSČK. Na schôdzke bolo 62 členov. Zároveň sa premietli tieto filmy:

1.) CHoroby srdca
2.) Výživa dieťa dospelých
3.) Predškolská výchova

11. decembra 1970 sa konalo ZRPŠ. Schôdzku otvoril pred. ZRPŠ s. Juraj Krnáč. Schôdza bola spojená s výstavkou ručných prác žiakov ZDŠ v tunajšej obci. Zároveň sa premietol aj film: Výchova a vyučovanie. Schôdza ZRPŠ splnila dobre svoj výchovný cieľ.

15. decembra boli oslavy k ukončeniu Mesiaca ZČSSP. Na oslavách bolo spolu: 63 občanov a detí. Slávnostný prejav mal súd. D. Dobrotá. Básničky recitovali nasledujúci žiaci. Peter Riečan, Anna Snopková, Oľga Cimermanová, Ján CHrobák, Vladimír Kúdelka, Iveta Garnicová, Júlia Pisárková, Anna Kúdelková a Július Vozár. Po kultúrnom programe sa premietol pre občanov celovečerný sovietsky film: Bitka na Volge.

V roku 1970 sa premietlo v OB vyše 50 celovečerných filmov. Priemerná účasť v kine činila 35. Filmy sa premietali väčšinou v pondelok.

16. decembra 1970 sa konal verejný hovor s občanmi v triede ZDŠ s nasledujúcim programom:

1.) Zahájenie
2.) Dokončenie výstavby KD
3.) Iné práce v obci
4.) Diskusia
5.) Zakončenie

Tajomník MNV s. Ján Snopko oboznámil občanov s otázkou dokončenia výstavby KD. Ďalej hovoril o potrebe započatia prác ja - viskového zariadenia. Stručne sa vyhodnotili práce, ktoré sa v tomto roku previedli. Nastávajúce práce bude potrebné zamerať hlavne na výstavbu operných múrov a dokončiť viaceré práce vo vnútri KD. Poznamenal, aby sa všetci občania snažili splniť všetky svoje záväzky.

27. decembra 1970 bola prevedená predbežná kolaudácia KD. Tu sa spísali všetky závady, ktoré bude nutné odstrániť do konca r. 1971. Predpokladá sa, že KD sa dá do predbežného užívania začiatkom januára 1971.

7. januára sa odsťahoval MNV do nového kultúrneho domu. Z kancelárie starého MNV sa vytvoril sklad Jednoty. Pri kancelárii nového MNV je pekná zasadacia sieň.

26. decembra 1970 sa konala s sále Jednoty ŠTEFANSKÁ ZÁBAVA. Zábavu usporiadal SZM. Na zábave bolo približne 120 občanov. Zábava sa vydarene skončila o 02⁰⁰ hod.

30. decembra 1970 sa uskutočnila posledná relácia do miestneho rozhlasu. Relácia bola zameraná na hodnotenie roku 1970 po stránke výstavby a kultúrno-osvetovej práce v našej obci.

~ ROK UBEHOL ZAS ~

Už zas rok ubehol,
by prácu hodnotili sme,
veď kráčame rýchlo vpred...
v premenách veľkých, víťazných.

Vystúpme smelo do predu,
veď rok nový zasa ide,
my všetci k cieľu prideme...
nádej pevnú v srdci máme.

Za vykonanú prácu v tomto roku vďačíme MNV, DO-KSS a zložkám NF.

RADA OB-HP

1971

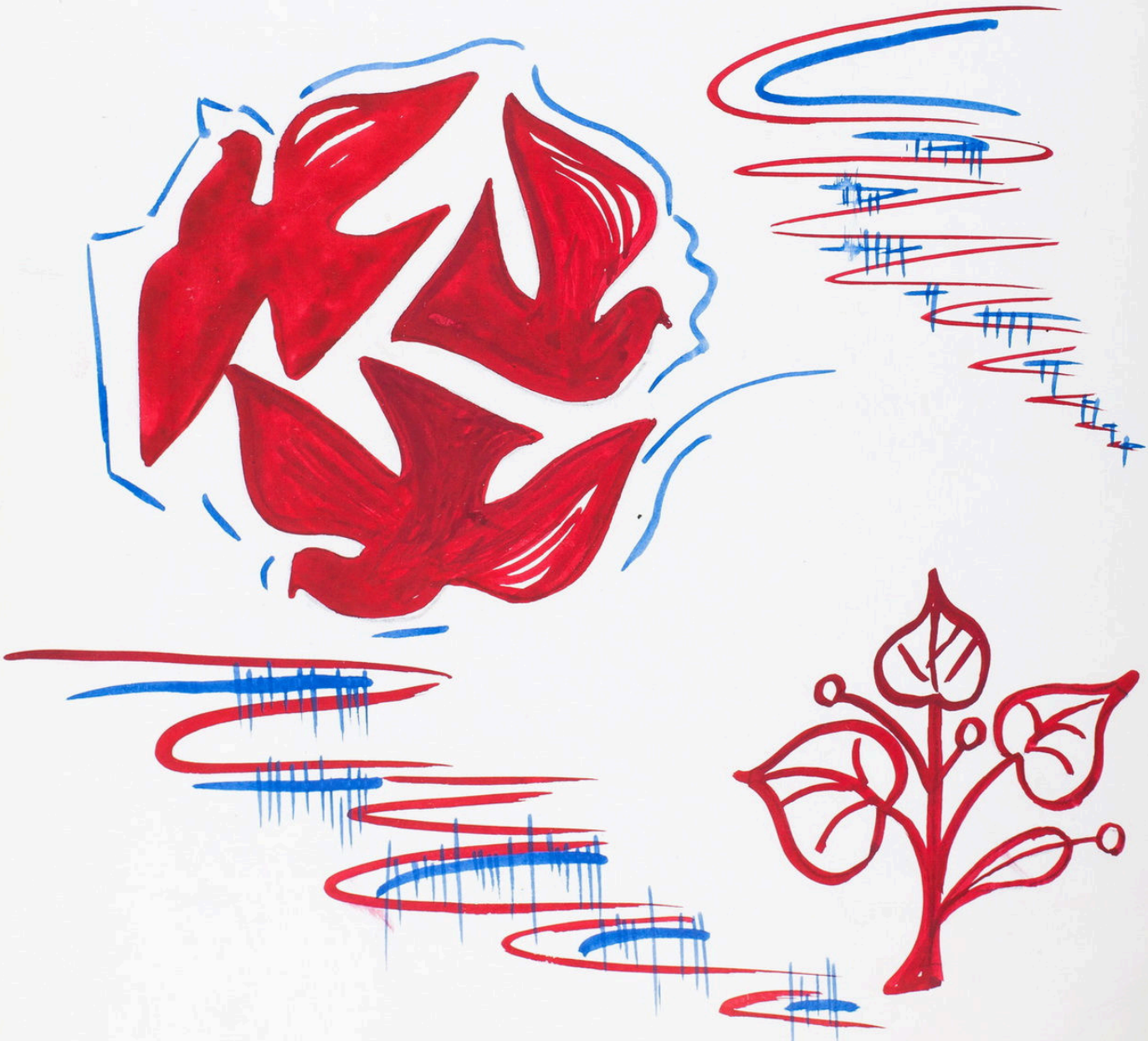

3. januára 1971 sa konala relácia do miestneho rozhlasu s nasledujúcim programom:

1. Báseň: NOVÝ ROK - P. Riečan
2. Novoročný pozdrav občanom
3. Básničky: Ján Chrobák, Ján Vozár, Anna Dobrotová, Ján Krnáč, Iveta Germicová, Júlia Pisáková, Mária Klimentová a M. Lupták ová. Ján Snopko, taj. MNV zaželal všetkým našim občanom mnoho zdravia, šťastia, spokojnosti, osobných a zdravotných úspechov. V miestnej relácii sa občania zároveň oboznámili aj s plánom práce OB na r. 1971.

7. januára 1971 sa konala zdravotnícka prednáška na tému: Reumatizmus. Premietli sa aj tieto krátke výchovné filmy:

1. Muselo to byť?
2. Reumatizmus
3. Boj proti fajčeniu

Na prednáške bolo spolu: 47 občanov. Samotná prednáška bola dobre pripravená a splnila svoj výchovný cieľ. Filmy boli tiež poučné.

15. januára 1971 sa konala schôdzka rady OB s nasledujúcim programom:

1. Zahájenie
2. Hodnotenie kult. osvet. práce
3. Plán práce na rok 1971
4. Diskusia
5. Zakončenie

Za MNV bol na schôdzke súd. tajomník Ján Snopko a pred. DO-KSS s. V. Veštúr. Na schôdzke boli aj zástupcovia SZM, SZČK, SZPB a SVŽ. Hlavne sa hovorilo o dokončení kultúrneho domu a o rozličných brigádach. Súd. tajomník MNV Ján Snopko hovoril o kultúrnej práci v obci voľakedy. Zvlášť hovoril o divadlách a iných podujatiach v obci. Súdruh Viktor Veštúr žiadal mládež, aby účinnejšie pomáhala pri rozličných prácach v obci. Súd. Peter Riečan, pred. SZM hovoril, že mládež nemá vhodnú miestnosť na schádzanie sa. Poznamenal, že je málo členov, ktorí aktívne pracujú. Tunajšia organizácia pomerne dobre pracuje s OV-SZM. Má svoj plán a snaží sa podľa neho pracovať.

Od 17. januára do 3. februára 1971 sa konal kurz PRVEJ POMOCI. Do kurzu sa zapísalo 14 žiakov od 8 - 14 rokov. V kurze sa prevedli nasledujúce prednášky:

1. Boj proti úrazom.
2. Prvá pomoc pri úrazoch.
3. Obväzová technika.
4. Boj proti škodlivým vplyvom.
5. Hodnotenie kurzu.

Kurz viedla OB v tunajšej obci. Na kurzoch sa premietlo šesť krátkych poučno-výchovných filmov. Kurz dokončilo 12 žiakov ZDŠ.

20. januára 1971 sa ukončil kurz bicyklistov. Preukaz bicyklistu obdržalo 17 žiakov. Kurz a hlavne jeho ukončenie pripadalo oddelenie VB v Radvani. Súdruh Pavel Snopko, člen VB z tunajšej obce zadovážil 4 filmy k vyhláške „80" a k doprav. nehodám. Celá akcia dobre prebehla a splnila svoje výchovné poslanie. K tomu tr sa previedli aj 2 relácie do miest. rozhlasu:

1. Vyhláška „80"
2. Boj proti doprav. nehodám.

Od 20. januára 1971 sa začalo úradovať v MNV na novom mieste v kultúrnom dome. Pri sťahovaní pomáhali aj členovia SZM. Prvá schôdzka rady MNV tu bola 22. januára 1971 večer o 18^{00} hod. s nasledujúcim programom:

1. Zahájenie
2. Priebeh kolaudácie kult. domu
3. Dokončenie prác na kult. dome
4. Rôzne
5. Zakončenie

Na schôdzke boli prítomní aj predsedovia zložiek NF. Je vecou nás všetkých, aby sme v novom kultúrnom dome udržiavali poriadok a svedomite sa starali o jeho zariadenie. Schôdza sa skončila o 19^{40} hod. Bola to prvá schôdzka rady MNV. Po nej pridu zasa ďalšie a ďalšie.

21. januára 1971 sa konala relácia do miestneho rozhlasu zamerana na 47. výročie smrti V. I. Lenina. Večer sa premietol dokumentárny film:

Tu žil V. I. Lenin

3. februára 1971 sa konalo ZRPŠ. Na tejto schôdzke bolo 8 rodičov žiakov ZDŠ. Schôdzu zahájil pred. ZRPŠ súdruh Juraj Krnáč. Program bol nasledujúci:

1. Zahájenie
2. Vyučovanie počtov
3. Rodina a škola - film
4. Zakončenie

7. februára 1971 bola schôdza ČSPO. Na schôdzke sa zaisťovala tanečná fašiangová zábava. Na druhý deň sa previedla výzdoba v sále KD. Zároveň sa previedli aj menšie opravy v sále KD. Pri rozličných prácach dobre si počínal člen ČSPO s. O. Riečan. Fašiangová zábava bola v nedeľu, pondelok a v utorok. Basu tradične pochovali v utorok o 24^00 hod.

Účasť bola nasledujúca:

nedeľa..... 170 občanov
pondelok..... 190 -"-
utorok..... 310 -"- (95 hostí)

25. februára sa konali oslavy 23. výročia víťazstva čs. pracujúceho ľudu v triede ZDŠ s nasledujúcim programom:

1. Zahájenie - V. Veštúr
2. Báseň: Február 1948 - P. Riečan
3. Slávnostný prejav - D. Dobrota
4. Básne: Anna Snopková, O. Cimermanová, I. Gernicová, J. Pisáková, A. Kúdelková, J. Vozár a M. Klimentová.
5. Film: Február 1948
6. Zakončenie

Na oslavách bolo spolu: 63 obč. a detí.

27. februára 1971 sa konala schôdzka SZM (mládež mala účasť: 24, hostia: 5) Na schôdzke boli aj zástupcovia OV-SZM. Hlavný bod programu bolo hodnotenie práce za uplynulé obdobie. Referát o činnosti predniesol súd. Peter Halaj. Hodne sa hovorilo o výstavbe športového ihriska a o ľudovej knižnici. Mládež hovorila aj o miestnosti, ktorú zatiaľ nemá. Ondrej Riečan hovoril o činnosti v ČSPO. Mládež si dala záväzok odpracovať 70 brig. hodín na kult. dome.

3. marca 1971 mládež si začala zriaďovať klubovňu v novom kultúrno-m dome. Táto miestnosť bude výhodná pre schôdzkovú činnosť, ako aj pre iné akcie. Do konca marca bola miestnosť zriadená a daná do prevádzky. Mládež tu odpracovala približne 120 brigád. hodín. Prvá schôdzka sa tu konala 4. apríla 1971. Jej názov je: KLUBOVŇA SZM. Miestnosť si mládež vkusne zariadila a vyzdobila.

7. marca 1971 večer o 18^{00} hod. sa konali oslavy MDŽ. Program bol nasledujúci:

1. Zahájenie – V. Veštúr
2. Báseň: Matka – P. Riečan
3. Slávnostný prejav – M. Klimentová
4. Kultúrny program žiakov ZDŠ.
5. Film: Rodná zem (slov.)
6. Zakončenie

Na oslavách bolo spolu: 86 občanov. Po oslavách bola ľudová veselica v sále tunajšej Jednoty. Na veselici bolo 110 občanov.

23. marca 1971 sme si pripomenuli 26. výročie oslobodenia našej obce slavnou sovietskou armádou. Program bol nasledujúci:

1. Zahájenie - taj. MNV súd. Snopko
2. Slávnostný prejav - súd. V. Vešťúr.
3. Básne žiakov ZDŠ
4. Film: Druhá svetová vojna
5. Zakončenie

SZM pripravil TÁBOROVÝ OHEŇ o 19°° hod. Na oslavách, ako aj na filme bolo 61 obč. a detí. Oslavy splnili svoj výchovný cieľ.

Zima koncom r. 1970 a 1971 bola mierna. Za toto obdobie padal sneh 28 krát. 2. a 3. januára 1971 boli väčšie závieje. Na dolnom konci som zaznamenal 1:20m a na hornom konci 1:35m závieje. Na školskom dvore sa zaznamenal sneh 14. 1. 1971 (o 14°° hod) 60cm. Veľký vietor bol 4. 1. 1971, 8. 1. 1971 a 3. 2. 1971. Pre závieje meškal autobus približne 11 krát. 25. januára 1971 pršalo a bola

veľká hmla. Sychravé počasie bolo 19.1.71, 24.1.1971, 4.2.1971, 17.2.1971 a 1.3.1971. 26.2.1971 o 16^{35} hod. 2x zahrmelo. Potom začal padať sneh. V prvej polovici februára sa otepliło, v druhej polovici ostalo zimšie. V druhej polovici marca sa začal topiť sneh. Noci boli pomerne chladné. Jar sa začala dosť rýchlo. Teplotné výkyvy v obci bolo v zime pozorovať až na ±2,3°C.

29. marca 1971 sa konal v budove ZDŠ PIONIERSKY SĽUB. Deťom sa potom premietali krátke výchovno-náučné filmy. Na sľube bolo približne 45 dospelých a detí. Pionierska organizácia bola na tunajšej škole založená 6. novembra 1959. (Založil ju súd. uč. Fekete.) V obci spolu aj so žiakmi, ktorí navštevujú ZDŠ v Radvani je: 28. Pionieri dobre pomáhajú v práci. V roku 1971 odpracovali spolu: 630 brigádnických hodín. Z pionierov najlepšie a najusilovnejšie pracovali títo: Ján Krnáč, Milan Brožek, Ján Vozár, L. Vozár, Matej Oravec, Milan Oravec, Július Vozár, Ján CHrobák, Ján Riečan, Anna Snopková, Stanislav Dobrota, Vladimír Kúdelka a Vojtech Vozár.

11. apríla 1971 sa presťahovala knižnica do nového kultúrneho domu. Anna Riečanová odovzdala knižnicu Ľ. Gernicovej. V tejto práci jej pomáha aj Anna Oravcová. Ľudová knižnica začala pekne pracovať a sú predpoklady, že sa práca ešte zlepší. V novej ĽK sa urobila hneď aj výzdoba. Prvé vypožičiavanie kníh bolo: 7. septembra 1971. V tento deň sa vypožičalo 53 kníh z ĽK. K propagovaniu dobre sa využíva rozhlas OB. Knižnica má približne vyše 600 kníh. Súd. inšp. kultúry P. Halaj sa dobre stará o tunajšiu OB a o ĽK v tunajšej obci. Postaral sa o rozličné inventárne zariadenia, ktoré sme dostali pre našu OB. Zadovážil skrine, stoličky, kreslá, hudobnú skrinku, ako aj ďalší inventár. Na schôdzke RNB, bol 14. apríla 1971 o 18^{00} hod. v triede ZDŠ. Na schôdzke boli pracovníci OB a predsedovia zložiek NF.

24. apríla 1971 sa konala brigáda na KD. Pracovalo sa pri nasledujúcich prácach:

1. Odvoz zeminy (12 m^3)
2. Pri športovom ihrisku.
3. Pri čistení priestranstva KD.

14. apríla 1971 sa konala členská schôdzka ČSČK v budove ZDŠ večero 19" hod. s nasledujúcim programom:

1. Zahájenie
2. Verejno prospešná práca
3. Rôzne
4. Zakončenie

Schôdzku zahájila súd. Mária Oravcová, pred. ČSČK. Hlavne sa hovorilo o jarnom upratovaní a skrášľovaní našej obce. Členovia si dali záväzok, že pri jarnom upratovaní odpracujú 100 brigádnických hodín. Toto bolo do 17. júna 1971 aj splnené. Na záver sa premietli tieto poučné a výchovné filmy:

1. CHoroby zraku
2. Výživa a zdravie
3. Masové hroby v blízkom okolí
4. Akcie v SNP

Zaznamenávame zatiaľ 67 členov. V tejto organizácii by malo byť viac mužov. Organizácia plní svoje poslanie a podiela sa na rozličných prácach v obci.

ŽIVOTNÁ ÚROVEŇ

Životná úroveň z roka na rok rastie. Vidno to hlavne v kultúre bývania, stravovania a zakupovaním rozličných potrieb a vecí pre domácnosť. Tohoto roku dostával dom Jozef Cimerman inž. Ján Kliment, Michalko a J. Riečan. Na výstavbu rodinného domčeka sa pripravuje Matej Klačan. S výstavbou pokračuje Ján Vozár. Viacerá domy si občania opravujú a prekrývajú plechom. Ľudia si pri výstavbe navzájom pomáhajú. S materiálom na stavby je už lepšie. Vo výstavbe domu pokračuje Juraj Púchy.

Už skoro v každom dome majú televízor, rádiá, zvýšil sa počet chladničiek, práčok a iných elektrických spotrebičov. Životnú úroveň vidno aj v kultúre obliekania. Je na tej úrovni, ako v mestách. Rodičia sa starajú o svoje deti, aby chodili vkusne oblečené do školy. Zistil som, že na jedno dieťa pripadá približne až 8 hračiek. Tieto je už zvykom "zakupovať" pravidelne. Štatistikou sa zistilo, že sa zvyšuje nákup chleba, rožkov, múky, cukru, konzerv, keksov a mäsa.

Niektorí mladí ľudia začali navštevovať rozličné kultúrne podujatia v Banskej Bystrici. Túha po zábavách ustavične rastie.

Tohoto roku sa založila v obci aj nová organizácia SZPB. Má 29. členov. Jej predsedom je Juraj Dobrota a taj. s. Viktor Veštúr. Miestna organizácia začala úspešne pracovať.

V tunajšom obchode pracovali odr. 1958 nasledujúci vedúci (e):

1. M. Mócik - Mócíková
2. Anna Snopková
3. Milan Majer
4. Matej Klačan,
5. Anna Snopková (oprava) Marta
6. Štefan Hipš,
7. Marta Vozárova,
8. Monika Turňová
9. Mária Oravcová

V pohostinstve pracovali: M. Mócik, Júlia Pisáková, Cimermanová a Z. Dobrotová.

V pondelok býva pohostinstvo zatvorené. V tento deň sa plánujú väčšinou schôdzky, prednášky, alebo sa premieta film. Najviac filmov sa premietlo od októbra 1970 do apríla 1971. Priemerná účasť na filmoch činí: 35 občanov. Návštevnosť v kine značne poklesla, nakoľko občania sledujú televíziu. V letnom období sa film nepremieta. Jeden krát v týždni sa vypožičiavajú knihy z ĽK. Práca na tomto úseku je dobrá. Knihy sa vypožičiavali aj zo žiackej a učiteľskej knižnice. Niektorí si vypožičiavajú knihy aj z KĽK v Banskej Bystrici. Najväčší záujem sa javí o beletriu a náučnú literatúru. Pracovníci z KĽK úzko spolupracujú s našou ľudovou knižnicou. Najviac výpožičiek bolo v mesiaci marci 1971. 17. marca 1971 sa usporiadala výstavka kníh na tunajšej škole. Večerom občania sledujú väčšinou televíziu, prípadne počúvajú rozhlas.

V tomto zimnom období sa vyskytla tiež chrípka. Približne 60 občanov malo chrípku. S chrípkou sa vyskytla aj angína a zápal priedušiek. V 13 prípadoch hlavne u detí sa objavilo kožné ochorenie. Tohoto roku došlo k 8 úrazom, hlavne u detí od 6-14r.

Na oslavách 1. mája 1971 bolo z tunajšej obce v Banskej Bystrici približne 70 občanov. Večer o 19^00 hod. sa konala ľudová veselica aj v tunajšej obci. Bolo na nej približne 80 občanov. Hrali muzikanti z tunajšej obce. Veselica trvala do 02^00 hod. K tomuto dňu si viacerí občania vyzdobili svoje okná.

V tomto mesiaci boli aj oslavy 50. výročia založenia KSČ. Oslavy sa konali v novom KD. Program dodali žiaci ZDŠ z tunajšej školy a žiaci ZDŠ, ktorí chodia do Radvane. Oslavy zaistila DO-KSS. Program viedol súd. Viktor Veštír. Na oslavách bolo 75 občanov. Verejné budovy k tomuto slávnemu výročiu boli vkusne vyzdobené. V KD a v ZDŠ boli 4 nástenky. Pekne upravenú nástenku mal SZM v klubovni KD.

18. mája 1971 sa konala slávnostná schôdza SZM v klubovni KD. Bola zároveň aj beseda so staršími občanmi. Mládež hodne diskutovala o svojich požiadavkách, hlavne o športovom ihrisku. Ich záväzok sa zameral na odpracovanie 200 brigádnických hodín pri rozlič. prácach na KD. 19. mája mládež už odpracovala 80 brigádnických hodín. Sú všetky predpoklady, že tieto záväzky sa aj splnia.

24. mája 1971 bola ďalšia brigáda na KD so žiakmi ZDŠ. Odpracovalo sa spolu: 45 hodín.

Poľnohospodárske práce začínajú v plnom prúde. Úračka sa už začala 19. apríla 1971. Začali sa sadiť zemiaky. V prvej polovici júna sa objavilo hodne pásavky zemiakovej. Tohoročná úroda zemiakov bola priemerná. Dobre obrodili čerešne, slivky, jabĺká a hrušky. Dobrá úroda bola aj u orechov. Úroda zeleniny bola slabšia. Pomerne dobrá bola úroda ríbezlí agrešu a lesných plodov. Senokosba sa začala 21. júna 1971. Sena bolo pomerne dosť. Mládze boli menšie a menej kvalitné. Leto bolo pomerne teplé. Noci boli chladnejšie. Občania využívajú teplé počasie na zber krmoviny a obilia. Viacerí pokračujú vo výstavbe svojich rodinných domčekov. Pekného počasia využívajú deti na kúpanie. Viacerí občania využívajú voľné soboty a nedele hlavne na výlety. Ide hlavne o občanov, ktorí majú svoje autá.

Osobné autá vlastnia títo občania:

1. Ján Riečan
2. Ondrej Dobrota
3. Inž. Ján Kliment
4. Matej Krnáč
5. Juraj Vozár
6. Viktor Veštúr
7. Ondrej Riečan

30. augusta 1971 sa konali oslavy 27. výročia SNP v budove ZDŠ s nasledujúcim programom:

1. Zahájenie
2. Báseň o SNP
3. Slávnostný prejav k 27. výr. SNP
4. Básne žiakov ZDŠ
5. Zakončenie

Občanov privítal súd. Viktor Veštúr. Slávnostný prejav k 27. výročiu SNP predniesol súdruh Dušan Dobrota. Básne a piesne mali títo žiaci: P. Riečan, O. Cimermanová, Anna Snopková, J. Pisáková, I. Gernicová, Július Vozár, A. Kúdelková, M. Klimentová, M. Lupťáková, Anna Veštúrová a Ľub. Riečan. Po oslavách sa premietol film: „4". Na oslavách bolo spolu: 67 občanov. 29. augusta 1971 SZM usporiadal „TÁBOROVÝ OHEŇ". Tu bolo približne 45 detí.

1. septembra sa začal nový školský rok 1971/72. Na slávnostnom otvorení bol za MNV súd. taj. Ján Snopko a 6 rodičov. Na tunajšej škole bolo tohoto škol. r. len 9 žiakov. Žiaci dostali bezplatne školské potreby a učebnice. Do 1. postup. roč. nastúpili nask-

dujúci žiaci:

Por. č.	Meno a priezvisko	Dátum nar.	Bydlisko
1.	Mária Klimentová	21.2.1965	H. Pršany, č. 95
2.	Mária Lupťáková	17.5.1965	-"- 47
3.	Ľubomír Riečan	5.4.1965	-"-

V marci 1972 prišla zo ZDŠ Brezno na tunajšiu školu Anna Turňová. Jej matka M. Turňová pracovala ako ved. tunajšieho obchodu za pol roka.

Bývalú miestnosť, kde bola čitáreň opäť prevzala Jednota. V tejto miestnosti sa šrotuje. Túto prácu vykonáva súd. M. Dobrota. Z bývalej kancelárie MNV sa urobil sklad pre tunajší obchod. Samotná predajňa potravín je malá a pre dnešnú spotrebu tovaru nevyhovujúca. Chýbajú vhodné skladovacie priestory.

10. 11. a 12. septembra sa konal tradičný RADVAŇSKÝ JARMOK. Aj občania z tunajšej obce ho vo veľkom počte navštevujú.

13. 9. 1971 sa konalo ZRPŠ s nasled. programom:

1. Zahájenie
2. Úlohy v škol. roku 1971/72.
3. Pokyny pre prácu školy

Predsedom ZRPŠ je súd. Juraj Krnáč.

18. októbra 1971 sa konala schôdzka zložiek NF v klubovni KD s nasledujúcim programom:

1. Zahájenie
2. Príprava k voľbám
3. Rôzne
4. Zakončenie

Pred. DO-KSS oboznámil predsedov zložiek NF s nastávajúcimi voľbami, ktoré sa majú konať 26. a 27. novembra 1971. Žiadal predsedov zložiek NF, aby si zavolali svojich členov a oboznámili ich s danou úlohou. Zároveň žiadal, aby členovia pomohli pri výzdobe AGITAČNÉHO STREDISKA v tunajšej obci.

Voľby do zastupiteľských zborov socialistického štátu sú významnou politickou udalosťou a súčasne dôležitou ústavnou demokratickou inštitúciou. Ich vznik je spojený s celým revolučným robotníckym hnutím, vznik volieb do zastupiteľských orgánov, účasť obyvateľov na voľby tých, čo majú vykonávať dôležité a zodpovedné funkcie spadá do obdobia buržoázno-demokratických revolúcií, čo z hľadiska svetového vývoja predstavuje nesporne významný pokrok v prístupoch k vytváraniu demokratickej politickej

organizácie spoločnosti.

V súlade s realizáciou záverov XIV. zjazdu KSČ a so zreteľom na dosiahnutý stupeň politickej a hospodárskej konsolidácie v našej spoločnosti uskutočnia sa dňa 26. a 27. novembra 1971, voľby do zastupiteľských zborov všetkých stupňov.

Príprava a priebeh volieb má po XIV. zjazde KSČ a potom, čo všetko sa odohralo v našej spoločnosti v nedávnej minulosti, mimoriadny vnútropolitický a medzinárodný význam.

Uskutočnenie volieb treba chápať ako vyústenie politického vývoja po apríli 1969, ako ukončenie procesu konsolidácie aj v celoštátnom mechanizme.

Voľby budú súčasne významným faktorom štátnej jednoty Čechov a Slovákov a ostatných národností, jednoty pracujúceho ľudu, jednotného československého vedomia v duchu proletárskeho internacionalizmu a socialistického vlastenectva, rovnoprávnosti a bratskej spolupráce. Budú prejavom podpory našej súčasnej politiky strany širokými masami pracujúcich.

Nová volebná sústava vychádza z ústav-

ných zásad československ. volebného práva, pretože zásadne dbá na všeobecnosť, priamosť, rovnosť a tajnosť hlasovania. Obsahuje všetky osvedčené zásady volebnej praxe z obdobia socialistickej výstavby, najmä princíp jednotnej kandidátky NF, širokú aktívnu účasť občanov na príprave a prevedení volieb, demokratického výberu kandidátov za poslancov do všetkých zástupiteľských zborov, tvorby volebných programov. Nové prvky do koncepcie volebného systému, vnáša federatívne usporiadanie nášho štátu. V týchto voľbách budú po prvýkrát priamo volení poslanci do Snemovne národov, Federálneho zhromaždenia a Českej národnej rady.

Voľby do zastupiteľských orgánov sa budú konať po dlhom čase, v ktorom strana a celá naša spoločnosť prežila hlbokú krízu. Preto si musíme uvedomiť, že nielen naši nepriatelia u nás, ale aj v zahraničí, pozorne si všímajú, kde by našli priestor na oklamanie más a šírenie oportunizmu a revizionizmu.

Náš volebný systém rešpektuje všetky základné princípy volieb, ktoré boli stanovené v Ústave ČSSR a konkretizované vo volebných zákonoch i ako sa utvorili a osvedčili vo volebnej praxi našej soc. spoločnosti.

Pred voľbami ožilo aj v našej obci Agitačné stredisko. Vyzdobila sa sála kultúrneho domu a čitáreň. O výzdobu sa postarali pracovníci

12. októbra bola výzdoba v agitačnom stredisku dokončená. Vypracoval sa plán práce kultúr. osvetovej činnosti za dva mesiace.

14. októbra 1971 bolo predstavovanie kandidátov do NV. S menším kult. programom vystúpili žiaci ZDŠ. M. Úradec zahral na trúbke spolu s M. Úradcom, ktorý hral na klarinete. Na predstavovaní bolo 74 občanov. V tento deň sa konala aj relácia do miestneho rozhlasu na tému: „Voľby voľakedy a dnes."

Záber z výzdoby k voľbám do NV.



Voľby sa konali 26. a 27. novembra 1971.
V našej obci sa zvolili nasledujúci poslanci:

Por.č.	Meno a priezv.	Dát. narod.	č.d.
1.	Juraj Vozár	17.10.1929	3
2.	Ján Dobrota	7. 7. 1922	19
3.	Dušan Dobrota	20. 3. 1942	24
4.	Ondrej Riečan	5. 4. 1925	7
5.	Ján Riečan	23. 5. 1925	84
6.	Ján Oravec	23. 12. 1930	86
7.	Anna Veštúrová	8. 10. 1929	6
8.	Anna Krnáčová	17. 2. 1934	93
9.	Matej Klačan	28. 10. 1940	74
10.	Ján Dobrota	25. 4. 1945	42
11.	Mária Klimentová	6. 9. 1945	95
12.	Ondrej Riečan	9. 10. 1929	75
13.	Ján Snopko	31. 5. 1924	60
14.	Ľub. Snopko	2. 8. 1945	9

Predsedom MNV sa stal Juraj Vozár. Funkciu taj. MNV prevádza Anna Veštúrová. Novi poslanci sa ujali svojej funkcie po voľbách. Úroveň volieb bola dobrá.





Volebná komisia



Súdruh Juraj Vozár pri voľbách. Zastáva funkciu predsedu MNV.

Zlatica Dobrotová pri voľbách

27. nov. 1971

VOLEBNÝ PROGRAM

MNV pre obec Horné Pršany na vol. obdobie

Rada MNV v Horných Pršanoch po schválení v pléne stanovila si pre nastávajúce volebné obdobie tento volebný program:

1. Za účelom úpravy obce bola započatá prekrývka potoka tečúceho cez obec. Táto práca bola dokončená len na polovici úseku. Ďalšiu polovicu úseku je potrebné dokončiť v priebehu roka 1973. Vylepší sa tým jednak vzhľad obce a jednak sa získajú a vylepšia priestranstvá.

2. Úprava miestnych komunikácií vyžiada si výstavbu oporného múru v dĺžke 150 metrov. Túto úlohu je nutné zabezpečiť do kon. r. 1972.

3. Dodávateľským spôsobom zabezpečíme zbezprašnenie miestnych komunikácií v dĺžke 2.500 metrov. Úloha je naplánovaná na rok 1972.

4. Miestny cintorín vyžaduje úpravu a to ohradenie a výstavbu márnice. Tento úkol plánujeme zabezpečiť v roku 1973.

5. Miestny vodojem svojim objemom nepostačuje zásobovať obec, ktorá v posled-

nom období čo do počtu novovystavených domov vzrastla a okrem toho vybavenosť sociálnych zariadení / kúpeľne, splachovacie WC / si vyžaduje zvýšenú spotrebu vody. Rozhodli sme sa pre výstavbu pomocného vodojemu, ktorý mienime začať a dokončiť v roku 1973.

6. Štátna cesta vedúca do obce je na poslednom kilometri pred obcou ťažko zjazdná a v zimnom období nebezpečná. Uvažujeme s jej prestavbou na vzdialenosti 2 km. Začatie výstavby 1973 - ukončenie výstavby v roku 1975.

7. Za účelom využitia ťažko prístupnej pôdy, ležiacej ladom, plánujeme previesť výsadbu ovocných sadov a to na ploche 5 ha do roku 1975.

8. Pastvinárska základňa vyžaduje neustálu starostlivosť. Vytýčili sme si úlohu vylepšiť pastvinársku plochu vo výmere 15 ha za účelom zvýšenia živočíšnej výroby.

9. Na úseku kultúrnom oživiť činnosť divadelného krúžku a organizovať medzi mládežou recitačné preteky.

10. Mládež po stránke športovej nemá podmienky sa dostatočne rozvíjať. Plánuje sa v roku 1973 výstavba vol. ihriska.

V roku 1971 sa praviedli na kultúrnom dome nasledujúce práce:

1. Dokončenie schodiště
2. Úprava vchodu do kult. domu
3. Prekrytie prístavku na kult. dome
4. Betónovanie dvora 72 m²
5. Septik a jeho betónovanie,
6. Prekladanie elektrického stĺpa
7. Iné menšie práce
8. Práce v klubovni
9. Maliarske a natier. práce
10. Menšie elektr. a vodov. práce

Deti narodené v roku 1971:

P.č.	Meno a priezvisko:	Dátum narod.	Číslo d.	Poznámka
1.	Martina Snopková	7. 6. 1971	9	
2.	Tat. Malachovská	1. 2. 1971	13	
3.	Jana Krnáčová	1. 10. 1971	30	
4.	Monika Krnáčová	30. 12. 1971	69	
5.	Erika Klačanová	29. 5. 1971	74	
6.	Rast. Hipš	16. 10. 1971	84	
7.	Jar. Balážová	12. 8. 1971	50	

Všetky deti sa narodili v Ban. Bystrici.

V škol. roku 1971/1972 chodili do tunajšej školy nasledujúci žiaci:

P. č.	Meno a priezvisko:	Ročník	Poznámka
1.	Mária Klimentová	1. r.	Všetci žiaci sú z tunajšej obce
2.	Mária Lupťáková	1. r.	
3.	Ľub. Riečan	1. r.	
4.	Iveta Gernicová	2. r.	
5.	Anna Kúdelková	2. r.	
6.	Júlia Pisárková	2. r.	
7.	Július Vozár	2. r.	
8.	Anna Snopková	4. r.	
9.	Olga Cimermanová	4. r.	

KOLEKTIVIZÁCIA OBCE

V mesiaci októbri a v novembri 1971 sa už začali prípravné práce pre založenie JRD v tunajšej obci. Ako hlavný agitátor bol súdruh Ľuby (Poľnohosp. staveb. združenie B. Bystrica) Sú veľké predpoklady, že sa JRD založí aj v tunajšej obci. Už v roku 1964 sa hovorilo o založení JRD. Zač. r. 1972 sa má prikročiť k realizácii. V mesiaci január a február 1972 sa má začať s agitáciou. Pre agitáciu do JRD boli pravedené ešte v dec. 1971 dve relácie.

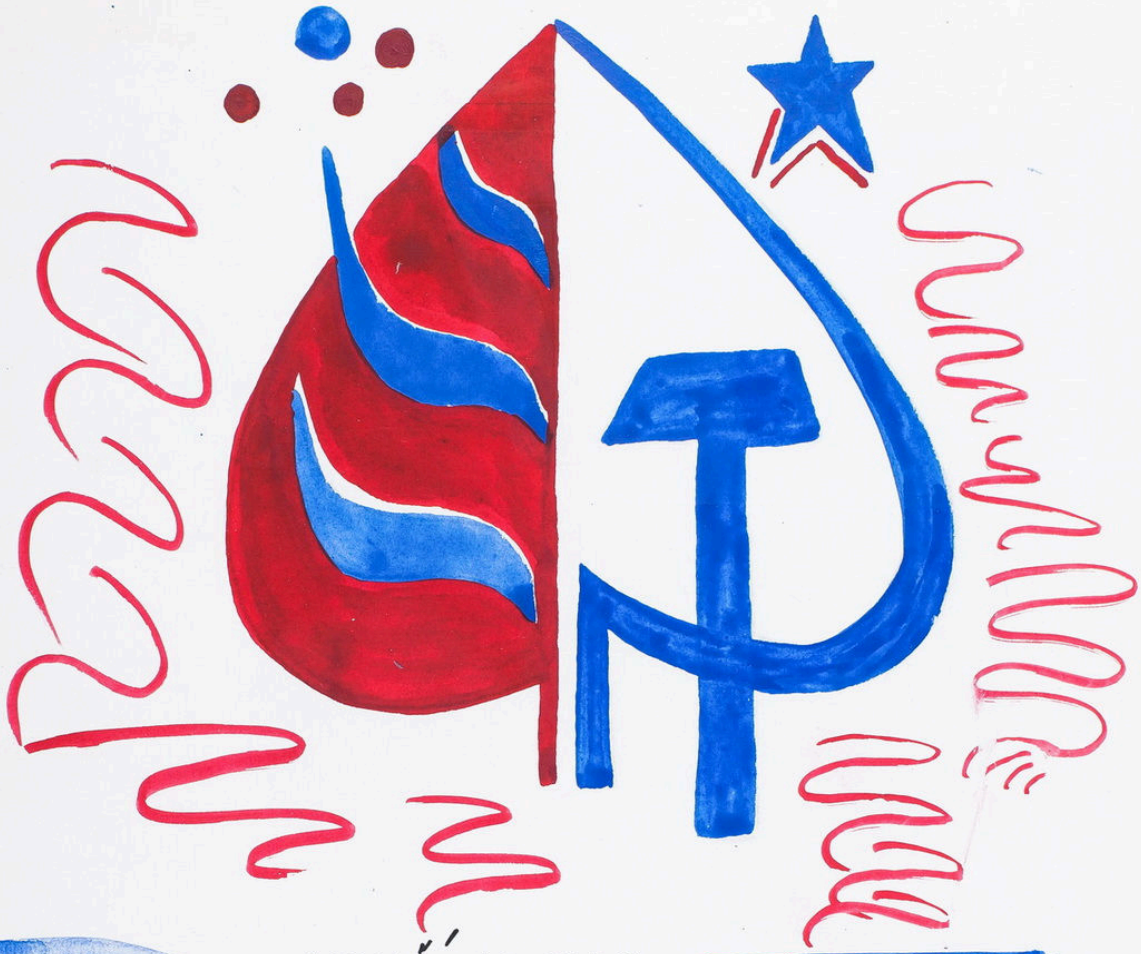

KONČÍME ZAS

Už končí tento rok zas,
by pozdravil všetkých nás.

Veď práca diela vytvorila,
by myšlienka nová sa vynorila,

jak ryba, čo v striebornych vodách pláva,
radosť a potešenie pre ľud nové dáva.

OB - KUL. H. PRŠANY

1972



Kultúra a umenie, ak majú byť skutočne veľké a hodnotné, nemôžu stáť bokom od gigantického zápasu, v ktorom sa rozhoduje o osude nášho ľudstva, o jeho prechode od kapitalizmu ku komunizmu.

3. januára 1972 bola relácia do miest. rozhlasu k uvítaniu NOVÉHO ROKA. Reláciu pripravil SZM. V tento deň bola aj schôdza SZM, ktorá sa konala v klubovni kultúr. domu. Prečítal sa plán práce na 1. polrok 1972. Na schôdzke boli aj zástupcovia zložiek NF.

18. januára 1972 sa konala schôdzka ZRPŠ s nasledujúcim programom:

1. Zahájenie
2. Vyučovanie počtov
3. Názorné pomôcky
4. Rôzne
5. Zakončenie

Predsedom ZRPŠ je súdruh Juraj Kroáč.

Zima v r. 1961-1972 bola veľmi krátka. Snehu bolo málo. Najviac snehu sa namerало 60-70 cm. Sánkovačka a lyžovačka bola veľmi slabá. Sneh sa začal topiť už vo februári. Do 20. marca 1972 sa potopil všetok sneh. Najmenej snehu bolo na cestách. Ľad dosahoval približne hrúbku 10-12 cm. Už začiatkom marca boli dažde. Hmly priamo v obci boli zriedkavé. Prudkejšie zahrmelo: 24. 2. 1972, 4. 3. 1972 a 13. 3. 1972.

430

V mesiaci októbri, v novembri, v decembri 1971 a v mesiaci januári 1972 sa začala propagácia a agitácia pre založenie JRD v našej obci. Občania túto úlohu uvedomele pochopili.

Prípravný výbor pre založenie JRD v Horných Pršanoch rozmnožil nasledujúcu pozvánku:

Prípravný výbor pre založenie JRD v Horných Pršanoch Vás povoláva na ustanovujúcu schôdzu dňa 2. 2. 1972 o 18°° hod. v kultúrnom dome s nasledujúcim programom:

1. Otvorenie
2. Správa o výsledkoch agitácie
3. Prijatie nových členov
4. Voľba zástupcov do predstav. JRD.
5. Prihovor hostí
6. Diskusia
7. Uznesenie
8. Zakončenie

Na schôdzke boli prítomní: súd. Ľuby, súd. Hrmo a súd. Bahýľ. V JRD je 224 ha pôdy. 28 ha ostalo pre záhumienkárov. V správe JRD je súd. Ondrej Riečan a P. Dobrota.

Zápis overený a preplatený
17. [illegible]

Miestny národný výbor
okres Banská Bystrica

Do 31. XII. 1971 písal kroniku súdruh Šťang Jozef, ktorý odišiel 24. VIII. 1973 do svojho rodiska Banská Štiavnica, kde pokračuje vo svojom povolaní ako učiteľ. V našej obci bol riaditeľom ZDŠ zo štvor triedkou, kde skončil svoju pôsobnosť ako riaditeľ ZDŠ dňom 30. VI. 1973.

Po odchode bývalého kronikára súdruha Jozefa Šťanga, bol radou MNV v Horných Pršanoch poverený túto kroniku písať súdruh Viktor Veštúr, ktorý pracoval u Lesného závodu Banská Bystrica ako technicko hospodarsky pracovník - samostatný normovač. Praktický začal túto kroniku písať 20. januára 1976. Podklady pre písanie kroniky čerpať zo zápisníc rady MNV a pléna MNV. Preto že bol občanom našej obce, mal možnosť čerpať príspevky pre zápis do kroniky aj od miestných občanov našej obce.

V úvode napíšem skrátky určitych názvov organizácií, závodov a inštitúcií, z ktorými sa bude v kronike stretávať:

DO-KSS, = Dedinská organizácia - Komunistickej strany Slovenska.

MNV, = Miestný národný výbor.

KSČ, = Komunistická strana Československa.

ZO-SZM, = Základna organizácia - Socialistického zväzu mládeže.

ZO-ČSZŽ, = Základná organizácia - Československeho zväzu žien.

ZO-ČSČK = Základná organizácia Československého červeného kríža.
ZO-SZPB = Základná organizácia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov.
ZO-PO = Základná organizácia Požiarnej ochrany.
OB = Osvetová beseda.
ZDŠ = Základná deväťročná škola.
JRD = Jednotné roľnícke družstvo.
DP = Drobná prevádzkáreň.
SNP = Slovenské národné povstanie
MDŽ = Medzinárodný deň žien.

V roku 1972 pracoval výbor DO-ZSS v tomto zložení:
Vešťúr Viktor, - predseda DO-ZSS.
Dobrota Dušan, - zapisovateľ DO-ZSS.
Kľačan Rafael, - hospodár DO-ZSS.
Ing. Klimeš Ján, - člen výboru DO-ZSS.
Dobrota Juraj z Starinskej, - člen výboru DO-ZSS.

Rada MNV pracovala v roku 1972 v tomto zložení:
Vozár Juraj č.d. 3, = predseda MNV.
Vešťúrová Anna, = tajomníčka MNV.
Dobrota Ján Casľarik, = člen rady MNV.
Oravec Ján č.d. = člen rady MNV.
Riečan Ján Baničák = člen rady MNV.

Uvedení členovia rady MNV boli zároveň aj poslancami MNV pre volebné obdobie roku 1972 - 1976.

Voľby do MNV.

Keď voľby poslancov do zastupiteľských orgánov sa prevádzali 26 a 27 novembra 1971, pracovníčka a lajomníčka MNV súdr. Vešťurová Anna čielo funkcie začala administratívne prevádzať až 1. januára 1972, nakoľko v mesiaci december 1971 prebiehalo papierové písomné odovzdávanie z rúk bývalého pracovníka a lajomníka MNV súdr. Snopku Jána Slynára, agendy MNV.

Po uvedených voľbách, bolo zvolané prvé plénum MNV na deň 16. XII. 1971, kde išlo hlavne o vydanie osvedčenia o zvolení za poslanca a prevedenie sľubu poslanca v zmysle čl. 88 odsl. 4 Ústavy ČSSR.

Forma a text osvedčenia o zvolení za poslanca bol nasledovný:

OSVEDČENIE

o zvolení za poslanca

Obvodná volebná komisia volebného obvodu č. .....

pre voľbu do .....

osvedčuje, že

pán ....., zamestnanec .....,

bytom .....

bol ..... dňa ..... zvolený .....

ZA POSLANCA

.....

Dňa .....

.....

predseda obvodnej volebnej komisie

ZTP-1. 6239-3070-71 T/10

Forma a text zápisnice o zložení sľubu poslanca bol nasledovný:

ZÁPISNICA

o zložení sľubu poslanca
v zmysle čl. 88 odst. 4 Ústavy ČSSR

Meno poslanca: .....

„Sľubujem na svoju česť a svedomie, že budem verný ČSSR a veci socializmu. Budem dbať na vôľu a záujmy ľudu, spravovať sa Ústavou a ostatnými zákonmi republiky a pracovať pre to, aby sa uvádzali do života."

V Horných Pršanoch dňa 16. decembra 1971.

Sľub vybral: Sľub zložil:

Zakláda-
12ie JRD.

Výbor DO-KSS, spoločne z Radou MNV považovali za svoj prvoradý úkol, socializácia dediny. Prihlášky do JRD podpísali v prvom-rade členovia výboru DO-KSS, členovia rady MNV, členovia DO-KSS a poslanci MNV. Dňa 10.I.1972 boli prízvaní na MNV súdruhovia z JRD-SNP Králova s. Bahýľ Ondrej a s. Hrmo, z Výrobnej poľnohospodarskej správy s. Luby. Na tomto sedení bolo dohodnuté, že po založení celoobecného JRD sa toto pričlení do spoločného obhospodarovania už existujúcého JRD-SNP Králova. Ďalej bolo dohodnuté, že po založení celoobecného JRD, sa toto bude špecializovať na živočíšnu veľkovýrobu chovu oviec. Zároveň bol určený postup agitácie občanov pre vstup do JRD. Keďže už bolo založené menšinove družstvo a tiež aj ďalší podpísali prihlášky do JRD, bolo dohodnuté že čo najurychlenejšie zvolať hovor z ľudom. Dňa 11.I.1972 bol zvolaný hovor z ľudom, kde sa predniesol zámer výboru DO-KSS a Rady MNV. V príhovore k občanom o význame poľnohospodárskej veľkovýroby prehovorili s. Luby Ján, s. Bahýľ Ondrej (predseda JRD-SNP Králova) a predseda DO-KSS s. Veštúr Viktor. U občanov bolo skutočne pochopenie pre založenie JRD a tak z prítomných občanov podpísali prihlášky do JRD, za ich členov, 98% občanov. Svojimi diskuznými príspevkami našich občanov títo

potvrdili správnosť politiky KSČ a zároveň občania súhlasili z koncepciou JRD. Na tejto schôdzi bolo dohodnuté, že v obci Horné Pršany bude vytvorený Družstevný dvor. Za vedúceho družstevného dvora bol navrhovaný Riečan Ondrej Zdolinka, ktorého aj predstavenstvo JRD-SNP Králova schválilo do funkcii vedúceho Družstevného dvora. Dňa 28.I.1972, na plenárnom zasadnutí poslancov MNV v Horných Pršanoch, bol zvolený päť členny výbor, tak zvaný prípravný výbor JRD v tomto zložení:

1.) Ing. Klinzert Ján - predseda prípravného výboru
2.) Kľačar Matej - člen —"— —"—
3.) Szopko Ján - Macíkovie —"— —"— —"—
4.) Riečar Ondrej - Zdolinka —"— —"— —"—
5.) Riečar Ondrej - Talian —"— —"— —"—

Prípravný výbor mal za úkol, zabezpečiť ustanovujúcu členskú schôdzu členov JRD v Horných Pršanoch. Z podnetu prípravného výboru JRD, bolá zvolaná ustanovujúca schôdza členov JRD v Horných Pršanoch, na deň 2.II.1972. Na ustanovujúcej členskej schôdzi previedol príhovor predseda JRD-SNP Králová súdruh Bahýľ Ondrej, ktorý hovoril o koncepcii JRD v obce Hor. Pršany a to o veľkovýroba chovu oviec. Členovia JRD z touto koncepciou plne súhlasili. Na tejto ustanovujúcej členskej schôdzi boli zvolení 2 členovia JRD do predstavenstva JRD a to:

1, Riečan Ondrej - Zdolinka,
2, Dobrota Pavel - Šestákovie.
Po prevedenom programe bolo menšie občerstvenie a ľudová veselica.

Prvorade práce pre zveľadenie družstva a zvyšenie poľnohospodárskej veľkovýroby, bolo treba previesť rekultivácia pôdy. Z rekultiváciou pôdy sa započalo pri Magazíne a postupne v celom chotáre obce Horné Pršany. Rekultivácia pody sa prevádzala prevažne v jarných a jesených mesiacoch. Cez letné mesiace pracovali členovia JRD prevažne pri zbere krmovín, žatevných prácach a zbere zemiakov. Ako stáli pracovnici, na tomto JRD pracovali z obce Horné Pršany títo občania; Riečan Ondrej-Zdolinka, Riečan Matej-Talianovie, Riečan Ondrej-Talianovie, Dobrota Pavel-Šestákovie, Snopková Mária-Horných, Riečanová Mária-Zdolinková, Chrobaková Anna, Strelcová Anna, Dobrotová Anna-Kanonierovie, Vozárová Zuzana, Riečanová Júlia-Kanálovie, Riečanová Júlia-Števovie, Dvorská Margita, Snopková Etela, Snopková Zuzana-Kľačanovie, Riečanová Júlia-Valašťanka, Dobrotová Júlia-Turčanovie, Dobrotová Anna-Turčanovie, Michalková Mária st., Riečanová Mária-Zdolinz, Dobrotová Eva, Dobrotová Júlia-Cestárovie.

Za bačov na salaš a pre pasenie oviec sa prihlásili, Snopko Martin-Ďurovie (bol bačom na salaši) a Dvorský Juraj, ktorý bol valachom-pastierom oviec na tomto salaši. Koliba baču a valachov bolá

postavená na Plieške. Mimo našich občanov pásli ovce Kapusta Ján z Malachová a pastier z Badína. Kto pastrieri a bača sa starali o 320-340 oviec, ktoré pásli a ručne dojili.

Činnosť Miestnej prevádzkarni

Miestná prevádzkareň pracovala pod vedením Oravca Jána - vedúci MP a účtovníkom bol Dobrota Dušan, ktorí pracovali ako úväzkoví pracovníci, za mesačné odmeny; vedúci MP mál priznanu odmenu radou MNV mesačne 600.- Kčs, a účtovník MP 400.- Kčs. Mimo uvedených pracovníkov, pracovali v MP aj stáli pracovníci a to:

Riečan Ján - Števovie - vodič nákladného auta V3S.
Oravec Matej ml. - vedúci murárskej čaty, ktorý pracoval ako murár.
Malachovský Ján - pracoval ako murár.
Oravec Matej st. - pracoval ako murár.
Kľačan Ján - pracoval ako závozník u nakladného auta V3S.

Výsledky hospodárenia MP za rok 1971 boli nasledovné:

Príjmy celkom:	310.927.60 Kčs
Výdavky -"- :	209.025.80 -"-
Rozdiel príjmov a výdavkov:	101.901.80 -"-
Zostatok na bežnom účte MP z roku 1970 ...	11.322.06 -"-
Odvod pre MNV:	9.755.20 -"-
Zostatok na bežnom účte MP k 31. XII. 1971 bol celkom:	103.468.66 Kčs.

Porovnanie z rokom 1969, do polovici roka 1970 je nasledovné hospodárenie MP. Pokiaľ MP

pod vedením Polockého Juraja - vedúceho MP, ktorý zároveň robil aj predsedu MNV, bola skladová za rok 1969, až do polovice roka 1970 vo výške 25.000:- Kčs; Za vedenia Oravca Jána, t.j. od polovici roka 1970 do 31. XII. 1971 bola MP zisková 103.000:- Kčs. V MP sa prevážne pracovalo na dokončovaní výstavby kultúrneho domu, úprava miestnej komunikácii, započalo sa z výstavbou opraveného mýtu v Lomnom konci, zbúral sa bývaly dom MNV na obrálle, (ktorý bol za určitú dobu obývaný Jurajom Púčym) a radu ďalších drobných akcii, pre zveľadovanie a skrášľovanie našej obce.

Zo stálimi pracovníkmi v MP bol rozviazaný pracovný pomer dňa 31. 8. 1972, pre nedostatok prác murárskej profesii a tiež aj preto, že pracovníci si našli výhodnejšie zamestnanie.

Dňa 14. 12. 1972, započalo sa z asanáciou niektorých budov a to:

ll p. Kostku Jana - zbúranie starých chlievov.
ll p. Ričana Pala - starý obytný dom,

Kultúrna činnosť

Tradičnú fašiangovú zábavu usporiadala organizácia Požiarnej ochrany, ktorá trvala od nedele obeda a do utorku 24.00 hod., kedy bolo tradičné pochovanie basy.

Oslavy MDŽ zabezpečovala rada MNV, za spolupráci MO-SZŽ. MNV, na túto akciu poskytol finančnú odmenu uvedenej zložke MO-SZŽ 500:- Kčs, začo boli zakúpené živé kvety. MO-SZŽ sa postarala o malé občerstvenie (čaj a čokoládky).

Oslavy 1 mája, zabezpečoval výbor DO-KSS, za účinej pomoci zložiek NF. Do prvomájového sprievodu do Banskej Bystrici, išlo z našej obci cca 70 občanov, prevažne muži a deti. Prvý krát kráčali v prvomájovom sprievode aj členky, JZD v sprievode ostatných členov JZD-SNP Králova. Po príchode z Banskej Bystrici, bolá usporiadana v našej obci ľudová veselica.

Pred oslavami 9 mája, t.j. 8 mája, členovia MO-SZM zapálili vatru na Kopaniciach. V uvedený deň bolá vysielaná aj relácia do miestného rozhlasu.

Z príležitosti 28 výročia SNP, bolá vysielaná relácia do miestného rozhlasu.

Mimo uvedených spomienok na pamätné dni boli prevedené oslavy:
24 výročie Februárových udalostí - složka SZPB.
28 výročie oslobodenia obce Slávnou sov. armádou
Týždeň boja proti fašizmu a vojne.
Výročie VOSR.

Dôzné: Dňa 22.5.1972, bolo zrušené pašienkové spoločenstvo. Predseda tohoto združenia súdruh Ján Snopko-Mlynár, odovzdal pokladničný deník MNV bez dlhov a pohľadávok.

Rada MNV na návrh ONV a uzákonenéhó práva, poskytovala občanom doplnkovú starostlivosť, ako dôchodcom, ktorých dôchodok bol nižší, ako 620.- Kčs, vo výške od 50.- Kčs do 70.- Kčs mesačne a u manželskej dvojici 130.- Kčs, u ktorých dôchodok mesačne nepresahoval 1030.- Kčs.

Rada MNV rozhodla poskytovať finančnú odmenu vo výške 100.- Kčs, á 1 rok, za zapaľovanie a zhášanie pouličných svetiel. Túto prácu prevádzal Ján Ričan č.d. 26. Pouličné svetlá sa zapaľovali a zhášali na elektrickom stĺpe pred Hanzel.

V roku 1972 boli narodené títo deti:

Bruno Dúbrik, 3. III. 1972.
Ján Ričan, 23. IV. 1972.
Miroslava Michalčíková, 3. V. 1972.
Soňa Cimermanová, 29. VIII. 1972.
Ján Stopko, 1. X. 1972.

V roku 1972 zomreli títo občania:

Ján Stopko č.d. 60. 12. I. 1972.
Anna Stopková č.d. 34. 4. VIII. 1972.

1913

Činnosť MNV.

8. januára 1973 zvoláva predseda MNV prvý krát v roku radu MNV, na ktorej sa zúčastňujú mimo rady MNV aj predseda DO-KSS. Rada MNV prejednáva činnosť zložky ČSČL. Schvaľuje odmenu predsedovi OB s. Šťangovi Jozefovi za rok 1972, vo výške 800-Kčs a odmenu knihovníčke s. Gernicovej Ľubky vo výške 400-Kčs.

Každým rokom sa prevádza inventarizácia DKP a základných prostriedkov, pre ktorú je vytvorená dielčia inventarizačná komisia v zložení s. Vozár Juraj predseda MNV, s. Veštúrová Anna a s. Oravec Ján-člen rady MNV a vedúci DP. K prevedeniu fyzickej inventarizácii sú prizvaní zodpovední funkcionári za svoj úsek a to:, riaditeľ OB s. Pisák Juraj, riaditeľ ZDŠ s. Šťang Jozef a s.s. Snopko Ľubomír a Kľačan Matej za DPZ. Po prevedení fyzickej inventarizácii DKP a základných prostriedkov, rada MNV schvaľuje-odsúhlasuje vzniklé prebytky a manká.

K 1. I. 1973 prevádza sa súpis hospodárskych zvierat, ktorý sa bude prevádzať až do úplnej socializácii dedinz a štátu.

Rada MNV priznáva sociálnu výpomoc z doplnkovej starostlivosti, pre manželskú dvojicu Dobrotu Ondreja č. 14, vo výške 130-Kčs mesačne. Rada MNV, z titulu sociálnej výpomoci, prideľuje poukáz na nákup páliva (10 q uhlia) pre týchto občanov našej obce: s. Dobrotovej Márii č. d. 51,

s. Dobrotovej Ilárii č.d. 70, s. Dobroton Jánovi č.d. 68, s. Dobrotovej Júlii č.d. 18, s. Kocianovej Eve č.d. 57, s. Dobrotovej Anne č.d. 48, s. Ričňanovej Zuzane č.d. 43, s. Snopkovi Ondrejovi č.d. 39, s. Valaščanovi Jánovi č.d. 31, s. Ričňanovi Štefanovi č.d. 60, s. Valaskajovej Ilárii č.d. 86.

Rada MNV určuje poplatky za prepožičanie sály Kultúrneho domu takto: Za zábavy pre zložky NF zať 250-300- Kčs; Pri usporiadaní divadla taz zábavy za poplatok 150- Kčs; Usporiadanie divadla, spojené so zábavou poplatok 250-300- Kčs; Pri prepožičaní sály na usporiadanie svadby pre našich občanov za poplatok 400- Kčs.

Prvé plenárne zasadanie poslancov NV v roku 1973 sa uskutočnilo 12. I. 1973, kde bola prednesená správa o plnení volebného programu za rok 1972, ktorú predniesol predseda MNV s. Ozán Juraj.

Súdruh Chavec Ján, vedúci DP, prečítal správu o hospodárení DP za rok 1972, v ktorom bol dosiahnutý hospodársky výsledok 205.737.12 Kčs. Plenárne zasadanie vyslovilo pochvalné uznanie vedúcemu DP, za dosiahnutie dobrých hospodárskych výsledkov za rok 1972.

Plenárne zasadnutie poveruje poslancov NV aby pomáhali jednotlivým zložkám NF takto: DPZ s. Snopko Ľubomír č.d. 9, s. Dobrota Ján - Klinčok a Ričňan Ondrej č.d. 75; Za činnosť "ZO-SZŽ" bude zodpovedať s. Klimentová Mária; Za činnosť "ZO-ČSČZ bude zodpovedať - poslankyňa MNV s. Kinčáčová Anna; Za činnosť "ZO-SZM bude zodpovedať, poslanec MNV a člen strany s. Ričňan Ondrej - Z Lipinky.

Plenárne zasadnutie schválilo rozpočet MNV na rok 1973, vo výške 31.000.- Kčs.

S. Valaštanovi Jánovi sa previedla oprava strechy bezplatne, z rozpočtu MNV, ako sociálny prípad.

Na návrh rady MNV a podnetu výboru DO-KSS, boli vypracované podklady pre organizovanie socialistického záväzku u občanov v našej obci, u zložiek NF a poslancov NV, k výstavbe vodojeme ako akcii „Z" a pre skrášľovanie a zveľaďovanie našej obci. Bolo dohodnuté, aby každy občan vo veku od 18 do 60 rokov, povinne odpracoval 8 hodín bezplatne. Poslanci NV túto akciu zabezpečovali vlastnoručným podpisom u jednotlivých občanov. Akcia sa stretla z porozumením u našich občanov, zložiek NF a poslancov NV.

Rada MNV zabezpečuje slávnostné posedenie z príležitosti MDŽ na deň 8. marca 1973, kde pozvýva členky výborov ZO-SZŽ, ZO-ČSČK, členky DO-KSS, ženy zo ZO-SZPB - jej členky, za účasti výboru DO-KSS, rady MNV a predsedov zložiek NF. Pozvané ženy boli odmenené jedným dezertom a kvetom. Slávnostný prejav prednie-sol predseda DO-KSS s. Veštúr Viktor.

V mesiaci februári 1973, ZO-SZM usporiadala lyžiarske preteky v III. kategóriach a to I. kategória do 10 rokov, II. kategória od 11 rokov do 18 rokov a III. kategória nad 18 rokov. Na prvých troch miestach podľa jednotlivých kategórii sa umiestnili

Kulturno-športová činnosť

takto:

I. kategria: Prvé miesto obsadil: Kúdelka Vladimír
Druhé -"- -"- : Vozár Dušan
Tretie -"- -"- : Dobrota Ľubomír
II. kategória: Prvé -"- -"- : Potocký Vladimír
Druhé -"- -"- : Halaj Peter
Tretie -"- -"- : Legíň-Dvorský Juraj
III. kategria: Prvé -"- -"- : Riečan Peter
Druhé -"- -"- : Riečan Dušan
Tretie -"- -"- : Kúdelka Igor

Športovcom ktorí sa umiestnili na prvých troch miestach boli dané diplomy a upomienkove darčeky, ktoré im odovzdal predseda MNV s. Vozár Juraj, za prítomnosti predsedu DO-KSS a predsedu ZO-SZM s. Snopku Miroslava.

Na návrh MNV, rozhodol sa SZM zahrať divadelnú hru: „Hora volá"! Je to dráma od Miloša Gomtku. Dej drámy sa odohráva v dedinskom prostredí v rodine pytliaka Bučana.

Osoby a obsadenie:

Ondrej Bučan : Snopko Peter č.d. 34.
Katka, jeho žena : Gerhicová Ľubomíra č.d. 12.
Marka, ich dcera : Oravcová Anna č.d. 86.
Palo : Halaj Peter č.d. 53
Krivoš : Brožek Milan č.d. 6.
Strážnajster : Riečan Ján č.d. 84.
Horár : Pisák Slavomír č.d. 91.

Žandár : Riečan Ján č.d.2
Šatová : Vozárová Zlatica č.d.3
Králiková : Dvorská Aleza č.d.89

Členovia ZO-SZM divadelnú hru naštudovali zapomoci Herchla Pavla, výtvarníka opery Divadla Jozefa Gregora Tajovského. Premiera divadelnej hry sa uskutočnila 25. decembra 1973. Po divadelnom predstavení sa uskutočnila tanečná zábava, na ktorej hrala skupina Oravca Mateja.

Dňa 31. I. 1973, na vlastnú žiadosť vodiča nakladného auta DP, s. Vozára Ondreja-Hučku, rozviazuje DP z menovaným pracovný pomer. Drobna prevadzka-reň-činnosť

Z rozširovaním miestných komunikácii sa započalo vyvlastňovaním pozemkov a búraním starých obytných domov a hospodárskych budov. Vyvlastnené a zbúrané boli tieto obytné domy:

Dobrotovej Anny - Šestakovej.
Riečana Paľa - Kozákovie, ktorý odkúpil od Antoláka Antona.

Vyvlastnené a zbúrané boli tieto hospodárske budovy a príslušenstvá:

Snopková Anna - zbúrana časť maštale.
Krnačová Mária - zbúranie maštale.
Vozár Juraj - zbúraná drevárňa
Kostka Ján - zbúrané humno
Dobrota Ján - pivnica a maštaľ u Riečanovej Zúti.

Tieto akcie boli prevedené pre rozšírenie miestných komunikácii smerom na Kopčok.

Za zbúranie obytných domov a hospodárskych budov, bolo majiteľom celkom vyplatené 91.000.- Kčs.

Dňa 7. mája 1973 bolo vyvolané jednanie za účelom rozšírenia miestnych komunikácii, ktorého sa zúčastnili títo zástupcovia jednotlivých inštitúcií:

Za ONV: s. Otiepka Ján a s. Smolárčik Milan,
Za OSC: s. Koreň Ján a s. Hlinka Ladislav,
Za OPOML: s. Sršeň Ján
Za MNV: s.s. Vozár Juraj - predseda MNV, Veštúrová Anna, Oravec Ján a Dobrota Dušan.

V uvedený deň bolo definitívne schválenie asanácie hore uvedených rodinných domov a hospodárskych budov. Zároveň bol danný súhlas na asfaldovanie miestnych komunikácii, po predbežnej úprave miestnych komunikácii. Od mája 1973 sa začalo masívne pracovať na odstraňovaní stavenísk a úprave miestnych komunikácii, ktorú prácu organizoval s. Oravec Ján vedúci DP. Zároveň na túto cestu, bola napojená nová výstaba cesty z Kopčoka ku vodojemu, ktorá spájala oblúkom poza obec, hornú cestu v obci horného konca. Na manuálnych prácach sa podieľali občania našej obce, ktorí pracovali brigádnicky po pracovnom čase a v dňoch pracovného pokoja. Dobili povrchovú úpravu miestnych komunikácii a výkop rigolov, do ktorých vkládali betónové válovce. Ťažké výkopové zemné práce prevádzali auto bágre zo závodu Stavoindustria

Banská Bystrica - Králová.

4. VI. 1973 bolá vypracovaná projektová dokumentácia a schválený rozpočet na výstavbu nového vodojemu z nákladom 250.000.- Kčs. Tento nový vodojem mal byť vybudovaný na základe toho, že jeden vodojem nestačil zásobiť všetkých občanov našej obce, lebo v suchom období horný koniec dediny nemal niekedy aj 3 dni vody, hlavne v piatok, sobotu a nedeľu, kedy občania spotrebovavali väčšie množstvo vody. Stávebný dozor nad výstavbou nového vodojemu mali pracovníci Okresnej vodohospodárskej správy s. Kostiviar a s. Ing. Leitman Milan.

Drobná prevádzkáreň robila aj služby obyvateľstvu a inným socialistickým sektorom, takže čistý zisk za rok 1973 činil 188.139.77 Kčs.

Rôzné:

Dňa 27. VI. 1973 bolá zadržaná verejná členská schôdza strany, vo forme hovoru z ľudom. V diskuzii vystúpili občania, ktorí hovorili, že zistili vo vode rôzne živočíchy. Rozdejšie sa zistilo, že občania mali pravdu, čo bolo zapríčinené tým, že zachytený prameň vody bol zachytený na Žádrosti len plytko, skoro až na povrchu a ztadial sa dostávali rôzne živočíchy a nečistota.

ZO-SZŽ organizovala občanov na odber mlieka. Prakticky zisťovala, že aké množstvo mlieka sa bude môcť dovážať, aby zbytočne neostávalo mlieko a neskazilo sa. Prvý krát do obci bolo dovezené mlieko!

V roku 1973 bolo prevedené rozšírenie telefónných staníc z 2-och na 6 a to byt tajomníčky MNV, s. Ing. Klimentovi Jánovi, s. Dobrotovi Dušanovi a s. Gernicovi Jozefovi. Do roku 1973 bol zavedený telefón len na MNV a v pohostinstve.

Dňa 31. III. 1973 bolá vyradená obecná mláťačka.

Začiatkom apríľa 1973 sa vyskytol lesný požiar v Dochoti. Občania v plnom pochopení, bez väčšej agitácii pomáhali hasiť lesný požiar, ktorý hneď uhásili.

Dňa 17. VII. 1973 rada MNV vytvorila a schválila stavebnú komisiu v tomto zložení:

Kľačan Matej - predseda
Snopko Ján - člen
Riečan Ján - člen

Dňa 14. XII. 1973 bol s. Pisák Juraj zvolený za riaditeľa OB.

Ešte v decembri v roku 1973 sa započalo zo súťažnou agitáciou a propagáciou k 30 výročiu SNP

V roku 1973 bol prvý krát postavený vianočný stromček na ulici obci - na obrátke. Vianočný stromček postavila pracovná skupina členov ZO-SZM za účinnej pomoci s. Oravca Jána.

V roku 1973 sa narodili títo deti:

1. Terenzová Miroslava 28. I. 1973.
2. Hips Slavomír 21. VI. 1973.
3. Ričcanzová Monika 29. VI. 1973.
4. Michalová Miroslava 3. VIII. 1973.
5. Dvorská Ivana 24. VIII. 1973.
6. Heldová Petra 2. X. 1973

V roku 1973 zomreli títo občania

1. Ričňanzová Anna + 16. V. 1973, vo veku 83 rokov.
2. Ričňan Ondrej + 22. VI. 1973, vo veku 86 rokov
3. Kočiar Ján + 11. IX. 1973, vo veku 30 rokov
4. Michalko Michal + 19. IV. 1973, vo veku 61 rokov

1974

"Činnosť MNV:

Rok 1974 začal plným elánom všetkých občanov našej obce, splniť volebný program. Vyplývalo to aj z toho, že občania použili určité odbremenenie pri založení JRD. Všetky zložky NF ako aj ostatní občania našej obce dávali si záväzky na počesť 30 výročia SNP. Svoje záväzky zamerali hlavne na akciu „Z" t. j. budovanie druhého vodojemu, ktorý mal obsahovať zásobu vody na 40 m³. Ďalej svoje záväzky zamerali na úprava a oplotenie cintorína, úpravu miestnych komunikácii a zveľadovanie a skrášľovanie našej obce. Organizátorom súťaže sa stala rada MNV, ktorá cez dvojice členov socialistického zväzu mládeže z našej obci, zaistľovala záväzky u jednotlivých občanov. Každý občan svojim vlastnoručným podpisom potvrdil, že koľko brigádnických hodín odpracuje v dňoch pracovného voľna, na ľubovoľnej plánovanej akcii MNV. Jedna dvojica členov socialistického zväzu mládeže mala určené 10-15 rodín, ktoré navštívila a hovorila s občanmi, že čo sa bude v roku 1974 robiť a kde hlavná pozornosť práce upriamiť. Zámer MNV sa pri organizovaní súťaži vydaril, nakoľko všetci občania si dávali záväzky podľa toho ako im to zdravotný stav a domáce okolnosti dovoľovali. Tak isto sa organizovala súťaž u zložiek NF a

dosiahnuté výsledky boli nasledovné:

Záväzky:

Členovia DO-KSS	sa zaviazali	odpracovať		250:- hod.
~"~ rady MNV	~"~	~"~	~"~	120:- "
~"~ ZO-SZPB	~"~	~"~	~"~	130:- "
~"~ ZO-SZM	~"~	~"~	~"~	220:- "
Členky ZO-SZŽ	~"~	~"~	~"~	320:- "
~"~ ZO-ČSČK	~"~	~"~	~"~	250:- "
Členovia DPO	~"~	~"~	~"~	250:- "
Dozorný výbor Jednoty	~"~	~"~	~"~	60:- "
Ostatní občania	~"~	~"~	~"~	1.230:- "
Spolu to činí:				2.830:- hod.

Hodnota záväzku predstavuje hodnotu 42.450:- Kčs. Spracovaný socialistický záväzok bol zaslaný ONV, ktorý podľa toho hodnotil činnosť jednotlivých NV a tým sme sa zapojili na záväzky mesta Banská Bystrica a Martin ktorí boli vyzývatelia na súťaž.

Rada MNV schvaľuje odmeny pre pracovníkov-riaditeľov OB, ktorí sa za rok vystriedali traja a to preto, že riaditeľ OB s. Šťang Jozef odišiel z obci Horné Pršany do svojho rodiska, dočasne ho zastupoval s. Riečan Ján mladší-Kanálovie a po ňom potom definitívne prevzal riaditeľa OB s. Pisák Juraj. Zároveň odmenu mala priznanú aj knihovníčka s. Gernicová Ľubomíra, za vedenie ľudovej knižnici v obci.

Odmeny boli príznané pre riaditeľov OB nasledovne, za rok 1973 takto:

Pre s. Stanga Jozefa 500.- Kčs
~"~ s. Riečana Jána ml. Kanálovie 200.- "~
~"~ s. Pisáka Juraja 100.- "~

Za vedenie ľudovej knižnici mala príznanú odmenu na rok:

s. Gernicová Ľubomíra 420.- Kčs

Rada MNV priznáva jednorazovú výpomoc z doplnkovej starostlivosti pre Valašťana Jána vo výške 500.- Kčs.

Rada MNV schválila odmenu pre pracovníkov DP za dobré dosiahnuté hospodárske výsledky v drobnej prevádzkárni za rok 1973 takto:

S. Oravcovi Jánovi - vedúcemu DP 3.000.- Kčs.
S. Dobrotovi Dušanovi - účtovníkovi DP 1.600.- "-
S. Krnačovi Ondrejovi - vodičovi NA u DP 1.300.- "-

Za zapaľovanie pouličného verejného osvetlenia a za zhášanie, rada MNV priznáva ročnú odmenu vo výške 300.- Kčs, pre Riečana Jána - starého, č.d. 26.

13. V. 1974 vzdáva sa predsedu MNV s. Vozár Juraj, ktorý zdôvodňuje svoje odstúpenie z funkcie predsedu, že mu zamestnávateľ neumožňuje dostatočné voľno pre výkon tejto funkcii. Predseda DO-KSS s. Veštúr Viktor a člen výboru DO-KSS s. Kľačan Matej boli prejednať stažnosť predsedu MNV u zamestnávateľa Úhlných skladov

konkrétne u riaditeľa s. Môcika, ktorý tvrdil pravý opak. Po určitej konzultácii, predseda MNV s. Vozár Juraj ostal potom aj naďalej vo svojej funkcii.

Dňa 27.5.1974, rada MNV prideľuje poukazy na nákup paliva-uhlia v rámci doplnkovej starostlivosti, vo výške 200:- Kčs, pre týchto dôchodcov a dôchodkyne:

Dobrota Ján č. d. 68.
Dobrotová Mária č. d. 70.
Dobrotová Anna č. d. 48.
Dobrotová Júlia č. d. 18.
Dobrotová Mária č. d. 51.
Kocianová Eva č. d. 57
Krnáčová Mária č. d. 30
Riečanová Zuzana č. d. 43.
Valaskajová Mária č. d. 86.
Snopku Ondreja č. d. 39.
Valašťana Jána č. d. 30.

Dňa 18.XI.1974 rada MNV previedla výber staveniska pre dom smútku, pre ktorý by mal služiť priestor na Jamkách, na pôvodne starom cintoríne. Na základe predbežného návrhu, rada MNV vyvolala jednanie pre schválenie staveniska, na deň 28.XI.1974, ktorého jednania sa zúčastňuju zástupcovia ONV, Stavoinvesta, OHS, Stredoslovenské vodárne a kanalizácie, Stredoslovenské elektrárne a zástupcovia NV a zložiek NF. Pôvodne návrhovaný a výbraný stavebný pozemok bol prítomnými schválený pre stavbu domu smútku.

Dňa 10. XII. 1974, rada MNV schvaľuje, s. Oravcovi Jánovi - veducému DP, použiť vlastné osobné auto pre účely MNV, pri zabezpečovaní úkolov Drobnej prevadzkárni a to Žiguli ŠPZ - BBA - 07 - 41, do maximálnej výšky 200 km.

V dňoch 24 - 25 a 26 februára 1974 boli vydržiavané tradičné fašiangy v našej obci. Tento krát ich usporiadava zložka NF a to ZO-ČSČK. Občania našej obci nepamätajú, žeby tradičné fašiangy ktoré trvajú od nedele obeda do stredy rána, vedela zabezpečiť organizácia Československého červeného kríža, ktorá má v ZO-ČSČK 98% organizovaných žien. Na členky tejto zložky, bolá zverená všetka úloha fašiangovej veselice, ktorá sa skončila mimoriadne úspešne. Predsedkyňou tejto zložky bola vtedy s. Krnačová Anna - vypravčička ČSD. Je potrebné spomenuť aj tu skutočnosť, že na záver tretieho dňa fašiangovej veselice, keď sa časa pochovala, prišiel sa na tuto obrad pozrieť aj veduci tajomník Stredoslovenského KV-KSS s. Dr Pirošík Vladimír, v sprievode pracovníkov ČSAD a s. Dobrotu Dušana - Debnára, ktorý sa skutočne príjemne pobavil. Spomienky na túto veselicu boli dosť dlho, a to už aj preto, že máme v našej obci preslávených muzikantov a pritom hrala hudba zo Smrečiny Banská Bystrica v počte 4-ria.

Kulturno-osvetová čizzosť.

Dňa 6. marca 1974, bol usporiadaný detsky karneval, ktorý usporiadala organizácia

SZŽ v Horných Pršanoch. Tento karneval splnil svoj účel, preto že naše malé deličky sa vyžili, zabávili a ich mami im pripravili krásne detské masky. Pri vyhodnocovaní masiek vyhrali maskz oblečené za:

I. cena - cigánka, vyhrala Klimentová Marienka.
II. cena - Ribana, ~"~ Veštúrová Anička.
III. cena - Holanďanka, ~"~ Gernicová Ivetka.

Preto, aby sa urobila radosť aj ďalším deťom, boli odmenené aj ďalšie maskz deti, ale už len menšími darčekami, ako čokoláda, bývatko, cukríkz, žuvačka atď. Do tanca im hrali hudobníci, Dobrota Dušan, Vozár Ondrej, Snopko Miroslav a Snopko Ján z Kopčoka, ktorí hrali bezplatne.

8. marca 1974 bolá zadržaná oslava Medzinárodného dňa žien, kde z hlavným prejavom k ženám vystúpil predseda MNV s. Vozár Juraj. Prítomným ženám boli zároveň odovzdané živé kytičkz kvetov - prvosienkz a menšie občerstvenie (čaj a zákuskz). Pri tejto príležitosti boli pozvané aj dve Sovietské ženy zo Sliača, ktoré taktiež boli obdarované kytičkou kvetov a menšími vecnými darčekami. Po ukončení slávnostného aktu MDŽ, konala sa ľudová veselica na ktorej hral do tanca Chrobák Matej a spol - husťová kapela.

Dňa 17. marca 1974, bolá po prvý krát v hystórii v našej obci,

verejná členská schôdza strany v kultúrnom dome. Do uvedeného dňa sa konali verejné schôdze, alebo hovor z ľudom výlučne v pohostinstve Jednoty, kde bol predpoklad väčšej účasti občanov. Poznamenávame, že v uvedený deň 17. III. 1974, bolá tiež pekná účasť v kultúrnom dome, snáď už aj z toho dôvodu, že verejná členská schôdza bolá konaná po prvý krát v hystórii takéhoto druhu. Na tejto verejnej členskej schôdzi strany sa prejednával plán a plnenie volebného programu ako aj zabezpečenie občanov na slavnostnú manifestáciu 29. výročia oslobodenia našej obce Slávnou Sovietskou armádou. Za OV-KSS sa tejto verejnej členskej schôdzi zúčastnil s. Vajs Jozef.

Dňa 23. marca 1974, konala sa slávnostná schôdza, z príležitosti 29. výročia oslobodenia našej obce Slávnou Sovietskou armádou, ktorú organizoval výbor DO-KSS, SZPB a MNV. Mimo hojného počtu našich občanov cca 150, boli prítomní aj čestný hostia osláv a to:

Súdruh Drobčo Ján - predseda OV-SZPB a tajomník ONV.
~"~ Konôpka Ján - člen pléna ÚV-SZPB.
~"~ Papák Daniel - bývalý komisár partizánskej skupiny kpt. Giergovského, ktorá po potlačení SNP pôsobila v horách okolia našej obci.
Súdruh Krnáč Ondrej - aktivista OV-SZPB pre našu ZO-SZPB.

460

Súdruh Steindhofer Ján – bývaly partizan skupiny kpt. Giergovského.

Mimo slávnostných prejavov, ktoré predniesol predseda ZO-SZPB s. Dobrota Juraj z Marinskej, Konôpku Jána – člena plenárneho ÚV-SZPB a krásneho kultúrneho programu žiakov a žiačiek ZDŠ z Horných Pršian a Radvani, ktorý nacvičil s. Glórik Jaroslav zo ZDŠ z Radvani, bolo odovzdané čestné občianstvo Horných Pršian pre súdruha Papáka Daniela – bývalého komisára partizánskej skupiny kpt. Giergovského, ktorá pôsobila v horách okoli našej obci, po čiastočnom potlačeni SNP. Čestné občianstvo bolo udelené s. Papákovi Danielovi t.č. obyvateľovi mesta Košíc-Švermová č. 35, na návrh pléna MNV a zložiek NF, ktoré mu odovzdal predseda OV-SZPB s. Drobčo Ján, ktorý poznamenal, že čestné občianstvo mu je odovzdávané a udelené preto, že v období čiastočného potlačenia SNP konal z rozvahou a nedopustil aby fašisti vypálili obec a vyvráždili občanov tejto obce. Súdruh Papák Daniel poďakoval za poctu, ktorej sa mu dostalo a sľuboval, že prebená úkoly a zodpovednosť na seba už ako čestný občan tejto obci.

Predseda DO-KSS: [signature]
Predseda MNV:
Predseda ZO-SZP:

Čestný občan našej obce,
súdruh Papák Daniel:

Po uvedenom slávnostnom akte bolá ľudová veselica v ktorej sa striedala hudobná skupina Chrobáka Mateja a hudobná skupina Cravca Mateja.

Výbor DO-KSS, za účinnej pomoci rady MNV a zložiek NF organizoval prostredníctvom miestného rozhlasu a priamym stykom z občanmi účasť občanov do manifestačného sprievodu mesta Banská Bystrica, na prvomájové oslavy, ktorých sa zúčastnilo 97 občanov našej obce.

Riaditeľ OB s. Pisák Juraj sa postaral o hodnotnú propagáciu a skrášlenie našej obce, vhodnou formou rozmiestnením propagačného materiálu po nastených tabuľách, výzdobou verejných priestranstiev v našej obci, ktorá vystihovalá tematiku manifestu 1 a 9 mája, 29 výročia ukončenia druhej svetovej vojny, ako aj blížiace, sa okrúhle 30 výročie SNP. Význam propagácii a nazornej agitácii spočíval aj v tom, že od apríla 1974 do konca augusta 1974, t.j. do jubilejného 30 výročia SNP prebiehala súťaž v rámci okresu Banská Bystrica o najaktuálnejšie spropagovanie jubilejného SNP z čias povstania a jeho čiastočného potlačenia, hlavne zážitky ktoré prebiehali v tom období v okolí našej obci. V prvej etape hodnotenia, komisia vytvorena zo zástupcov Krajského a ONV, hodnotila propagáciu v našej obci 350 bodov, čo je z celkových možných bodov pre prvú etapu cca 90%.

Do bodového hodnotenia veľmo prispela krásna výstavka vyšivieк žierz našej obce, ktorú poriadala ZO-SZŽ v Kultúrnom dome a agitačnom stredisku. Táto výstavka vyššiviek bolá v tejto obci po prvý krát v hystórii, a veľmi sa páčila nie len komisie, ale aj samotným občanom. Námet a usporiadanie výstavky výšiviek organizovala predsedníčka ZO-SZŽ, p. Heldová Anna-učiteľka ZDŠ z Radváni, ktorá bola rodáčka z Horných Pršian a ajtu bývala.

Druhá etapa hodnotenia názornej agitácie a propagácie prebiehala 20. júna 1974 a posledná etapa hodnotenia až koncom augusta 1974.

Mimo uvedených akcií boli vypracované a rozmiestnené aluminové tabuľky z nápisom udiatych akcii v SNP a po jeho čiastočnom potlačení v okoli našej obci, ako na príklad označenie partizánskych bunkerov na Vysočine, označenie miesta kde padlo lietadlo z nápisom počtu zahynutých osôb a inné. Toto previdol predseda ZO-SZPB, za spoluúčasti členov ZO-SZM, čo nazvali: „Po stopách SNP v okolí našej obci!" I táto akcia bolá hodnotená kladne.

Za všetky uvedené akcie v súťaži názornej agitácii a aktivity bol udelený diplom tohoto znenia:

OV-KSS, ONV a OV NF SSR
v Banskej Bystrici

udeľuje

diplom

obci H. Prša ry

za účasť a dosiahnuté výsledky v celookresnej súťaži v názornej agitácii a propagácii za počesť 30 výročia SNP.

Petrus v.r.
OV-KSS:
Pečiatka: OV-KSS
Banská Bystrica.

Guglava v.r.
OV NF SSR:
Pečiatka: OV NF SSR
Banská Bystrica.

Kuriatko v.r.
ONV:
Pečiatka: ONV
Banská Bystrica.

464

V máji 1974, na podnet OV-KSS a OV NF SSZ, bolo rozhodnuté započať z výstavbou pútačov, k jubilejnému 30 výročiu SNP. Výbor DO-KSS, rada MNV a výbor ZO-SZPB v Horných Pršanoch rozhodli, že pútač vybudujú betonový do ktorého zabudujú mramorovú dosku z tymto nápisom:



NA PAMIATKU
JURAJA RIEČANA
17. 7. 1916 * 4. 9. 1944
A DEVIATICH NEZNÁMYCH
ÚČASTNÍKOV SNP

ZO-SZPB 1974

Z prácami na tomto pamätníku sa započalo 11. V. 1974, presne podľa projektu, ktorý vypracoval s. Veštúr Viktor a zároveň dal aj vypracovať furmu, t. zv. šalung na uvedený návrhnutý a schválený pútáč. Furmu-šalung na pútáč zbil stolár Snopko Ondrej-Macíkovic. Do šalungu bolá urobená železná armatúra ktorú robili s. Dobrota Juraj a s. Veštúr Viktor. Títo dvaja sa starali o jeho výstavbu, za pomoci s. Oravca Jana a s. Veštúrovej Anny. Keramický obklad a sformovanie pamätníka previedol s. Riečan Ondrej č. d. 2. Plechové plamene spracoval s. Halas Samuel, písmená „SNP" vypálili v Dielní Lesného závodu s. Pinka Juraj a pamätnú dosku zhotovil kompletne s. z Kremnice za 5.000.- Kčs. Materiálnu pomoc poskytoval s. Ing. Čerňanský Ivan, riaditeľ Stavív Banská Bystrica, ktorý má veľký podiel aj na jeho úprave. Z výstavbou pamätníka sa postupovalo presne podľa plánu a jeho ukončenie bolo 23. VIII. 1974. Po ukončení výstavby pútáča, ktorý bol pôvodne tak navrhovaný že sa bude menovať, sa tento po jeho ukončení premenoval na pamätník, nakoľko kvalita pamätníka a celková hodnota tomu tak utvrdili. Odhalenie pamätníka a pamätnej dosky sa uskutočnilo 25. VIII. 1974 o 14.30 hod. kedy sa uskutočnila aj slávnosť jubilejného 30 výročia SNP. Slávnostné odhalenie pamätníka a pamätnej dosky previedol s. Ing. Gugľava Michal

tajomník OV-KSS, s. Lupták Július - člen pléna OV-KSS a podpredseda FZD-SNP Králová, s. Papák Daniel, s. Bahýľ Ondrej - predseda FZD-SNP Králova, s. Ing. Čerňanský Ivan - riaditeľ PZ-Stavivá, s. Ing., Hazáš Milan - aktivista pre DO-KSS, s. Steindhofer Fáu - partizan ktorý bojoval v okolí našej obci, zástupcovia zložiek NF z miestnej obci a cca 100 občanov, za účastí ktorých bol pamätník a pamätná doska odhálený.

Po odhálení pamätníka a pamätnej dosky pokračovali ostavy jubilejného 30 výročia SNP, kde boli vyznamenaní pamätnými medajľami:

1., S. Vozár Furaj starší, č.d. 66
2., MNV Horné Pršany.

Čestné diplomy ÚV-SZPB, za zásluhy o účasť v SNP a o rozvoj ZO-SZPB boli udelené:

1., Veštúrovi Viktorovi č.d. 6
2., Riečanovi Martinovi č.d. 52 - Badinčanovia
3., Dobrotovi Ondrejovi č.d. 90 - Cestárik
4., Dobrotovej Zuzane č.d. 1 - Z marinskej

Čestné diplomy OV-SZPB, za účasť v SNP a za zásluhy o rozvoj ZO-SZPB boli udelené:

1., Dobrotovi Furajovi č.d. 1.
2., Dobrotovej Zuzane č.d. 1
3., Dobrotovi Ondrejovi č.d. 90
4., Dobrotovi Paľovi č.d. 82
5., Dobrotovi Janovi č.d. 19
6., Cimermanovi Furajovi č.d. 94

7.,	Snopkovi	Jurajovi	č.d. 11	
8.,	Riečanovej	Máriii	č.d. 8	
9.,	Riečanovi	Ondrovi	č.d. 8	
10.,	Oravcovi	Martinovi	č.d. 12	
11.,	Dobrotovi	Ondrejovi	č.d. 13	
12.,	Dobrotovej	Márii	č.d. 13	
13.,	Dobrotovej	Friderike	č.d. 19.	
14.,	Snopkovej	Anne	č.d. 4	In memorial
15.,	Dobrotovi	Šimonovi	č.d. 20	
16.,	Snopkovi	Jurajovi	č.d. 34	
17.,	Snopkovi	Šimonovi	č.d. 83	
18.,	Oravcovi	Matejovi	č.d. 25	
19.,	Snopkovi	Ondrejovi	č.d. 36	
20.,	Snopkovi	Ondrejovi	č.d 49	
21.,	Chrobakovi	Šimonovi	č.d. 45	
22.,	Chrobakovi	Matejovi	č.d. 50	
23.,	Chlebalkovej	Márii	č.d 69	In memorial
24.,	Snopkovi	Šimonovi	č.d. 33	In memorial
25.,	Vašurovi	Viktorovi	č.d. 6	
26.,	Klačanovi	Matejovi	č.d. 74	
27.,	Riečanovi	Martinovi	č.d. 52	
28.,	Halajovi	Palčovi	č.d. 53	
29.,	Snopkovi	Šimonovi	č.d. 17	
30.,	Poloskému	Jurajovi	č.d. 78	
31.,	Riečanovi	Ondrejovi	č.d. 78	
32.,	Vozárovi	Ondrejovi	č.d. 87	
33.,	Vozárovi	Jurajovi staršiemu	č.d. 66	
34.,	Dvorskému	Matejovi	č.d. 89	

468

35, Dvorskému Kurajovi č.d. 88
36, a MNV Horné Pršany, tohoto znenia:

MNV Horné Pršany

Predsedníctvo Okresného výboru
Slov. zväzu protifašistických bojovníkov

pri príležitosti

30. výročia SNP

vyslovuje Vám úprimnú vďaku za účasť v SNP, národooslobodzovacom boji a za aktívnu prácu v Slovenskom zväze protifašistických bojovníkov.

Banská Bystrica, august 1974

Dropčo v.r.
predseda:

Regiňa v.r.
tajomník:

Pečiatka
OV-SZPB.

Dňa 16. marca 1974 sa v tomto roku pokračuje v akcii „Z"- výstavba vodojemu. Organizátor práce výstavby vodojemu je rada MNV, konkrétne súdruh Oravec Ján, člen rady MNV a vedúci DP. Zatiaľ sa prevádzajú výkopove práce. Hornina zeminy je tak tvedá, že ju nemožno inač rozpojiť len kompresorom a šramačkami. Kompresor a šramačky mala obec zapožicanú od Lesného závodu Banská Bystrica. Takýmto spôsobom výkopu sa brigádnicky - bezplatne, len za občerstvenie, ukončili zemné výkopove práce 27. 4. 1974. Dňa 17. marca 1974 sa prejednával postup prác výstavby vodojemu aj na verejnej členskej setôdzi strany, kde si občania uvedomili nútnosť výstavby vodojemu.

Akcia „Z"- výstavba vodojemu postupuje úspešne a v dňoch 8-9 a 10. mája, bolo prevádzané betónovanie podkladov, potom sa prevádzalo šalovanie a 31. VIII. 1974 boli ukončené betónové práce. Súdruh Oravec Ján mál veľke ťažkosti zo zabezpečením rakety na dovoz betónu, ktory zabezpečoval za spoluúčasti predsedu DO-KSS s. Veštúra Viktora, nakoľko betónovanie sa muselo previesť v jeden deň, aby nenastali prasklinz na vodojeme. Keď už bol takmer zabetonovaný vodojem, začal pomaly povoľovať šalung. Prítomní robotníci to včas spozorovali; hlavne Oravec Ján a keď videli že šalung na vodojeme povoľuje, rýchlo dávali pomocne operné

Drobná prevádzkareň

hranolky, ktoré mali na šťastie na stavbe ešte, zvišné zo šalovania a tým sa zachránila veľká škoda, že sa šalung z betónom nezrútil.

Mimo uvedenej akcii „Z", pracovalo sa v DP na oprave vodnej nádrže spojenej s odtokom vody na napojenie pojazdnej striekačky, alebo cisterne na hlavnej ceste; rozšírenie zátačky na obraze, ďalej bolá prevedená oprava podlahy a obloženie stien v Jednote ZVS Horné Pršany, oprava domu Jana Valaštana ako socialny prípad, výstavba spojovacej cesty za Chrastočkou, ktorá sa neukončila a bude sa na nej pracovať aj v roku 1975. Zatiaľ boli prevedené len zemné práce na uvedenej ceste a časť rigolov. Tiež bolo započaté pri úprave a oplotení cintorína.

Výsledky hospodárenia DP za rok 1974 sú nasledovné:

Stav prostriedkov k 1. I. 1974:

Pržažne prostriedky na účte v ŠTSP	280.960·68 Kčs
—"— —"— v pokladni DP	336·85 —"—
Pohľadávky	+ 185.617·— —"—
Závazky	39.110·— —"—
Celkový stav prostriedkov:	427.804·53 Kčs

Príjmy k 31. XII. 1974 vo výške 568.117·- Kčs pozostávajú:

Autodoprava	181.481·- Kčs	z toho od obyvateľstva	2.868·- Kčs
Zem. stavebné práce:	386.636·-	—"— —"—	691·- —"—
Spolu:	568.117·- Kčs		3.559·- Kčs

Výdavky k 31. 12. 1974:

Mzdy:	117.355.- Kčs
Daň zo mzdy:	16.600.- "
Prevádzková režia vo výške 146.449.80 Kčs pozostáva:	
a, autodoprava	32.839.90 Kčs
b., poistné za vozidlo	600.- "
c., GO vozidla ŠPZ-BB-22-70	42.889.- "
d., ženské a stavebné práce	56.267.80 "
e., material pre nádež a vodojem	10.227.- "
f., ostatné výdavky	3.626.18 "
Spolu:	280.404.88 Kčs

Odvody pre MNV:

Povinný 4% odvod pre MNV	4.070.- Kčs
Mimoriadny odvod pre MNV	200.000.- "
Spolu:	204.070.- Kčs

Dlhy - záväzky:

Neodvedená daň zo mzdy, za obdobie od septembra 1972 - februára 1974	39.876.- Kčs
10% pre NP za obdobie od septembra 1972 - novembra 1974	42.416.- Kčs
Spolu:	82.292.- Kčs

Pohľadávky k 31. 12. 1974

Stavoidustria za vozidlo	9.978.- Kčs
Obyvatelia za vozidlo (H. Pršany).	1.961.- "
MNV Horné Pršany za vozidlo	1.048.- "
MNV Horné Pršany za cestu pred Ivaničov	471.- "
ONV B. Bystrica za opravu domu Valaštana	38 96.- "
Spolu:	17.354.- Kčs

472

Stav prostriedkov k 31. 12. 1974.

Peňažné prostriedky na bežnom účte v ŠTSP	364.675.- Kčs.
" " v pokladni DP	264.65 .-
Pokladárky	+ 17.354.- .-
Záväzky	- 82.292.- .-
Celkový stav prostriedkov k 31. XII. 1974	300.001.65 Kčs.

Pri prípočítaní rozpočtového odvodu pre MNV 200.000.- Kčs. k stavu 31. 12. 1974, je celkový rozdiel hospodárskeho výsledku v porovnaní s počiatočným stavom k 1. 1. 1974 predstavuje zvýšenie o + 72.197.12 Kčs.

Rada a plénum MNV konštatujú, že rok 1974 bol plodný na skrášľovaní a zveľaďovaní našej obce.

Rôzne:

Dňa 17. marca 1974 bolá po prvý krát v obci Horné Pršany, verejná členská schôdza strany v kultúrnom dome z dosť peknou účasťou. Predchádzajúce verejné členské schôdze strany sa prevádzali v pohostinstve „Jednoty" za predpokladu väčšej účasti občanov našej obci. Za OV-KSS bol prítomný s. Vajs Jozef.

Dňa 6. IV. 1974 zomrel Dičan Matej - Čmarkovič, ktorý meral 132 cm a vážil 68.- Kg. Zomrel vo veku rokov. Zaujímavosťou u tohto nášho občana bolo, že po celý svoj život nikde v závode nepracoval, pre zlú výrečnosť

a menejcennosť. Pracoval len okolo domácnosti, ale aj to len tie práce ktoré on oblúboval, lebo veľmo sa mu pracovať nechcelo, najradšej vysedával v krčme.

Dňa 25. 9. 1974 začalo jesenné sýchravé počasie, ktoré trvalo až do 30. 10. 1974 a to tak, že každý deň pršalo, alebo padal sňah. Na základe dlhotrvajúcich zrážok, nastala povodeň a to hlavne v údolí riekz Hrona, Slavošovky, Ipľa a ďalších. Tu sú uvedené riekz v okolí ktorých to bolo najkritickejšie. Tak napríklad Hron, kde sme sa mali možnosť osobne sa presvedčiť a zúčastniť sa zachranných prác, bol vyliatz už v obciach Heľpa, Závadka a postupne smerom na dol k Banskej Bystrici. Hron v Banskej Bystrici bol vyliatz nad svoju hladinu cca 70-150cm a na šírku do 250cm od koryta Hrona. Toto všetko trvalo 22 a 23. X. 1974. Niektoré závodz ako Smrečina B. Bystrica, Mototechna, Autoservís, Stredoslovenské cukrarne a pekárne a radu ďalších umiestnených v blízkosti riekz Hrona, dňa 22 a 23. X. 1974 vôbec nepracovali nakoľko sa do závodu nedalo prístúpiť. Škody spôsobené povodňou len v okrese Banská Bystrica sa odhadovali na 40 miliónov korún. V našej obci boli poškodené len lesné cestz a to hlavne smerom

474

na Žádrosť. Dejiny takúto údalosť nepamätajú. Škody na ľudskych životoch v okolí riekz Hrona neboli, ale materialne škody hádam najväčšie v živote ľudstva.

DPZ-požiarníci sa zúčastnili na súťaži v obvodnej súťaži požiarných hliadok v Badíne, kde sa umiestnili na jednom z popredných miest a obdržali tento diplom - čestné uznanie:

DOBROVOĽNÝ POŽIARNÝ ZBOR UDEĽUJE

ČESTNE UZNANIE

DPZ HORNÉ PRŠANY

za účasť v súťaži o putovný pohár

„II PARADESANTNEJ BRIGÁDY"

v Badíne 1974

Predseda:
Kapiš

Veliteľ:
Klinka v.r.

Pečiatka
Dobrovoľný požiarný
zbor Badín,
okres Banz. Bystrica.

Po odchode učiteľa s. Šťanga Jozef, prišiel do našej obci učiť s. Terém Karol z Kremničky, ktorý tu nebýval, ale len dochádzal. Bývaľ v Kremničky.

V roku 1974 sa narodili:

KAPUSTOVÁ	Denisa	12. I. 1974
DOBROTOVÁ	Radka	21. III. 1974
BALÁŽOVÁ	Lidia	8. IV. 1974
ÚRADNÍK	Milan	1. V. 1974
MALACHOVSKÁ	Soňa	

V roku 1974 zomreli:

KOCIAN	Alojz	10. II. 1974, vo veku: 74 rokov
RIEČAN	Matej	6. IV. 1974, -"- -"- : 69 -"-

V roku 1974 započat z individuálnou prístavbou rodiného domku Chrobak Ján, ktorý pracoval ako vodič v Jednote ľudové spotrebné družstvo. Jeho manželka bolá zamestná ako pošťová doručovateľka.

V roku 1974 sa veľmi rozmnožila mandolinka zemiaková, ktorá bolá schopná zničiť niekoľko hektárove láne zemiakov. Mandolinka zemiaková požierala zelenú vnať, hlavne pred odkvitnutím zemiakov. Preto že ľudia nepamätujú takého škodcu na

zemiakoch, začali používať na ničenie tochto škodcu DDT prášok, tak zvaný dynocit. Tento ničivý prostriedok bol účinný, ale veľmi zapáchali zemiaky pri ich konzumovaní. Pozdejšie sa začal používať tekuty postrek na ich ničenie. Podľa predbežných informácií sa táto mandolinka zemiakov - pásavka zemiakov dostala k nám zo zámorskych štátov.

Na záver roku 1974 je potrebné poznamenať len toľko, že občania našej obce sú pracujúci ľud, čo sa do značnej miery odráža i na ich životnej úrovni a to by sa dalo z časti vyjadriť aj tým, že 85% rodín ma bezfarebné televizory, 90% rodín ma samostatné bývanie a v obci vlastnia 5-ti občania osobné dopravné vozidlá - autá. Občania našej obce sú zamestnávaní v závodoch a podnikoch mesta Banská Bystrica a na jeho okolí a sú denne dopravovaný do svojich bydlísk hromadným dopravným prostriedkom ČSAD. Preprava občanov sa uskutočnuje v takomto usporiadaní časovom a to z H. Pršian do B. Bystrici. Zano a pozdejšie odchod z H. Pršian o 5.00 hod., 6.15 hod., 7.20 hod., 13.05 hod., 15.15 hod., 17.05 hod., 21.00 hod. Zpäť z Banskej Bystrici do Hor. Pršian, 5.50 hod., 6.40 hod., 12.20 hod., 14.30 hod., 16.15 hod., 19.20 hod. a 22.30 hod. a potom autobus bol odstaveny do rána no obrátke v obci.

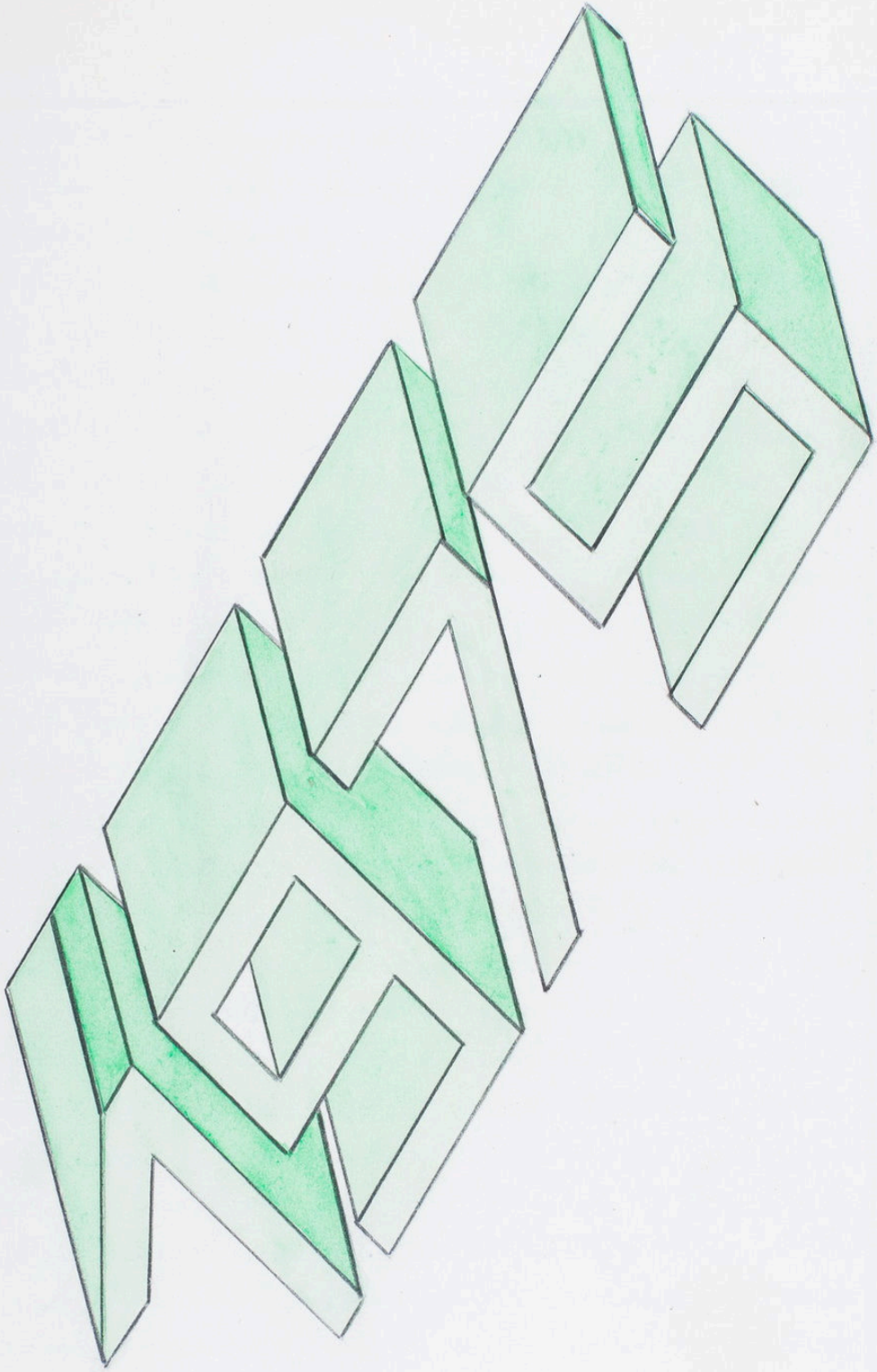

Dňa 19. a 20. III. 1975 poriadal ONV-odbor kultúry školenie kronikárov, ktoré sa uskutočnilo v selčianskej doline v budove JRD-Selce. Za našu obec sa tohoto školenia zúčastnil s. Veštúr Viktor, ktorý túto kroniku písal.

V polovici mesiaca januára 1975 bolo pomerne krásne slnečné počasie, takže sňah do 31. januára 1975 tak zmyzol, že sa nachádzal už len kde tu a to prevážne na severných expozíciach-úbočí. Dňa 22. a 23. marca 1975 napadlo 5 cm sňahu, ktorý trval až do 26. III. 1975. Po zmyznutí sňahu bolo veľmi sýchravé počasie, pršal dážď a teplomer na slnej stráni ukazoval -1°C.

Činnosť MNV: a Drobnej prevádzky:

Dňa 15. marca 1975, započalo sa z prípravnými prácami na úprave nového cintorína a Domu smútku. Prevádzali sa zemné práce a to, sprístupnil sa príjazd do nového cintorína rozšírením príjazdnej cesty a to tak, aby bolá zjazdná pre motorové dopravné prostriedky, rozšíril sa priestor na výstavu Domu smútku a upravil sa čiastočne terén nového cintorína. Túto prácu prevádzal buldozérom vodič s. Sečkár Vladimír a Burian zo závodu Stavoindustria n.p. B. Bystrica. Keďže išlo o úpravu terénu na bývalom starom cintoríne, tak počas tejto prevádzanej úpravy boli nalezené nestruchnatelé celé podrážky papúč, kosti dolných končatín a časť truhly - drevo pochovanej mŕtvoly. Pri odhade sa konštatovalo, že mŕtvola mohla byť vysoká cca 180 cm a pochovaná cca pred 150 rokmi. Preto, že

rada MNV nemala dostatočne a úplne spracovaný projekt Domu smútku, ONV nepovolil pokračovať v tejto akcii ďalej.

Dňa 15. apríla 1975, započalo sa z výstavbou ústredného kúrenia v Kultúrnom dome - MNV. Práce prevádzali pracovníci z Pozemných stavieb - Stavomontáže Majer s. Majer Juraj a Dobis Karol. O priebeh prác a zabezpečovanie pomocných pracovných síl sa starala tajomníčka MNV s. Veštúrová Anna. Pri výstavbe ústredného kúrenia značne pomáhali, ako brigádníci s. Dobrota Juraj z Marinskej, s. Veštúr Viktor a s. Snopko Ondrej z Kopčoka. Tieto práce boli ukončené 31. apríla 1975, kedy sa previedla aj technická skúška zabudovaných kotlov a radiátorov. Vážnejšie zavády neboli zistené.

Ukončila sa výstavba nového - druhého vodojemu a v mesiaci auguste 1975 bol daný do užívania.

Pokračuje sa pri výstavbe cesty za Chrastočkou a to na úprave povrchu vozovky - zemné práce a úprave rigolov z osadením betónových válovcov.

Dňa 2. augusta 1975 sa započalo z úpravou rigolov a to od autobusovej obrátky po s. Cimermana Jozefa. Každý občan bývajúci na tomto úseku bol povinný si previesť výkop rigolov, úpravu terénu a sprístupnenie príjazdu do vlastného dvora. Ostatné práce boli zabezpečované vedúcim Drob-

nej prevádzkarni s. Oravcom Fánom, ktorý poveril osadzovaním betónových rigolov s. Snopku Jána Macikovie a s. Snopku Fána Kanálika. Mimo uvedených odborných pracovníkov sa na práci podieľali s. Kapusta Milan, s. Veštúr Viktor, s. Snopko Ľubo Macikovie, s. Dobrota Fán, s. Brožek Milan, s. Riečan Marian, s. Riečan Ondrej Zdolinka, s. Vozár Vladimír a ďalší. Zabudovanie betónových válovcov na obrátke a pred vlastným domom previedol s. Dobrota Dušan a s. Brožek Ľubomír ktorý mu pomáhal. Ťažkosti ktoré vznikli pri zabudovavaní betónových rigolov boli, že občania na uvedenom úseku budovaných rigolov, nechceli pochopiť s. Oravca Fána, vedúceho DP, aby rigoly boli zabudované rovno a keď si to okolnosti vyžadovali až k samému múriku zahrádky a tak potom vznikli zbytočné nedorozumenia medzi jednotlivými občanmi. V konečnej fáze sa to predsa dalo obojstrane do súladu a tak 10. augusta 1975 boli práce na tomto úseku cesty ukončené.

Dňa 13. septembra 1975, previedol sa výkop a osadenie hlavného vodovodného potrubia od bytu s. Strelca Ondreja smerom k Riečanovi Ondejovi z Lipinky, za účelom napojenia novostavieb individulnej bytovej výstavby na vodu. Išlo o dĺžku úseku 45 bm. Pre výkopy zemných prác bol nasadený stroj t. zv. Bielorus zo závodu Stavoindustria. Osadenie hlavného vodovodného potrubia prevádzali pracovníci Okresnej vodohospodárskej správy s. s. Čief Ondrej a Hrmo Albín, ktoré túto prácu prevádzali brigádnicky po pra-

covnom čase a to od 15.00 hod. do 18.30 hod. Práce boli ukončené 1. októbra 1975.

Dňa 1. IX. 1975 boli zhotovené okná a dvere na prístrešku prístavku Kulturného domu, zároveň sa previedlo odaštenie - zavetrenie prístrešku. Túto prácu prevádzal s. Halaj Pavel starší.

Mimo uvedených prác, boli bezplatne odpracované brigádnické hodiny pri skrášľovaní obce zeleňou, čistenie miestných komunikácií, úprava okolia Kulturného domu a ďalšie.

Na zabezpečenie zberu poľnohospodárskych produktov, na JRD-SNP Králová, výbor DO-KSS, rada MNV a zložky NF, organizovali brigády z miestných občanov.

Kultúrno osvetová činnosť:

8. marca 1975 bol ostavovaný sviatok MDŽ. Začiatok ostáv MDŽ bol od 16.00 hod., vysielaním relácie do miestného rozhlas. Po ukončení relácie zišli sa výbory žiek ZO-SZŽ, ZO-ČSČK a ženy z ostatných výborov zložiek NF, a to s. Ing. Potocká Eva, s. Dobrotová Eva Šestákovie za Jednotu DV a postaukijne MNV ako aj s. Gernicová Ľubomíra za ZO-SZM, na MNV, kde bolo stávnostné posedenie. Predseda DO-KSS, s. Veštúr Viktor predniesol stávnostný prejav k MDŽ. Mimo predsedu DO-KSS boli prítomní aj ostatní členovia výboru DO-KSS, členovia rady MNV a predsedovia za zložku DV-Jednota, ZO-SZM a MO-PO. Posedenie bolo ukončené spevom, hudbou a tancom.

Dňa 22. III. 1975, o 18.00 hod. si občania

obce, pripomenuli 30 výročie oslobodenia obce Sovietskou armádov. Osláv sa zúčastnila aj delegácia OV-KSS a OV-NF vedená s. Júliusom Luptákom, členom pléna OV-KSS, v ktorej ďalej boli, s. Ing. Kasa Ján, s. Ing. Čerňanský Ivan, major Konôpka - člen ÚV-SZPB a dvaja zástupcovia Sovietskej armády. Na oslave boli ďalej prítomny s. Docent Ing. Kopšo csc z manželkou, s. Balážová predsedníčka ZO-KSS, s. Dobrotová predsedníčka ZV-ZOZ a s. Bokorová predsedníčka ZO-SZM zo n.p. Stavivá. S. Krnáč Ondrej aktivista pre ZO-SZPB, s. Ing. Hazáš Milan aktivista pre DO-KSS a ďalší súdrutovia zo Stavoidustrii atď. Po slávnostnom prejave s. Luptáka Júliusa, boli vyznamenaní pamätnými medajlami a diplomami občania, ktorí sa zúčastnili oslobodzovacieh bojov za druhej svetovej vojny a za dlhodobú prácu v MNV. Potom vystúpili deti ZDŠ z kultúrnym programom a na záver spevácko-tanečný súbor „STAVBÁR". Toto bolo prvé výstupenie přesní a tancov na Horných Pršanoch od jej založenia. Všetci prítomní boli nanajvýš spokojní, nakoľko dlhotrvajúci potlesk a usmiaté tváre tomu nasvedčovali. Takéto vypuklejšie oslavy bývajú len vínimočne pri jubilejných okrúhlych výročiach.

Dňa 30. IV. 1975, prvý krát v hystórii existencii obce Horné Pršany, prebehla obcou štafeta - štafetový kolíčok, v ktorom boli spísané závazky a ich plnenie. Tento úkol bol zaistený nasledovne. Zložky NF, výbor DO-KSS a rada MNV dali zrobiť pätčipu hviezdu z mosadze, ktoru s. Held namontoval na vrch štafeto-

vého kolíčka. Do štafetového kolíčka bol vložený list kancelárského papiera, na ktorom bol spísaný socialistický záväzok a jeho plnenie občanov, k 30 výročiu oslobodenia Čsl. republiky. Tento štafetový kolíčok odovzdal predseda MNV deťom ZDŠ z Horných Pršian u posledného domu v obci a to u s. Dobrotu Ondreja-Cestárovie, ktoré na každých 20 m si odovzdávali z rúk do rúk tento kolíčok a pred budov MNV to prevzal predseda DO-KSS s. Veštúr Viktor a takto spoločne z predsedom MNV s. Vozárom Jurajom, s. Riečanom Marianom predsedom ZO-SZM a predsedom ZO-SZPB s. Dobrotom Jurajom z Marinskej to išli spoločne (autom MB - s. Vozár Juraj) odovzdať do strediskovej obci, pre obec Horné Pršany do Badína.

Tridsate prvé výročie SNP bolo ostavované tak, že bolá vysielaná relácia do miestného rozhlasu.

Oslavy prvého mája a zabezpečenie občanov do prvomájového sprievodu, zabezpečoval výbor DO-KSS, a tak isto aj na oslavy 30. výročia oslobodenia ČSR a ukončenie druhej svetovej vojny zabezpečoval výbor DO-KSS za účinej pomoci rady MNV a zložiek NF.

15. 9. 1975 bol po prvý krát vytvorený Zbor pre občianske záležitosti. Jej predsedom sa stal s. Snopko Mirostav, členovia s. Gernicová Ľuba a s. Krnačová Anna. Zbor pre občianske záležitosti bol vytvorený radou MNV v Horných Pršanoch, na podnet ONV-odbor kultúry.

2. XI. 1975 premaľovaval zvonicu s. Snopko Ondrej-Bušík, ktorý ma upozornil na takúto zhodu. Zvonica bolá postavená v roku 1903 Martinom Cravcom a vnuk Martina Cravca, Ján Cravec vedúci DP dal túto znová premaľovať, cez to všetko že nevedel že túto zvonicu stával jeho starý otec.

V roku 1974/1975 učil deti v 1-4 ročníku ZDŠ v Horných Pršanoch s. učiteľ Slobodník Jozef.

Dňa, 31. VIII. 1975,

bolá zrušená ZDŠ a deti postupného ročníka 1-4 z Horných Pršian, museli prestúpiť do ZDŠ v Radvani. Už po odchode učiteľa Štanga Jozefa v roku 1973 mala byť tato ZDŠ v Horných Pršanoch, zrušená, ale na žiadosť občanov bolá ešte ponechaná. Preto, že vyučovanie v ZDŠ Radvani na vicej výhod, nakoniec sa občania zo zrúšením ZDŠ v Horných Pršanoch smierili. Jediná nevýhoda bolá tá, že deti musia vyčkávať na autobus jak v H. Pršanoch, tak aj v Radvani a že tieto maličké deti, pri prípadnej havárii autobusu sa ťažšie vedia zachrániť. Pri zrúšení ZDŠ v Horných Pršanoch, by bolo navštevovalo I-IV ročník 14 deti. Pri tak málom počte vyučovaných žiakov, by nebol ani učiteľ využitý.

Rada MNV v Horných Pršanoch poskytuje sociálnu výpomoc vo výške 115.- Kčs, pre manželskú dvo-

jicu Dobrota Juraj-Kečkár.

Jednorázová sociálna výpomoc 200.- Kčs, na na nákup dreva, alebo uhlia, bolá poskytnutá dôchodcom z dôchodkom pre jednotlivca do 700.- Kčs a manželskú dvojicu do 1.100.- Kčs.

Dňa 17. XII. 1975, rada MNV schvaľuje odmenu pracovníkom OB za rok 1975 Kčs 1.000.-. Z toho pre riaditeľku OB Ing. Evu Polocku Kčs 800.- a knihovníčku OB Ľubomíru Gernicovu Kčs 200.-.

Na záver kultúrno-osvetovej činnosti je potrebné poznamenať, že pri žiadnej doterajšej poriadanej akcii sa nevenovala príprave taká pozornosť, ako pri 30 výročí oslobodenie obce Slávnou Sovietskou armádou. Poznamenávame, že počnúc výborom DO-KSS, radou MNV, zložkami NF a končiac radovým občanom našej obce, každý sa pričinil o zdarný priebeh uvedených osláv. Pri tejto príležitosti boli odovzdávané, čestné uznanie a diplomy aj pre MNV, ktorých obsah uvedem na nasledujúcich listoch tejto kroniky.

Naši občania oddoberajú túto dennú tlač:

Pravda	5.-	Kusov
Práca	3.-	~"~
Smer	7.-	~"~
Smena	2.-	~"~

RADA OKRESNÉHO NÁRODNÉHO VÝBORU V BANSKEJ BYSTRICI

UDEĽUJE

ČESTNÉ UZNANIE

MNV Horné Pršany

za socialistický rozvoj obce pri príležitosti 30. výročia oslobodenia Československa Sovietskou armádou a 30. výročia vzniku národných výborov.

Banská Bystrica, marec 1975.

Drobčo v.r.
tajomník

Pečiatka:
Rada okresného národného výboru Banská Bystrica

Kuniaček v.r.
predseda

DIPLOM

ZPB

MIESTNEMU NÁRODNEMU VÝBORU V HOR. PRŠANOCH
PRÍ PRÍLEŽITOSTI 30. VÝROČIA OSLOBODENIA OBCE
SLÁVNOU SOVIETSKOU ARMÁDOU.

VENUJE:

Slovenský zväz
protifašistických bojovníkov
miestna organizácia
Pršany

V Hor. Pršanoch,
22. marca 1975

tajomník: [signature] predseda: Dobrota v.r.

487

Brazo
športové
Hry:

Pod záštitou Okresného výboru socialistického zväzu mládeže z Banskej Bystrici, bol dňa 19. júla 1975 usporiadaný turnaj dievčat vo volejbale na ihrisku v Horných Pršanoch. Volejbalového turnaja sa zúčastnili tieto družstvá: ZO-SZM Moštenica, ZO-SZM pri Krajskom ústave narodného zdravia Banská Bystrica, ZO-SZM pri podniku Výpočtovej techniky Banská Bystrica a ZO-SZM z Horných Pršian.
Družstvo z Horných Pršian reprezentovali tieto hráčky: Anka Oravcová, Jaroslava Pisáková, Mária Riečanová od Palianov, Gernícová Marta, Riečanová Evka a 2 dievčence zo Stavoindustrie.

Uniestnenie:
Na I. mieste: ZO-SZM pri KÚNZ Banská Bystrica.
~"~ II. ~"~: ZO-SZM Moštenica.
~"~ III. ~"~: ZO-SZM Podnik výpoč. techniky B. Bystrica.
~"~ IV. ~"~: ZO-SZM Horné Pršany.

Dňa 26. júla 1975, ZO-SZM v Horných Pršanoch, pod záštitou OV-SZM usporiada turnaj mužov vo volejbale, za účasti týchto družstiev: ZO-SZM pri Mostárni Brezno, ZO-SZM pri podniku Výpočtovej techniky Banská Bystrica, a ZO-SZM z Horných Pršian. Pre zle dáždivé počasie bol tento turnaj uskutočneny v telocvični ZDŠ Banská Bystrica - Mládežnícka ulica. Volejbalové družstvo z Horných Pršian reprezentovali títo hráči: Kapitaň Slavomír Pisák, hráči, Milan Brožek, Miroslav Snopko-Ďurovic, Pavel Kukuľa, Jozef Gerníc, toto boli hráči z Horných Pršian.

Prepožičaný hráči, ktorí hrali za ZO-SZM Horné Pršany boli zo ZO-SZM Žiar nad Hronom a to, Milan Žabka a Jozef Masarovič.

Umiestnenie:

Na I. mieste sa umiestnilo družstvo ZO-SZM pri Mostárni Brezno,
~"~ II. ~"~ ~"~ ~"~ ZO-SZM pri PTV B. Bystrica.
~"~ III. ~"~ ~"~ ~"~ ZO-SZM Horné Pršany.

V oblastnej súťaži, vo volejbale mužov sa družstvo ZO-SZM z Horných Pršian umiestnilo na II. čestnom mieste, začo obdržalo aj diplom, ktorý uvediem na ďalšej strane tejto kroniky.

V zimnom období a to v mesiaci november a december, prebiehal stolnotenisový turnaj vo vlastnej obci, medzi členmi ZO-SZM z Horných Pršian. Preto že prebiehalo viacejkôl turnaja tak sa víťazi striedali, ale da sa povedať, že dobrými hračmi boli Peter Snopko-Macikov, Miro Snopko, Ján Kostka, Peter Halaj a Marian Diečan.

ZO-SZM usporiadavala behom roka čajové večierky, zábavy, vlastné nohejbalové prebory. Zúčastňovali sa členovia ZO-SZM aj na Horehronských slávnostiach mládeže v Helpe a Jasení, kde prebiehali mimo slávnosti aj rôzné inné branošportové hry. Mládež navštívila pamätné miesta v okolí našej obci, kde bojovala partizánska skupina kpt. Giergovského po jej čiastočnom potlačení SNP. Komisárom tejto partizánskej skupiny bol s. Daniel Papák.

OKRESNÝ VÝBOR SOCIÁLISTICKÉHO ZVÄZU MLÁDEŽE

UDEĽUJE

DIPLOM

ZO-SZM HORNÉ PRŠANY ZA II. MIESTO

V OBLASTNOM KOLE VO VOLEJBALE MUŽOV

19. 7. 1975.
Dátuma:

Okresná
pečiatka:

Socialistický zväz mládeže
Okresný výbor
Banská Bystrica

Nečitateľný
za: podpis.
PREDSEDA OV-SZM.

Okresný výbor Socialistického zväzu mládeže

Banská Bystrica

DIPLOM

ZO-SZM HORNÉ PRŠANY

za účasť v okresnom kole súťaže volejbal-dievčat

Horné Pršany 12.7.1975

Okresná
pečiatka:
Socialistický zväz mládeže
okresný výbor
Banská Bystrica

Ján Ján v.r.
predseda OV-SZM:

30. VÝROČÍ OSVOBOZENÍ ČESKOSLOVENSKA SOVĚTSKOU ARMÁDOU

Štáb Expedice - 30
uděluje

DIPLOM

za úspěšné plnění
podmínek E-30
v období 1974 - 1975

DO - SZM
Horné Přísaky

DATUM: 24. 10. 1975.

Okresná pečiatka:
Socialistický zväz mládeže
Okresný výbor
Banská Bystrica

Náčelník štábu: Vaš Jan

DIPLOM

ZPB

Socialistickému zväzu mládeže v Horných Pršanoch pri príležitosti 30. výročia ustobodenia obce slávnou Sovietskou armádou

venuje:

Slovenský zväz protifašistických bojovníkov
miestna organizácia
Pršany

Dobrota v. r.

v Hor. Pršanoch
22. marca 1975

493

V roku 1975 sa narodili tieto deti:

Zdenko Kapusta 23. 1. 1975.
Adriana Malachovská 28. 1. 1975.
Natália Kľačanová 24. 5. 1975
Peter Kukuľa 20. 8. 1975
Renáta Uradníková 30. 8. 1975

V roku 1975 zomreli títo občania

Matej Oravec 1. 2. 1975, vo veku 72 rokov
Ján Valaštan 28. 2. 1975, ~"~ ~"~ 74 ~"~
Julia Riečanová, 18. 6. 1975 ~"~ ~"~ 77 ~"~
Juraj Dobrota 28. 12. 1975 ~"~ ~"~ 75 ~"~

Zápis prekontrolovaný a finančne ohodnotený
31. 12. 1975 Vestný

Miestny národný výbor
HOR. Ě. [illegible]NY
okres Banská Bystrica

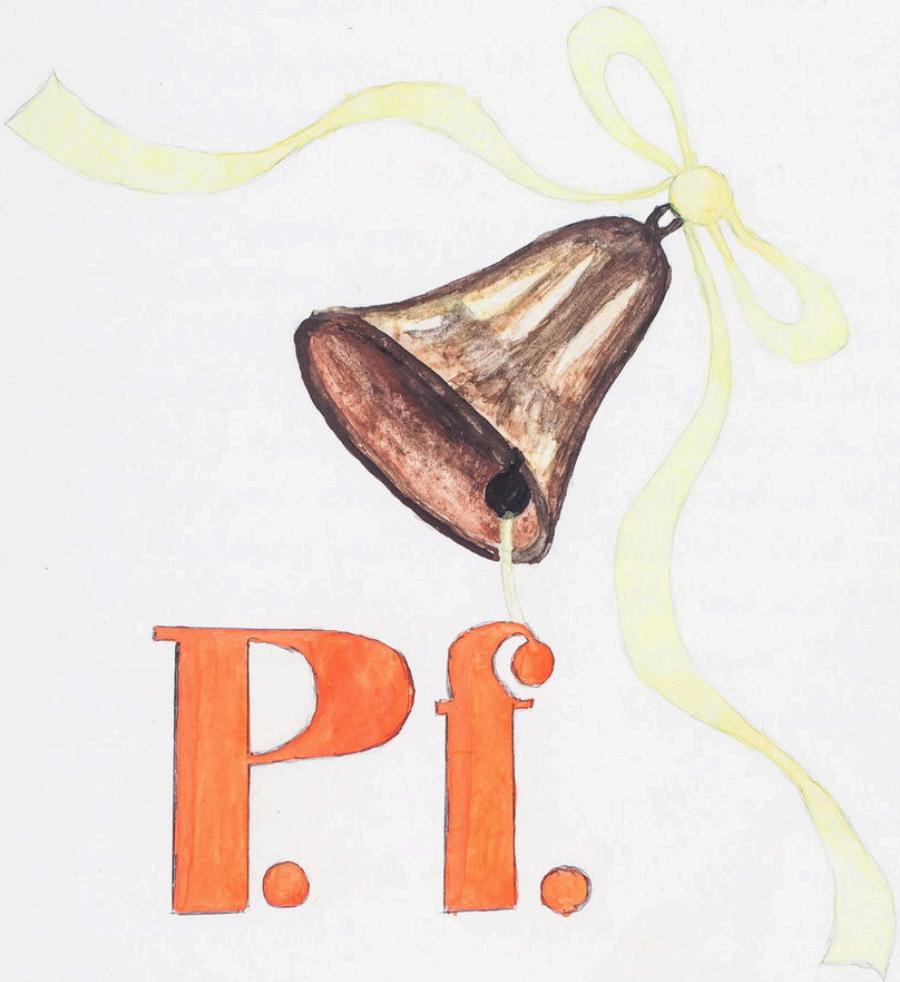

P.f.

1976

Rok 1976 sa vyznačoval tým, že v tomto roku bol XV zjazd KSČ a zabezpečovali sa voľby do zastupitelských zborov, ktoré prebiehali 22 a 23 októbra 1976.

Činnosť rady MNV; a Drobnej prevadzkárni, pri MNV:

Dňa 12. IV. 1976, na návrh výboru DO-KSS sa rada MNV po prvý krát zaoberá z výstavbou Domu smútku a výstavbou obchodnej jednotky. Bolá určená komisia v zložení s. Veštúr Viktor - predseda DO-KSS, s. Vozár Juraj - predseda MNV, tajomníčka MNV s. Veštúrová Anna, členovia rady MNV s. Oravec Ján a s. Dobrota Ján, s. Pisák Juraj - účtovník DP, ktorý zrobili obhliadku Domu smútku v Bartošovej Lehôtky a na tento vzor by sa mal stavať Dom smútku na Horných Pršanoch. Už je rok 1977 a ešte sa nič nerobí z Domom smútku a ani z výstavbou obchodnej jednotky. Zatiaľ sa pracuje na penetrácii cesty v miestnej obci. V roku 1976 sa previedla výstavba komína pri Kultúrnom dome, ktorý služil pre ústredné kúrenie, nákladom 13.500.- Kčs, do čoho je započítaná aj uzavretie terasy na Kultúrnom dome - prístavku. Prevádzali sa upravý ciest obcou, ktoré boli zničené povodňou. Previedla sa oprava požiarnej zbrojnici nákladom 12.800.- Kčs. Ďalej bolo prevedené vykladanie rigolov za Chrastočkou nákladom 5.000.- Kčs a započala sa veľmi dôležitá akcia, pre dobro našich občanov, zachytenie noveho prameň pitnej nezávadnej vody, z Vrch Krmníka do vodovodného

potrubia, nakoľko dosavadný zdroj - pramene pitnej vody nepostačovali pre spotrebu občanov a preto sa veru musela pitná voda dovážať. Nový prameň sa stáhoval do vodovodného potrubia, na vzdialenosť cca 400bm a jeho kapacita bola za 36 sekund 10 l vody. Toto je jeden z najvydatnejších prameňov. Na tejto akcii výdatne pracujú s. Oravec Ján, s. Dobrota Dušan, s. Snopko Ján - Kanonierik a ďalší. Do výkopu bol nasadený báger. Zatiaľ je vyčerpané na tejto akcii Kčs 55.980.- a je koniec roka.

Prvé zasadnutie rady MNV v roku 1976 bolo 12. januára 1976. Rada MNV priznáva opakovanu socialnu výpomoc na nákup drobného tovaru pre dôchodcov a to:

Dobrotová	Maria č.d. 70 - Búdnička		po 90.- Kčs
Dobrota	Ján č.d. 68 - Hazo		mesačne
Diečanová	Zuzana č.d. 43 - Handzovie		
Snopková	Anna č.d. 29. - Hornych		po 100.- Kčs
Valašťanová	Maria č.d. 31.		mesačne
Oravcova	Maria č.d. 25.		
Snopko	Ondrej č.d. 39. - Ďurovie	= 50.- Kčs	mesačne
Dobrota	Ondrej č.d. 14 - Poštarovie	= 200.- Kčs	~"~

Rada MNV, dňa 25. 5. 1976, schvaľuje poskytnúť, jednorazovu socialnu výpomoc, vo forme páliva pre 26 dôchodcov do výšky 5.200.- Kčs.

Rada MNV ďalej schvaľuje prídeliť poukazy na postelnu bielizeň, pre 8 dôchodcov, po 250.- Kčs

Rada MNV uvolňuje po 30.- Kčs, pre jednu osobu, na zakúpenie kvetov, pre občanov ktorí sa dožiju 65, 70, 75, 80, 85, atď; rokov a pri 25 a 50 víročí uzavretia manželstva. Kyticu kvetov z blahoželanim im odovzdáva predseda Zboru pre občianske záležitosti na MNV s. Snopko Miroslav.

Rada MNV schvaľuje a určuje dni otvorenia Klubovej miestnosti SZM na pondelok, stredu a sobotu. Tento nie dosť "seriozny" zákrok musela rada MNV urobiť, lebo z Klubovej miestnosti sa začal risovať nočny bár. Niektorí členovia SZM nevedeli že kedy sa končí posedenie a beseda a preto sa tento radikálny rez musel urobiť.

Dňa 20. 8. 1976 bolá prevedená kolaudacia dokončenia živičnej úpravy - asfaldovania a to Miestných komunikácii a časť úseku štátnej cesty pred obcou. Kolaudacii sa zúčastnili zástupcovia ONV z dopravného odboru, pracovníci ktorí asfaldovali a ich vedúci a za MNV s. Cravec Ján - vedúci DP, tajomníčka MNV a predseda MNV.

Kultúrno osvetová činnosť:

Rada MNV schvaľuje odmenu za rok 1976, pre riaditeľku OB s. Ing. Potocku Evu vo výške 900.- Kčs; a pre knihovsičku OB s. Gernicovu Ľubu vo výške 520.- Kčs.

V rámci Osvetových besied, koná sa súťažny večer, medzi obcou Môlča a Horné Pršany, dňa, 3. IV. 1976 v obci Horné Pršany. Súťaž

bolá zameraná na budovatelsku činnosť jednotlivých obcí, pri zveľadovaní a skrašľovaní obcí od roku 1948, vývijanie kulturnej činnosť občanov a na športovu a masovopolitickú prácu v obci. Postup súťaže bol nasledovný. Každá obec pripravila kultúrny program na 30 minúť, kde vystúpili učinkujúci z jednotlivých obcí spevmi, tancami, hudbou a prípadne z nejakými zborovými recitáciami a básňami. Ešte pred kultúrnym programom bolá súťaž v ktorej mali každá obec po 3-och členov, a títo súťažiaci si ťahali po (7-) jednej otázke a na tieto odpovedali. Za každu správnu odpoveď obdržal jednotlivec 3 body a keď družstvo odpovedalo na všetky tri otázky správne, tak potom do hromady získali 9 bodov. Otázky boli zamerané na tému ako je to v záhlavy uvedené. Za našu obec boli títo traja súťažiaci:

Kľačan Matej - kapitáň družstva
Gernicová Ľuba - členka ~"~
Brožek Milan - člen ~"~

Porota bolá zostavena zo zástupcov Okresného osvetového strediska. Za ONV boli zastúpení s. Macák Karol a súdruh riaditeľ Okresného osvetového strediska. Na tejto súťaži bol prítomný ako hosť s. Ing. Doc. Kopšo csc.

Kultúrny program na tento súťažiaci v večer nacvičovali s. Ing. Potocká Eva a s. učiteľka Heldová Anna.

Formát pozvánky na slavnostný večer uvádzam

tu na tejto strane.

Pozvánka

ZLOŽKY NF V HORNÝCH PRŠANOCH
Pri príležitosti XV. zjazdu KSČ
pozývame Vás na

Slávnostný večer

ktorý sa uskutoční
v sobotu dňa 3. apríla 1976 o 18.00 hodine
v sále Kultúrneho domu v Hor. Pršanoch
Tešíme sa na Vašu účasť

Program slávnostného večera:

1. Báseň
2. Otvorenie
3. Slávnostný prejav
4. Súťaž medzi OB H. Pršany a OB Môľa
5. Kultúrny program OB H. Pršany
6. Kultúrny program OB Môľa
   Prestávka
7. Tanečná zábava - hrá a spieva skupina Horizont

MNV HORNÉ PRŠANY
v zastúpení zložiek NF

Dňa 8. mája 1976, bol slávnostný večer z príležitosti 31. výročia oslobodenia našej vlásti Slavnou Sovietskou armádou. Slávnostný večer usporiadal výbor DO-KSS, za účinnej pomoci ZO-SZPB. Večer o 19.45 hodine, členovia SZM zapalili vatru na Kopaniciach, ktoru mládež zostrojil z gumených pneumatik. Na slávnostnom večery boli odovzdané 4 čestné odznaky partizanskej skupiny kapitána Jana Nálepku, a to tymto účastníkom SNP:

Dobrota Ondrej - Hazko č.d. 13
Dobrota Ján - Cestárik č.d. 19.
Snopko Ján - Mlynár č.d. 11.
Cimerman Juraj - Kraličan.

Na tomto slávnostnom večere vystúpila mládež z kultúrnym programom, básňami, spevom a divadelnou hrou soľ nad zlato. Tento program nacvičila s. Lojšová Anna.

Výbor SZM usporiadal v januári lyžiarske preteky v behu na lyžach, a slalome. Pretekári boli rozdelení do 3-och skupin. Brazo-športove hry:

I. skupina mládež do 10 rokov.
II ~"~ ~"~ od 11 rokov do 18 rokov.
III ~"~ ~"~ a inní občania nad 18 rokov.

Traja prvý výherci, podľa jednotlivých skupin boli odmenení vecnými cenami a diplomami.
Na spojenie medzi štartujúcim a, štartom a cieľom boli použité vysielačky.

Dňa 9. III. 1976 bol uskutočnený volejbalový turnaj v obci Podkonice, ktorého sa zúčastnili volejbalisti aj z našej obce, prevážne z radov mládeži. Naše družstvo sa umiestnilo na treťom mieste.

Počas roka 1976, naša mládež hrala zápolenie doma medzi sebou a to vo volejbale nohejbale, hádzanej, šach, stolný tenis a radu ďalších ojedinelich hier.

Rôzne: 12. III. 1976 bolo po prvý krát uvádzenie deti do života v našej obci. Prvé uvádzané deti do života boli Jarove Balážove a Mirové Burikove. Od uvedeného dňa sa začala písať kronika pri Zbore pre občianske záležitosti v Horných Pršanoch a písla ju Ing. Evka Potocka.

Dňa 19. marca 1976 napadlo 10cm sňahu, v horách až 20cm, kedy sa už počítalo zo sejbou jarín. Z 20. marca, na 21. marca 1976 bolo 15° pod nulov, mráz. Tieto chladné dni a noce trvali do 24. marca 1976.

Mladi občania zanechávajú krojove obliekanie, už len staršie ženy na 45 rokov sa obliekajú do miestných krojov, muži sa obliekajú do všednych oblečení zakúpených v štátnych obchodoch.

Z miestnych zviklosti sa najviac vydržiava fašiangové obdobie a najvyraznejšie sa to prejavy v posledné dni fašiangove, kedy sa uspo-

Hospodárenie MNV a Drobnej prevádzbarni za rok 1976:

pôda fašiangová zábava, na ktorej sa niektorí z občanov baví aj 3 dni a 3 noci. Praktický veselica začína v nedeľu fašiangovu na obed a končí v utorok o pol noci, pochovaním basi.

Plnenie rozpočtu MNV za rok 1976:

Záväzný a orientačný ukazovateľ rozpočtu MNV za rok 1976 bol stanovený do výšky 48.000.- Kčs. Príjmy uvedeného rozpočtu mali byť dosiahnuté z vlastných zdrojov a to úhrada dani a poplatkov ako i odvodom prebytku hospodárenia DP.

Výsledky hospodárenia z roku 1975 činili	186.162.69 Kčs
Dosiahnuté príjmy NV za rok 1976 činili	76.514.- -"
Z toho dane a poplatky spolu	9.976.- -"
Rozpočtované príjmy z hospodárenia DP	15.960.- -"
Prebytok hospodárenia DP	50.000.- -"
Úroky z bankových účtov	647.- -"
Spolu príjmy za rok 1976	262.737.59 Kčs

Výdavky NV činili za rok 1976	207.645.09 Kčs
Z toho: na miestne hospodárstvo, v ktorom sú zahrnuté výdavky na verejné osvetlenie a opravu auta DP.	55.768.- Kčs.
Na kapitole 2 vodné hospodárstvo, za dovoz pitnej vody a autobágerom.	3.358.- Kčs.
Na správu NV bolo čerpané, ku sú zahrnuté výdavky na agitačné stredisko, mimoriadny príspevok pre ČSJ, telefónne poplatky, elektrický prúd v Kultúrnom dome, nákup nábytku, odmeny za mimoriadne práce, funkcionárom a poslancom MNV.	37.708.05 Kčs.

ZDŠ	3.416- Kčs
Ostatná kulturnovýchovná činnosť	
plánovaný príspevok OB, nákup	
kovových regálov a zabezpečenie	
súťaží SNV	17.394·54 Kčs.
Spolu výdavky:	117.645·09 Kčs
Odvod do výšky rozpočtu ONV	90.000·- Kčs.
Zostatok finančných prostriedkov	
na účte SBČS k 31. 12. 1976	56.193·50 Kčs.

Výsledky hospodárenia DP za rok 1976.

Stav prostriedkov k 1. 1. 1976:

Peňažné prostriedky na účte v SBTSP	261.288·43 Kčs
~"~ ~"~ v pokladni DP	301·85 ~"-
Pohladávky	29.173- ~"-
Dlhy	533·60 ~"-
Spolu:	290.239·68 Kčs

Príjmy k 31. XII. 1976:

Autodoprava sociál. a súkromn. sektoru	154.721- Kčs.
Zemné a stavebné práce:	18.000·- ~"-
Celkové príjmy	172.721- Kčs

Výdavky k 31. XII. 1976.

Mzdy pracovníkov	105.880·- Kčs.
Daň zo mzdy	17.746·- ~"-
Krátkodobé hmotné odpis	2.730·- ~"-
Prevádzková réžia pozostáva:	
a.) autodoprava	18.136·50 Kčs.
b.) poistné za vozidlá	600·- ~"-
c.) doplatok za GO vozidla ŠPZ-BB-38-68	8.242·- ~"-
d. materiál t.j. šľahy, vodorovné značky	37.480·- ~"-

e.) zemné a ostatné práce	23.743.- Kčs.
f.) ostatné výdavky	1.536.80 -"-
Spolu výdavky:	216.277.05 Kčs
Odvody pre MNV:	
Povinny odvod 4% zo mzdy pre MNV	6.791.- Kčs.
-"- -"- 10% -"- -"- -"- NP	9.169.- -"-
Mimoriadny odvod pre MNV	50.000.- -"-
Spolu:	65.960.- Kčs
Pohľadávky k 31. XII. 1976:	
Stavoindustria B. Bystrica za vozidlo	26.870.- Kčs.
Obyvatelia za vozidlo	450.- -"-
Spolu:	27.320.- Kčs.
Stav prostriedkov k 31. XII. 1976.	
Peňažne prostriedky na účte v ŠTSP	151.746.93 Kčs
-"- -"- v pokladni	328.10 -"-
Pohľadavky	27.320.- -"-
Spolu	179.395.03 Kčs
Pri porovnani výdavkov a príjmov za rok 1976 je stav nasledovny:	
Výdavky činili	216.277.05 Kčs
Príjmy -"-	172.721.80 -"-
Rozdiel je mínus	- 43.555.20 Kčs

Mínus sa javy preto, že práce ktoré sa previedli v roku 1976 neboli vyfakturované ako, príprava cesty pred asfaldovanim, uzavretie terasy na KD, vykládanie rigolov na spojovacej ceste za Chrastočkou a rozpracovanie nového prameňa vody, ktoré práce by celkom činili cca 150.300.- Kčs a tak by sa potom javil + plus 106.744.75 Kčs.

Voľby poslancov do zastupiteľských zborov:

Voľby poslancov do zastupiteľských zborov sa konali dňa 22 októbra 1976 od 14.00 hodiny do 23 októbra 1976 do 24.00 hod.

Pred oficiálnymi voľbami, konali sa verejné zhromaždenia, kde sa navrhovali kandidáti za poslancov do zastupiteľských zborov a NV-NF vypracoval volebný program, na volebné obdobie, ktorý občania na týchto zhromaždeniach doplňovali. Takto upravený a doplnený volebný program našimi občanmi bol spracovaný a dňa 28. IV. 1976 prerokovaný a schválený zastupcami ONV.

Keďže naša obec podliehala do volebného obvodu Dadiny, boli vytvorené, obvodová volebná komisia a okrsková volebná komisia. Obvodná volebná komisia bola v spojení obvodnej volebnej komisii v Dadine a okrsková volebná komisia riadila a zabezpečovala postup volieb priamo v našej obci.

Obvodová volebná komisia bola v tomto zložení:

Dobrota Dušan - Debrarovie - predseda
Strapko Miroslav - Turovie - podpredseda
Heldová Anna - Kacikovie - tajomníčka
Strapko Ľubomír - Kacikovie - člen
Dvorská Anna - - členka

Okrsková volebná komisia bolá v tomto zložení:

Vozár ml. Juraj - Hucovie - predseda
Ing. Klinent Ján - podpredseda
Oravcová Maria - tajomníčka
Cinerman Juraj - člen
Snopko Ján - Mlynár - člen

Patronatným závodom počas volieb a ďalej aj počas celého volebného obdobia malo v našej obci Podnikové riaditelstvo STAVIVA, ktorého na čele stal súdruh Ing. Čerňansky Ivan.

Pre informáciu voličov bolo zriadené agitačne stredisko, ktorého vedúcim bol Riečan Marian, Svrčko, kde sa mali možnosť voliči oboznámiť z prípravami a priebehom volieb. Toto agitačné stredisko bolo v Kultúrnom dome.

Celkové v našej obci bolo zapísaných voličov, vrátase voličských preukazov 260.

Občania ktorí mali hlásení trvalí pobyt v obci, mohli voliť aj v innom volebnom obvode, ale z vlastnej obci museli dostať voličský preukaz, z ktorým sa hlásili u okrskovej volebnej komisii kde mienili voľby previesť. Na druhej strane okrsková volebná komisia kde dotyčný volič previedol voľby dala voličový potvrdenie, že v uvedenom volebnom obvode menovaný volič previedol voľby. Text a formát voličského preukazu ako aj oznámenie o prevedených voľbách uvediem na druhej strane.

(Označenie národ. výboru)

VOLIČSKÝ PREUKAZ

pre voľby do zastupiteľských zborov,
konané v dňoch 22. a 23. októbra 1976

..... narodený (á)
dňa ..... bytom v .....
okres (kraj) mal vydaný tento volebný preukaz, mal (a)
v uvedenej obci vyčiarknutý (á) zo zoznamu voličov.

Predloženie tohto volebného preukazu a dokladov o totožnosti oprávňuje uvedeného voliča, aby mal zapísaný do zoznamu voličov a mohol hlasovať v ktorejkoľvek volebnej miestnosti.

Dňa .....

Okrúhla pečiatka

.....
podpis

(Pokračovanie na druhej strane) volebného preukazu.

Pokračovanie.

Zápis do zoznamu voličov v novom bydlisku (mieste pobytu) vykoná miestny národný výbor a v dňoch volieb okrsková volebná komisia, v ktorej okrsku občan volič vykonať volebné právo. Volebný preukaz sa pri zápise odoberie a pripojí sa k zoznamu voličov.

K zápisu do zoznamu voličov v novom bydlisku (mieste pobytu) treba sa prihlásiť potiaľ možno predo dňom (dňami) volieb na miestnom národnom výbore, aby vykonávaním týchto zápisov nebola zaťažovaná okrsková volebná komisia v dňoch volieb.

Za stratený volebný preukaz sa nevydáva duplikát.

OBVODNÝ - MESTSKÝ *] NÁRODNÝ VYBOR .....

Číslo ..... / 1976 V .....

Miestny - mestsky - obvodný *] národný výbor

---

okres: .....

Oznamujeme Vám, že tunajší NV zapísal do zoznamu voličov občana ..... ul. ..... č. ..... t.č. ubytovaného ..... v obvode tunajšieho NV.

Žiadame Vás, aby ste ho z Vašho zoznamu voličov vyškrtli a pokiaľ nebol zapísaný, aby ste od tohoto zápisu upustili. Súčasne Vás žiadame, aby ste menovanému voličský preukaz nevydali.

*] Nehodiace sa prečiarknite.

Vedúci odboru vnútorných veci:

Pred voľbami boli vypracované voličske zoznamy, kde boli zapísaní voliči od 18 rokov na hor. Každý občan ktorý dovršil v deň volieb 18 rokov, bol povinný sa volieb zúčastniť, bez rozdielu na pohlavie a politicku príslušnosť. Okrsková volebná komisia pracovala počas volieb. Jej povinnosťou bolo, aby vo volebnej miestnosti dala voličovy voličsky lístok, poznačila - vyškrtla z volebného zoznamu voliča - občana že previedol voľby a informovala ho o úprave hlasovacieho lístku. Volič mal právo si za španielskou stenou - plachtou upraviť hlasovací lístok a to tak že prečiarkol poslanca z ktorým nesuhlasil, alebo ponechal hlasovací lístok bez preškrtnutia poslanca a potom ze

kandidátkou súhlasil a túto vložil potom do volebnej urny. Keď okrsková volebná komisia zistila podľa voličkych zoznamov, že voľby nepreviedli nemocny a telesne postihnuty, potom okrsková volebná komisia zobrala prenosnú urnu, hlasovacie lístky a išla za tymito postihnutymi a nemocnými voličmi do domu aby aj ti odvolili. Keď všetci voliči, spísany na voličskych zoznamoch previedli voľby, okrsková volebná komisia previedla sčítanie hlasov, podľa hlasovacich lístkov.

Voliči ešte pred voľbami mali možnosť sa zoznamiť, že koho budu voliť. Tomu sa nazývalo, že je predstavovanie kandidátov, ktorí patrili do našho voleb. obv. Naši občania - voliči, volili - dali svoje hlasovacie lístky pre tychto poslancov:

Pre poslanca do Snemovne ľudu Federálneho zhromaždenia: Súdruh Pirošík Vladimír.

Pre poslanca do Snemovne národov Federálneho zhromaždenia: Súdruh Hanes Dalibor.

Pre poslanca do Slovenskej národnej rady: Súdruh Kopšo Emil.

Pre poslanca do Stredoslovenského krajského národného výboru: Súdruh Čellár Pavel.

Pre poslanca do Okresného národného výboru: Súdruha Meleša Juraja

Pre poslancov do Miestného národného výboru: Súdruhov, Dobrotová Emilia, Dobrota Ján - Cestárik, Dobrota Ján - Klinčok, Dobrota Juraj - Z Marinskej,

Gerzicová Ľubomíra, Kľačár Skalej mł., Kanáčová Anna, Oravec Ján, Písář Juraj, Ďuďan Ján - Kamenné, Ďuďan Ján - Štvrtie, Ďuďan Ondrej - Ž. Lipníky, Szopko Ján, Kačírek, Těšíková Alžbeta a Vozár Ondrej - rurár.

Z rozsiahych 260 hlasov, obdržali jednotlivý poslanci nasledovný počet hlasov:

Súdruh	Písařík	Vladimír	obdržal	258	hlasov, t. j.	99·2 %
~"~	Hanzo	Dalibor	~"~	257	~"~ ~"~	98·8 %
~"~	Kozšo	Emil	~"~	257	~"~ ~"~	98·8 %
~"~	Čellár	Pavel	~"~	257	~"~ ~"~	98·8 %
~"~	Skleš	Juraj	~"~	256	~"~ ~"~	98·3 %
Súdružka	Dobrotová	Emília	~"~ a	254	~"~ ~"~	97·6 %
Súdruh	Dobrota	Ján	~"~	256	~"~ ~"~	98·3 %
~"~	~"~	~"~	~"~	256	~"~ ~"~	98·3 %
~"~	~"~	Juraj	~"~	254	~"~ ~"~	97·6 %
Súdružka	Gerzicová	Ľubomíra	~"~ a	257	~"~ ~"~	98·8 %
Súdruh	Kľačár	Skalej	~"~	257	~"~ ~"~	98·8 %
Súdružka	Kanáčová	Anna	~"~ a	257	~"~ ~"~	98·8 %
Súdruh	Oravec	Ján	~"~	254	~"~ ~"~	97·6 %
~"~	Písář	Juraj	~"~	257	~"~ ~"~	98·8 %
~"~	Ďuďan	Ján	~"~	257	~"~ ~"~	98·8 %
~"~	~"~	~"~	~"~	255	~"~ ~"~	98·- %
~"~	~"~	Ondrej	~"~	257	~"~ ~"~	98·8 %
~"~	Szopko	Ján	~"~	254	~"~ ~"~	97·6 %
Súdružka	Těšíková	Anna	~"~ a	249	~"~ ~"~	95·7 %
Súdruh	Vozár	Juraj	~"~	257	~"~ ~"~	98·8 %

Preto že každý z navrhovaných poslancov obdržal nadpoloičnú väčšinu hlasov, preto bol zvolený za poslancav do jednotlivých zastupiteľských zborov - orgánov.

Voľby v našom volebnom okrsku boli ukončené 23. októbra 1976, o 14.00 hodine.

Dňa 8. XI. 1976 bolo zvolané prvé plenárne zasadnutie, kde bolá navrhnutá rad MNV, komisia pre ochranu verejného poriadku (KPOVP) a finančná komisia. Za predsedníčku Zboru pre občianske záležitosti bolá schválena Gernicová Ľubomíra.

Rada MNV bolá navrhnuta a schválena pracovať v tomto zloženi:

Dobrota, Juraj - predseda MNV.
Veštúrová Anna - tajomnička MNV.
Kláčan Matej - člen rady MNV.
Riečan Ondrej - ~"~ ~"~ ~"~
Snopko Ján - ~"~ ~"~ ~"~

Komisia pre Ochranu verejného poriadku bolá navrhnuta a schválena pracovať v tomto zloženi:

Pisák Juraj - predseda KPOVP
Dobrotová Emilia - tajomnička ~"~
Vozár Ondrej člen ~"~
Krnačová Anna členka ~"~
Dobrota Ján-Klinčok člen ~"~

Finančná komisia bolá navrhnuta a schválena pracovať v tomto zloženi:

Dobrota Ján-Cestárik - predseda FK
Kláčan Matej člen FK
Riečan Ján-Kanálovic ~"~

Prvé plenárne zasadnutie sa konalo za prítomnosti výboru DO-KSS, MV-NF a Okrskovej volebnej komisii, ktorá prakticky viedla plenárne zasadnutie a tym

skončilá svoje poslanie pre voľbyodo NV, pre našu obec Horné Príšany

Dňa 17. XI. 1976 konalo sa druhé plenárne zasadanie, rozšírené o predsedov jednotlivých zložiek NF. Na tomto plenárnom zasadnutí bol prítomný aj poslanec za ONV pre náš volebný obvod, s. Meleš Juraj.

Program plenárneho zasadania:

1, Otvorenie.
2, Voľba mandátovej komisie.
3, Správa o činnosti rady MNV.
4, Správa mandátovej komisie o výsledku volieb.
5, Zloženie sľubu poslancov.
6, Voľba funkcionárov a orgánov MNV.
7, Vystúpenie novozvoleného predsedu.
8, Hlavné úlohy a plán práce na I. ½ rok 1977.
9, Diskusia.
10, Návrh na uznesenie.
11, Schválenie pozdravných listov jednotkám a štátnym orgánom.
12, Uzavretie.

Na plenárnom zasadnutí sa postupovalo podľa programu. Zástupca ONV s. Ing. Meleš Juraj, prečítal prísľub ONV k novozvoleným poslancom a zároveň vyhlásil zloženie sľubu predsedu MNV a zast poslanci zložili sľub novozvoleným predsedom MNV, ktorým sa stal s. Dobrota Juraj. Text sľubu poslancov uvediem na druhej strane.

514.

ZÁPISNICA

O ZLOŽENÍ SĽUBU POSLANCA

v znysle čl. 88 ods. 4 Ústavy ČSSR.

Meno poslanca: .....

„Sľubujem na svoju česť a svedomie, že budem verný ČSSR a veci socializmu. Budem dbať na vôľu a záujmy ľudu, spravovať sa Ústavou a ostatnými zákonmi republiky a pracovať tak, aby sa uvádzali do života."

V Hornej Ršavici dňa: 17. novembra 1976

Sľub vyhlásil: .....

Sľub zložil: .....

Že životná úroveň u našich občanov stúpa z roka na rok, da sa to posúdiť aj tym, že pokiaľ v roku 1967 mal v našej obci len jeden občan osobné auto, dnes to majú títo občania: Krzáč Matej, Riečan Ozdrej, Vozár Juraj, Ing. Kliment Ján, Veštúr Viktor, Dobrota Ján-Hazko, Úradník Milan, Dobrota Ján-Klinčok, Kováč Milan, Horvath Jozef, Riečan Pavel-Kozák, Kľačan Matej, Held Jaroslav, Búrik Miro, Oravec Ján, Riečan Ján-Baník, Kukuľa Pavel, Vozár Ján a Snopko Ľubomír. Celkom 19 občanov vlastní osobné automobili.

Narodené deti v roku 1976:

Búrik	Dalibor	30. I. 1976.
Balážová	Erika	15. II. 1976.
Klinčatová	Lidia	27. VII. 1976.
Telúch	Pavel	28. III. 1976.
Kocian	Daniel	5. IX. 1976.
Úradník	Peter	17. XI. 1976.
Riečan	Marian	25. XI. 1976

Občania ktorí zomreli v roku 1976.

Dobrotová	Anna	* 15.V. 1880	+ 23.I. 1976
Chrobáková	Anna	* 23.VI. 1897	+ 13.I. 1976

V roku 1976 započali z individualnou bytovou výstavbou, s. Baláž Vojtech zo synom Jaroslavom, s. Dobrota Ján-Cestárik, s. Dobrota Ján-od Stracikov, Veštúr Viktor a Held Jaroslav.

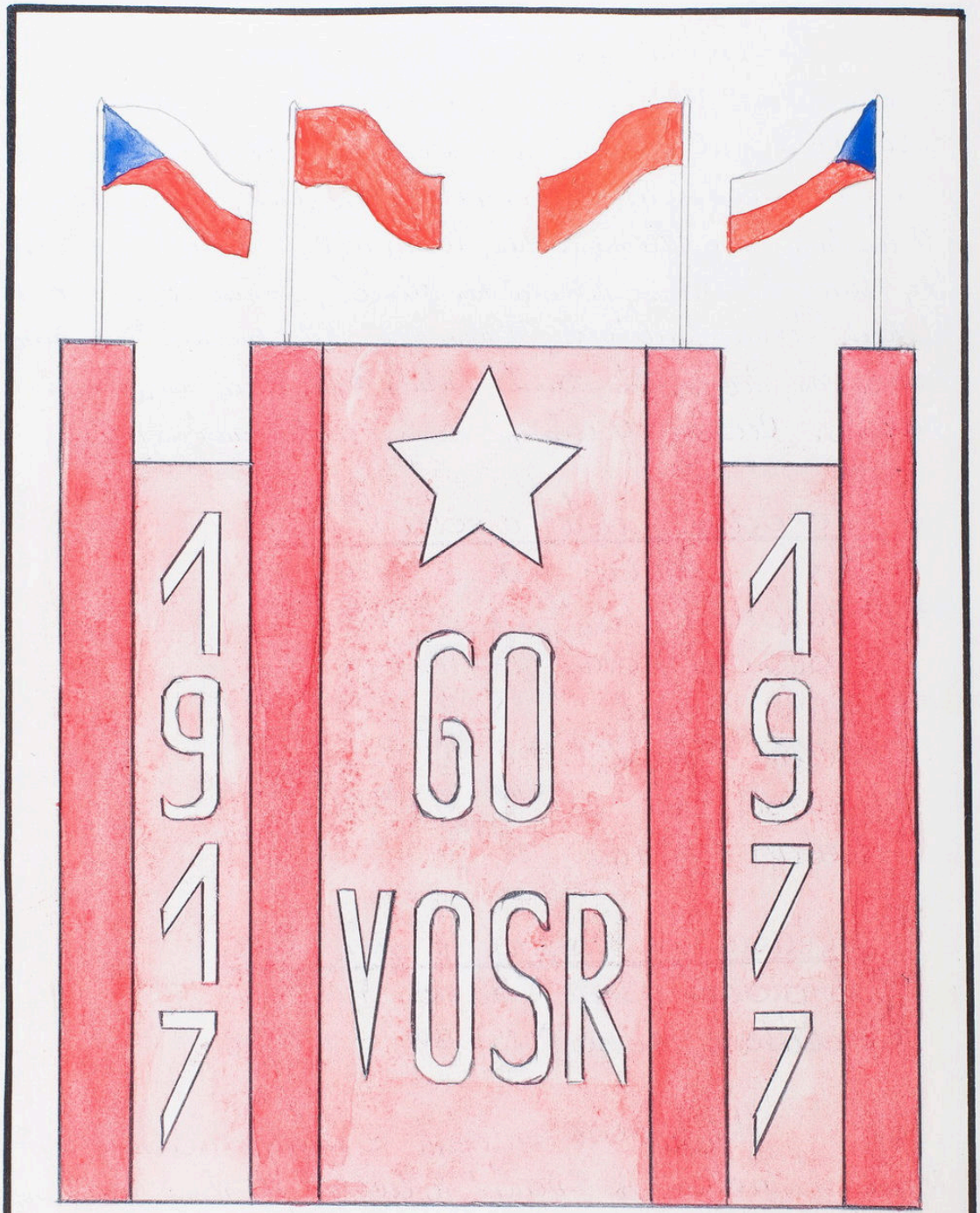

Tento plátač bol postavený 30. októbra 1977, pri príležitosti 60 výročia Veľkej októbrovej socialistickej revolúcie.

Deti narodené v roku 1977:

Kukuľa	Jaroslav	21. 8. 1977.
Krnáčová	Zdenka	23. 9. 1977.
Riečan	Dušan	20. 10. 1977.
Pályová	Dagmar	20. 12. 1977.

Činnosť MNV a Drobnej prevádzkarni.

V roku 1977, prvý krát zasadala rada MNV dňa 11. januára 1977 a plenárne zasadnutie sa konalo 31. januára 1977, kde bolo prejednané, hlavne plnenie rozpočtu MNV a hospodárenie DP za rok 1976 a plán zveľaďovania obce na rok 1977.

Dňa 17. II. 1977, boli prvý krát dané do používania kotly na ústredné kúrenie. Jeden kotál-pec na ústredné kúrenie je na párne (párov vykurované) kúrenie a druha pec je na vodné vykurovanie. Na parne vykurovanie je napojená sála a vestibul a na vodné vykurovanie je napoje, všetky WC, šatne, Klub SZM, vyčapna miestnosť, knižnica, rozhlasová miestnosť, kancelária MNV, zasadačka MNV a premietacia miestnosť. V prvý deň bolo zakúrené do oboch peci, jak na parne, tak na vodne kúrenie. Párove vykurovanie nemalo riadne ukončený sopúch a na vodnom kúrení bol slaby ťah do komína. Zistené závady budu v roku 1977 odstránené. Revizným šefom za dodavateľa bol prítomný sudruh Dobís, ktorý aj zabudovaval ústredné kúrenie, zo závodu Pozemné stavby, montážny

závod Majer. Stabilne sa začalo kuriť 1.XII.1977, kurič bol Legiň Ondrej. V jarných mesiacoch (marec) naši občania vyčistili asfaltovu cestu od škvary, ktoru v zimných mesiacoch posypovali pracovníci zo Štátnych ciest, aby sa nešmýkal autobus. Práca to nebolá namáhava, ale si vyžadovalo dôkladné vyčistenie, aby si občania nenosili špinu do domov. Zároveň prečistili aj rigoly od nanosu špiny.

Bolo ukončené doasfaldovanie cesty miestnou obcou, ale len okraje cesty.

Nákladné vozidlo ŠPZ-BB-38-68-vyklapač, ktorého vodičom bol Krnáč Ondrej, robilo v prevážnej miere služby pre socialistický sektor. Toto auto ubehlo za rok 1977 spolu 31.287.- km, a spotrebovalo 8.761.- litrov nafty, čo predstavuje na 100 km spotrebu 28.- litrov spotrebu nafty.

Druhé motorové vozidlo, ktorého vlastníkom bol taktiež MNV Horné Pršany, ŠPZ-BB-22-40 válník, nebolo počas roka naplno využité, nakoľko pri tomto vozidle nebolo stáleho vodiča. Najčastejšie bol vodičom Snopko Ľubomír-Macikovie. Toto vozidla v prevážnej miere prevádzalo služby miestnému obyvatelstvu a to len na dovoz dreva z lesa, odvoz maštalneho hnoja a rôzné iné drobnosti, takže za rok ubehlo 920.- km a spotrebovalo 253 litrov nafty, takže na 100.- km pripadalo 28.5 litra nafty.

Pokračovalo sa z výkopom ryh a to najmenej 1 m širokých a miestami aj 1.50 m hlbokých, kde sa vkladalo vodovodné potrubie. Výkop týchto

ryh sa prevádzal za veľmi obťažných podmienok. Báger ktorý prevádzal výkop musel byť pripevnený. Tento výkop sa previedol z Vrch Krmníka až na Zadrosť cca na 400-500 bm, ktorý sa napojil na staré vodovodné potrubie. Celkový náklad vznikol 122.380.- Kčs, ktorá čiastka bude fakturovaná len v roku 1978.

Ďalej bolá prevedená úprava kotolne a sopuchov pri kotloch na ústredné kúrenie, v hodnote cca 5000.- Kčs.

V katastri obce Horné Pršany, podľa miestnych pomenovaní na Maslovskej, bol v roku 1977 postavený ovčín JZD-SNP Banská Bystrica. Tento ovčín je už k 31. XII. 1977 aj prevádzky schopný, v ktorom je toho času umiestnených 750.- oviec. Tento ovčín bol budovaný stavebnou jednotkou pri JZD-SNP Banská Bystrica, zo sídlom v Královej. Z miestnych občanov ako murár pracoval Snopko Ondrej-Samík a pomocník, Kľačan Jano-Čierny. Pri došikovaní oviec začal strážnika robiť v tomto ovčínci Dobrota Matej-Šestakovic, pozdejšie to po ňom prevzal Dobrota Ján-Budník.

Výsledky hospodárenia Drobnej prevádzkarni v Horných Pršanoch za rok 1977 boli nasledovné:

Stav prostriedkov k 1. 1. 1977

- peňažné prostriedky na účte v ŠTSP	151.746.93 Kčs
- hotovosť v pokladni	328.10 -"-
- pohľadavky	27.320.- -"-
Spolu:	179.395.03 Kčs

Príjmy k 31. 12. 1977.

- autodoprava od soc. sektoru:	137.629.- Kčs
- ~"~ od obyvateľov:	13.827.- ~"-
- zemné a stavebné práce:	201.404.- "-
Spolu:	352.860.- Kčs

Výdavky k 31. 12. 1977

- mzdy pracovníkov	78.646.- Kčs.
- daň zo mzdy	14.480.- "-
- autodoprava	21.302.- "-
- poistné za vozidlá	600.- "-
- za pneumatiky a duše	56.954.- "-
- ostatné výdavky	1.696.55 "-
Spolu:	173.678.55 Kčs

Odvody pre SNV

- povinný 4% odvod zo mzdy pre MNV	4.616.- Kčs.
- ~"~ 10% odvod zo mzdy pre NP	6.282.- "-
- mimoriadny odvod pre MNV	150.000.- "-
Spolu:	160.898.- Kčs

Pohľadávky k 31. 12. 1977

- Slavoindustria za vozidlo	26.769.- Kčs
- obyvatelia za vozidlá	1.176.- "-
- Miestne komunálne služby B. Bystrica	12.166.- "-
Spolu:	40.111.- Kčs

Dlhy k 31. 12. 1977

- Stredoslovenské vodárne a kanalizácie	661.- Kčs

Stav prostriedkov k 31. 12. 1977

- na účte v ŠTSP	170.238·93	Kčs
- hotovosť v pokladni	119·55	-"-
- pohľadavky	40.111·-	-"-
- dlhy	661·-	-"-
Spolu:	209.808·48	Kčs

Pri porovnaní skutočnosti jednotlivých príjmov a výdavkov za rok 1977 je stav nasledovný:

príjmy:	352.860·-	Kčs
odvody + výdavky:	184.576·55	-"-
rozdiel	+ 168.283·45	Kčs

Hospodárenie MNV za rok 1977

Plánované príjmy:	38.000·-	Kčs
Plnenie:	180.000·-	-"-
Z toho:		
Prebytok hospodarenia DP:	150.000·-	Kčs
Povinny 4% odvod zo mzdy DP:	4.616·-	-"-
-"- 10% -"- -"- -"-:	6.282·-	-"-
Plnenie dani a poplatkov	19.102·-	-"-
Spolu:	180.000·-	Kčs

Kultúrno osvetová činnosť.

„Na počesť 60-výročia VOSR, pod testom: „Idey veľkého Októbra víťazia!" prebiehali súťažné večery osvetových besied a to medzi obcou Horná Mičina, Horné Pršany a Hronsek. Tieto tri obce by mali byť približne z rovnakým počtom obyvateľov. Dňa 18. IX. 1977, prebiehal súťažný večer OB v Hornej Mičinej. Priebeh súťaži bol nasledovný; každá obec mala

zastúpené 3-oj členné družstvo z radov vlastných občanov, ktoré si ťahali po jednej otázky. Spravidla otázky ťahal vždy kapitaň družstva. Otázky boli zamerané na život V. I. Lenina, význam VOSR a hospodárska situácia ZSSR. Za každu správnu odpoveď získal člen družstva 3 body, za nesprávnu odpoveď 0. Po odpovediach na otázky, družstvo súťažilo v brano-športovej súťaži a to tak, že do kruhového terča čísel od 1 až po 10, každý člen súťažného družstva, asi z 2-oj metrovej vzdialenosti hadzal do postaveného kruhu 3 šípky. Šípky mali kovové špice, takže sa zapichli do uvedeného kruhu a ktoré číslo trafil, lepšie povedané, do ktoreho čísla sa zapíchla šípka, to sa počítalo ako bod. Za našu obec bolo toto súťažné družstvo:

1., Halaj Peter - kapitaň družstva.
2., Kúželová Stanislava - členka ~"~
3., Riečanová Eva - ~"~ ~"~

Po uvedenom súťažnom programe, nasledoval kultúrny program. Kultúrny program mohli mať len hostujúce obce t.j. Horné Pršaný a Hronsek, Horná Mičina program nemohla mať, ale ani body neziskávala. Za pekny kultúrny program spevov, tancov, recitácii atď. mohla ta ktorá obec získať až do 30 bodov. Pritom program nesmiel byť dlhší ako 30' minúť. Pokiaľ by niektora z obci prekročila limit 30' minúť pri kultúrnom programe, strácala body.

Toto všetko hodnotila porota, ktorá bolá

určena Okresným osvetovým strediskom Banská Bystrica. Na každej obci ako člen poroty sa zúčastnil Ing. Dendek.

Druhý súťažný večer prebiehal 30. októbra 1977 v obci Horné Pršany t.j. v našej obci. Kriteria súťaže boli tie iste ako v obci Horná Mičina, no a zasa naša obec nedavala kulturný program.

Dňa 26. XI. 1977 bol treti súťažný večer a to v obci Hronsek, kde súťaž prebiehal podobne ako v obci Horná Mičina a Horné Pršany a zasa obec Hronsek vo svojej obci nevystupovalo z kultúrnym programom.

Treba poznamenať, že na každej obci boli súťažiaci odmenený vecnými cenami a mimo súťažiacich tiež obdržali vecné upomienkové darčeky zo súťažného večera, predseda DO-KSS, predseda MNV, riaditeľka Osvetovej besy a vecný upomienkovy dar pre MNV (to bol najhodnotnejší dár pre MNV).

Na úspešnom priebehu súťažných večerov ma mimoriadnu zástuhu Ing. Potocka Eva - riaditeľka Osvetovej besedy, s. Snopko Miroslav, s. Dobrota Dušan, s. Dobrota Juraj - predseda MNV, tajomníčka MNV s. Veštúrová Anna a MV-NF, ktorí zabezpečovali a inštruovali súťažiacich, pripravovali a nacričovali kultúrny program.

Keď sa išlo do jednotlivých obci na súťaž, tak mimo súťažného družstva a účinkujúcich v kulturnom programe, išli vždy zástupcovia MNV, MV-NF a další občania ako

fanuškovia, približne do 60 občanov aj z učinkujúcimi, plný jeden autobus.

Pri kultúrnom programe učinkujúcich z obce Hronsek, hlavne pri zborových recitáciach veľmi pekne vyznelo, premietnutie diafilmu z obdobia VOSR, toto veľmi pekne zapadlo do kultúrného programu a to vlastne Hronsečanom nahnalo body.

Veduci výpravi za našu obec bol predseda MNV s. Dobrota Juraj.

Poradie umiestnenia obci bolo nasledovné:

Na I. mieste sa umiestnili súťažiaci z obce Hronsek.

Na II. mieste sa umiestnili učinkujúci z obec Horné Pršany.

Na III. mieste sa umiestnili učinkujúci z obce Horná Mičina.

Na záver je potrebné poznamenať toľko, že tieto súťažne večere OB mali viac dobrých stránok, nakoľko sa viac zblížili občania z jednotlivých obci a vyvinulá sa taká priatelska úprimna družba medzi občanmi, učinkujúcimi a funkcionármi MNV a zložkami NF, nakoľko po každom ukončenom súťažnom večere, bolo spoločné posedenie kde bol podany súťažiacim, učinkujúcim a doprovodu aperitiv a večera. V Hronseku na záver usporiadali aj ľudovu veselicu.

Okresné osvetové stredisko Banská Bystrica

do celkového zhodnotenia jednotlivých súťažiacich obci v okrese zahrnulo aj názornu agitáciu a propagáciu, takže v celkovom poradi sa naša obec umiestnila v strede tabuľky cca na 12 mieste.

V mesiaci február 1977, usporiadal výbor ZO-SZM v Horných Pršanoch lyžiarské preteky v dvoch kategoriach a to mládež od 10 - 15 rokov a mládež nad 15 rokov. Umiestnenie v jednotlivých kategoriach bolo nasledovné:

Brano športové podujatia:

Mládež od 10 do 15 rokov:

Na I. mieste sa umiestnil: Vránsky Miroslav,
" II. " " " : Vozár Julius,
" III. " " " : Oravec Miroslav,

Mládež nad 15 rokov:

Na I. mieste sa umiestnil: Potocky Vladimir,
" II. " " " : Riečan Marian
" III. " " " : Dvorsky Juraj.

Najobľubenejšou športovou hrou bol volejbal a stolný tenis. Volejbal sa hrával hneď ako to počasie v jarných mesiacoch dovolilo a zasa sa hrávalo až do pozdnej jesení. Vo volejbale vynikali, Snopko Miroslav, Pisák Slavomir, Kukuľa Pavel, Gerníc Jozef ml., Brožek Milán, Bach Kajo a Held Jaroslav. V stolnom tenise vynikali, Snopko Peter, Vozár Dušan, Snopko Miroslav, Bach Kajo, a ďalší.

Pomerne často sa zápolilo v šachu a to hlavne sa hrávala dáma, kde hrávali aj starší občania. Takmer 40% občanov hrávalo túto hru v šachu-dámu a to len v miestnom pohostinstve.

Túto hru dámu dobre ovládali hrať, Snopko Miroslav, Oravec Matej, Riečan Ondrej-Svrčko, Gerníc Jozef starší, ale aj mladší

Rôzne: Z 30. na 31 marca 1977 napadlo 30 cm sňahu a ani autobus v tento deň nepremával každým spojom.

Z 24. decembra do 25. decembra 1977 mrholil drobný dáždik zo sňahom, takzvaná osuheľ, takže ráno 25. XII. bolo tak vyľadovené, že autobus do obeda vôbec nepremával. Občania mohli prechádzať z domu do domu len vtedy, keď si vysýpali chodník popolom. Keď chcel isť sudruh Cimerman Juraj krmiť ošipane na vojensky magazín, pošmykol sa a zlomil si ľavu ruku. Potocky Juraj ako kuríč mal isť tiež do zamestnania, ten zasa spadol pred zbrojovňou a bez sebaovládania-regulovania sa na zadku zviezol až pred Michalkov. Potom mu museli dať u Horných popola, na vysýpanie chodníka, aby sa mohol dostať na hlavnu cestu - na obrátku. Až od obeda to začalo trošku uvolňovať, nakoľko začal poprchavať pomerne teplý dáždik.

V 1 sesiaci novembe 1977 bolo prevedené v obci prečíslovanie domov, nakoľko bolo viac nových rodinných domkov postavených. Kedy bolo pred tým prečíslovanie sa nikto presne nepamäta. Občania za tieto plechove čísla domov platili pre rodinný dom 33: Kčs a na chatku 25: Kčs. Táto plechova tabuľa čísla domov bolá taká ako je tu vykres-

lena, aj v pôvodnej svojej veľkosti, tvare a kresby čísla domu.



Nakreslené číslo domu na strane druhej je staré číslo domu a je taktiež vo svojej veľko-

sti, pôvodné sfarbenie a proste všetko ako vtedy vypadalo.



Nedá sa presne povedať a zistiť, že tieto čísla domov boli vydané asi v roku 1950.

Dňa 10. XII. 1977, bol usporiadaný detský večierok, kde sa odohralo aj detské divadelné predstavenie, zamerané na obdobie z pred mnichovskej republiky – život občanov vtedy a dnes. Bolo to z príležitosti príchodu: „Deda mráza!" V ten večer rodičia dali pre svoje male ratolesti darčeky, ktoré im odovzdal Dedo mráz. Za Deda mráza bol oblečený Chrobák Janko.

Za dôvernika starostlivosti o deti a rodinu vykonáva, poslanec Miestného národného výboru

Riečan Jan - Kanalovie.

Z našej obci doposiaľ vyštudovali na vysokej škole sudruhovia: Ing. Dvorsky Ján, Ing. Riečan Ján - lesny inžinier a súdružky, Heldová Anna - učiteľka a Ing. Potocká Eva - drevárska inžinierka. Týto 4-ria vyštudovali za existencie obce Horné Pršany. V roku 1977 ukončilo štúdium na Vysokých školách:

Ing Snopko Ján - Horných - strojný inžinier
Ing. Brožek Ľubomír - ukončil smer kybermetiky.
Ing. Búrik Miroslav - dialkové študoval na VŠD v Žilize.

Riečan Marian - promovaný pedagóg.

Z uvedeného vysvíta, že pokiaľ existuje obec Horné Pršany tak do roku 1976 ukončilo štúdium na Vysokej škole štyria občania a v roku 1977 tiež štyria. To znamená, že stupa náročnosť na vysokoškolské vzdelanie a podľa toto vzrásta aj životná úroveň občanov. Životnú úroveň posudzujeme aj podľa toto, že takmer každá rodina vlastni, televízor, elektrickú práčku, ľadničku a títo občania osobné auta: Krnáč Matej, Vozár Juraj ml., Snopko Miroslav, Ing. Kliment Ján, Snopko Ľubomír, Veštúr Viktor, Dobrota Ján - Hazko, Malachovský Pavel - nákladný voz, Dobrota Ján - Klinčok, Kováč Milan, Kľačan Matej, Kúdelka Štefan, Búrik Miroslav, Held Jaroslav, Vozár Ján, Cravec Ján, Riečan Ján - Kanálovie.

Cirkevné obrady pohrabov sa doposiaľ konali vo vlastných domoch, prípadne na nádvorí svojho

domu. Dňa 20. 12. 1977 bol po prvý krat konaný cirkevny pohrab v Kulturnom dome a to Dobrotovi Ondrejovi, ktorý zomrel 17. XII. 1977 vo veku 57 rokov. Tento pohrab sa konal v sále Kulturného domu už aj z toho dôvodu, že bolá vonku zima. Rada MNV na základe toho, že niektorí občania budu chcať konať obrady zosnulých v Kulturnom dome, určila poplatok takto:

Za konanie pohrabu v sale Kultur. domu: 50.- Kčs
~"~ ~"~ káru ~"~ ~"~ ~"~ : 50.- "
~"~ ~"~ ~"~ a pohrabu v sále Kul. domu: 100.- "

V roku 1977 v našej obci zomreli títo občania:

1. Snopko Ján, * 26. VI. 1915 + 7. III. 1977.
2. Snopková Anna, * 9. XII. 1899 + 19. VII. 1977.
3. Dobrotová Maria * 8. IX. 1886 + 23. VIII. 1977.
4. Riečan Ondrej * 3. IV. 1912 + 2. IX. 1977.
5. Dobrota Ondrej * 16. II. 1920 + 17. XII. 1977.

P. S.

Dňa 7. februára 1979 som odovzdal kroniku aj z pomocným materialom súdr. Konárov, ktorá bude kroniku písať!!

7. II. 1979

Vyplatené za písanie kroniky naposledy.
za rok 1977 S. [signature]

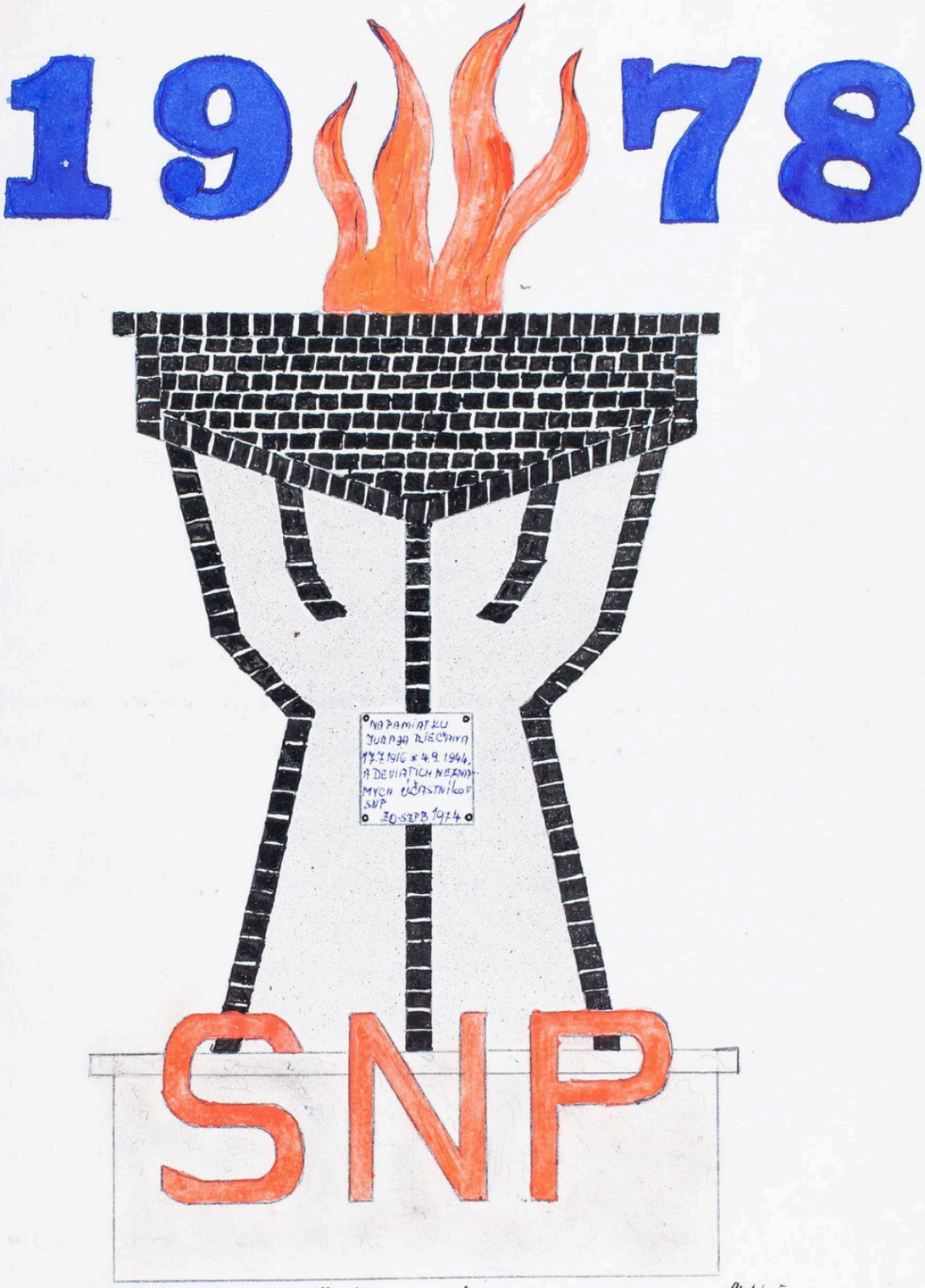

Tento pamätníček je postavený pri budove MNV, na podnet výboru ZO-SZPB ešte v roku 1974, lež pamätna doska v strede pamätníčka stala 5.000.- Kčs.

532

Čizosť pléza a rady MNV v roku 1978

Rada MNV pracovala v tomto zložení:
Juraj Dobrota - predseda MNV
Anna Veštúrová - tajomníčka MNV
Ondrej Riečan z Lipizky - člen rady
Matej Kľačan ml. —"— —"—
Ján Snopko - Macikovie —"— —"—
Aktivistom za ONV bolá: Vlasta Kollarová

Z uvedených členov rady MNV boli 4-ria členovia KSČ a jeden nepartajny.

Prvé zasadanie rady MNV v tomto roku bolo uskutočnené 9. I. 1978, za prítomnosti predsedu DO-KSS súdruha Jana Dobrotu - Cestarika a veduceho DP súdruha Jana Oravca. V tomto roku sa uskutočnilo 7 plenárnych zasadaní, 23 krát zasadala rada MNV a 5 verejných stranických a slávnostných schôdzi na ktorých sa zúčastnilo 275 občanov. V priemere na jednu schôdzu pripadalo 55 občanov. Výbor DO-KSS a rada MNV vzájomne konštatovali, že účasť na verejných schôdzach je z radov občanov pomerne nízka a že je potrebne najsť formu ako zblížiť - zainteresovať občanov, aby sa podieľali na plnení úloh celoobecného významu.

Dňa 21. apríla 1978, bol vznesený návrh, aby zo zrušenej ZDŠ bolá zriadená Materská škôlka. Veľšina poslancov pléna MNV tento návrh prijalo z porozumením. Naproti tomu padol aj taky návrh, aby zo zrušenej ZDŠ bolá vystavana obchodná jednotka.

Dňa 17. februára 1978, na návrh rady MNV, plenárne zasadnutie schválilo, rozdelenie obce na jednotlivé obvody, pre priamy styk poslancov s voličmi. Obvody pre poslancov MNV boli rozdelené podľa jednotlivých domov takto:

Číslo obvodu:	Pridelené čísla rodinných domov:	Poverený poslanec:
1.	2, 3, 4, 5, 7, a 12	Alžbeta Kmeťová,
2.	13, 14, 15, 16, 20, 22	Ľubomíra Ďuďanová
3.	24, 25, 26, 28, 29 a 30	Ondrej Ďuďan
4.	31, 33, 34, 35, 36 a 38	Ján Dobrota st.
5.	39, 40, 42, 43, 44 a 46	Emília Dobrotová
6.	47, 48, 50, 51, 52 a 53	Ján Ďuďan ml.
7.	54, 55, 56, 58, 59 a 60	Štefan Kľúčan ml.
8.	61, 63, 64, 68, 71 a 73	Ján Dobrota ml.
9.	74, 75, 76, 77, 79 a 81	Ján Oravec
10.	82, 83, 84, 85, 86 a 87	Ondrej Ďurár
11.	89, 90, 92, 93, 95 a 97	Juraj Pivár
12.	99, 101, 102, 103, 104 a 106	Ján Ďuďan st.
13.	107, 108, 109, 113, 116, 117 a 119	Ján Spoľo

Prídelenie obvodov sa nevzťahovalo na predsedu a tajomníčku MNV i keď boli poslanci. Ich povinnosťou bolo zabezpečovať a kontrolovať účasť poslanca pre styk s voličmi a sledovať celkový priebeh pripadajúcich akcií. Povinnosťou poslancov bolo, aby informovali svojich voličov o celkovom dianí práce MNV, zabezpečovali účasť svojich voličov na jednotlivé podujatia, keď

kultúrne, spoločenské, alebo iné akcie a brigadnícku pomoc pre zveľadovaní a skrášľovaní obce, pri plnení volebného programu NF.

Dňa 31. júla 1978, poveruje rada MNV súdruha Jana Gavca - vedúceho DP pri MNV Horné Pršany, previesť výstavbu Domu smútku, ktorá bola zaradená ONV Banská Bystrica v akcii „Z" s termínom započatia jún 1978 a jeho ukončením, december 1979. Projektantom pre uvedenú stavbu bol súdruh Ing. Mýtnik, pracovník Štátnych lesov zo Žiaru nad Hronom, ktorý dočasne vykonával aj stavebný dozor nad touto stavbou. V predstihu sa pracovalo na zemných prácach, pri úprave vyhľadnutého stavenisku pre Dom smútku a úprave terénnych prác na novom cintoríne a to v dňoch 23, 24 a 25. III. 1978, na ktoré práce bol nasadený buldozer S 100, na ktorom striedavo pracovali pracovník Slavoindustrie a náš občan Vladimír Sečkár. Buldozer S 100 bol prepožičaný zo závodu Slavoindustria Banská Bystrica., Rada MNV, ako aj poverený pracovník súdruh Ján Gavec, po definitívnom schválení, výstavby Domu smútku a dotácii finančných prostriedkov z ONV sa pustili s plným elánom do tejto práce, za účinnej pomoci spoluobčanov, ktorí nelutovali svoj voľný čas pre túto prácu. Skutočne s plným nasadením síl sa pracovalo

čo nasvedčoval aj výsledok prevedenej práci, keď 31. XII. 1978 boli hrube práce ukončené aj zo zastrešením. Boli občania ktorí po odpracovaní povinnej brigády (bezplatnej) odpracovali za finančnu úhradu 100-120 brigádnických hodin a to prevážne v dňoch pracovného pokoja, na úkor svojho osobného voľna. Predbežný náklad na túto akciu podľa vypracovanej projektovej dokumentácii činil 678.000.- Kčs.

V ramci mesiaca „Požiarnej ochrany" vykonali členovia ZO-PO preventívne požiarne prehliadky v rodinných domoch a hospodárskych budovach ako aj v objektoch drobnej prevadzkárni. Pri tejto príležitosti bolá odvysielana relácia v miestnom rozhlase a prenietnuty celovečerný film o význame požiarnej ochrany.

Dňa 1.5.1978, bol schválený radou MNV súdruh Viktor Veštúr, za aktivistu-dobrovoľného spravodajcu parziatkovej starostlivosti a ochranny prírody.

Dňa 25. V. 1978, v ramci doplnkovej starostlivosti bolo prídelené palivové drevo, alebo uhlie pre osoby socialne odkázané na túto vypomoc. Drevo, alebo uhlie bolo dodané pre jednotlivca v hodnote 200.- Kčs. a to celkom pre 32 osôb. Dňa 16. XII. 1978, bola poskytnutá jednorázová socialna výpomoc na nákup bielizne a šatstva vo výške 230.- Kčs, na jedného

dôchodcu a to pre 27 dôchodcom

Na podnet výboru DO-KSS a rady MNV naši občania prijimali každoročne socialistické záväzky, hlavne na akciu „Z" t. j. investičného charakteru, na základe čoho aj toho roku bezplatne odpracovali 5.347 brigadnických hodín. Dňa 29.4.1978 bolá vyhlásena „Sobota pracovnej cti a týždeň pracovnej aktivity," kde naši občania pracovali na vystavbe inžinierskych sieti Domu smútku.

Mimoriadna údalosť!!

Dňa 30.VI.1978, ráno o 10.30 hod. navštívil našu obec čle predsednictva ÚV-KSČ a predseda vlády SSR súdruh Peter Colotka za doprovodu tajomníka SKV-KSS súdruha Emila Seidla a ďalších zástupcov nášho kraja, ako aj predsedu FRD-SNP Kratova súdruha Jana Klimenta. Jeho prvá zástavka bolá pred Annou Szopkovou-Ďurovie, ktorej povedal: „Teta hadam sa chystate na svadbu, že mate tak pekne vymaľovaný dom!" Teta mu nato odpovedala: „Ej vy ste voľajaky hunculi, keď ste tak uhádli!" Lebo skutočnosť bolá práve taká, že u Ďurov sa išiel syn ženiť „Miroslav".

Zotrval ešte chvíľočku v našej obci, v rozhovore zo s. Viktorom Veštúrom, podpredsedom DO-KSS. Potom pokračovali v doprovode spomenutých zástupcov na družstevne láne, FRD, kde práve kosili brigádnici SZM z Horných Pršian. Súdruh predseda vlády SSD si z našimi brigadnikmi zakosil

cca 10 minut a potom pokračoval prehliadkou poľnohospodárskej pôdy JRD-SNP-Králová-vid' článok: „Krmoviny stredobodom pozornosti!"



✦ Družstevníci Ondrej Gonda a Ondrej Filipko z JRD SNP v Banskej Bystrici sa majú čím pochváliť súdruhovi Colotkovi. Priemerná úroda sena z hektára dosiahne štyridsať metrákov.

Predseda vlády SSR Peter Colotka medzi družstevníkmi

30. VI. 1978

Krmoviny stredobodom pozornosti

BANSKÁ BYSTRICA (iba) — V sobotu predpoludním zavítal do Stredoslovenského kraja na krátku pracovnú návštevu člen Predsedníctva ÚV KSČ a predseda vlády SSR Peter Colotka. Na pôde nášho kraja privítali vzácneho hosťa Emil Seidl, tajomník SKV KSS, Imrich Daniš, predseda SKNV, Pavol Šmál, riaditeľ KPS a ďalší predstavitelia politického a verejného života nášho kraja. Po prehliadke JRD SNP Banská Bystrica odcestoval súdruh Colotka do okresu Liptovský Mikuláš, kde navštívil JRD pod Chočom so sídlom v Liskovej.

Na družstevníkoch z JRD SNP Banská Bystrica v Královej bolo vidno, že nie sú celkom do svojej kože. Nie každý deň sa predsa privítajú taká vzácna návšteva. Boli radi, ale mali aj trochu obavy. Vydrží počasie? Totko by toho chceli ukázať. Konečne napätie polavilo. Autá sa zastavili: „Vitajte u nás!" hovorí predseda družstva Ján Kliment a hneď dodáva — „Cíťte sa u nás ako doma."

„Roboty máte dosť?" opätuje súdruh Colotka. „Nuž čo, nesťažujeme si," pritakávajú.

Len chvíľu trvalo oficiálne ovzdušie. Potom bezprostredná beseda. Robíme, snažíme sa, ako sa len dá. A družstevníci z Královej sa majú čím pochváliť. Z 1127 hektárov krmovín doposiaľ pokosili 826 a zobrali úrodu zo 760 hektárov. — Do plánu nám zostáva usušiť zhruba 100 vagónov sena a krmoviny budú v suchu, — hovorí súdruh Kliment. — A keď ste už tu, — obrátili sa na predsedu vlády, — musíme si aj postažovať. Plán výroby sa snažíme vždy čestne splniť, ale za posledných desať rokov nám ubudlo už 520 hektárov ornej pôdy. Ak to takto pôjde ďalej, nebudeme mať kde pestovať poľnohospodárske plodiny.

(Pokračovanie na 3. strane.)

(Dokončenie z 1. strany.)

Cesta do Horných Pršian sa kľukatí. Podchvíľou sa musí kolóna áut uhýbať. Vrchovato naložené vlečky i nákladné autá odvážajú do skladov seno. Zastavujeme sa pri mládencoch a dievčatách zo základnej organizácie SZM v Horných Pršanoch. V sobotu prišli pätnásti a v nedeľu majú prísť ostatní. Mládenci sa statočne rozháňajú s kosami. Vykášajú medze, úvrate, krkaháje. „Dovoliš", zastavuje sa súdruh Colotka pri Jánovi Riečanovi. — Než stačí prekvapený mládenec čosi povedať, už kosa zmenila majiteľa. Najskôr nabrúsiť a potom začína pokus. Pokus? Ale kdeže, všetci okolo svedčia, že to je celkom dobré. Ba aj najstarší zväzák, Pali Báči požičiava svoju kosu. Nuž celkom dobré. Ešte snímok do zväzáckej kroniky. Nie každý deň majú takého brigádnika. Šoféri Juraj Žambor, Ondrej Filipko i Ondrej Gonda chvália dobrú úrodu. Priemerne štyridsať metrákov sena z hektára. Počasie sa drží a tak aj robota ide od ruky.

Dňa 2. marca 1978, o 18:00 hodine a 28 minúte Sovietskeho času v Sovietskom zväze vypustili kozmickú loď „Sojuz 28" na ktorej bol aj prvý Československý kozmonaut kapitán

Vladimír Remek !!!

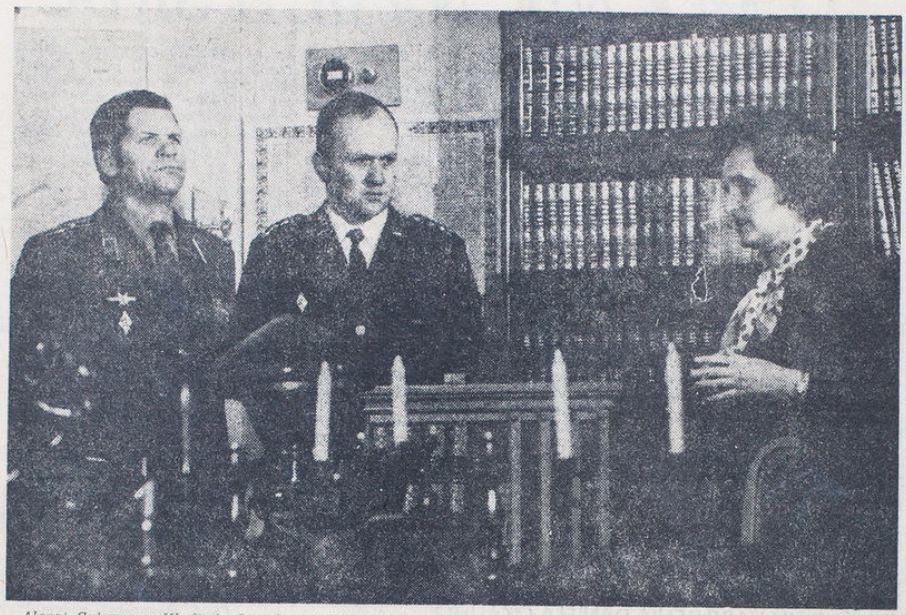

Alexej Gubarev a Vladimír Remek v kabinete V. I. Lenina v moskovskom Kremli. Snímka A. Moklecov — APN



Alexej Gubarev

Hrdina Sovietskeho zväzu kozmonaut Alexej Gubarev sa narodil 29. marca 1931 v Kujbyševskej oblasti na Volge.

V sovietskych ozbrojených silách slúži plukovník Alexej Gubarev od roku 1950, po absolvovaní leteckého učilišťa roku 1952 slúžil v leteckých jednotkách vojenského námorníctva.

V roku 1957 bol prijatý do leteckej akadémie (teraz Gagarinovej), po absolvovaní ktorej pokračoval v službe v leteckých jednotkách. Bol veliteľom letky leteckého pluku a získal kvalifikáciu Vojenský letec prvej triedy.

Alexej Gubarev je od roku 1957 členom KSSZ.

Do oddielu sovietskych kozmonautov prijali Alexeja Gubareva v roku 1963. Svoj prvý kozmický let, ktorý trval 30 dní, uskutočnil v roku 1975 ako veliteľ lode Sojuz 17 a orbitálnej vedeckej stanice Saľut 4.

Alexej Gubarev prešiel prípravou medzinárodnej osádky v rámci programu pilotovaných letov Interkozmos na lodiach Sojuz a na orbitálnej stanici Saľut.



Vladimír Remek

Kapitán Vladimír Remek sa narodil 26. septembra 1948 v Českých Budějoviciach. Je vojenským letcom Československej ľudovej armády.

Po skončení strednej všeobecnovzdelávacej školy v roku 1966 prijali Vladimíra Remeka na Vyššie letecké učilište v Košiciach. V druhom roku štúdia bol prijatý do KSČ.

Po absolvovaní Vyššieho leteckého učilišťa nastúpil v hodnosti poručíka k leteckému útvaru, kde získal kvalifikáciu pilota druhej triedy.

V roku 1972 odišiel študovať do Sovietskeho zväzu na Vojenskú leteckú akadémiu J. A. Gagarina. Po absolvovaní akadémie pokračoval v službe v leteckom útvare Československej ľudovej armády.

V roku 1975 bol vyznamenaný medailou Za službu vlasti.

V roku 1976 vybrali kapitána Vladimíra Remeka ako kandidáta pre prípravu na pilotovaný kozmický let v rámci programu Interkozmos. Od decembra 1976 prešiel v Gagarinovom stredisku pre výcvik kozmonautov celou prípravou v rámci programu pilotovanej kozmickej lode Sojuz a orbitálnej vedeckej stanice Saľut.

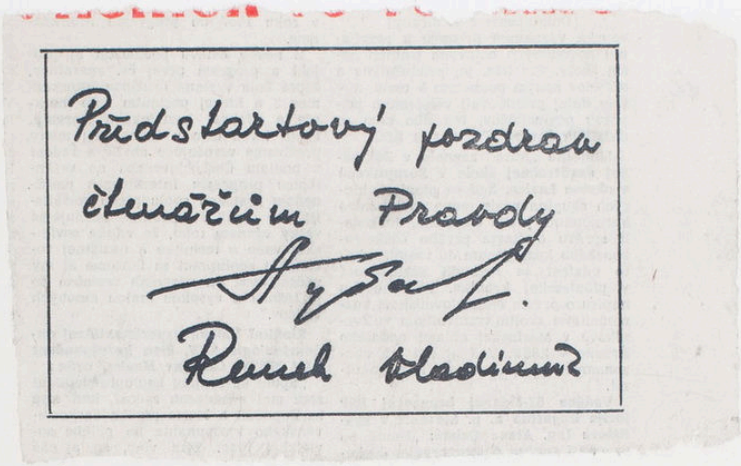

Toto je písane jeho vlastnou rukou do časopisu „pravda" text:„ Předstartovný pozdrav členářům Pravdy A Gubarev, Vladimir Remek.

Kultúra a šport

Výbor DO-ZSS, rada MNV spoločne zo zložkami NF a predsedom OB, prihlasuju sa do celookresnej súťaži osvetových besied, ktorá prebiehla v rámci obci a okresu Dolná Dysrica, na počesť 35 výročia SNP. Súťaž organizuje v rámci okresu Okresné osvetové stredisko a v obci osvetová beseda, ktorá vytvorila 3 družstva zo zložiek NF a to jedno družstvo SZŽ, SZM a traja SZB spojené spoločne z požiarnikmi. Každe družstvo malo 3-och členov. Potom pokračovala súťaž medzi obcami Horné Pršany - Hronsek - Ľubietová. Súťažilo sa z odboru kultúry, športu a politického diania.

Dňa 16. II. 1978, bol založený ľudobný krúžok, ktorý zal 24 členov ľudobnikov a 4-ria učiteľia ľudby. Pre tento ľudobný krúžok bol vytvorený výbor z radov rodičov a to: Eleza Krnačová, Anna Vozárová, Ondrej Vozár-Hucko, Dušan Dobrota-Debnarovie, Milan Michalko a Ján Oravec. Úlohou výboru bolo, zabezpečovať pravidelnu účasť ľudobnikov a žiakov, vyberanie príspevkov od rodičov, za jedného žiaka, za jeden nácvik po 5.- Kčs a dbali na celkový priebeh nácviku. Učiteľom sa vyplácalo za 1 hodinu nácviku po 14.- Kčs. Žiaci ktorí sa nacvičovali boli: Anna Kudelková, Anna Veštúrová, Marian Vozár, Jana Snopková, Ivan Dobrota, Milan Snopko, Iveta Gerzicová, Žita Oravcová, Ľubomír Riečan, Peter Michalko, Ján Kúdelka, Robert Snopko, Miroslav Snopko, Ján Oravec, Matej Dobrota, Ján Dvorský, Julius Vozár, Bohúš Snopko, Gita Vozárová, Eleza Krnáčová, Dušan Vozár, Roman Snopko, Renata Dobrotová a Jaroslav Held. Vedúci ľudobnikov bol Jozef Balčík-dôchodca z vojenskej ľudby Králová.

Dňa 25. II. 1978, pri príležitosti 30 výročia Febr. udalosti, bol premietnutý Slovenský celovečerný film „Stretnutie!"

Dňa 29. I. 1978 a 12. II. 1978 zorganizovala ZO-SZM lyžiarske preteky, ktoré boli ukončené vyhodnotením a odmenou vecných cien najlepším preborníkom.

9. 12. 1978, ZO-SZŽ, spoločne zo ZO-ČSČK, usporiadali slávnosť uvítania Deda mráza, kde prvý krát vystupil novozaložený hudobný krúžok mladých hudobníkov z našej obci, ale už pod vedením Jana Cravca st.

Odmeny: Jednorazovu finančnu odmenu obdržali: Ing. Eva Potocka - 900.- Kčs, ako riaditeľka OB, za prevádzanie ideovo-politickej a kultúrnej činnosti za rok 1977. V roku 1978 došlo k zmene riaditeľky OB a túto funkciu prebra Peter Riečan z Lipinky. Za vedenie miestnej ľudovej knižnici bolá odmenena Ľubomira Riečanová výškou 520.- Kčs.

Zároveň bolá poskytnutá odmena z fondu rozvoja a rezerv pre poslancov MNV, za dosiahnuté výsledky v plnení volebného programu a to odmeňovaným poslancom (predseda a tajomníčka MNV) 1.410.- Kčs, neodmeňovaným poslancom MNV (zbývajúcim 13 poslancov) 950.- Kčs.

V ramci okresnej požiarnej ochrany prebiehala súťaž požiarnikov a to v rychlosti zásahu hasenia požiaru, ovladaní požiarnej techniky a radu ďalších ukolov, pri ktorých sa požiarnici z našej obci umiestnili na II. čestnom mieste, začo obdržali čestné uznanie. Viď formát čestného uznania na nasledujúcom liste.

542

RADA OKRESNÉHO NÁRODNEHO VYBORU V BANSKEJ BYSTRICI

UDEĽUJE:

ČESTNÉ UZNANIE

za II. miesto ZPOZ Horné Pršany

v I. skupine, I. kategorie

v celoslovenskej súťaži ZPOZ vyhlasenej na počesť 55 výročia založeni KSČ a 60 výročia VOSR v rámci okresu.

Banská Bystrica, jún 1978.

Okruhlá pečiatka
Rada okresného národného výboru B. Bystrica.

Tajomník ONV:
Dropčo

Predseda ONV:
Kuriatko.

Drobna prevádzkareň

Drobna prevádzkareň, spoločne z radou MNV zabezpečovali a prevádzali práce, ktoré boli zahrnuté vo volebnom programe. Prednostne to bolá akcia „Z" výstavba domu smútku, ktorého náklad si vyžiadal do 31. XII. 1978 (po zastrešenie) 156.965.- Kčs. V tomto období DP malá k dispozicii 2 nákladné auta, z ktorých jedno bolo permanentne zamestnané v závod Stavoindustria B. Bystrica a druhé robilo služby obyvatelstvu. Mimo akcii „Z" sa venovala DP zachyteniu prameňa vody na Vrch Kremniku. To bol tiež jeden z veľmi dôležitých úkolov, lebo H. Pršany sa často ocitli bez vody, aspoň do horného konca dediny sa tejto málo dostavalo, keď neboli plné vodojemu vody.

Výsledky hospodarenia DP za rok 1978:

Stav k 1. 1. 1978, peňažne prostriedky na účte

- činili	+ 170,238.93 Kčs
- hotovosť v pokladni	+ 119.55 -"-
- pohľadávky	+ 40.111.- -"-
- dlhy	- 661.- -"-
Spolu poč. stav: rozd:	209,808.48.- Kčs

Príjmy k 31. XII. 1978

- autodoprava od socialisti. sektoru	177.716.- Kčs
- -"- od obyvatelstva	11.429.- -"-
- zemné a stavebne práce	57.266.- -"-
Spolu príjmy:	246.411.- Kčs.

Výdavky k 31. XII. 1978:

- mzdy pracovníkov:	112,426.-	Kčs.
- dar zo mzdy,	19.019.-	"
- odmena pri 50 výroči zamest.	1.000.-	"
- autodoprava	30.595.-	"
- zamest. a stavebné práce	8.867.-	"
- ostatné výdavky	2.017.65	"
Spolu výdavky:	173,924.65	Kčs

Odvody pre MNV za rok 1978:

- provízny 4% odvod zo mzdy	6.077.-	Kčs.
- " " 10% " " pre NP	8.508.-	"
- mimoriadny pre MNV	160.000.-	"
Spolu odvody:	174.585.-	Kčs.

Pohľadávky k 31. XII. 1978:

Stredoslov. vodárne a kanalizácie:	45.902.-	Kčs.
Obyvatelia za vozidlo	1.965.-	"
Spolu pohľadávky:	47.867.-	Kčs.

Stav finančných prostr. k 31. XII. 1978 = 116.127.33 Kčs

Príjmy čistili	246.411.-	Kčs.
Výdavky "	173.924.65	"
Rozdiel +	72,486.35	Kčs.

Celkové hospodárenie v autodoprave bolo:

Príjem za obidva vozidlá	189.145.-	Kčs.
Výdavky včítane mzdy vodičov	77.324.-	"
Rozdiel +	111.821.-	Kčs.

To znamená, že za rok 1978 bol celkový zisk 232.486.35 Kčs, vrátane mimoriadneho odvodu pre MNV (160.000.- Kčs.)

Výsledky hospodarenia MNV:

Celkový rozpočet MNV činí za rok 1978:	37.000.- Kčs.
Dosiahnuté výsledky MNV za rok činia:	310.894.75 Kčs.
Z toho získané z dani domovej:	5.698.- Kčs
-"- -"- príjem od obyvatelstva:	1.730.- -"-
-"- -"- z poplatkov za psov:	780.- -"-
-"- -"- za nájomne a inné:	2.414.80 -"-
-"- -"- z prebitku hospod. DP:	174.585.- -"-
-"- -"- od ONV-dotácia:	17.000.- -"-
-"- -"- za pokuty:	200.- -"-
-"- -"- od ONV na akciu „Z"	98.000.- -"-
-"- -"- rôzne inné príjmy:	10.486.95 -"-
Celkom:	310.894.75 Kčs.

Rôzne

Matka 4-roch deti Vozárová Maria-Hucková zanechala 4 deti otcovi-manželovi a ona išla žiť z inným mužom.

Dňa 29.12.1978 o 18.00 hod. vznikol požiar v stodole-humne Riečanovej Julii-Svrčkovie. Materialne škody boli len minimálne.

Dňa 20.III.1987 napadol 7cm sneh a z 20.III. na 21.III. toto všetko tak zmrzlo, že musel prísť posyp soľou, ktorý previedol traktor. Noci boli studené až do 25.III.1978, ale aj striedavo padal dážď zo snehom.

V roku 1978 bolo 7 uvítani do života, z toho 6 sa narodilo v roku 1978 a Palyova Dagmar sa narodila v roku 1977, ale uvítanie mala v roku 1978.

546

16 krát bolo blahoželazie a z toho jedna zlata svadba rodiny Vozára Juraja - Hučkovie.

Narodili sa:

Katarina	Riečazová	21. I. 1978
Tomáš	Kociaz	29. III. 1978
Dušaz	Úradník	30. V. 1978
Lezka	Miartušová	16. VI. 1978
Martiza	Vozárová	14. IX. 1978
Dušaz	Hrčka	6. XI. 1978

Zozreli:

Ozdrej	Szopko - Bušík	4. II. 1978
Riečaz	Ján - Krajčovie	13. II. 1978
Ozdrej	Szopko - Macikovie	8. III. 1978
Fáz	Dobrota - Hazo	25. VIII. 1978

ROK 1979

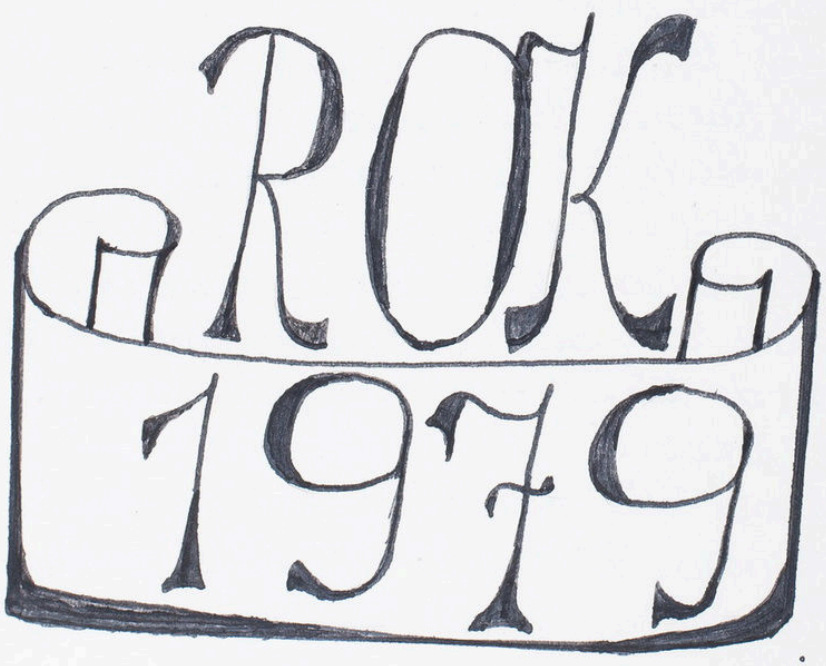

Práca rady a plán MNV

Prvé zasadnutie rady MNV v roku 1979 sa uskutočnilo 15. I. 1979 a plenárneho zasadnutia 16. II. 1979. Rada MNV má 5 členov a plenárne zasadnutie 15 členov. Na svojom prvom zasadnutí rady MNV sa prejednávalo, ako hlavné body, prestavba zrušenej ZDŠ na výstavbu materskej školy a pokračovanie vo výstavbe domu smútku, ako aj zachytenie ďalšieho vodného prameňa pitnej vody. Zachytenie prameňov pitnej vody bol úkol MNV ľadom číslo jedna, lebo voda sa musela dovážať cisternými vozmi z Banskej Bystrice, do našich vodojemov, ktoré sú 2!

Na základe rozhodnutia rady MNV, Drobná prevádzkareň pri MNV v Horných Pršanoch predkladá svoj plán na rok 1979, takto:

– výstavba Domu smútku	200,000.- Kčs
– zachytenie vodného zdroja pitnej vody na nástrelný vodovod	30,000.- Kčs.
– údržba a dokončenie výkopov za Chrastočkou-MK za	10,000.- Kčs.
– na základnú dopravu	80,000.- Kčs
Spolu rozpočet DP	320,000.- Kčs

Týmto rozpočet bol postavený len na práca výrobného charakteru a mzdy vodičov a pomocných pracovníkov pri autodoprave. Mimo rozpočtových položiek, drobná prevádzkareň pracovala aj na mestských

údržbach a zároveň poskytovala služby pre obyvateľov (zvoz dreva z lesa, rozvoz nastalneho knoja, dovoz materiálu na individuálnu bytovu výstavbu a radu ďalších drobnosti).

Rada MNV schvaľuje rozpočet MNV na rok 1979, podľa orientačných ukazovateľov a záväznych ukazovateľov-limitov od ONV Banská Bystrica:

- príjmy spolu:	93.000.- Kčs
- z toho vlastné príjmy:	28.000.- ~"~
- globálna dotacia:	65.000.- ~"~
- vydávky spolu:	93.000.- ~"~
- z toho neinvestičné výdavky:	93.000.- ~"~

Pre kontrólu manipulácii finančných prostriedkov MNV a Drobnej prevádzkarni bolá pr MNV vytvorena finančná komisia v tomto zloženi

Ján Dobrota st. - predseda FK
Matej Kľačan ml. - člen FK
Ján Riečan st. - ~"~ "~

Rada MNV schvaľuje odmeny, riaditeľovi OB Petrovi Riečanovi vo výške 800.- Kčs a knihovničke ĽK Ľubomire Riečanovej 420.- Kčs. Toto sú odmeny za rok 1978.

Súdruh Ing. Miko - projektant z Banskej Bystrici, predkladá rade MNV projekt v dvoch alternativach, na budovanie zrušenej ZDŠ na Matersku školku. Jeden projekt znie na kanalizáciu a jeden bez kanalizácii, nakľko ONV nechce

investovať tak vysoku sumu, ako bolo pôvodne investované - rozpočtované nad jeden milion korúz. Toto je otázka budúcnosti, nakoľko ONV súhlasi z rozpočtom do 600.000-Kčs.

Rada MNV prejednávala nedostatky v účasti občanov na jednotlivých plenárnych zasadania, prípadne na verejných členských schôdzach strany, ktoré obyčajne bývaju spojene z plenárnym zasadanim. Prieskumom sa zistilo, že občania z pohodlnosti nechodia na tieto zasadania. Oznamovanie verejného plenárneho zasadania prevádza z pravidla tajomníčka MNV a to tak, že postancov MNV a predsedov zložiek NF pozýva pozvankou a ostatných občanov formou miestneho rozhlasu a mimo toho vypíše 3 pozvánky veľkého predpisaného formátu, ktorými sa občania informuju, že kde sa koná verejné plenárne zasadnutie, ktorého dňa a o ktorej hodine a zároveň je tam vypísaný program jednania. K nejakému zvlášť radikálnému obratu schôdzkovej účasti nedošlo. Ďalej chodia na schôdzu len tiesté a sami občania.

Komisia pre ochranu verejného poriadku, pod vedením jej predsedu Juraja Pisáka pracuje zodpovedne-svedomite a podľa zakonných predpisov pre tieto ko-

nisiu. Prejednáva priestupkovosť v našej obci, preventívne upozorňuje a zabezpečuje v pohostinstve zákaz podávania alkoholických nápojov v pohostinstve pre mladistvých do 18 rokov a vodičom.

Rada MNV, na návrh poslancov MNV zaoberá sa plánom na výstavbu športového areálu, ktorý sa plánuje z výstavbou na hore zvanom „Fanky"! V tom roku sa previedol aj výber staveniska a definitívne sa určil športový areál na Fankach.

Rada MNV prejednala, aby obvodný lekar z Radvani, ordinoval aspoň jeden král v mesiaci na Horných Pršanoch. Zámer sa aj uskutočnil.

Obmedzuje sa spotreba elektrického prúdu o 25%. Rada MNV nariaďuje vypnuť každé 3-tie pouličné svetlo.

Individuálna bytová výstavba môže byť prevádzaná ročne 3-4 rodinné domi.

Rada MNV zabezpečuje predaj železiny v našej obci, pojazdnou predajňou.

Občania obce Horné Pršany, Jano a Jozef Dvorský, su umiestnení v Domě dôchodcov v Banskej Bystrici.

Rada MNV uznesením číslo 15/1979 zo dňa 19.III.1979, poskytuje socialnu výpomoc v rámci doplňkovej starostlivosti, formou

nákupu (uhlia - dreva) pre 32 dôchodcov a to vo výške nákladu 5.600.- Kčs.

Do našej obci sa koncom roka prisťahovala rodina Vybochova.

Aktivistkou pre radu MNV (predlžena ruka ONV) bolá určena Vlasta Kollárová. Na plenárne zasadnutie MNV boli určení zástupcovia z ONV podľa toho, čo hlavne prejednávalo plenárne zasadanie. Títo zastupcovia ONV sa vystriedali počas roka 1979, na plenárnych zasadnutiach MNV: Viliam Lenárt, - náčelník OPI, Bohuslav Kónuš - pracovník odboru výstavby, MUDr Júlia Schronková, vedúca zdravotného odboru, Ing Michal Lőrinc pracovník odboru výstavby, Ing. Meleš Juraj - poslanec ONV, Bobok - pracovník odboru MH a Anton Čilik - pracovník odboru sociálneho zabezpečenia.

Výsledky hospodarenia DP pri MNV v H. Pršanoch za rok 1979:

	Plán	Skutočnosť:
Výstavba Domu smútku	200.000.- Kčs	160.000.- Kčs
Zachytenie vod. prameňa:	30.000.- "	46.000.- "
Údržba a dokončenie rigolov:	10.000.- "	—
Nákladná autodoprava:	80.000.- "	98.000.- "
Služby obyvateľstvu:	—	14.000.- "
Spolu:	320.000.- Kčs.	318.000.- "

Pri porovnaní skutočných príjmov a výdavkov za rok 1979 je stav nasledovný:

Príjmy činili:	317.511.- Kčs.
výdavky —"—:	122.105.10 -"-
Rozdiel +	195.405.90 Kčs.

To znamená, že za rok 1979 bol celkový zisk 195.405.90 Kčs, pričom DP odviedla 200.000.- Kčs ako mimoriadný odvod pre MNV.

Hlavným zdrojom a tak výraznym zdrojom príjmov, bol príjem z prevádzky nakladnych aut. Napríklad, vozidlo DP ubehlo počas roka 1979 celkom 30.082.- Km, načo bolo spotrebované 8.443 litrov nafty.

Celkom hospodarenie v autodoprave bolo nasledovné:

Príjem:	111.783.- Kčs.
Výdavky:	60.880.70 -"-
Rozdiel: +	50.902.30 Kčs.

Rada MNV konštatovala, že DP hospodári uspokojivo.

Výsledky hospodarenia MNV za rok 1979 boli nasledovné:

Spolu príjmy:	489.516.- Kčs.
—"— výdavky:	450.381.- -"-
Rozdiel +	39.135.- Kčs.

Limit na akciu „Z" bol dodržaný.

Rozpočtové vlastné príjmy MNV na rok 1979, boli splnené na 100%.

Práca ZPOZ

Narodení v roku 1979:

Miroslav	Dobrota	12. I. 1979
Peter	Halaj	12. II. 1979
Maria	Palyová	12. V. 1979
Andrej	Riečan	17. V. 1979
Matej	Konár	26. III. 1979
Ivan	Baláž	27. IV. 1979
Branislav	Honola	1. IV. 1979
Erik	Potocky	23. V. 1979
Zuzana	Kúdelková	20. VII. 1979
Matej	Oravec	2. VIII. 1979
Tomáš	Dobrota	1. VIII. 1979

Zomreli:

Ondrej	Riečan	15. XII. 1979
Julia	Pietrovska	5. VIII. 1979
Anna	Riečanová	14. VII. 1979

Diamantovu svadbu mali:

Dobrotová Ondrejová - rodina

Striebornu svadbu mali rodina:

Gernicová Jozefová - manželk - Júlia.

ZPOZ mál v roku 1979 celkom 26 jubilantov z radov našich občanov. Išlo hlavne o životne okrúhlé jubilea (60, 65 rokov 70, 75, 80, 85 rokov).

Najstaršin občanom sú zatiaľ Dobrotová Maria - Mrdakovie od poštárov, ktorá majú 86 rokov.

554

I keď končím poslednu stranu kroniky a zároveň aj r. 1979, to neznamená, že práca kronikára je ukončená, nie, je to reťaz s neustále na seba nadväzujúcimi okrivkami, čaká na toho ešte veľa. Pousilujem sa, aby som dal všetko dopoviadku, aby som zakryl nedostatky, chamtivých ľudi, ktorí kroniku chceli písať, ale nič nenapísali. Verím, že nová kronika je forennejšia, že budem mať ešte väčšiu chuť ju písať, ako túto, len aby mi zdravie slúžilo!!

Viktor Veštúr

Zápisy za rok 1976 až 1979 prevedené:

Miestny národný výbor
HORNÉ PRŠANY
okres Banská Bystrica